Dzisiaj 28 stron

Wydanie główne

Cena 20 groszy

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi 2 × dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmikowski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 161 Wydanie P

Poznań, niedziela dnia 5 kwietnia 1936

Rok 31

Poznań, 4 kwietnia.

O kierunek cywilizacyjny

Czytając sprawozdanie z odegranych przez młodzież gimnazjum im. Marji Magdaleny w Poznaniu arystofanesowych „Rycerzy", przypomniałem sobie spotkanie parę razy w pismach niedawno zmarłego znakomitego pisarza francuskiego Jacques Bainville'a zdanie, iż na pytanie, co to jest utopja, właściwa odpowiedź powinna brzmieć: Utopja jest to, czego nie można znaleźć w historji Grecji i Rzymu. Innemi słowy historja tych dwóch ognisk kultury nad morzem Śródziemnem pouczyć nas może i podać rezultat doświadczeń, odniesionych w tych wszystkich zawiłościach życia kulturalnego, społecznego i politycznego, o których często sądzimy, że dopiero za naszych czasów po raz pierwszy stają przed ludźmi i domagają się rozwiązania.

Zdanie oczywiście bardzo różne od żartobliwego tekstu piosenki operetkowej: „Młodzież się klasycyzmu zrzekła", jaką za Offenbachem nuciły dwa ostatnie pokolenia. Piosenka, wykpiwająca zamierający pseudoklasycyzm, miała w swoim czasie rację bytu, ale nie ulega wątpliwości, że poszliśmy w tym kierunku za daleko i odrzuciliśmy nietylko pseudoklasycyzm, czyli martwą formę, lecz odwróciliśmy się zbytnio od klasycyzmu prawdziwego, czyli od humanistycznego kierunku wychowania i wykształcenia. Zatriumfował kierunek przyrodniczo-techniczny.

Nikt przy zdrowych zmysłach pozostający nie może, rzecz jasna, kwestjonować wielkiej wagi tego przyrodniczego i technicznego prądu, ale również nie może ulegać dziś wątpliwości, że nastał moment zastanowienia się nad rewizją naszego stosunku do kierunku humanistycznego. Prąd przyrodniczy oddał nam niesłychane usługi, ale największa polega może na tem, iż przekonaliśmy się, że na tej drodze nie rozwiążemy zagadki bytu, że zagadka ta, o której przez pewien czas sądziliśmy, iż tuż tuż odsłoni nam swoje oblicze, jest w dalszym ciągu tak dla nas niedostępna jak była i żeśmy się do jej rozwiązania wcale nawet nie zbliżyli. Zdobycze i odkrycia laboratoryjne nic tu nie pomogły i przy próbach zbliżenia się do pojęcia najważniejszych zagadnień naszego istnienia musimy nawrócić, i to się coraz powszechniej dziś dzieje, do pogardzanej i zaniedbanej przez czas długi metafizyki...

Rozbrzmiewają wprawdzie jeszcze tu i ówdzie zadzierzyste hasła ustępującego w gruncie rzeczy z pola kierunku, a najskrawszem jest chyba pomysł amerykańskiego panowania techniki, jakie ma uszczęśliwić ludzkość. Ale tu już nie trudno wykryć, iż jest to kapitalne głupstwo. Nie może przecież technika, czyli kunszt zaspokajania materjalnych potrzeb ludzkości, chociażby był najwyższy i największego podziwu godzien, rościć sobie pretensji do najwyższej w społeczeństwach roli. Byłoby to przecież danie pierwszeństwa materji nad duchem, cóżby się więc w takim razie stało z człowiekiem i jego odrębnem stanowiskiem w przyrodzie?

Prąd materjalistyczny wespół z panowaniem pieniądza doprowadził ludzkość cywilizowaną do dzisiejszego wszechstronnego kryzysu materjalnego i ideowego. Przed kierującemi warstwami w narodach stoją wielkie zadania znalezienia wyjścia i zapobiegnięcia zagładzie cywilizacji. Położenie w naszej ojczyźnie jest szczególnie trudne, bo posłuchajmy co mówi znakomity badacz, prof. F. Konieczny:

„Cała Europa choruje obecnie na pomieszanie cywilizacji; oto przyczyna wszystkich a wszystkich „kryzysów". Jakżeż bowiem można zapatrywać się dwojako, trojako (a w Polsce nawet czworako) na dobro i zło, na piękno i szpetność, na szkodę i pożytek, na stosunek społeczeństwa i państwa, państwa i Kościoła; jakżeż można mieć równocześnie czworaką etykę, czworaką pedagogję? (Prof. Konieczny dostrzega ścieranie się u nas czterech cywilizacyj: łacińskiej, żydowskiej, bizantyńskiej i turańskiej — przyp. autora). Tą drogą popaść można tylko w stan acywilizacyjny, co mieści w sobie niezdatność do kultury czynu. Następuje kręcenie się w kółko, połączone ze wzajemnem zżeraniem się. Oto obraz dzisiejszej Europy". (F. Konieczny: „O wielości cywilizacyj", str. 315.)

A że to nie są tylko oderwane, pozbawione związku z życiem praktycznem wywody, niech zaświadczy ustęp z tego samego dzieła, charakteryzujący cywilizację bizantyńską, w którym każdy odczuje powiew rzeczywistości:

„Bizantyńska cywilizacja podporządkowuje społeczeństwo biurokracji, wytwarza etatyzm, w imię wszechwładzy państwa wprowadza ubóstwienie osoby władcy, jakkolwiek — w przeciwieństwie do wszystkich poprzednich — posiada odrębne prawo publiczne; w życiu publicznem bez-etyczna, narodowości nie wytwarza."

Otóż, mimo najwyższego uznania dla przyrodniczego kierunku myślenia twierdzić trzeba, że nie jest on wystarczający, że w tych naszych kłopotach lekarstwa nam nie poda. Tu trzeba się zwrócić do źródeł humanistycznych, do tego olśniewającego ogniska intelektu i piękna, jakiem po dziś dzień pozostała Hellada, do tych wzorów instytucyj prawnych, jakie przekazał nam państwowy genjusz rzymski. Obfitsze sięgnięcie do tych źródeł jest w naszych przełomowych czasach konieczne, a będzie znakomitem uzupełnieniem tych przemian, o których niedawno na łamach „Kurjera" pisał tak słusznie ks. prał. Prądzyński.

ZYGMUNT RACZKOWSKI

Francuski projekt organizacji pokoju

Narady na Quai d'Orsay — Min. Flandin opracowuje specjalne oświadczenie w odpowiedzi na memorandum Rzeszy — Dążenia Francji

Paryż. (PAT). Narada ambasadorów francuskich z Londynu, Berlina i Brukseli odbyła się na Quai d'Orsay pod przewodnictwem min. Flandina, z udziałem premjera Sarraut i min. Paul Boncoura.

Chodziło o zorjentowanie rządu co do nastrojów tych stolic w momencie podjęcia przez Paryż poważnego kroku dyplomatycznego, stanowiącego przeciwdziałanie propozycjom niemieckim. W kołach politycznych zapowiada się, że min. Flandin opracowuje oświadczenie rządu, które zamierza ogłosić na zebraniu państw lokarneńskich w Brukseli. Będzie to nietylko odpowiedź na memorandum niemieckie, zbijająca poszczególne prawne wywody, lecz przedewszystkiem wysunięcie francuskiego projektu organizacji pokoju. Prasa podaje zasadnicze linje tej inicjatywy.

Przedewszystkiem, jak stwierdza większość dzienników — począwszy od prawicowego „Figaro" poprzez radykalną „La Republique" aż do socjalistycznego „Populaire", Francja nie może pogodzić się na podział Europy na część wschodnią i zachodnią, do których stosowane byłyby różne zasady organizacji bezpieczeństwa. Poza tem odpowiedź nie powinna — jak stwierdza szereg dzienników — zamykać dalszej drogi do rokowań. To też w swem oświadczeniu rząd francuski wystąpi z ścisłemi propozycjami, wyrażając — jak pisze „Excelsior" — swą gotowość do współpracy z każdą inicjatywą, której celem byłoby zapewnienie bezpieczeństwa wszystkim bez wyjątku narodom.

Pierwszy ten ważki krok zrobi Francja — jak już wiadomo — na najbliższem zebraniu państw lokarneńskich. Dalszy ciąg akcji dyplomatycznej ma być przeniesiony następnie na teren Ligi Narodów. Rząd francuski będzie dążył do tego, aby jego plan wszedł na porządek dzienny najbliższego zebrania Ligi.

Równolegle do tej akcji dyplomatycznej Francja zamierza domagać się wyciągnięcia przez państwa lokarneńskie konsekwencyj z odrzucenia przez Niemców proponowanych warunków układu londyńskiego. „Należy wątpić — jak pisze Bourges w „Le Petit Parisien" — czy zostanie ponownie wysunięta sprawa zastosowania sankcyj finansowych w stosunku do Rzeszy. W każdym razie należy przypuszczać, iż delegacja francuska będzie chciała uzyskać w jakikolwiekbądź sposób zapewnienie, że Niemcy zaniechają budowy fortyfikacyj w strefie nadreńskiej.

Paryż. (PAT). Wielkie dzienniki informacyjne potwierdzają wiadomość, iż rząd francuski zamierza wystąpić z własnym planem pokoju w Europie.

Min. Flandin, jak podaje „Le Petit Journal", po ostatecznem ustaleniu tego planu będzie nalegał, by rozważono go w możliwie najszerszem gronie, t. j. na Lidze Narodów. W ten sposób bowiem odsuniętoby niebezpieczeństwa, jakie są związane z niemiecką metodą paktów dwustronnych i bezpośrednich układów.

Również „Le Temps" w artykule wstępnym daje do zrozumienia, iż Francja w pełnej solidarności z krajami sojuszniczemi i zaprzyjaźnionemi wkrótce podejmie inicjatywę, zgodnie z punktem 8 uchwał londyńskich, który przewiduje zwołanie międzynarodowej konferencji dla rozważenia sprawy organizacji zbiorowego bezpieczeństwa, ograniczenia zbrojeń i zawarcia układów międzynarodowych, zmierzających do rozszerzenia wymiany handlowej.

Stanowczy ton prasy paryskiej

Warszawa. (Tel. wł.) Korespondent paryski „Kurjera Warszawskiego" podaje kilka bardzo charakterystycznych głosów prasy paryskiej w związku z memorandum Rzeszy.

Hitler pragnie — pisze de Keryllis w „Echo de Paris" — być może pokoju, lecz takiego, który zwykle narzuca się krajom zmiażdżonym wojną. To też po raz pierwszy w historji zdobywa się szef rządu niemieckiego na zuchwalstwo dyktowania Francji warunków, brzmiących jak policzek. Chce zaprowadzić u nas ten sam ustrój, jakim obdarzył naród niemiecki, zapomina tylko, że Francja nie dojrzała jeszcze do roli wasala. Aby uczynić z nas niewolników, trzeba najprzód conajmniej podbić nas. Aby rządzić Francją z Berlina — należy ją przedewszystkiem pokonać. Hitler żąda kagańca dla prasy francuskiej, żąda zmiany naszej konstytucji i naszych instytucyj politycznych. Co pozostałoby z naszej niepodległości, gdybyśmy przyjęli warunki Hitlera? Czy takiej niewoli pragną zwolennicy porozumienia z Niemcami, a zwłaszcza ta garstka polityków prawicowych, która upiera się jeszcze przy myśli o możliwości rozmów na temat zbliżenia francusko-niemieckiego? Zbliżenie z Niemcami i owszem, ale zbliżenie przez niewolę — nigdy!"

„Jeśli Francja pragnie zostać państwem — zaznacza Emil Buré w „L'Ordre" — w rodzaju Portugalji, niechaj prowadzi układy z Hitlerem na podstawie jego zuchwałej noty. Jednak bez względu na miłość, jaką żywimy dla pokoju, nie upadliśmy jeszcze tak nisko. Francja tylko wówczas straci swój posłuch w Europie, jeśli zapomni nikczemnie o tych, którzy podczas wielkiej wojny poświęcili się dla jej wielkości i niepodległości. Niechaj zwoła przedewszystkiem wielką konferencję przedstawicieli państw sprzymierzonych i niech przemawia do Anglji nietylko w imieniu własnem, lecz wszystkich swoich przyjaciół".

Znamienne oświadczenie

Londyn. (Tel. wł.) „Evening Standart" donosi, że na zebraniu prywatnem, zorganizowanem przez zarząd naczelny partji konserwatystów, wiceminister spraw zagranicznych Stanhope oświadczył:

„Przyjdzie niewątpliwie czas, że będziemy musieli oddać Niemcom terytorjum mandatowe Tanganika" (w Afryce wsch. między oceanem Indyjskim i górami Kilimandżaro — red.).

Wspomniane pismo podaje, że w izbie gmin będzie w tej sprawie wniesiona interpelacja.

Włoskie samoloty nad Adis Abebą

Londyn. (Tel. wł.) Według doniesień z Adis-Abeby, pięć samolotów włoskich krąży od godz. 7,30 nad stolicą Abisynji. Wśród ludności wybuchła panika.

Według dalszych doniesień aparaty włoskie obrzuciły bombami lotnisko w Adis-Abebie, nie wyrządzając jednak większych szkód. Zapaliły się jedynie trawy i okoliczne gęstwy leśne.

Adis Abeba (PAT). Wbrew pierwszym doniesieniom Havasa żaden z 5 samolotów włoskich, które przeleciały nad Adis Abebą, nie został strącony. Stacja radjowa znajdująca się w pobliżu lotniska nie była bombardowana.

Według niepotwierdzonych jeszcze wiadomości, dwa aparaty włoskie rzekomo bombardowały i wywołały pożar na lotnisku. Samoloty zgrupowały się nad Suraki, gdzie znajduje się lotnisko i główna radjowa stacja nadawcza Adis Abeby. Jeden unosił się na tak nieznacznej wysokości, iż z tego powodu powstały pogłoski o strąceniu go.

Po upływie trzech kwadransów samoloty odleciały w zwartym szyku, zasypane gradem kul karabinowych przez Abisyńczyków. Żaden jednak, zdaje się nie został trafiony.

Wszystkie aparaty należały do typu jednomotorowych wywiadowczych. Zjawienie się samolotów włoskich nad miastem nie wywołało poważniejszej paniki wśród ludności.

Wzmocnione stanowisko dr. Schachta

Berlin. (Tel. wł.). — Pozycja Schachta wzmocniła się, gdyż zwyciężył jego punkt widzenia utrzymania marki na obecnym poziomie.

Berlin (PAT). Tocząca się w ostatnich tygodniach dyskusja zagranicą na temat niemieckiego systemu walutowego, znalazła w Berlinie gorące echo, dając powód do najróżnorodniejszych domysłów i rozmów wśród kół finansowych. Rozmowy te dotyczyły nietylko możliwości dewaluacji marki, ale również i zmiany na stanowisku dr. Schachta.

Celem przecięcia wspomnianej dyskusji ogłoszony został w organie dr. Schachta „Der Deutsche Volkswirt" artykuł, który przedrukowuje cała niemal prasa niepartyjna na widocznych miejscach. Artykuł, ujęty w bardzo spokojną formę rozważa wszystkie dodatnie i ujemne możliwości ewentualnej zmiany w systemie walutowym Niemiec, wyraźnie podkreślając inspirowany charakter tych wywodów, opartych na danych, zasięgniętych u miarodajnych czynników Banku Rzeszy.

„Na podstawie naszych informacyj — oświadcza cytowane pismo — możemy powiedzieć, że wszystkie kombinacje na temat marki oraz kierownika polityki walutowej w Rzeszy pozbawione są jakiejkolwiek podstawy rzeczowej. Polityka finansowa pozostanie bez zmiany i o dewaluacji nie może być mowy."

Artykuł polemizuje szczegółowo z żądaniem wprowadzenia t. zw. clearingu prywatnego, wskazując na możliwość zwyżki cen importowych, wskutek czego cały system cen oraz poziom wynagrodzeń robotników musiałby ulec zachwianiu.

„Niemcy — wskazuje dalej artykuł — nie obejdą się bez regulacji importu a conajmniej wywozu kapitałów, dopóki nie nastąpi zaopatrzenie ich w konieczne surowce na drodze wymiennej i dopóki rezerwy złota i dewizy nie będą uzupełnione dając temsamem gospodarce wywozowej konieczną właśnie dla przeprowadzenia dewaluacji swobodę ruchów."

„Mein Kampf" powinno być na indeksie

Londyn. (PAT). Nawiązując do faktu, że wczoraj rano Ribbentrop złożył Edenowi krótką, bo zaledwie trwającą 5 minut wizytę, „Times" twierdzi, że przyniósł odpowiedź Hitlera, otrzymaną telefonicznie z Berlina i opiewającą, iż Rzesza nie może zgodzić się obecnie na odroczenie umocnienia Nadrenji, ale, o ile narady sztabowe trzech mocarstw będą zaniechane, jej stanowisko pod tym względem może ulec zmianie.

Rząd brytyjski — oświadcza „Times" — nie jest skłonny do takich targów. Według jego poglądu, narady sztabowe są przewidziane na okres przejściowy, aby wynagrodzić Francji i Belgji utratę bezpieczeństwa. Niemcy mogłyby do tego się przyczynić, zobowiązując się do niefortyfikowania strefy nadreńskiej.

Omawiając następnie rozmowy Ribbentropa z sir Robertem Vansittartem, „Times" oświadcza:

„Brytyjskie próby uzyskania wyjaśnienia pewnych ustępów noty niemieckiej obejmowały szereg pytań, począwszy od określenia, co należy uznać za wojsko w Nadrenji, aż do umieszczenia książki „Mein Kampf" na indeksie niedozwolonych dzieł propagandowych, które powinny być zabronione przez proponowaną w nocie niemieckiej mieszaną komisję."

Ten ustęp potwierdza wiadomość, jaka uporczywie krążyła w Londynie, jakoby sir Robert Vansittart w rozmowie z Ribbentropem oświadczył, iż „Mein Kampf" powinna być pierwszą książką, umieszczoną na indeksie dzieł niepożądanych i szkodliwych, zatruwających stosunki niemiecko-francuskie.

Powściągliwe oświadczenie Edena

Londyn. (PAT). Na posiedzeniu izby gmin przywódca opozycji poseł Attlee zwrócił się do min. spr. zagran. z interpelacją, czy mógłby udzielić pewnych wyjaśnień na temat położenia międzynarodowego wobec posunięć ostatnich paru dni.

Min. Eden złożył izbie krótkie oświadczenie, w którem wyjaśnił, że akcja dyplomatyczna w ciągu ostatnich 48 godzin dotyczyła dwóch spraw: odpowiedzi niemieckiej, oraz zapewnień brytyjskich dla Francji i Belgji.

Odpowiedź niemiecka ma, zdaniem min. Edena, doniosłe znaczenie i zasługuje na dokładne zbadanie. W. Brytanja powiadomiła gabinet Rzeszy, że nawiąże wymianę zdań z rządami zainteresowanemi. Obecnie winna nastąpić pewna przerwa celem utorowania drogi dla rokowań, które nie są łatwe. Rzesza nie była w stanie poczynić ustępstwa, o które prosił rząd brytyjski, co ułatwiłoby przebycie okresu tymczasowego, prowadzącego do rokowań. Atmosfera braku zaufania w Europie w dalszym ciągu istnieje. Aby ją nieco rozproszyć, W. Brytanja postanowiła przyczynić się do przywrócenia w miarę możliwości zaufania przez potwierdzenie wobec Francji i Belgji zobowiązań, wynikających ze swego stanowiska, jako gwarantki Locarna.

Min. Eden zakomunikował izbie, że doręczył wczoraj ambasadorom Francji i Belgji jednobrzmiące pisma i otrzymał już potwierdzenie powyższych listów oraz zgodę na wyrażone w nich poglądy i na propozycję odbycia narad sztabowych w Londynie. Narady te rozpoczną się niebawem, po załatwieniu niezbędnych przygotowań technicznych.

Oświadczenie Edena było bardzo powściągliwe. Nie wspomniał o braku ze strony Niemiec ustępstw w sprawie ufortyfikowania Nadrenji. W kołach politycznych utrzymują, że uczynił to rozmyślnie, uzyskawszy od Ribbentropa przyrzeczenie co do możliwości zrobienia przez Rzeszę pewnych ustępstw, o ile W. Brytanja nie będzie więcej domagała się tego publicznie.

Trzęsienie ziemi

Budapeszt. (PAP). Obserwatorja w Budapeszcie i we Florencji zarejestrowały trzęsienie ziemi, którego ośrodek znajdował się w odległości około 9 i pół tys. km. na wschód od tych miast. Trzęsienie ziemi trwało od 2,30 w nocy do 5 rano w piątek.

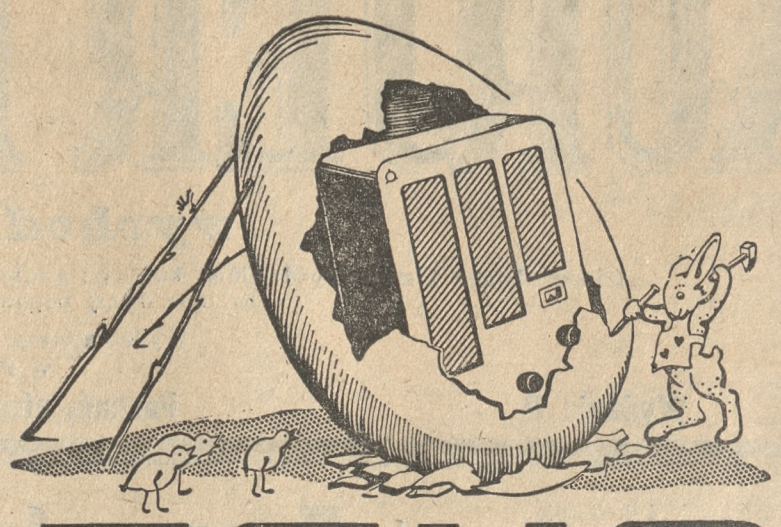

ECHO

NISKA CENA — DOGODNE RATY —

SPECJALNE WARUNKI SPRZEDAŻY za

POŻYCZKĘ NARODOWĄ

udostępniają nabycie nowoczesnych odbiorników ECHO. Szlachetny, piękny ton głośnika, duża selektywność, czysty odbiór licznych stacyj zagranicznych — oto niektóre zalety odbiorników ECHO.

Sprzedaż w sklepach radjowych: Block-Brun S. A. — św. Marcina 25, Poznańskie T-wo Radjowe — Ratajczaka 39, Poznańskie T-wo Telefonów — Piekary 16/17, K. Matuszak — Pierackiego 16, St. Kamiński — Stary Rynek 13/14, Wł. Makowski — Marcinkowskiego 26, Idaszak i Walczak — św. Marcina 18, „Strzała" — Marcinkowskiego 20, „Emka" — Wrocławska 30.

Sprzedaż za Pożyczkę Narodową (przy dopłacie reszty należności gotówką) w powyższych sklepach lub

bezpośrednio w PZT

PAŃSTWOWYCH ZAKŁADACH TELE- I RADJOTECHNICZNYCH

ng 8515 w Warszawie, Grochowska 26/34.

Kurs dolara. Dziś rano Bank Polski notował kurs dolara 5.28 zł, w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 5.31½ — 5.32½ zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 4. 4. 1936 r.

Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była bez zmiany.

Z pożyczek państwowych płacono za 5% poż. konwers. 59,25 oraz za 4% premj. dol. 49,—.

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. obracano 4½% listy zast. złote w złocie po 41,—, 4½% złotowe listy zast. serja L. — po 38,25—38,— oraz 4% listy zast. konwert. po 36,25—36,—.

Z akcyj bankowych płacono za Bank Polski 96,—.

Cedula Urzędowa Giełdy Pieniężnej w Poznaniu.

Kurs w procentach. nominału wzgl. w złotych za sztukę.

Papiery procentowe

5% państw. poż. konwers. 59,25 P.
4% poż. premj. dol., serja III 49,— P.
4½% listy zast. złote w złocie przestemplowane Pozn. Ziem. Kred. (dawn. 4½% dol. listy zast. w zł = 8,9141 zł za 1 dol.) 41,— +
4½% złotowe listy zastawne serji L. Pozn. Ziem. Kred 38,25—38,— +
4% listy zastaw. konwert ostempl. P. Z. K. 36,25—36,— +

Akcje bankowe i przemysłowe

Bank Polski 96,— P.
Tendencja bez zmiany.

Wiadomości

W wyniku t. zw. wyborów w Rzeszy powołano ogółem 740 członków Reichstagu. Z tego na 35 okręgów przypada 723 posłów, a z listy państwowej — 17 posłów. Kanclerz był wybrany w okręgu 24 (Górna Bawarja - Szwabja).

*

Sąd ławniczy w Berlinie wydał wyrok w nowym procesie dewizowym przeciwko członkom OO. Franciszkanów w Kreuz zu Werl w Westfalji. 60-letni O. Lohman skazany został na rok i 5 miesięcy ciężkiego więzienia oraz na 50 tys. mk. grzywny. 58-letni Breinl z Monachjum na 3 miesiące więzienia i 4 tys. mk. grzywny, a 50-letni ojciec prowincjał Vonderheide na 25 tys. mk. kary.

*

Obóz koncentracyjny Kislau w Badenji został rozwiązany, a wszystkich znajdujących się w tym obozie wypuszczono na wolność.

*

W Paryżu zmarł generał dywizji Estienne, który był jednym z wynalazców tanków. Estienne liczył 75 lat.

*

Redaktor dziennika włoskiego „Stampa", Edward Henryk Morabito, porucznik rezerwy w erytrejskim pułku askarysów, poległ na polu bitwy w Tembien podczas szturmu na pozycje abisyjskie.

Urzędowa cedula Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 4. 4. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg: STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 753 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny transakcyjne:	
Żyto 30 tonn par. Poznań	14.70
Żyto 75 tonn par. Poznań	14.75
Ceny orjentacyjne:	
Żyto (Usposobienie stałe)	14,50— 14.75
Pszenica (Usposobienie stałe)	19.90— 20.15
Jęczmień browarowy	15.50
Usposobienie spokojne.	
Jęczmień 700—725 g/l.	15.00— 15.25
Jęczmień 670—680 g/l.	14.75— 15.00
Usposobienie spokojne.	
Owies 450—470 g/l.	14.75— 15.00
Owies standartowy	14,25— 14.50
Usposobienie spokojne.	
Mąka	
żytnia wyciąg 0-30% wł. w.	21,25— 21,50
żytnia gat. I 0-50% wł. w.	20,75— 21,00
żytnia gat. I 0-65% wł. w.	19,75— 20,25
żytnia gat. II 50-65% wł. w.	16,75— 17,75
żytnia pośl. pon. 65% wł. w.	15,25— 16,25
Usposobienie stałe.	
pszenna gat. I wyc. 0-20% wł. w.	32,25— 34,00
pszenna gat. IA 0-45% wł. w.	31,50— 32.00
pszenna gat. IB 0-55% wł. w.	30.50— 31.00
pszenna gat. IC 0-60% wł. w.	30,00— 30.50
pszenna gat. ID 0-65% wł. w.	29,00— 29.50
pszenna gat. IIA 20-55% wł. w.	28,25— 28.75
pszenna gat. IIB 20-65% wł. w.	27.75— 28.25
pszenna gat. IID 45-65% wł. w.	25,25— 25.75
pszenna gat. IIF 55-65% wł. w.	23.25— 23.75
pszenna gat. IIG 60-65% wł. w.	21.75— 22.25
pszenna gat. IIIA 60-70% wł. w.	19,75— 20.25
pszenna gat. IIIB 70-75% wł. w.	17,75— 18,25
Usposobienie stałe.	
Otręby żytnie stand.	11,75— 12.25
Otręby pszenne grube stand.	12.00— 12.50
Otręby pszenne średnie stand.	11,00— 11.75
Otręby jęczmienne	10,75— 12.00
Rzepak zimowy	39.00— 40.00
Siemię lniane	42.00— 44.00
Gorczyca	32.00— 34.00
Wyka latowa	25.50— 27.50
Peluszka	26.00— 28.00
Groch Viktorja	21,00— 25.00
Groch Folgera	21,00— 23.00
Łubin niebieski	10,50— 11.00
Łubin żółty	13.00— 13.50
Seradela	24.50— 26.50
Mak niebieski	59.00— 61.00
Koniczyna czerwona surowa.	120.00—130.00
Koniczyna czerw. 95-97% czysta	135.00—145.00
Koniczyna biała	75.00—100.00
Koniczyna szwedzka	165.00—190.00
Koniczyna żółta odłuszczona.	65.00— 75.00
Przelot	75.00— 90.00
Ziemniaki jadalne	4.25— 4.75
Makuch lniany w taflach.	18.25— 18.50
Makuch rzepakow. w taflach	15.00— 15.25
Makuch słonecznik. w tafl. 42/43%	17.00— 17.50
Śrut Soja	21,00— 22.00
Słoma pszenna luzem	2.20— 2.45
„ pszenna prasowana	2.70— 2.95
„ żytnia luzem	2.50— 2.75
„ żytnia prasowana	3.25— 3.50
„ owsiana luzem	2,75— 3,00
„ owsiana prasowana	3.25— 3.50
„ jęczmienna luzem	2.20— 2.45
„ jęczmienna prasowana	2,70— 2.95
Siano zwykłe luzem	5.75— 6.25
„ zwykłe prasowane	6.25— 6.75
„ nadnoteckie luzem	6.50— 7.00
„ nadnoteckie prasowane	7.50— 8.00
Ogólne usposobienie stałe.	

Ogólny obrót: 2321 tonn, w tem żyta 967 tonn, pszenicy 426 tonn, jęczmienia 110 tonn, owsa 111 tonn.

Uwaga! Owies, nadający się do siewu, ponad notowanie.

Co się stało i co dalej?

Jakie są obecnie, w nowym europejskim stanie rzeczy, po usadowieniu się zbrojnem Niemiec nad Renem, brzemiennem w następstwa wojskowo-polityczne, podstawowe dane, które powinna wziąść w rachubę polityka polska, tak jak one ustalają się w umysłach społeczeństwa polskiego?

1) Postawa Niemiec, od zamachu nadreńskiego z 7 marca r. b. do noty rządu Rzeszy, wręczonej 1 kwietnia r. b. w Londynie, zarysowała się niedwuznacznie jasno. Niemcy złamały samowolnie umowę o pasie rozbrojonym nadreńskim, którą jeszcze i Hitler do ostatnich czasów jawnie uznawał jako wiążącą, obwieszczając to uspokajająco nawet niepytany, a teraz całe ich stanowisko streszcza się, w istocie rzeczy, tak: nie uznajemy żadnych sądów w sprawie złamania zobowiązań, nie przyjmujemy żadnych ograniczeń swobody swej w budowaniu umocnień nadreńskich, nie związemy w żaden sposób skuteczny swego dążenia do przewagi zbrojnej i swobody działania w chwili sposobnej. Wszystkie, bardzo pokaźnie i rozwlekle roztaczane, obrazy jakichś umów o bezpieczeństwie powszechnem, o świetnym pokoju, ale zarazem o złagodzeniu działań wojennych, widocznie przewidywanych, nawet o sielance gospodarczej, są jedynie osłoną nastrojową, obliczoną na szerokie koła społeczeństw innych krajów.

2) Umocnienie się Niemiec nad Renem, wbrew pozorom, jest ważniejsze dla wschodniej Europy niż dla zachodniej. Wojskowi i politycy francuscy i inni zachodni, nie pomijając znaczenia nowej postawy Niemiec nad Renem dla możliwości ich wypadu na zachód, poprostu aby nie osłabiać czujności własnych społeczeństw, nie tają jednak, że uderzenie Niemiec na Francję i na Belgję, przez wały obronne Maginota i Deveze'a, jest nieprawdopodobne. Natomiast zgodnie twierdzą zarówno znawcy wojskowi jak kierujący politycy zachodni, a taksamo wschodni, że główne znaczenie wzniesionej i umacnianej zapory niemieckiej nad Renem tkwi w tem, że umożliwia ona Trzeciej Rzeszy, przy zachowaniu tam postawy obronnej, uderzenie na wschód.

3) Ostatnia nota rządu Rzeszy z 1 b. m. utrzymuje stałe dotychczas rozróżnienie, także w oświadczeniach Hitlera, między stanowiskiem Niemiec wobec zachodu a wobec wschodu Europy. Dotychczas mówił Hitler stale i wielokrotnie w latach 1934-35: nie mamy żadnych roszczeń i dążeń obszarowych na —zachodzie, dodając milcząco lub nawet wyraźnie: ale co innego na wschodzie. Obecnie, w nocie z 1 b. m. podtrzymaniu tego stanowiska służy wybitne rozróżnienie między nietylko umowami o wyrzeczeniu się napadu, ale także daleko idącemi poręczeniami wspólnego działania przeciw napastnikowi na zachodzie, a gołosłownemi umowami dwustronnemi o wyrzeczeniu się napadu na wschodzie, którą można zerwać w chwili dogodnej bez narażenia się na zbiorowy opór.

4) Umowa polsko-niemiecka z 26 stycznia 1934, zawierająca jedynie wzajemne oświadczenie o nienapadaniu na się w ciągu dziesięciu lat, jest w tym stanie rzeczy zabezpieczeniem niezmiernie nikłem. Nawet w Anglji w rozprawie izby gmin z 26 ub. m. mówiono o możliwości uderzenia Niemiec na Polskę, mimo tej umowy, a p. Flandin, francuski minister spraw zagranicznych w mowie z 29 ub. m. w Vezelay wskazał, między zagrożonemi przez zamysły niemieckie miejscami, Gdańsk z ujściem Wisły i Śląsk. Niema źdźbła rozumnego powodu, abyśmy w Polsce naiwnie i strusio przymykali oczy na prawdy, które widzi cały świat.

5) Złudne są uspokajające poszepty, że to właściwie Niemcy myślą obecnie nie o Polsce, lecz o Rosji. Aby się dostać do Rosji i utrzymać połączenia, muszą Niemcy przejść przez Polskę lub okrążyć Polskę najniebezpieczniej, przedewszystkiem nad Bałtykiem. Aby usadowić się na stałe w najbliższych obszarach Rosji europejskiej, muszą Niemcy ścisnąć Polskę dokoła tak gruntownie, że niepodległe istnienie z Niemcami od zachodu, od północy, od wschodu, a po części i od południa, byłoby urojeniem. Wszelkie ustalenie przewagi Niemiec na wschodzie Europy byłoby wyrokiem śmierci dla Polski.

6) Najbardziej niepokojące jest to, że zapatrzenie się niemal wyłącznie naszej polityki zagranicznej ostatniego okresu na t. zw. przyjaźń z Niemcami szarpnęło wszystkiemi innemi naszemi dobremi stosunkami i porozumieniami z innemi państwami. Rozluźnił się nasz sojusz z Francją; nie rozumieją naszej polityki w Anglji, drzemy koty z Małą Ententą, popadliśmy powrotnie w napięcie z Rosją. Ostatnie narady w Londynie uwydatniły nasz rozbrat z państwami zachodniemi przez zbyt pochopne zajęcie stanowiska, że sprawa zamachu nadreńskiego Niemiec dotyczy tylko ich stosunków z zachodem, a nas nie. Zarazem zaś wysuwanie troski o równe bezpieczeństwo na wschodzie, jak na zachodzie, nie przedstawia się nikomu jako rzetelne i poważne, skoro umowa dwustronna z Niemcami pozostaje ostatniem słowem rzekomego bezpieczeństwa.

Razem składa się to na taki obraz, że ostatnie zdarzenia niezmiernie uwypukliły niebezpieczeństwo, zagrażające Polsce. Nasza polityka zagraniczna zamknięta jest w odosobnieniu, którego nie łagodzi têtе à têtе z Trzecią Rzeszą.

STANISŁAW STROŃSKI.

Szmul Eksterman

„Warszawski Dziennik Narodowy" zwraca uwagę na fakt wykrycia w Warszawie radjostacji komunistycznej, przekazującej rozkazy ze stolicy ościennego państwa.

„Szmul Eksterman ze swoją tajną radjostacją i otrzymywanemi przy jej pomocy komunikatami z Moskwy, wyrasta na prawdziwy symbol polskiej rzeczywistości, o którym ani na chwilę zapominać nie można.

„Walka z komunizmem musi się rozstrzygnąć przedewszystkiem na płaszczyźnie ideowej. Mechaniczne represje, stosowane przez władze, odgrywają tu rolę drugorzędną. Są one nieuniknione, nie rozwiązują jednak zagadnienia. Propagandzie komunistycznej przeciwstawiać trzeba wielką ideę. Ideę porywającą masy, przeobrażającą życie społeczne i odbudowującą państwo.

„Dopóki nacjonalizm polski istnieje i rozwija się, dopóki, pomimo ciężkich warunków politycznych, nie przestaje walczyć o państwo narodowe, społeczeństwo zawsze znajdzie ośrodek, dokoła którego może się skupić i pod którego kierownictwem może walczyć o lepszą przyszłość kraju.

„Szmul Eksterman napróżno będzie nadawał i odbierał komunikaty radjowe z Moskwy".

Hauptmann, zabójca dziecka płk. Lindbergha, popularnego w całym świecie bohatera lotu z Ameryki do Europy.

ng 8915

Księżniczka Marja Pia, córka włoskiego następcy tronu bawi się sama w królewskiej willi w Neapolu, po wyjeździe matki, ks. Marji Józefiny, na front afrykański.

Po rozłamie w Z. P. M. D.

Jak wiadomo w lewicowo - „sanacyjnym" Związku Polskiej Młodzieży Demokratycznej (Z. P. M. D.) nastąpił rozłam. Skrajnie radykalny odłam oderwał się od organizacji, przybierając nazwę „Związek Polskiej Młodzieży Demokratycznej Lewica".

Nowa ta grupa poczęła wydawać własne pismo miesięczne p. n. „Przebudowa", którego drugi zeszyt właśnie się ukazał. Głosi ono hasła radykalnego syndykalizmu i wykazuje wybitne tendencje komunizujące, choć równocześnie przeciwstawia się forsowanej obecnie przez Komintern idei „frontu ludowego".

Poza tem „Przebudowa" zapowiada zdecydowaną walkę „faszyzmowi i nacjonalizmowi".

Jak wiadomo, również w „Legjonie Młodych" żywioły skrajnie radykalne występują obecnie osobno. Ich wyrazem jest pismo „Nowy Ustrój", wychodzące w Krakowie, o charakterze mocno komunizującym.

Hauptmann zginął na krześle elektrycznem

Daremne zabiegi obrony — Stracenie odbyło się dziś o godz. 1.41 w więzieniu trentońskiem — Skazaniec zachował zupełny spokój

Trenton. (PAT). Hauptmann został stracony dziś w nocy o godz 1-ej min. 41.

Wczoraj jeszcze obrona robiła rozpaczliwe usiłowania, by go uratować. Gubernator Hoffman, który odbył dłuższą rozmowę z prokuratorem Wilentzem, napróżno usiłował go skłonić do zgody na odroczenie wykonania wyroku. Obrona pragnęła wszcząć dochodzenie w sprawie b. adwokata Wendla w hrabstwie Huntingdon. Po tej rozmowie gub. Hoffman za pośrednictwem swego sekretarza oznajmił, iż żadne dalsze odroczenie wykonania wyroku nie może być przyznane wobec stanowiska władz powiatu Mercer, które kategorycznie odmówiły wydania Wendla.

W chwili, gdy Hauptmann miał być wprowadzony do sali, w której są wykonywane wyroki, dyrektor więzienia płk. Kimberling kazał jeszcze swemu sekretarzowi upewnić się telefonicznie, iż żadna nadzieja odroczenia egzekucji już nie istnieje. O godzinie pierwszej min. 38 do dyrektora zgłosił się jeden ze strażników więziennych, oświadczając, iż w biurze dyrekcji więzienia nie otrzymano żadnych wiadomości, pozwalających na dalsze zwlekanie z wykonaniem wyroku.

O godz. 1 m. 41 Hauptmanna wprowadzono do sali, gdzie się znajduje krzesło elektryczne. Zachowywał się zupełnie spokojnie. Zwracała uwagę jedynie jego wielka bladość. Dwaj strażnicy więzienni podprowadzili skazańca do krzesła, na którem usiadł, nie próbując bronić się. Kiedy przywiązywano go patrzył spokojnie na 55 świadków, którzy mieli być obecni przy egzekucji. Po raz pierwszy puszczono prąd o godz. 1 min. 41. Następne dwa wyładowania zakończyły egzekucję. O godz. 1 m. 44 kat Elliot wyłączył prąd.

Kilka osób, którym zrobiło się niedobrze, wyprowadzono z sali. 6 doktorów zbadało dwukrotnie zwłoki Hauptmanna. O godz. 1 min. 47 dr. Howard Weisler oficjalnie oznajmił zgon. Po zwolnieniu więzów 4 strażników więziennych wyniosło z sali zwłoki, które przeniesiono do pokoju, gdzie będzie dokonana sekcja.

Dyrektor więzienia, płk. Kimberling, oświadczył, iż Hauptmann do ostatniej chwili był przekonany, iż uniknie śmierci. Oskarżony nie chciał się spowiadać i nie tracił odwagi.

Pani Hauptmann kiedy dowiedziała się o straceniu swego męża, dostała ataku histerycznego, krzycząc: „dlaczegoście to zrobili!" Kiedy wreszcie udało się uspokoić ją, postanowiła niezwłocznie wyjechać do Nowego Jorku, gdzie znajduje się syn Manfred.

Podczas stracenia więzienie otaczały olbrzymie tłumy. Wydano szereg zarządzeń, zapewniających spokój i bezpieczeństwo przedstawicieli władz, którzy w ostatnich czasach stali się niepopularni. Mieszkania prok. Wilentza, oraz gub. Hoffmana były strzeżone przez silne posterunki policji. Dr. Dr. Condom nie opuszczał swego mieszkania w N. Jorku.

Gub. Hoffman odmówił wszelkich wywiadów dziennikarzom i spoliczkował urzędnika, który chciał go odprowadzić do domu.

Władze wydały bardzo surowe zarządzenia, by upewnić się, że nikt z osób dopuszczonych do sali, gdzie była wykonana egzekucja nie dokona zdjęć. Wszyscy świadkowie śmierci Hauptmanna musieli podpisać odpowiednie zobowiązanie, w którem byli uprzedzeni, iż grozi im dochodzenie sądowe. Niezależnie od tego czterokrotnie poddano ich osobistej rewizji.

ASPIRINA
krajowej produkcji!

Tak jest, Aspirinę wyrabia się obecnie w kraju i to na podstawie oryginalnych przepisów fabryki „Bayer".

Znaczek w postaci krzyża bayerowskiego ręczy za czystość i tożsamość

ASPIRINY

Do nabycia we wszystkich aptekach.

Cena za 6 tabl. obecnie już tylko 90 gr., za 20 tabl. zł 2,25.

ng 8893

Gorączka przedwyborcza we Francji

Paryż. (PAT). Na 615 posłów poprzedniej izby tylko 70 nie staje do ponownych wyborów, wycofując się dobrowolnie. Pozostałych 545 zgłosiło już ponownie swe kandydatury.

Ilość zgłoszonych kandydatów w całej Francji wynosi 2.424, przyczem w samym tylko departamencie Sekwany, tj. w Paryżu z przedmieściami, zgłoszono 561 kandydatur na 59 mandatów.

Pierwsze objawy gorączki wyborczej dają się już zauważyć. Miejscowość Sartrouville przeżyła niedawno poważny niepokój. Organizacja „Croix de Feu" zwołała tam w godzinach wieczornych wiec do sali miejscowego kina. Mer, należący do partji socjalistycznej, zorganizował przeciwmanifestację, alarmując miasteczko głosem syren, odzywających się zwykle w czasie pożarów lub nieszczęść. Tłum otoczył salę kina, oblegając członków „Croix de Feu". Dopiero uruchomione poważne siły policji przeszkodziły starciu między wrogiemi ugrupowaniami.

Mimo przeszkód ze strony poszczególnych władz miejskich, należących bądź do ugrupowań socjalistycznych, bądź też komunistycznych, płk. de la Rocque w dalszym ciągu odbywa zbiórki na terenie całego kraju, z błyskawiczną szybkością przenosząc się z miejsca na miejsce.

WIELKI KONKURS

z cennemi premjami dla nowych prenumeratorów miesięcznika „Ilustrowanych Wiadomości Filatel." Bliższe szczegóły wraz z okazowym numerem na żądanie.

Dom Filatelist. J. Witkowski, Poznań, Al. Marcinkowskiego 7.

Cenniki i prospekty darmo.

ng 8599

„Kultura"

W Poznaniu rozpoczął w tych dniach wychodzić tygodnik literacki, artystyczny i społeczny „Kultura", mający być wyrazem katolickiego poglądu na świat. Ukazuje się on w dużym formacie w objętości 8 stron. Wydawcą i redaktorem naczelnym jest ks. dr. Stanisław Bross.

Pierwszy numer z datą na 5 kwietnia zawiera na czele artykuł ks. Prymasa Hlonda p. t. „Walka duchów", oraz rozważania ks. dr. Brossa „Katolicyzm a teraźniejszość".

Poza tem znajdujemy tam: Józefa Birkenmajera „Testament księdza Skargi", Andrzeja Pleśniewicza „Dyletanci introspekcji", Władysława Tarnawskiego „Anglik przeciw Lidze Narodów", prof. Bronisława Dembińskiego „Na przełomie myśli ludzkiej" (o Erazmie z Rotterdamu), Feliksa Morskiego „Migawki z Gdańska", Piotra Rytla „Dźwięk, materjalizm i idealizm", tłumaczenie z v. Kühnelta „Jezuici, burżuje, bolszewicy", E. Januszkiewicza „Prawa i lewa strona szosy".

Następuje dział uwag, recenzyj, kroniki literackiej.

Samobójstwo w Wiedniu i „Feniks"

Donoszą urzędowo z Wiednia, że szef departamentu dla ubezpieczeń prywatnych Ochsner, którego 20 marca złożono z urzędu, popełnił samobójstwo po otrzymaniu wezwania do urzędu śledczego.

Sprawa ta łączy się ostatnio wykrytym deficytem w żydowskiem towarzystwie ubezpieczeń „Feniks" w Wiedniu, które to deficyty wynoszą 250 000 000 zł.

Towarzystwo „Feniks" starało się ostatnio o uzyskanie koncesji na całą Polskę, jednakże dzięki czujności i przezorności Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń w Warszawie licencji tej nie otrzymało.

„Feniks" pracował i pracuje na podstawie traktatu z Saint Germain w Małopolsce i posiada w Polsce siostrzaną instytucję Towarzystwo Ubezpieczeń „Przyszłość" w Warszawie, która ma koncesję na całą Polskę.

Aresztowani wywrotowcy

Warszawa. (Tel. wł.) Po zdemaskowaniu tajnych komórek komunistycznych w rozmaitych organizacjach zawodowych i politycznych w więzieniach warszawskich znalazło się około 300 komunistów, a w całym kraju zaś przeszło 1.000. (w)

„Zmory"

Kraków. (Tel. wł.) Odbyła się rozprawa wobec sprzeciwu Zegadłowicza przeciwko konfiskacie jego książki „Zmory". Sąd odroczył sprawę, aby zapoznać się z zakwestjonowanemi przez prokuratora ustępami powieści.

Echa strzelaniny

Wilno. (Tel. wł.) Dochodzenia w sprawie napadu i strzelaniny ukończono.

Okazało się, że Zakrzewski, który wywołał awanturę, uczył się śpiewu, a nawet dorywczo występował w operetce, dokąd go wprowadził aktor Dębowski, który miał z nim jechać do Warszawy. Wskutek gruźlicy, na którą cierpi Zakrzewski, wyjazd był uniemożliwiony.

Zakrzewskiego poddano badaniom psychjatrycznym.

PRZECIW ZAPARCIU

stolca i hemoroidom zaleca się stosować Kaskarynę Leprince. Dawka: 1 lub 2 pigułki wieczorem podczas jedzenia. Koszt mały, torebka 40 groszy. Do nabycia w każdej aptece.

ng 8891

„PRASA"

Miesięcznik — Organ Polskiego Związku Wydawców Dzienników i Czasopism.

Wyszedł z druku zeszyt marcowy.

Treść zeszytu:

Stanisław Kauzik — O nową ustawę prasową.
Posiedzenie Rady Nadzorczej T-wa „Ruch".
Kolportaż czasopism przez pocztę.
50-lecie „Gazety Olsztyńskiej".
Franciszek Głowiński — Przedsiębiorstwa państwowe a reklama pras.
„Odpaństwowienie drukarstwa".
Organizacje dziennikarskie.
Prace Polskiego Związku Wydawców.
Kronika krajowa: Państwo a prasa; Papier; Z życia prasy; Różne.
Ustawy i rozporządzenia dotyczące prasy.
O odpowiedzialności za treść wiadomości prasowych.
Prasa na szerokim świecie.

Cena zeszytu 1 zł. zg 201

Do nabycia w administracji „Prasy", w większych księgarniach i kioskach „Ruchu". — Prenumerata roczna: w kraju 10,— zł, zagranicą 12,— zł. — Adres administracji: Warszawa, Krak. Przedm. 40 m. 11, tel. 540-00. Konto rozrachunkowe nr. 751 Warszawa 1.

Z kraju

PRZECIW UTRUDNIANIOM PRZECIW UTRUDNIENIOM

Minister spraw wewnętrznych wydał nowy okólnik, który ma na celu zwalczanie formalistyki i wprowadzenie ułatwień dla interesantów w urzędach administracyjnych.

Wiele trudności nasuwała dotąd sprawa uzyskania dokumentów, dołączonych do podań w starostwach, województwach i innych urzędach. W związku z tem minister spraw wewnętrznych ustalił, że prośba o zwrot dokumentów musi być załatwiona nie szablonowo, lecz przy uwzględnieniu charakteru sprawy. Nawet w tych wypadkach, gdy petent dołącza dokument, który może być uzyskany w kilku egzemplarzach, jak świadectwo ubóstwa, świadectwo moralności itp., o ile okaże się, że petent znajduje się w ciężkiej sytuacji materjalnej, a staranie się o nowy dokument narazi go na koszt, należy petentowi wydać oryginał i sporządzić sobie kopję.

Wydawane mają być bez utrudnień dokumenty, które są sporządzone w jednym egzemplarzu, jak akt nadania obywatelstwa.

Poza tem pouczyć należy interesantów, że przy załatwianiu spraw w innych urzędach przysługuje im w myśl artykułu 58 rozporządzenia Prezydenta R. P. o postępowaniu administracyjnem z r. 1928, prawo powołania się na złożony dowód, znajdujący się w posiadaniu innego urzędu.

TAJNA RADJOSTACJA W MIESZKANIU ŻYDA - KOMUNISTY

W Warszawie wykryto w mieszkaniu Szmula Ekslermana tajną radjostację krótkofalową nadawczą i odbiorczą oraz stenogramy z Moskwy, otrzymane przez ową radjostację. Dokonano szeregu aresztowań w Warszawie, w Łodzi i w Zagłębiu Dąbrowskiem.

MILJON ZŁOTYCH PRZEMYSŁU NA POMNIK MARSZ. PIŁSUDSKIEGO

Dnia 3 bm. Prezydent R. P. przyjął delegację prezydjum Centralnego Związku Przemysłu Polskiego, która wręczyła mu czek na 1 miljon złotych z przeznaczeniem na budowę pomnika marsz. Piłsudskiego w Warszawie. Delegacja składała się z pp.: Henryka Strasburgera, Aleksandra Ciszewskiego, Wacława Fajansa, Alfreda Faltera, Aleks. Heiman - Jareckiego, Jana Hołyńskiego, Ludwika Pannenki, Janusza Regulskiego, Stanisława Surzyckiego i Andrzeja Wierzbickiego.

SPRAWA KS. PREFEKTA KOTWICKIEGO

Prefekt szkół powszechnych w Kołach pod Sosnowcem ks. Józef Kotwicki znalazł się jako oskarżony przed sądem za to że uderzył jednego z uczniów. Powodem do tego skarcenia było niewłaściwe zachowanie się chłopaka, a wniosek o wytoczenie skargi przeciwko księdzu, był stawiony przez rodziców chłopca za namową osób postronnych. Sąd w Sosnowcu skazał ks. Kotwickiego za nadużycie swej władzy na 6 miesięcy aresztu z zawieszeniem kary.

Obecnie sprawa ta ponownie była rozpatrywana przez sąd apelacyjny. Oskarżony ks. prefekt zaprzeczył temu, jakoby był nadużył swej władzy, tembardziej, że sprawa ta miała miejsce poza szkołą i za zawinienie nie będące w związku z czynnościami urzędowemi.

Sąd apelacyjny zatwierdził jednak wyrok pierwszej instancji, orzekając jednocześnie w tym przypadku zastosowanie amnestji.

PRZEMYCIŁ 27 KILOGR. ŻYLETEK

Ożywiony ruch graniczny na Śląsku jest wyzyskiwany bardzo często przez wszelkiego rodzaju przemytników. Ostatnio ujęto już w Katowicach jakiegoś jegomościa, który przybył z Drezna pod nazwiskiem Alwina Kamaisa. Jakiej narodowości, nie łatwo się domyśleć, ale prawdopodobnie Żyd. Znaleziono przy nim transport żyletek do golenia ogólnej wagi 27 kg., wartości kilku tysięcy złotych.

Życzliwego nam obcokrajowca osadzono w areszcie śledczym.

ODZNACZENIE J. E. KS. ARCYBISKUPA TWARDOWSKIEGO

Z okazji 50-lecia kapłaństwa ks. arcybiskupa metropolity lwowskiego Ojciec św. zamianował dostojnego Jubilata asystentem tronu papieskiego oraz rzymskim hrabią. (KAP)

ZAŻYDZONY ZAWÓD PIEKARSKI WE LWOWIE

Jak donoszą, na 172 czynnych w r. 1935 piekarń we Lwowie, było chrześcijańskich tylko 30 (aby nie było omyłki drukujemy słownie: trzydzieści), a zatem nawet nie 20 proc. Reszta to żydowskie. Biorąc stosunek ludności polskiej do żydowskiej, musimy stwierdzić niestety, że wypiek pieczywa znajduje się w 4/5 w rękach żydowskich.

Czy ludność chrześcijańska Lwowa w gruncie rzeczy sama nie jest temu winna, że istnieje taki stan rzeczy?

Kardynał Verdier o powadze chwili

Prasa katolicka Francji zamieszcza in extenso orędzie kardynała arcybiskupa Paryża, ks. Verdiera, opublikowane w ostatnim zeszycie organu kurji paryskiej „La Semaine Religieuse".

W orędziu kardynał Verdier, nawiązując do artykułu „Osservatore Romano", potępiającego niektóre metody polityków współczesnych, zaznacza, że „niestety, groźba wojny nie oddaliła się od nas jeszcze". Sytuacja w Europie jest w dalszym ciągu niejasna i powikłana. Wciąż odbywają się kongresy i zjazdy, które za każdym razem wykazują, jak bezsilne są te próby pojednania narodów, którym przyświecają hasła egoistyczne.

Co czynić wobec tak poważnej sytuacji międzynarodowej? „Przedewszystkiem — pisze kardynał — powinniśmy zachować w duszach naszych nietknięty kult dla sprawiedliwości i szacunek dla przyrzeczeń są to bowiem czynniki, bez których życie nasze nie byłoby ludzkiem i które jedynie bronią naszej cywilizacji przed barbarzyństwem. Kiedy zanika pomiędzy jednostkami i pomiędzy narodami piękne uczucie zaufania, kiedy zawodzi wszelka nadzieja, pokładana w przyrzeczeniach lub w świętości zawartych paktów, co pozostaje naszej biednej ludzkości jako obrona przeciwko bezprawiu? Czyżby świat miał być oddany na pastwę przebiegłości lub siły fizycznej? Nie chcemy w to wierzyć. Niech przynajmniej w naszych duszach chrześcijańskich znajdzie schronienie szacunek dla tych wartości.

„Chodzi tu, powtarzamy z naciskiem, o pokój pomiędzy ludźmi i o samo istnienie cywilizacji. Niestety, zapominamy, że zatraciwszy powyższe wartości, idziemy ku nowemu barbarzyństwu, stokroć bardziej morderczemu, aniżeli to, z któregośmy wyszli, ponieważ posiada ono na swych usługach straszliwe potęgi niszczycielskie, stworzone przez technikę współczesną..."

ng 8900

Wszystkie nierówności cery, jak zaczerwienienia, krosty, wypryski i t. p., powstałe naskutek złego trawienia znikają niezawodnie po częstem stosowaniu naturalnej wody gorzkiej **Franciszka-Józefa.** Zalecana przez lek.
Tg 634

Aresztowania i zwolnienia

Krzywin. W poniedziałek 30 ub. m. zawezwano do Kościana celem przesłuchania kierownika Str. Nar. p. Rataja i członka p. Wojciechowskiego. Zostali oni w Kościanie zatrzymani i dotychczas ich jeszcze nie zwolniono.

We wtorek 31 ub. m. aresztowano dalszych kilku członków Str. Nar.: Naskręta, Ścigacza i Kubiaka. Ostatniego po przesłuchaniu zwolniono. P. Ścigacza odesłano do Kościana, gdzie go zatrzymano.

W środę 1 b. m. zwolniono p. Naskręta, gdyż otrzymał zawezwanie na przesłuchy do Kościana. Aresztowani w wtorek 31. ub. m. dwaj członkowie S. N. z Rąbina zostali w czwartek wypuszczeni na wolność.

Poza tem kilka innych osób zostało zawezwanych na policję celem przesłuchania.

Ostrzeżenie

Zarząd okręgowy Str. Nar. w Krakowie ogłasza niniejsze ostrzeżenie:

„Na obszarze krakowskiego okręgu Stronnictwa Narodowego dają się zauważyć próby zwalczania naszego rozrostu drogą oszczerstw, oraz tworzenia różnych drobnych, rzekomo narodowych organizacyj, które mają na celu jedynie szerzenie zamętu. Typowym przykładem tej akcji jest powstałe ostatnio na terenie powiatu nowotarskiego „Stronnictwo Narodowe Młodych". Rozpoczęło ono swą pracę od rozrzucania ulotki, zawierającej szereg niepoczytalnych bredni i kalumnij o „szlachcie, arystokracji", o tem, że „S. N. chce wprowadzić pańszczyznę itd." Poza tem zawiera ono cały szereg oszczerstw przeciw kol. dr. Władysławowi Mechowi, prezesowi zarządu powiatowego S. N. w Nowym Targu.

„Podobną ulotkę z napaścią na kol. mgr. Witolda Fuska z Biecza, rozrzucono przed niedawnym czasem na terenie powiatu gorlickiego.

„Zarząd okręgowy S. N. w Krakowie ostrzega członków i sympatyków obozu narodowego przed tego rodzaju wystąpieniami naszych przeciwników i uprzedza, że w najbliższych miesiącach członkowie S. N. będą dalej narażani na nowe podobne oszczerstwa i napaści, któremi nie warto wogóle się zajmować.

Tg 9025

nas myją tylko MYDŁEM BEBE SZOFMANA
ng 7441

z ZAKONNIKIEM
PIGUŁKI REFORMACKIE
STOSUJĄ SIĘ:
JAKO REGULUJĄCE ŻOŁĄDEK,
PRZY CIERPIENIACH WĄTROBY,
NADMIERNEJ OTYŁOŚCI,
UŚMIERZAJĄCE HEMOROIDY
I PRZY SKŁONNOŚCIACH
DO OBSTRUKCJI SĄ ŁAGODNYM
ŚRODKIEM PRZECZYSZCZAJĄCYM
UŻYCIE 1-2 PIGUŁKI NA NOC.

ng 7272/3

Ozdobą stołu wielkanocnego są naturalne
WINA KRYMSKIE I KAUKASKIE
stołowe: **BIAŁE i CZERWONE** oraz deserowe **SŁODKIE i PÓŁSŁODKIE!**
Do nabycia w pierwszorzędnych handlach win i restauracjach!

Hemoroidy
są przyczyną złego samopoczucia i t. p. Należy bezwzględnie usunąć te dokuczliwe cierpienia. Przy hemoroidach stosuje się
Anusol
„Goedecke"
DO NABYCIA w APTEKACH
12 czopków zł. 5.- 6 czopków zł. 3.-
Tg 434

Pałac Brühlowski w nowej szacie

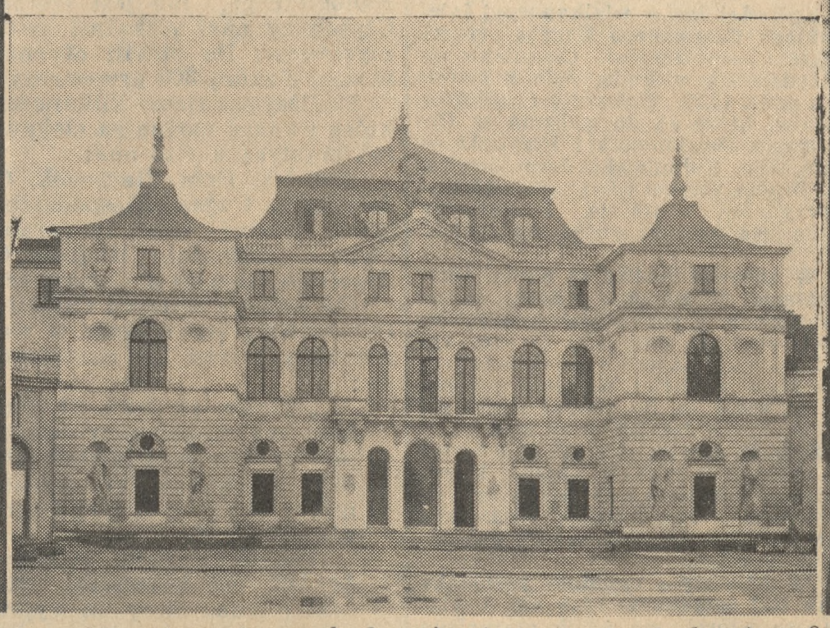

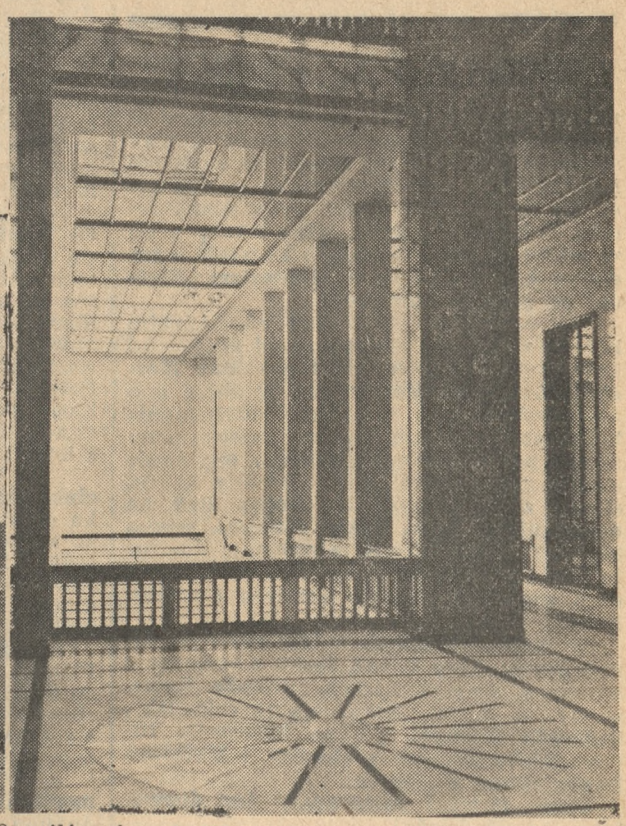

Pałac Brühlowski, siedzibę ministerstwa spraw zagranicznych, przebudowuje się wewnętrznie kosztem 6 miljonów zł. Wspaniałe sufity, marmurowe posadzki, kosztowne kolumny, poręcze z alabastru zdobią klatki schodowe i korytarze. Nieznane jest dotąd wyposażenie sal reprezentacyjnych i nowego mieszkania ministra.

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Kwiecień **5** NIEDZIELA

Kalendarz rzym.-kat.
Niedziela: Wincentego
Poniedziałek: Wilhelma op., Celestyna pap.
Kalendarz słowiański
Niedziela: Bożywója
Poniedziałek: Świętobóra
Słońca: wschód 5,18 zachód 18,31
Długość dnia 13 g. 13 min.
Księżyca: wschód 17,25 zachód 4,21
Faza: 1 dzień przed pełnią.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: Dziś plus 0,58 mtr.

Przepowiednia pogody na niedzielę: Pochmurn i chłodno; miejscami nieznaczne deszcze.

NOCNA SŁUŻBA APTEK

Śródmieście: Apt. przy ul. 27 Grudnia 18. — Apt. im. Marcinkowskiego, ul. Nowa (Bazar). — Apt. Czerwona, St. Rynek 37. — Apt. Zielona, ul. Wrocławska 31. — Apt. przy Grobli, W. Garbary 41. — **Jeżyce:** Apt. Mickiewicza, ul. Dąbrowskiego 10. — Apt. pod Opatrznością, ul. Dąbrowskiego 76 (róg Staszica) — **Łazarz:** Apt. Karpińskiego, ul. M. Focha 158. (Górczyn). — **Wilda:** Apt. przy Bramie Wildeckiej, G. Wilda 3. — Apt. Fortuna, G. Wilda 96. — **Starołęka:** Apt. miejscowa. **Główna:** Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 19. — **Sołacz:** Apt. przy ul. Mazowieckiej 12.

Są jeszcze ludzie uczciwi

Pani W. z Chełmży, bawiąc przez kilka dni w Poznaniu, czyniła zakupy w firmie Szubert przy Starym Rynku. Przy oglądaniu towarów wypadły jej z otwartej torebki pieniądze, zawinięte w papier. Była to poważna suma, mianowicie 1.340 złotych.

Ekspedjujący ową klientkę p. Marjan Sabiniewicz, znalazł pieniądze po jej odejściu. Ponieważ p. W. nie wiedziała, że zgubiła pieniądze w tym składzie i była już nieobecna, nie można jej było zguby zwrócić. Sprzedawca, Sabiniewicz, wręczył więc pieniądze p. Szubertowi, który następnego dnia zwrócił je właścicielce.

Postępek p. Sabiniewicza zasługuje na pełne uznanie i niewątpliwie będzie odpowiednio oceniony przez p. W. z Chełmży.

W SPRAWACH
PROPAGANDOWYCH
jak i **REKLAMOWYCH**
prosimy komunikować się z
WYDZIAŁEM PROPAGANDY „Kurjera Poznańskiego"
św. Marcin 70, I. piętro od godziny 16—18.
Telefony: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72

VIM czyści wszystko

również DRZEWO!

Odrobina Vimu na wilgotnej szmatce, starannie opłukać, a wszystko w domu będzie lśniło czystością!

Pg 3503-62,179

Restauracja w Hotelu Polonia, Grunwaldzka 18, poleca **bezpłatnie** salę nowoodrestaurowaną i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing.
dg 4515

KRONIKA MIASTA POZNANIA

REKOLEKCJE

— * **Rekolekcje dla pp. oficerów i ich rodzin** odbędą się w kościele garnizonowym w dniach 6, 7 i 8 bm. Początek nauki o godz. 18. Dnia 8 bm. po nauce spowiedź, a następnego dnia, tj. w Wielki Czwartek o godz. 9 podczas mszy św. wspólna komunja św.

OSOBISTE

— * **Z Uniwersytetu Poznańskiego.** — Dyplom inż. rolnictwa uzyskały pp. Anna Wilska z Wróblewa (Łódź) i Anna Negowska z Kolincza (Pomorze).

ZEBRANIA, ZJAZDY

— * **Zebranie organizacyjne Komitetu obchodu 3 Maja** odbędzie się dnia 6 bm. o godz. 18 w ratuszu w sali posiedzeń rady miejskiej. Na zebranie to T. C. L. wystosowało imienne zaproszenia do przedstawicieli władz miejscowych, oraz prezesów organizacyj. Jeżeliby która z organizacyj zaproszenia takiego nie otrzymała — tą drogą uprasza się ją o wydelegowanie swego przedstawiciela na wspomniane zebranie.

— * **„Łowiec Wielkopolski".** Zebranie odbędzie się 6 bm. o godz. 20 w lokalu Koła Towarzyskiego przy ul. Nowej (Bazar). Referat wygłosi p. dr. Stanisław Celichowski p. t. „Wytyczne rządowej polityki łowieckiej w Polsce".

WYCIECZKI

— * **Koło „Świetliczan" (absolwentów) przy miejskiej szkole handlowej.** Zwiedzenie muzeum miejskiego dnia 5 bm. — Zbiórka o godz. 11,30 przed „Belwederem".

— * **Zrzeszenie Opiekunów Kół Miłośników Przyrody** (przy Lidze Ochrony Przyrody). Dnia 5 bm. odbędzie się wycieczka członków Zrzeszenia pod kierownictwem dr. E. Krawca do parku dendrologicznego na Sołaczu. Zbiórka punktualnie o godz. 11 przy poczekalni tramwajowej na Sołaczu (koło parku Sołackiego tramwaj linji nr. 9 i 11).

WIECZORY, KONCERTY

— * **Ranne koncerty orkiestry w radjo.** Program radjowy ogólnopolski na przyszły tydzień zapowiada w poniedziałek i środę w godzinach rannych od 6,50—7,20 zamiast płyt występy zespołów orkiestry. W poniedziałek grać będzie mała orkiestra Polskiego Radja, w środę zaś zespół Stefana Rachonia.

Czy tego rodzaju koncerty poranne utrzymają się nadal w programie? Spodziewać się należy, że chyba tak, gdyż radjosłuchacze niejednokrotnie wyrażali swoje życzenia, aby również we wczesnych godzinach rannych Polskie Radjo transmitowało dwa lub trzy razy w tygodniu występy orkiestry. (sk.)

WYCHOWANIE, KURSY

— * **Drużyna odkażająca III kategorji.** Wczoraj dobiegł końca kurs urzędników miejskich dla drużyn odkażających III kategorji. Egzamin zdało 25 kandydatów. W komisji egzaminacyjnej zasiadali: p. inspektor wojewódzki Raczyński, z ramienia zarządu miejskiego p. Degórski i z ramienia L. O. P. P., p. Łyskawa. Wyszkolenie takie przeprowadzi się w większych objektach, nietylko w urzędach, lecz także w fabrykach i t. p. zakładach. (pt.)

WYSTAWY

— * **Tow. Przyj. Sztuk Pięknych (plac Wolności 18).** Wystawa zbiorowa dzieł Stefana Filipkiewicza z Krakowa kończy się po świętach wielkanocnych. Salon otwarty w dnie powszednie od godz. 11—17, w niedziele i święta od godz. 12—15. Uprasza się członków Towarzystwa, aby odbierali premję teogroczną w postaci litografij Wyczółkowskiego „Ratusz w Poznaniu".

KRONIKA MIEJSCOWA

— * **Polka wykupiła skład żelaza z rąk żydowskich.** Jak się dowiadujemy p. Halina Hadyniak wraz z mężem swoim Feliksem wykupiła z dniem 1 kwietnia rb. z rąk żydowskich skład żelaza w Poznaniu, ul. Wielka 6.

Skład ten egzystuje od 55 lat i był od założenia tegoż w rękach żydowskich. Założycielem był Żyd A. Asch, ostatnim właścicielem był Żyd ze Słupcy, Gedalje Kominkowski. Cena nabycia wyniosła około 10.000 zł.

— * **Sprzedaż losów wielkanocnej loterji Polskiego Czerwonego Krzyża** cieszy się wielkiem powodzeniem. Ciągnienie loterji odbędzie się w środę, dnia 8 kwietnia br. o godz. 17,30. Śpieszmy z zakupieniem losów, które są do nabycia w firmach: Bracia Dawidowscy i Przybyła — wszystkie filje, Kałamajski, Jerzykiewicz, Potocki, Bracia Strobel i Grabarkiewicz — kiosk przy św. Marcinie. Popierajmy szlachetne cele, którym służyć ma dochód z loterji.

— * **W sprawie łabędzi w parku Marcinkowskiego.** W związku z naszą notatką o łabędziach w parku Marcinkowskiego wyjaśniamy, że umieściła je tam dyrekcja Zoologu. Łabędzie puszczone zostały na staw w parku Marcinkowskiego dlatego, że tutaj na tle zieleni lepiej się prezentują, niż w basenie przy operze.

— * **K. S. M. Ż.** wystawia „Poncja córka Piłata", dramat w czterech aktach, którego treść zaczerpnięto z pierwszych czasów chrześcijaństwa. Przedstawienie odbędzie się dnia 5 bm. o godz. 19,30 w sali koncertowej św. Marcina.

— * **W przyszłym tygodniu rozbiórka pawilonu hut szklanych.** Jak się dowiadujemy, we wtorek lub środę przyszłego tygodnia firma Radomski rozpocznie rozbiórkę pawilonu hut szklanych w parku Wilsona. Prace potrwają około 3—4 tygodni. (sk.)

— * **Zboże wozi się furmankami do portu na Warcie.** Ruch na Warcie z portu poznańskiego, z chwilą podniesienia się poziomu wód, wzrósł tak, że prace ożywiły znacznie spokojne dotąd wybrzeże. Należy zanotować jednak charakterystyczny moment, że zboże jest przywożone do portu końmi, a nie koleją. I to nawet z dalszych stron, bo aż od Konina, Łęczycy, Brzezin. Dostawcy twierdzą, że taryfy kolejowe są za drogie i że całkowicie im się nie kalkuluje dowożenie zboża taborem kolejowym. Natomiast wydatki przewozowe furmankami są minimalne. Fakt ten winien nadal być brany pod uwagę przy kalkulowaniu taryf kolejowych. Wartą z Poznania w r. b. przewozi się do Szczecina żyto, jęczmień oraz mąkę żytnią. (pa.)

— * **Ławki będą dopiero w przyszłym tygodniu.** Jak się dowiadujemy, ławki na placach, w alejach i w parkach ustawione zostaną w przyszłym tygodniu. — Powodem opóźnienia jest brak funduszów na zatrudnienie ludzi do prac nad doprowadzeniem ławek do porządku. (sk.)

— * **Ze strajku murarzy i cieśli.** Na froncie strajkowym niema zmian. Strajk trwa nadal i ma przebieg spokojny. Konferencja w okręgowym inspektoracie pracy, która miała się odbyć w ub. czwartek, została odwołana i przełożona na wtorek dnia 7 bm.

— * **Ostatni termin wydawania ziemniaków na bony dla bezrobotnych** przez Miejski Komitet Pomocy Bezrobotnym upływa z dniem 6 bm. o godz. 15. Późniejsze reklamacje nie będą uwzględnione.

W TROSCE O WYGLĄD POZNANIA

— * **Gdzie wylewać wodę?** Mieszkańcy ul. Sosnowej na Dębcu uskarżają się, że wobec braku na miejscu kanalizacji wytworzyła się tutaj przykra sytuacja. Piwnice miejscami zalane są wodą, a na ulicę (droga polna) wylewać nie wolno. Co więc mają począć ze zbędną wodą mieszkańcy Sosnowej i innych pobliskich ulic? W zeszłym roku założono tu rury wodociągowe, ale czyż można korzystać z wodociągu, gdy woda nie ma odpływu? Może znajdzie się jakaś rada na te bolączki Dębca. (sk.)

— * **Cuchnący rów już oczyszczony.** — Notatka nasza o cuchnącym rowie przy ul. Grudzieniec odniosła już swój skutek. Jak się dowiadujemy, rów został oczyszczony z różnych odpadków, tak, że obecnie woda ma już odpływ. (sk.)

— * **Dlaczego mamy błoto i kurz.** W związku z naszym artykułem „Wzywamy do walki z kurzem", otrzymujemy w dalszym ciągu uwagi naszych czytelników. Jeden z nich tak pisze m. in.: Błoto i kurz, plagi naszego miasta, mają kilka przyczyn. Jedną z nich jest np. nienależyte umocnienie niektórych nawierzchni jezdni i chodników, co powoduje, że podczas niewielkiego nawet deszczu tworzy się błoto, a w następstwie tego kurz. Za najważniejszą jednak przyczynę należy jednak uznać niedostateczne czyszczenie ulic przez dozorców domów, których właściciele, poza nielicznemi wyjątkami, zbyt mało interesują się pracą w tym kierunku. O zupełnem usunięciu tej plagi kurzu i błota w naszem mieście nie można myśleć, ale natomiast jest zupełnie możliwe ograniczenie jej do minimum. Dopóki jednak nie zostanie wydane odpowiednie zarządzenie, nakładające na właścicieli domów obowiązek utrzymywania ulic we wzorowym porządku, błoto i kurz będą nas nadal gnębiły. (sk.)

„OSTATNI POSTERUNEK"

najpotężniejszy film, przedstawiający awanturnice przygody Wywiadu Angielskiego w Afryce, który cieszył się wielkiem i zasłużonem powodzeniem, na ogólne życzenie Szan. Publiczności wyświetlany będzie dodatkowo jeszcze **tylko 2 razy** a to: **w sobotę, 4. i w niedzielę, 5 kwietnia o godzinie 3 po południu w kinoteatrze „Słońce" po cenach zniżonych!**

Na odległym posterunku afrykańskim broni się garstka białych przed miljonami krajowców. Reżyserowie filmu **Max Marcin i Louis Gasnier** wpletli w akcję sceny, mrożące krew w żyłach: rozstrzelanie bezbronnej gromady kobiet i dzieci... przeprawę przez wezbraną rzekę..., wspinanie się na niebotyczne góry, gdzie z każdej strony zioną przepaście... **nocny atak na osamotniony fort... pożar dżungli... wściekły atak słoni...** Sceny te najlepiej ilustrują trudności, na jakie natrafiają ci, którzy chcą zagarnąć chociaż skrawek czarnego lądu.

W rolach głównych w tym pięknym filmie grają: **Cary Grant,** jeden z czołowych amantów amerykańskich, **Claude Rains,** znany z filmu „Niewidzialny człowiek", **Gertruda Michael,** piękna bohaterka filmu **„Niebezpieczna piękność"** i **Hathleen Burke** znana z „Bengali".

Film „Ostatni posterunek" jest dozwolony dla młodzieży!

Bilety po cenach zniżonych: **Parter 60 gr., 80 gr., cały balkon 1 zł,** są do nabycia **wcześniej od piątku w firmie S. Kałamajski — Plac Wolności 6.**

Takie małe i już garbate

Nasz konkurs na wyszukanie imienia dla wielbłądziątka w Zoologu Poznańskim spotkał się z dużem zainteresowaniem wśród naszych Czytelników. Aczkolwiek wyszukanie nazwy dla najnowszego przychówku ogrodu zoologicznego, nie jest rzeczą łatwą, Czytelnicy nasi wykazali wielką pomysłowość. Do chwili obecnej otrzymaliśmy zgórą 300 propozycyj.

Poniżej podajemy kilkanaście nazw, które uważać można za ciekawe i charakterystyczne. Oto one:

Aprylek, Gobi, Garbusek, Gagatek, Sowdepik, Gugsa, Niespodzianek, Negusek, Stepuś, Czair (po arabsku pustynia), Dygudej, Błądzio, Godżam, Rigoletto, Mongoł i Czmychacz.

Od jednej z naszych Czytelniczek otrzymaliśmy jeden złoty w znaczkach pocztowych oraz list następującej treści:

„Winszując Szan. Dyrekcji Zoologu tak miłego przychówku, proponuję nazwać wielbłądziątko „Gobi", co będzie przypominać jego matce pustynię, której pewno nigdy nie zobaczy!

Ponieważ cała rodzina moja bardzo lubi zwierzęta, więc załączamy jeden złoty na wyprawę dla nowonarodzonego, życząc, by każdy, należący do konkursu, dołożył swój grosz na ten cel."

Dla tych osób, które pragną jeszcze wziąć udział w wyszukaniu nazwy dla wielbłądziątka, załączamy jeszcze raz kupon, który po wypełnieniu należy przesłać pod naszym adresem (Poznań, św. Marcin 70).

Jak wiadomo, za najlepsze nazwy przyznane będą dwie nagrody: roczna rodzinna karta wstępu do Zoologu, oraz piękna książka Dyakowskiego p. t. „Nasz las", ilustrowana przez Kamila Mackiewicza. Nie wykluczone są jeszcze nagrody pocieszenia. Termin zamknięcia konkursu w dniu 8 b. m., a ogłoszenie wyniku w „Kurjerze Poznańskim" z daty 11 b. m. (wydanie główne).

Przy sposobności zwracamy uwagę, że jutro, w niedzielę, jest okazja obejrzenia wielbłądziątka w Zoologu dzięki obniżonym biletom wstępu. Dorośli płacą 50 groszy, a dzieci 25.

Dla **WIELBŁĄDZIĄTKA**
w ZOOLOGU w POZNANIU proponuję nazwę:

_____

_____
(nazwisko)

_____
adres

Masowe oszustwa przy sprzedaży pożyczek na raty

Sądy poznańskie ścigają listami gończemi dwóch Żydów — Kilku nieuczciwych pomocników żydowskich osadzono w więzieniu

Do rzędu prawdziwych plag społecznych zaliczyć należy agentów, handlujących pożyczkami państwowemi na raty. Jak wykazały w wielu wypadkach śledztwa władz sądowych i dochodzenia policyjne, większość agentów należy do typu ludzi, wyzutych całkowicie z wszelkich zasad uczciwości. Operowali oni w całem województwie poznańskiem, objeżdżając niekiedy samochodami wsie i miasteczka. Ofiarą padały zwłaszcza osoby starsze, posiadające pożyczki konwersyjne lub jakieś oszczędności. Zarobki agentów były duże, gdyż jak

Nachum Gertner

Josna Joskowicz

poszukiwani listami gończemi

się okazało, niektórzy z nich trwonili duże sumy w poznańskich lokalach nocnych i dancingowych.

Agenci nakłaniali właścicieli pożyczek konwersyjnych do pozbywania ich się za nikłe sumy, wyłudzając je w podstępny sposób i sprzedawali następnie wzamian za to obligacje papierów wartościowych na raty, za sumy dochodzące do trzykrotnej wartości giełdowej danego waloru. Obecnie sędzia śledczy Barcikowski przy poznańskim sądzie okręgowym ukończył śledztwo przeciw 20-letniemu Jerzemu Kordaszowi z Poznania, przeciw któremu prokurator Anc wygotuje już w najbliższym czasie akt oskarżenia. Kordasz był agentem „Małopolskich Zakładów Kredytowych sprzedaży pożyczek na raty".

Jak się dowiadujemy, poszkodował on interesowanych w około 60 wypadkach. Występował z wielką pewnością siebie, przedstawiając się za dyrektora, innym razem występował on jako kontroler pożyczek państwowych, zabierając papiery do rzekomej kontroli.

W poznańskiem więzieniu sądowem znajduje się też niejaki Stanisław Madaliński z powiatu międzychodzkiego i Mieczysław Mieloszyński ze Śremu, przeciw którym prowadzi śledztwo okręgowy sędzia śledczy Szwarc.

Według pobieżnego szacunku poszkodowanych jest w różnych miejscowościach województwa poznańskiego conajmniej 300 osób, a suma nadużyć wyraża się w kilkudziesięciu tysiącach złotych.

Ze szczegółów śledztwa, którego owocem są góry akt sądowych okazuje się, w jaki sposób agenci krzywdzili ludność. W pow. międzychodzkim poszkodowano na przykład 90-letnią staruszkę Szramską, od której agent wyłudził obligacje, wartości 1.200 złotych za 400 zł i ograbił ją dosłownie z całego dobytku. Staruszka jest obecnie bez środków do życia.

W Poznaniu zdemaskowano przedstawicielstwo żydowskich banków krakowskich i lwowskich p. n. „Biuro Zleceń do Sprzedaży Obligacyj na Raty", które mieściło się przy ul. Skarbowej 17. Dwóch najgłówniejszych sprawców Żydów Nachum Gertner i Josna Ber Joskowicz zdołali zbiec i sędzia śledczy ściga ich listem gończym.

Osoby zainteresowane względnie świadkowie mogą zgłaszać się u sędziego śledczego Szwarca lub donieść pisemnie pod znakiem I. S. 31/35 względnie pod liczbą I. S. 6/35.

Podajemy podobizny ściganych Żydów, którzy byli kierownikami biur sprzedaży pożyczek na raty w Poznaniu. Josna Ber Joskowicz, urodzony w Pułtusku w dniu 2 stycznia 1906 r. (obecnie bezwyznaniowy) jest synem Maurycego (Moryca) i Róży. Joskowicz jest z zawodu wojażerem i mieszkał w Poznaniu ostatnio przy ul. Podgórnej 6 m. 6. Drugi z poszukiwanych listem gończym bankowiec z zawodu, Nachum vel Norbert Gertner, urodzony w dniu 27 października 1902 w Krakowie, jest synem Izaaka i Racheli. W Poznaniu mieszkał Nachum Gertner przy ul. 27 Grudnia 17.

Śledztwo sądowe przyczyni się zapewne do wyrugowania oszukańczych biur sprzedaży pożyczek na raty, które działalnością swą przyczyniały się do podważania wartości papierów wartościowych.

Fakty te powinny stać się przestrogą dla ludności, która winna w tych sprawach zwracać się do banków uczciwych i chrześcijańskich. (kl)

JARMARKI

— * **Osieczna.** Jarmark na konie, bydło, świnie, produkta i towary kramne odbędzie się 7 bm.

— * **Wieleń.** Dnia 8 bm. odbędzie się jarmark kramny, oraz na konie, bydło i trzodę chlewną.

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożono w dalszym ciągu:

Na ochronki Dzieciątka Jezus na terenie P. W. K., Królowej Korony Polskiej, Winiary i im. Piusa X, Urbanowo: L. P. 6 zł. — T. Z. 5 zł. — Razem 11 zł.

Na ochronkę Dzieciątka Jezus, Naramowice: Pelagja Kubiakowa, 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanemi 7 zł.

Dla Stasia Skoczenia, Żywiec: Koło Stron. Narodowego w Kalunkach, 5 zł. — Razem z poprzednio pokwitowanemi 90,20 złotych.

Osiedle powstaje za naszemi plecami

W odległości około kilometra od końcowego przystanku linij tramwajowych nr. 3 i 6, przy przedłużeniu ul. Grunwaldzkiej, powstało w ostatnim czasie nowe osiedle na terenach państwowych, parcelowanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego. Jak grzyby po deszczu, szybko i niespodziewanie wyrosło w szczerem zupełnie polu szesnaście domów i domków mieszkalnych, które mają być gotowe jeszcze w tym roku. Do nowego osiedla ma być doprowadzony tramwaj, tak przynajmniej zapewnia się tych, którzy ją narazie tylko w projekcie, na planach. Przedłużeniem ul. Grunwaldzkiej jest droga drugiej klasy, pełna wybojów, kurzu i piasku. Nawet w dzień niesłotny przejazd przez tę „ulicę" jest bardzo trudny. Podobnie chodzenie po tej „ulicy" daje złudzenie pobytu na wsi. Przyszli mieszkańcy osiedla będą nieszczęśliwi w dnie upalne, jak i w dnie deszczowe. Wątpić należy, by do osiedla tego urządzono szybko regularny dojazd z odpowiednią jezdnią, oraz, by ułożono tam stosowne chodniki. Mieszkańcy ulic, znacznie bliżej

Nowe osiedle, składające się dotychczas z szesnastu willi, powstaje przy przedłużeniu ul. Grunwaldzkiej.

tam budują, względnie mają zamiar nabyć parcele.

W obecnych warunkach dojście do powstającego osiedla jest bardzo utrudnione, ponieważ ulice, ograniczające to osiedle, jak przedłużenie ul. Grunwaldzkiej, ul. Kasztelańska, ul. Marszałkowska i u. Bułgarska, istniepołożonych, jak Słonecznej, Bukowskiej, Szamotulskiej i t. d., oddawna proszą o chodniki i o uporządkowanie jezdni, ale, jak dotąd, prośby ich nie są wysłuchane. Wątpić więc należy, by w tej sytuacji mieszkańcy nowego osiedla, położonego zupełnie na peryferji miasta, mieli więcej szczęścia.

OGÓLNY WIDOK OSIEDLA NA TERENACH, PARCELOWANYCH PRZEZ BANK GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

Niedziela palmowa w katedrze poznańskiej

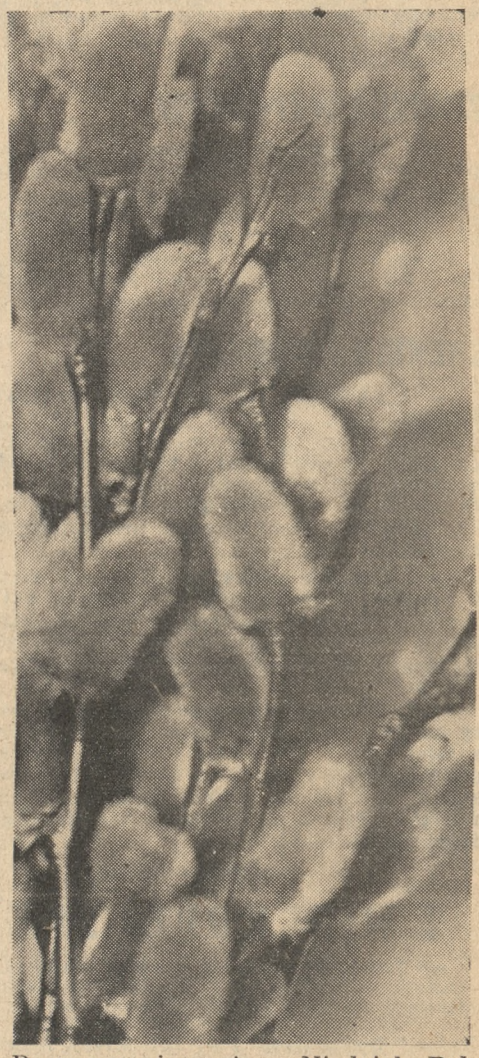

Rozpoczynający się w Niedzielę Palmową Wielki Tydzień, nabierze w katedrze poznańskiej specjalnie uroczystego charakteru. W ceremonjach wielkotygodniowych weźmie udział cała kapituła metropolitalna, z ks. biskupem Dymkiem na czele. Chór katedralny, pod dyrekcją ks. dr. Gieburowskiego, od szeregu tygodni troskliwie przygotowuje już liturgiczne śpiewy wielkotygodniowe.

Nic więc dziwnego, że w Wielkim Tygodniu na Ostrów Tumski spieszą tłumy wiernych z najdalej nawet oddalonych zakątków naszego miasta.

Nabożeństwo w Niedzielę Palmową rozpocznie się w katedrze poznańskiej o godz. 10,15. Poświęcenia palm dokona ks. biskup Dymek. Procesję z palmami prowadzi również ks. biskup. Dodać należy, że artystycznie wykonana kapa koloru fioletowego, jaką na niedzielę palmową przywdzieje celebrans, jest w katedrze poznańskiej używana tylko dwa razy w roku i to w Środę Popielciwą i Niedzielę Palmową. Symboliczne I. H. S. na kapie, zastąpione są napisem w języku hebrajskim. Po procesji uroczystą mszę św. celebrować będzie ks. kanonik dr. Mędlewski. W czasie mszy św. pasję według św. Mateusza odśpiewają wespół z chórem katedralnym księża: Mizgalski, Heyducki i Haendschke.

Zakończenie nabożeństwa Niedzieli Palmowej o godz. 12,15. Po południu o godz. 15 nabożeństwo pasyjne z kazaniem ks. inf. Rucińskiego. (jr)

RÓŻNE

— * **Zapisy dzieci do szkół powszechnych.** W roku szkolnym 1936-37 (od 1. 9. 1936 r.) rozpoczyna się obowiązek szkolny dla dzieci, które urodzone są w roku 1929 (do 31 grudnia). Celem przeprowadzenia ścisłej ewidencji dzieci, będących w wieku obowiązku szkolnego, kurator okręgu szkolnego poznańskiego ustalił termin zapisów dzieci w bieżącym roku od dnia 6 do 8 kwietnia. Godziny zapisów wyznaczone zostały od 10—12 i od 16—18.

Wszystkie dzieci, będące w wieku obowiązku szkolnego (również ociemniałe, głuchonieme i takie, które będą pobierały naukę w domu wzgl. prywatnej szkole) należy zgłaszać w tej publicznej szkole powszechnej, w której rejonie znajduje się miejsce zamieszkania dziecka. Dzieciom, które w przyszłym roku szkolnym będą uczęszczały do prywatnej szkoły powszechnej, kierownictwa publicznych szkół wydawać będą zaświadczenia. Zaświadczenia te przedłożą rodzice-opiekunowie odnośnych dzieci w szkole prywatnej.

— * **W sprawie opłat za karty rowerowe.** Wobec tego, że mieliśmy zażalenia na utrudnianie jakoby otrzymywania zniżek opłat za karty rowerowe dla bezrobotnych, zwróciliśmy się po informacje do miarodajnego źródła. Jak się okazuje, nietylko bezrobotni mogą korzystać z ulgowych opłat za karty, jak to przewiduje taryfa opłat administracyjnych, ale również i bardzo niezamożni, dla których niewielka nawet różnica w opłatach stanowi poważną ulgę. Ulgi te jednak stosuje się indywidualnie, nie wszyscy zatem bezrobotni mogą z nich korzystać. Wysokość opłat zniżkowych jest różna. Wynosić ona może 1,50 lub 1 zł. Jest nawet wiele wypadków, że bezrobotnym lub niezamożnym, zasługującym na to z wielu względów, wydaje się bezpłatnie karty rowerowe, nie może być więc mowy o jakiemś utrudnianiu otrzymania zniżki opłat za karty rowerowe.

KRONIKA WYPADKÓW

— * **Chłodził się w Warcie.** Krótko po północy wpadł do Warty przy Al. Szelągowskiej 33-letni Wawrzyn Pierszała, mieszkaniec domu noclegowego na Zawadach. Pierszałę, który był nietrzeźwy, wydobyli z wody przechodnie. Ponieważ nie mógł on o własnych siłach pójść do domu, odstawiono og do szpitala miejskiego. (kl.)

KRONIKA POLICYJNA

— * **Złodzieje w świetlicy Związku Strzeleckiego.** Przy ul. Staszica 15 włamali się nieznani osobnicy do świetlicy Związku Strzeleckiego i zabrali dwa odbiorniki radjowe, głośnik i kilim. Wartość skradzionych przedmiotów ocenia się na 800 złotych. Dochodzenia przeprowadza komisarjat VII. (kl.)

— * **Obława policyjna.** Podczas obławy policyjnej w rejonie komisarjatu VIII doprowadzono na policję ogółem 30 osób. Osiem z nich zatrzymano w areszcie policyjnym, 6 jako podejrzanych o kradzieże. (kl.)

— * **Włamanie do warsztatów.** W nocy na czwartek dopuszczono się kradzieży z włamaniem do warsztatów mechanicznych p. Fritza Scherfkego przy ul. Dąbrowskiego 93. Łupem włamywaczy padły narzędzia i cztery opony samochodowe wartości 400 zł. (kl.)

Z WIELKOPOLSKI

—* **Borek.** Powiesił się w swem mieszkaniu obuwnik Antoni Zmyslany. Denat cierpiał już od dłuższego czasu na rozstrój nerwowy. (bp)

— * **Bydgoszcz.** Pan Jan Mreła, rolnik z Broniewa, pow. Wyrzysk, prosi nas o zaznaczenie, w związku z sprawozdaniem z procesu Stanisława Sikory, oskarżonego o napady bandyckie, że Sikora nie zarabiał zbyt mało u niego jako parobek, gdyż pobierał 15 zł miesięcznie i całkowite utrzymanie, a napady rozpoczął dopiero po 4 miesiącach, od dnia zwolnienia go z pracy przez p. Mrełę.

— * **Czarnków.** Zawiązała się nowa organizacja Zjednoczenia Inwalidów Wojny Światowej na tut. terenie.

— Uchwałą z dnia 31 marca zniesiono w Czarnkowie ubój rytualny.

—* **Grabów.** W ub. niedzielę, witał Grabów nowego proboszcza, ks. Miecz. Meissnera z Środy. Miasto udekorowano girlandami, sztandarami narod i papieskiemi oraz bramami triumfalnemi. Na granicy parafji powitał nowego duszpasterza p. Jan Lis, na rynku w Grabowie zaś burm. Żmudziński, a Janek Pietrula i Marylka Fiołkówna wygłosili deklamacje, wręczając bukiet kwiatów. Przy udziale przybyłych z okolicy ks. ks. proboszczów, władz i organizacyj miejscowych wprowadzono ks. proboszcza do kościoła parafj., gdzie po krótkiej modlitwie przed ołtarzem, udał się na kazalnicę, witając swoich nowych parafjan i kończąc słowami: „Daję wam moje serce, lecz dajcie mi wzamian wasze serca". Po odmówieniu litanji do Najśw. Serca Jezusa, zaintonował ks. proboszcz „Tantum ergo" i pobłogosławił wiernych Przenajśw. Sakramentem, poczem odprowadzono kapłana na plebanję. (km)

—* **Grodzisk.** Odbyło się tu walne zebranie konferencji męskiej św. Antoniego. Konferencja złożyła wniosek w Radzie Generalnej w Paryżu za pośrednictwem Rady Wyższej w Poznaniu z prośbą o agregację. Ks. mansj. Leśniewicz wygłosił referat n. t.: „Zarys dobroczynnej działalności Kościoła Katolickiego".

— Odbyło się tu także walne zebranie cechu piekarskiego, któremu przewodniczył starszy cechu p. Handulski. Przy wyborze nowego zarządu członkowie wyrazili jednogłośnie zaufanie staremu zarządowi, który bez zmian został ponownie zatwierdzony.

— W ub. niedzielę, obchodziło tutejsze gimnazjum doroczną uroczystość, poświęconą imiennikowi swemu Juljuszowi Słowackiemu. Szereg deklamacyj utworów wieszcza podnosił charakter uroczystości. Na zakończenie obchodu zabrał głos p. prof. Świerzowicz, opiekun gminy szkolnej „Żnicz", którą pod jego kierunkiem zorganizowała uroczystość. W swem przemówieniu wskazał, skąd wypływają źródła naszej wdzięczności i uwielbienia dla Słowackiego, nietylko jako dla poety, ale i Polaka. (gf)

—* **Inowrocław.** W Gniewkowie odbyło się walne zebranie straży ochotniczej, na którem p. burmistrz Pyka zdał szczegółowe sprawozdanie z całorocznej działalności.

— Groźny pożar wybuchł we wsi Lubsin w zagrodzie gospodarza Iglewskiego. Zbudzony wołaniem Iglewski wybiegł z mieszkania, nie budząc żony ani dzieci. Kiedy później przystąpiono do ratowania reszty rodziny okazało się, że żona była już martwa. Przyczyną śmierci było uduszenie. Dzieci natomiast zdołano uratować.

— Dyplomy mistrzów cukierniczych w Inowrocławiu otrzymali pp. Edward Łężyk, Wacław Bagaziński, J. Nowak, Ig. Borowiak i Józef Król.

— Głośnem echem odbiło się ostatnie walne zgromadzenie W. T. K. R., na którem poszczególni mówcy ostro wystąpili przeciwko praktykom urzędów skarbowych. Dyskutowano również obszernie o fatalnej gospodarce gmin zbiorowych, podkreślając przytem smutną apatję społeczeństwa w życiu społecznem. Huczne oklaski zyskało zwłaszcza przemówienie wiceprezesa pow. W. T. K. R. p. Kaźmierczaka z Płonkowa. Dalsi mówcy domagali się nowych wyborów do rad gminnych i gromadzkich.

—* **Jarocin.** Od wójta p. Walentego Jerzyniaka otrzymaliśmy sprostowanie w sprawie notatki w nr. 153 „Kurjera Poznańskiego", które brzmi: „Prawdą jest, że wójt Gminy Jarocin, p. Walenty Jerzyniak, rolnik w Kątach, zakupił w Ordynacji Dóbr Ks. Radolinów żwiru za 75 zł. z kasy gminnej na wysypanie dróg publicznych. „Nieprawdą jest, że z zakupionego żwiru woził J. własnym zaprzęgiem przez 4 dni żwir dla swego osobistego użytku, albowiem zwożony żwir zakupiłem od dzierżawcy p. L. Wojcińskiego z Cielczy na podstawie osobnej umowy dla własnego użytku".

—* **Kępno.** W lesie maj. Laski znaleziono zwłoki gosp. A. Wabnitza z Trzecinicy z poderżniętem gardłem. Przed nied. czasem spaliła się denatowi stodoła, o której podpalenie był posądzony. Przy zwłokach znaleziono notes, w którym pozdrawia jeszcze wszystkich i prosi o przebaczenie.

—* **Kościan.** Szczepienie ochronne przeciw ospie przeprowadzone zostanie na terenie pow. kościańskiego w czasie od 16. 4. do 2. 5. br. Dla dzieci z miasta Kościana szczepienie odbędzie się w dniu 16 bm. o godz. 2.15 w szkole powsz.

— W dniu 5 bm. o godz. 17,30 w sali hotelu „Victoria" odbędzie się z okazji „tygodnia propagandy przemysłu polskiego" zebranie, na którem wygłoszą referaty p. Fr. Maciejewski z Poznania i prof. Bolesław Igłowicz z Kościana.

— Nowy skład towarów krótkich przy rynku nr. 19, otworzyła p. Władysława Konieczna.

—* **Krotoszyn.** Komitet niesienia pomocy bezrobotnym urządza w niedzielę, 5 bm. w parku „Wielką loterję fantową". Cena losu tylko 25 gr.

— * **Kruszwica.** Włamania do warsztatu rzeźnickiego p. Sytka dokonali w piątek, 3 bm. o godz. 3 rano nieznani sprawcy, których łupem padły wyroby mięsne, wartości 300 zł. Śledztwo w toku. (mj.)

—* **Leszno.** Nowy plan miasta Leszna z wykazem alfabetycznym wszystkich ulic (uwzględniono projektowane ulice na przedmieściach oraz wszelkie drogi i ścieżki polne, ukazał się w handlu.

— Do robót ziemnych w ogrodzie kolejowym zarząd miejski wyznaczył kilkanaście kobiet za wynagrodzeniem 1,50 zł dziennie.

— Kurs gimnazjalny dla dorosłych rozpocznie się w poniedziałek 6 bm. o godz. 19-tej. Zgłoszenia osób od 18 lat wzwyż przyjmuje zarząd leszczyńskiego Koła Tow. Naucz. Szkół Śr. i Wyż. w sekretarjacie Państw. Szkoły Budowl. i Handlowej (ul. Komeniusza) od godz. 11—13 i od. 17—19. (lh)

—* **Nakło.** Ostatnie zebranie K. S. M. ż. było poświęcone 400-ej rocznicy urodzin ks. Piotra Skargi. Uroczyste zebranie składało się z deklamacji, śpiewu, recytacyj z kazań ks. Piotra i referatu p. Pezalskiej. Zebranie zaszczycili swą obecnością asystet ks. prefekt Chojnacki oraz ks. Łyczka z Dembowa. Zebranie zakończono odśpiewaniem „Boże, coś Polskę".

— Odbyło się tu walne zebranie Tow. właścicieli domów i nieruchomości. Po sprawozdaniu zarządu i udzieleniu absolutorjum wybrano nowy zarząd, w skład którego weszli pp.: prezes — Semrau, zast. Mierzwiński, sekr. — Buba, zast. — Bruski, skarb. — Piątkowski, rada pomocnicza — Mroczek, Czułkowski i Sajdakowski, komisja rew.: Malczewski, Karolczak i Gorczyca. Uchwalono mianować członkiem honorowym burm. Trybullę.

— Dnia 5 b. m. odbędzie się o godz. 13 w lokalu związkowym przy ul. Dąbrowskiego 22, walne zebranie Zw. Inwalidów Woj.

— W kierownictwie K. K. O. zaszła zmiana. Z dniem 26 marca b. r. został zwolniony dotychczasowy dyr. Krakowski, a na jego miejsce mianowano zarządzającym dyrektorem p. Macioszczyka.

— Nieujawnieni sprawcy włamali się do restauracji p. Kordasowej, gdzie skradli większą ilość wyrobów tytoniowych, wartości 500 zł.

— Nieznani sprawcy, wykroiwszy kawał szyby z okna wystawowego w drogerji p. Sturzla, zabrali znajdujące się tam farby i inne przedmioty. łącznej wartości 150 zł.

— W Sucharach pewien gospodarz pozwalał mieszkać w swym domu 2 Żydom przez cały tydzień. Żydzi robili w tym czasie dobre interesy w okolicy. Doprawdy wstyd, że są jeszcze tacy Polacy. (nc.)

— * **Ostrów.** Teatr Miejski wystawia w sobotę na ogólne żądanie ponownie sztukę „Sprawa Moniki". W niedzielę po raz ostatni sztuka Fodora „Pocałunek przed lustrem".

— Właściciel składu starego żelaza przy ul. Raszkowskiej, Żyd Salomon Orzechowski, likwiduje interes. (rp.)

— Na stacji tutejszej otrzymało zwolnienie z pracy 17 nieetatowych hamulcowych z powodu braku zajęcia.

— Rekolekcje dla ostrowskich panien rozpoczną się w naszym kościele w niedzielę, 5 bm. o godz. 19,30 i zakończą się w środę rano. Rekolekcje poprowadzi ks. Andrzejewski.

— Mecz bokserski odbędzie się tu w niezielę, 5 bm. między „Wartą" i „Ostrovią". Początek o godz. 12 w kinie „Corso".

— Strajk pracowników budowlanych trwa tu w dalszym ciągu. Nie objął jednak strajk wszystkich pracowników; strajkuje 88 pracowników — przeważnie członków Zw. Pracowników Budowlanych i Pokrewnych Zawodów. Pertraktacje celem zlikwidowania strajku prowadzi inspektor pracy Sukiennicki. (os.)

—* **Pakość.** W Kościelcu pod Pakością odbyła się w piątek około godz. 18 na cmentarzu parafj. ekshumacja szczątków ojca Ks. Biskupa Okoniewskiego, śp. Jana Okoniewskiego, spoczywającego tam od r. 1920. Szczątki przewiezione zostały do Pelplina, gdzie spoczną po 15 latach w grobowcu obok żony. To samo auto przewoziło równocześnie do Pelplina szczątki, śp. Ks. Biskupa Tr. hr. Rydzyńskiego, zmarłego w wieku 81 lat w roku 1814 w Nieżychowie, a pochowanego w Chodzieży. Zwłoki te również staraniem ks. biskupa Okoniewskiego spoczną w Pelplinie, gdzie śp. ks. biskup hr. Rydzyński był dawniej biskupem. (p)

—* **Pleszew.** Ostatnio w garnizonie pleszewskim 70 p. p. mianowani zostali: majorem p. kpt. Siedlecki, kapitanami: porucznicy Dąbrowski, Kałuski, Mamunow i Zioło. Srebrnym Krzyżem Zasługi odznaczony został kpt. Zioło, a bronzowym st. sierżant Józef Puchalski.

— Z ramienia Opieki Rodzicielskiej przy szkole męskiej sekcja dramatyczna wystawia po raz pierwszy w Pleszewie w dniach 4 i 5-go kwietnia br. na scenie domu parafjalnego wspaniałe misterjum p. t. „Ukrzyżuj Go". Pierwsze przedstawienie 4 bm. o godz. 8 wiecz., w niedzielę dwa przedstawienia o godz. 5 po poł. i 8 wiecz.

— Z okazji 400-lecia urodzin Ks. Skargi odbyła się w domu parafjalnym uroczysta akademja, urządzona z ramienia komitetu T. C. L., na której program złożyły się śpiewy, muzyka, oraz wyjątki z kazań Ks. Skargi, które recytował dr. Białasik. (pw)

— * **Strzelno.** XVIII Walny Zjazd Kółek Włościanek wicepatronatu strzelińskiego odbył się 31 marca. Na zjazd przybyły również przedstawicielki patronatu poznańskiego, oraz delegacje patronatów sąsiedzkich. Po zdaniu sprawozdania z pracy miejscowego koła, nastąpiły referaty pt. „Dom mieszkalny" i „O konieczności gospodarskiego wykształcenia młodych włościanek". W wolnych głosach przemawiał ks. proboszcz Sołtysiński, mówiąc o współpracy włościanek z Akcją Katolicką.

— Zebrania Młodych przy Str. Narod. odbywać się będą co pierwszą i trzecią niedzielę każdego miesiąca, w lokalu p. Muszyńskiego przy ul. św. Ducha. (ps)

Z POMORZA

— * **Chełmża.** Na ostatniem opsiedzeniu rady miejskiej uchwalono zniesienie uboju rytualnego. Dekretem wojewody zatwierdzono insp. Leśniewicza na wiceburmistrza m. Chełmży.

— Nieznani sprawcy napadli na właściciela księgarni i drukarni Karola Kirsza, raniąc go ciężko nożem w głowę. (z.)

—* **Grudziądz.** Na dwa lata więzienia za podpalenie stodoły rolnika Bartnickiego w Lidzbarku skazany został niejaki Edm. Gajewski. Zasądzony tłumaczył się, że podpalił budynek z polecenia Bartnickiego, który przyobiecał mu 500 zł. nagrody. Ponieważ rozprawa nie wykazała winy współoskarżonego B., sąd uwolnił go od winy i kary.

— W Ciechanówku pod Działkowem powstała podczas zabawy bójka między młodzieżą. Niejaki Oczakowski, pchnięty nożem w pierś zmarł. Trzech głównych oskarżonych, mianowicie Wł. Fink i bracia Wielachowie otrzymali kary więzienia po 2 lata i 6 miesięcy każdy; inni skazani zostali na niższe kary z zawieszeniem. (gn)

— W piątek przybyła do Grudziądza wycieczka pedagogów śląskich w liczbie około 70 osób. Sobota poświęcona jest zwiedzaniu szkół i miasta. Gości podejmowało miasto herbatką w ratuszu.

— Za kradzież ze stojącego na ulicy samochodu szat liturgicznych, rewerendy, komży, beretu itp. na szkodę ks. Chudzińskiego ze Starogardu, skazany został robotnik Alojzy Kowalski z Grudziądza na rok więzienia, bez zawieszenia kary. (gn)

— * **Pelplin.** Dnia 6 bm. przypada 100-lecie istnienia biskupiego gimnazjum w Pelplinie, które pod nazwą „Collegium Marianum" założył ks. biskup A. Sedlag. — Gimnazjum biskupie odegrało w ciągu swego stulecia ważną rolę na Pomorzu, kładąc wielkie zasługi dla polskości i katolicyzmu tej dzielnicy.

W związku z powyższym jubileuszem dnia 6 bm. odbędzie się w katedrze pel-

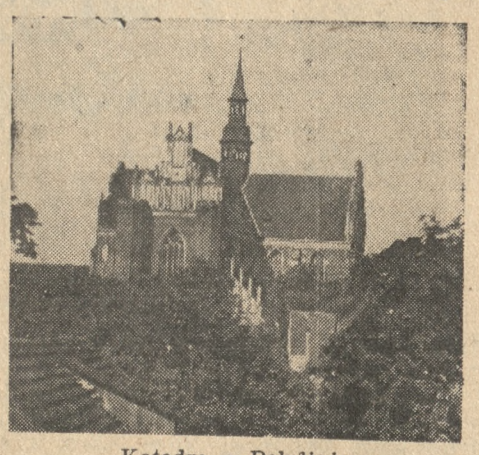

Katedra w Pelplinie

plińskiej solenne nabożeństwo, które nadane będzie przez rozgłośnie w Toruniu. Dnia 5 bm. wystąpi p. Józef Wysocki z reportażem p. t. „Sto lat Collegium Marianum". W ramach uroczystości jubileuszowych wreszcie nadany zostanie 8 bm. przez Warszawę na wszystkie rozgłośnie polskie chór kleryków pelplińskiego seminarjum duchownego. (gn.)

— * **Toruń.** Na ulicy Targowej została przejechana przez wóz rzeźnicki p. Helena Świderska. Koła wozu przeszły jej przez obie nogi. Ofiara nieszczęśliwego wypadku została odstawiona do szpitala, gdzie stwierdzono na szczęście niegroźne obrażenia.

— Duże zaciekawienie wzbudziła rodzina, złożona z 6 osób, która ulokowała się pod murem starych fortów w pobliżu województwa. Jest to rodzina Tomasza Cichosza z Grudziądza, który był stróżem na terenie ćwiczeń w Centr. Wyszk. Kawalerji. Został on zwolniony i eksmitowany.

— Dnia 2 bm. nastąpiło otwarcie 90-godzinnego krusu teoretycznego dla kandydatów na pilotów turystycznych i dla kandydatów do P. W. Lotniczego. Aeroklub Pomorski komunikuje, że posiada jeszcze około 25 wolnych miejsc na kurs teoretyczny.

— Rozpoczęto przebudowę cokołu pomnika Kopernika. Zostanie usunity basen i wzniesienie. Przebudowa pomnika jest konieczna ze względu na usprawnienie ruchu ulicznego.

— Dnia 5 bm. odbędzie się w Teatrze Ziemi Pomorskiej uroczysta akademja śląsko-pomorska. (z.)

Proces o nadużycia w Kasie Chorych w Wolsztynie

Leszno (lh). W piątek od rana w dalszym ciągu składał orzeczenie dr. Luxenburg. Po przerwie obiadowej rozpoczął wyczerpujące orzeczenie biegły sądowy prof. Znaniecki z Leszna, który badał księgi sposobami chemicznemi oraz stwierdzał charakter pisma poszczególnych pozycyj, przerabianych lub dopisywanych, z charakterem pisma osk. Mańkowskiej. Biegły w całym szeregu wypadków stwierdza wywabianie sposobem chemicznym, oraz przeróbki pisma i dopiski, czynione ręką osk. Mańkowskiej, czem bardzo ją obciąża.

Osk. Mańkowska tylko w kilku odosobnionych wypadkach przyznaje się do poprawek, lecz w większości wypadków zaprzecza, by to było jej pismo.

O godz. 19,30 sąd przerwał rozprawę do soboty rana. W tym dniu dokończy swoje orzeczenie biegły prof. Znaniecki, poczem strony wygłoszą mowy, a wieczorem spodziewany jest wyrok.

Wielkie krajowe zawody konne w Gnieźnie

Gniezno (br). Gród „Lecha" przygotowuje się już obecnie do znanych w całej Polsce tradycyjnych krajowych zawodów konnych na dzień św. Wojciecha.

Według otrzymanych przez nas informacyj, tegoroczny zjazd jeźdźców na meeting gnieźnieński obejmuje przedstawicieli wszystkich najpoważniejszych ośrodków sportowych w kraju, tudzież wolnego miasta Gdańska. Zawodami gnieźnieńskiemi zainteresowali się również jeźdźcy z Niemiec i Holandji.

Konkursy odbędą się na hippodromie gnieźnieńskim w dniach 24, 25 i 26 kwietnia r. b. i w rozmiarach swoich nie będą ustępowały dotychczasowym imprezom, w Gnieźnie widzianym.

Niesumienny inkasent

Gniezno. (Tel. wł.) Policja gnieźnieńska aresztowała Rocha Witka z Gniezna pod zarzutem sprzeniewierzenia 3.200 zł na szkodę fabrykanta wódek Ludwika Karpińskiego z Gniezna. Witek był zatrudniony w firmie Karpińskiego jako podróżujący od 9 miesięcy. Witek, inkasując należności firmowe od klientów, wystawiał kwity dla firmy z mniejszemi sumami, aniżeli inkasował, podczas, gdy klientowi wystawiał kwit na należytą sumę.

Suma sprzeniewierzeń będzie prawdopodobnie znacznie większa po dokładnem zbadaniu wszystkich kwitów. (br)

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi:

Dnia 3 b. m. wywieszono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu): Kpt. Kaz. Bogucki i Zof. Stypińska; rozw. rob. Wł. Tylki i rob. Leok. Lembiczówna; owd. kup. Ant. Smitkowski w Stęszewie, pow. poznań. i dyrektryza Marja Jendrach; rob. Jan Dudziak i Marj. Lejwoda w Rosnowie folwarku, gm. Stęszew, pow. poznań.; podof. zaw. Ign. Duda i Janina Piechowiakówna w Wojnowicach, pow. Nowy Tomyśl; rob. Andrzej Bereszyński i Jadw. Szefaniakówna; zboż. Lothar Mielcarek i stenot. Frieda Schulze; ogrodn. Marceli Walkowiak i rozw. Erna Hirschdorf z d. Bartz; elektrot. Józ. Włodarski i Hel. Jankowiakówna; właśc. zakł. fryzj. Radzyń Szatkiewicz i fryzj. Izabella Malicka; ślus. maszyn. Kazim. Piechowiak w Żabikowie, pow. poznański, i maszyn. Irena Marosz; rob. Winc. Jujeczka w Urbaniu, pow. obornicki, i prac. Cecylja Korek; urzęd. Karol Kisza i Ewa Wałachówna w Śmiłowie, Ligota Kameralna, Czechosłowacja.

Zgony.

Dnia 3 kwietnia 1936 r. zapisano następujące zgony: Teresa Gruszczyńska, bez zawodu, 17 lat; Elżbieta Jędrzejczakówna, robotnica, 50 lat; Szymon Duszczak, urzędnik gospodarczy, 83 lat; Józef Janicz, robotnik, 26 lat; Franciszek Swędrowski, rolnik, 61 lat; Józef Tylkowski, 2 lata, 2 mies., 22 dni; Stefan Nadolny, 4 mies., 3 dni; Rozalja Jezierna z domu Kochówna, 73 lat; Helena Łuszczewska, hygjenistka, 33 lat; Anna Jaraczewska z domu Czajkowska, wdowa, 79 lat.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Program działalności Związku Obrony Przemysłu Polskiego

Na zakończenie tygodnia propagandy przemysłu polskiego drukujemy poniżej treść rozmowy naszego współpracownika z prezesem Związku p. Maciejewskim:

W minionem dziesięcioleciu działalność Związku Obrony Przemysłu Polskiego nastawiona była głównie na propagandę haseł polskiej wytwórczości oraz na walkę z niepożądanym i nadmiernym importem wyrobów zagranicznych. Miała zatem w dużej mierze raczej charakter defensywny. Ograniczała się przytem do dziedziny przemysłu.

W otwierającym się okresie praca Związku obejmie całe życie gospodarcze, całokształt gospodarki narodowej. Podjęte będą wysiłki, zmierzające do uruchomienia polskiej wytwórczości na całym jej obszarze. W miarę możności Związek współdziałać będzie z ośrodkami gospodarczemi mniej aktywnemi, rozporządzającemi szczuplejszemi środkami zarówno technicznemi jak i mniejszym zasobem sił fachowo wyszkolonych. W czasie budzenia się sił gospodarczych w poszczególnych połaciach kraju, biernie dotąd spoglądających na rozrost elementów gospodarczych obcych, istnieje konieczność przerzucenia nadmiaru elementów gospodarczych z zachodniej Polski do innych jej części. W nowym okresie zatem poczynania Związku znamionować będzie postawa ofensywna.

Jest rzeczą jasną, że organizacja w działalności swej dba w pierwszym rzędzie i głównie o odpowiednie warunki rozrostu dla polskiej wytwórczości, na drugim planie stawiając wytwórczość krajową niepolską.

PRZESTAWIENIE WYTWÓRCZOŚCI

W dzisiejszym kryzysie narzuca się jako konieczność gospodarcza pierwszorzędnego i zasadniczego znaczenia sprawa przestawienia dotychczasowych nierentownych warsztatów produkcyjnych na warsztaty mniejsze, którym obcy jest biurokratyzm gospodarczy, i które pracują na zdrowych zasadach handlowych.

Istnieje szereg możliwości wykorzystania przymysłowych warsztatów produkcyjnych, unieruchomionych w całości lub w części ze względu na przesilenie gospodarcze. Duże perspektywy otwiera sprawa uruchomienia wspólnej montowni samochodowej pod nadzorem większej fabryki. W wypadku realizacji tego projektu wykorzystane będą możliwości produkcyjne szeregu warsztatów, któreby wytwarzały poszczególne części składowe samochodów.

Widoki powodzenia i rozrostu mogą mieć np. mniejsze fabryczki chemiczne, wytwarzające chemiczne preparaty techniczne, dotąd w przeważnej części sprowadzane z zagranicy.

Należy zatem stworzyć warunki, w którychby istniała możliwość uruchomienia mniejszych warsztatów produkcyjnych z pomocą kapitałów Funduszu Pracy, względnie bankowych, mając na oku zatrudnienie jak największej ilości pracowników, a nie zużywanie funduszów na drogocenne i zbyteczne inwestycje.

WYKORZYSTANIE PRODUKTÓW ROLNYCH

Nakazem gospodarki narodowej jest wykorzystanie celowe płodów rolnych. Doprowadzi to do przekreślenia importu szeregu produktów rolnych z zagranicy, a przy racjonalnej gospodarce doprowadzi do ich znacznego eksportu. Sprowadzamy dziś duże ilości owoców różnego rodzaju, które przy odpowiednich warunkach moglibyśmy śmiało eksportować, a mianowicie gdyby nastąpiło wykorzystanie niefachowo prowadzonych i odłogiem leżących ogrodów i sadów. Eksportujemy już dziś jagody i grzyby. Wywóz tych produktów jest jednak zbyt mały w stosunkach do istniejących możliwości. A, niewyzyskany eksport chrzanu, produktu poszukiwanego na rynkach zagranicznych (Anglja).

Dalej eksport warzyw. Ma on duże widoki. W Poznaniu założona będzie wspólna hala targowa, w ramach której dokonywana będzie standaryzacja warzyw i przeprowadzany ich eksport.

Można znacznie ograniczyć import ryb wędzonych morskich, zastępując je rybami wędzonemi z wód śródlądowych. W takich warunkach przemysł rybny mógłby rozwinąć się nietylko w Gdyni. Program ten będzie można tylko stopniowo wprowadzać w życie przy wydatnej pomocy organizacyj zawodowych, rolniczych i izb rolniczych oraz przy uwzględnieniu standaryzacji.

CHAŁUPNICTWO I PRZEMYSŁ LUDOWY

Wielkie perspektywy stworzyć może uruchomienie i wykorzystanie chałupnictwa oraz przemysłu ludowego. W ramach tych form gospodarczych otwierają się możliwości zatrudnienia dużych rzesz ludności oraz wykorzystania posiadanych przez nas surowców, jak metale, skóra, bursztyn, glina i t. d.

W chałupnictwie możnaby wyzyskać umiejętności techniczne reemigrantów, przynoszących szereg nowych pomysłów, nowych form oraz modeli różnych przedmiotów (zabawkarstwo).

POPIERANIE ASEKURACJI POLSKIEJ

Przemysł polski i wogóle poszczególne jednostki gospodarcze winny przedewszystkiem uwzględniać asekurację opartą na polskich kapitałach. Popieranie polskich towarzystw ubezpieczeniowych zatrzymuje kapitał w kraju i wzmacnia polską siłę gospodarczą.

*

Realizacja wyżej przedstawionych zagadnień uzależniona jest od równomiernego traktowania kapitału i pracy, od takiej ich ochrony, od stosowania zasady oszczędności przy równoczesnem zdecydowanem usuwaniu przerostów biurokratycznych. (l)

Chleb dla swoich

W miasteczku około 4000-nem wakuje stanowisko dentysty. Praktyka wyrobiona bezkonkurencyjna, sprawa nagła. Wiadomość w redakcji „Kurjera Poznańskiego".

KRONIKA GOSPODARCZA

PODATKI I OPŁATY

(p) **Kupony pożyczek konwersyjnych nie są wolne od podatku dochod.** Najwyższy Trybunał Administracyjny orzekł, że dochód z kuponów 5% pożyczki konwersyjnej, 5% konwersyjnej pożyczki kolejowej i 8% pożyczki konwersyjnej nie jest wolny od podatku dochodowego.

(p) **Brak bilansu i niewpisanie inwentarza.** N. T. A. wyrokiem z dn. 4 listopada 1935 r. l. rej. 9587/33 i 9588/33 wyjaśnił, że niewpisanie inwentarza do osobnej księgi i brak bilansu zamknięcia są wprawdzie uchybieniami w zakresie formalnej prawidłowości ksiąg, lecz nie mają cechy uchybienia, którego nie możnaby usunąć.

Z KRAJU

(k) **Ucieczka od waluty francuskiej trwa.** Podwyżka dyskonta przez Bank Francji nie wystarczyła dla zahamowania ucieczki od franka i zaniepokojenia na rynku walutowym. Po kilku dniach wahania — dewizy, które chwilowo wykazały osłabienie, a więc dolar, floren i frank szwajcarski, znów są mocniejsze i zbliżają się względnie nawet osiągają górny punkt złota. Jednocześnie dewiza na Londyn wykazała wczoraj dalszą zwyżkę, dochodząc do kursów, nie notowanych bodajże już od trzech kwartałów, a więc od czasu zeszłorocznej wielkiej paniki na rynku francuskim. Angielski fundusz walutowy ciągle interwenjuje, podnosząc jednak stopniowo kurs graniczny, powyżej którego nie chce w danej chwili „puścić" funta. Ten samem odpływ złota z Francji trwa w dalszym ciągu. Dewiza na Belgję utrzymuje się na górnym punkcie złota, w związku z czem od tygodnia złoto ucieka z Francji również i do Belgji. Ostateczna stabilizacja waluty bedgijskiej naturalnie wpływa na jej wzmocnienie. Pozostałe dewizy nie wykazały żadnych zmian.

(k) **Bilans Banku Polskiego za trzecią dekadę marca.** W ciągu trzeciej dekady marca zapas złota w Banku Polskim wzrósł o 0,2 milj. zł do 426,7 milj. zł, stan zaś pieniędzy zagranicznych i dewiz powiększył się o 0,9 milj. zł do 26,3 milj. zł. Suma wykorzystanych kredytów zwiększyła się o 18,8 milj. zł do 735,7 milj. zł. Zapas polskich monet srebrnych i bilonu zmniejszył się o 17,8 milj. zł do 28,8 milj. zł. Pozycje „inne aktywa" i „inne pasywa" wzrosły: pierwsza o 6,1 milj. zł do 214,3 milj. zł, druga — o 2,2 milj. zł do 323,5 milj. zł. Natychmiast płatne zobowiązania spadły o 37,9 milj. zł do 155,4 milj. zł. Obieg biletów bankowych — w wyniku wyżej omówionych zmian — wzrósł o 44,0 milj. zł do 978,8 milj. zł. Pokrycie złotem wynosi 40,42 proc., przekraczając normę statutową o przeszło 10 punktów.

(k) **Obieg polskich monet srebrnych i bilonu** w dniu 31 ub. m. wynosił ogółem (w miljonach złotych — w nawiasach obieg w dniu 20 ub. m.): 397,1 (374,6), w tem polskie monety srebrne 317,6 (298,0), bilon niklowy i bronzowy 79,5 (76,6).

(k) **Wprowadzenie w życie postanowień układu polsko - holenderskiego.** Oba rządy polski i holenderski przystąpiły do wprowadzenia w życie układów celnego i kontyngentowego, parafowanych w dniu 24 marca br. Od 1 kwietnia wszedł w życie układ kontyngentowy, zarówno po stronie przywozu towarów polskich do Holandji, jak i po stronie importu towarów holenderskich do Polski. Czas kontyngentowania liczyć się będzie od 1 kwietnia na okres roczny. Ze strony holenderskiej rozpoczęto już przydziały poszczególnych kontyngentów umownych.

(k) **Przeciw monopolizacji obrotów wełną krajową.** Donieśliśmy już o pokutującym od dłuższego czasu pomyśle stworzenia centrali obrotu wełną krajową, której założycielami byłyby: Państwowy Bank Rolny, bazary przemysłu ludowego oraz związki hodowców owiec. Centrala miałaby zajmować się kupnem i sprzedażą na rachunek własny oraz komisowy produktów owczarstwa, w szczególności wełny i kożuchów, zaliczkowaniem towarów i braniem udziału w popieraniu hodowli owiec. Pomysł ten był ostatnio przedmiotem rozważań Związku izb p.-h. przy udziale sfer zainteresowanych, a następnie tematem konferencji w min. rolnictwa. Przy tej okazji wypowiedziały się kategorycznie przeciw urzeczywistnieniu tego pomysłu nietylko izby przem.-handl., ale i związki hodowców owiec. (l)

(k) **Modernizacja urządzeń sklepowych.** Pisaliśmy w tych dniach o otwarciu nowego lokalu firmy papierniczej B. Niemojewski przy ul. Pierackiego, którego nowoczesne, nader estetyczne urządzenie wnętrza i okna wystawowego zwraca powszechną uwagę, a jest dziełem architekta i rzemieślników poznańskich. Bardzo efektowne a równocześnie pełne smaku wnętrze sklepowe i pomysłowe urządzenie okna wystawowego świeżo otwartego magazynu artykułów męskich firmy Bogdan Żniński wykonał zakład stolarski p. St. Libery. W ten sposób przybyły dzielnicy handlowej m. Poznania dwa przedsiębiorstwa o nowoczesnej linji.

(k) **Zebranie dyskusyjne rolników z wyższem wykształceniem.** W dniu 3 bm. odbyło się w sali Wlkp. Izby Rolniczej posiedzenie odczytowe Związku Rolników i Leśników z Wyższem Wykształceniem, na którem dłuższy referat p. t. „Wpływ rolnictwa na polską politykę gospodarczą" wygłosił p. B. Sikorski z Poznania. Prelegent stwierdził, iż wpływ rolnictwa na kształtowanie się polskiej polityki gospodarczej był stale nader skromny i że współpraca rolnictwa w budowie protekcjonizmu celnego w imię interesów przedewszystkiem wielkiego przemysłu skartelizowanego dała rezultaty ujemne dla całości gospodarstwa, a przedewszystkiem dla rolnictwa samego. Referat wywołał ożywioną dyskusję, w której głos zabierali pp. praz. Chosłowski, inż. Płochowski, inż. Grzymałowski, płk. dr. Rostworowski, red. Jaxa - Bykowski i dr. Kotiużyński. Po odpowiedzi prelegenta przewodniczący hr. Szołdrski zamknął posiedzenie.

(k) **Miasto Poznań zatrudni 2.000 bezrobotnych w bież. roku budżetowym.** Z funduszu pracy otrzymał Poznań 1,6 milj. zł na zatrudnienie bezrobotnych przy pracach ziemnych. W związku z tem zarząd miasta będzie mógł zatrudnić w bieżącym roku budżetowym około 2.000 bezrobotnych.

Z ZAGRANICY

(z) **Niepomyślna sytuacja Banku Francji.** Bilans Banku Francji z dnia 27 marca rb. wykazuje następujące zmiany ważniejszych pozycyj w porównaniu z poprzedniem sprawozdaniem (w milj. fr.): zapas złota spadł o 113,6 do 65.586; obieg banknotów wzrósł o 516 do 83,196; natychmiast płatne zobowiązania łącznie z obiegiem wzrosły o 927,9; stopa pokrycia poważnie spadła, bo z 70,20 proc. do 69,39 proc. Faktyczna suma odpływu złota była najprawdopodobniej wyższa od wykazanej w bilansie, gdyż na zmniejszenie jej wpłynął przypływ złota z tytułu krótkoterminowego kredytu angielskiego. W najbliższym czasie przypływ ten powinien ustać. W ciągu następnego tygodnia, a więc od 27 ub. m. do 3 bm. zapas złota w Banku Francji wykazał znaczniejszy spadek, który przekracza miljard franków. Złoto odpływało do Londynu, Brukseli, Amsterdamu i Zurychu. Podniesienie stopy dyskontowej w ub. sobotę przyczyniło się, zdaniem „L'Information", do zahamowania tempa odpływu złota. W istocie, jak się wydaje, ten dobroczynny wpływ podwyżki stopy procentowej był bardzo krótkotrwały i obecnie nie daje się już w tym stopniu odczuwać.

(z) **Różniczkowanie się stopy życiowej w Rosji Sowieckiej.** Ekonomiści, śledzący szczegółowo rozwój polityki gospodarczej Sowietów, zwracają uwagę na różne zmiany w tejże polityce, zaszłe zwłaszcza w ostatnim roku. Poza zniesieniem przywileju kartkowego co do cen artykułów pierwszej potrzeby, zasługuje na podkreślenie zwiększenie rozpięcia płac pomiędzy wysoko kwalifikowanymi pracownikami umysłowymi i robotnikami, a szarą rzeszą. O ile minimalna płaca robotnika waha się około 50 rubli miesięcznie, to „rekordziści" robotnicy zarabiają już obecnie po kilkaset rubli, a cały szereg „speców" na wyższych stanowiskach w przemyśle zarabia nawet do 6 000 rb. miesięcznie. W takich warunkach różniczkuje się szybko stopa życiowa ludności miejskiej, wytwarzając nowy układ socjalny. Wytwarza się więc nowa klasa burżujów. Czy nowi burżuje będą po pewnym czasie znów uważani za wroga klasowego masy robotniczej, pokaże przyszłość.

Krótkie informacje gospodarcze

— W tych dniach odbyło się w Warszawie walne zgromadzenie Izby handlowej polsko-francuskiej. Prezesem rady został wybrany ponownie p. B. Herse.

„Nie obawiajcie się SŁOŃCA

Wystrzegajcie się brzydkich plam i piegów, występujących na wiosnę. Usuwajcie piegi, stosując odżywczy, udelikatniający biodermiczny

KREM PRECIOSA PERFECTION

ng 8888

Wielki Tydzień w liturgji Kościoła

(5—11 kwietnia rb.)

Okres Wielkiego Postu ma się ku końcowi. W rozpamiętywanem przez liturgję Kościoła życiu publicznem Jezusa Chrystusa coraz więcej znajdujemy nauk i wskazań, stanowiących jądro naszej religji, coraz więcej przykładów do naśladowania, które tworzą wizerunek prawdziwego chrześcijanina. To też Kościół ostatnim dniom ziemskiego żywota Jezusa coraz więcej poświęca uwagi. Jeżeli cały okres Wielkiego Postu jest obrazem życia publicznego Jezusa Chrystusa wogóle, a tydzień Męki Pańskiej obrazem ostatniego roku Jego działalności, to tydzień kończący Wielki Post zasadniczo ściśle odpowiada takiemuż okresowi bezpośrednio przed Męką. Obfitował on w fakty, które zdecydowały o największem i najświętszem dla ludzkości dziele: Odkupieniu. Nic przeto dziwnego, że tydzień ten od najdawniejszych czasów we wszystkich językach światą zwie się Wielkim lub Świętym, chociaż niektóre narody, jak np. Niemcy, w pamiątkach, rozpatrywanych przez Kościół, w tych dniach widzą przedewszystkiem ból i smutek z powodu Męki i Śmierci Zbawiciela i obdarzają ostatni tydzień Wielkiego Postu mianem Tygodnia Smutku i bolesnej skargi (Karwoche).

Istotnie, w obchodach Wielkiego Tygodnia przewijają się dwa pierwiastki uczuć: nadziei, Odkupienia i Zmartwychwstania, oraz bólu przesłaniającego wszelkie z tej nadziei płynące radości. Te dwa uczucia odbijają się zupełnie wyraźnie w liturgji Wielkiego Tygodnia.

Niedziela Palmowa. Pierwszą część jego stanowi Niedziela Palmowa. Obchody liturgiczne tego dnia są jeszcze wyrazem radosnej ufności i nadziei, choć już brzmią echa nadchodzących dni smutnych. „W wieczór poznacie, że was Pan wywiódł z ziemi Egipskiej, a rano ujrzycie chwałę Pańską", głosi Lekcja z Księgi Wyjścia, poprzedzająca uroczystość święcenia palm, zaraz jednak przypomina złowrogie słowa Kaifasza do rady kapłanów i faryzeuszów: „Pożyteczno wam jest, żeby jeden człowiek umarł za lud", oraz modlitwę Pana Jezusa na Górze Oliwnej: „Ojcze, jeśli można, niechaj odejdzie odemnie ten kielich".

Narazie są to niemiłe tylko zgrzyty, bo ważniejsze jest, iż lud z gorącym zapałem i wielką radością wita przybywającego Jezusa Chrystusa, wołając Mu: „Hosanna", i ścieląc palmy, gałązki oliwne i szaty pod nogi. Biorąc przykład z tego, ustami kapłana prosimy Boga, by sprawił, iżbyśmy jak lud jerozolimski zielenią i szatami, tak my wiarą i dobremi uczynkami słali Mu drogę do serc naszych, usunąwszy z niej uprzednio „wszelki kamień obrazy i skałę zgorszenia". Ten sam ton uwielbienia brzmi w antyfonach procesji z palmami. Co chwila rozlega się radosne „hosanna", jednak, gdy procesja powraca do kościoła, drzwi zastaje zamknięte... Krzyża dopiero trzeba, by drzwi otworzono i wierni mogli wejść do kościoła, który w tym wypadku jest symbolem żywota wiecznego.

Msza św. w Niedzielę Palmową posiada już charakter zdecydowanie smutny. Wprawdzie pewnem pocieszeniem poją słowa Lekcji z listu św. Pawła do Filipensów, że jeśli Jezus Chrystus sam się poniżył, posłusznym będąc aż do śmierci, to stało się to dlatego, by Imię Jego było ponad wszelkie imię i „iżby wszelki język wyznawał, iż Pan Jezus Chrystus jest w chwale Boga Ojca", smutek jednak przesłania wszystko i ból jest tak wielki, że kapłan zamiast zwykłej Ewangelji odczytuje opis Męki Zbawiciela według św. Mateusza, czyli t. zw. Pasję.

Ciemne Jutrznie. Najbliższe po Niedzieli Palmowej trzy dni stanowią dalsze przygotowania do właściwych Wielkich Dni. Niektórzy autorzy zwą je „ciche triduum", albowiem nie posiadając charakteru szczególniejszych uroczystości, poświęcone zostały cichemu rozważaniu Męki Pańskiej. Msza św. tych dni przypomina proroctwa o Męce Pańskiej, w Ewangelji Wielkiego Poniedziałku opowiada o przedśmiertnem jakby namaszczeniu olejami Jezusa przez Marję Magdalenę, a we wtorek i środę ponawia opis Męki i Śmierci Zbawiciela, tym razem według św. Marka i św. Łukasza.

W środę wieczorem rozpoczyna się trzecia najważniejsza i najistotniejsza część obchodów Wielkiego Tygodnia, triduum smutku i wielkiej żałoby.

Jednem z najbardziej charakterystycznych nabożeństw tego triduum są t. zw. Ciemne Jutrznie, których forma conajmniej od 15 wieków nie uległa najmniejszym zmianom. Układem swym zbliżone bardzo do Nieszporów, składają się one z szeregu odpowiednio dobranych psalmów, trenów Jeremjasza i innych pism świętych oraz nauk Ojców Kościoła.

Wielki Czwartek. Dzień Wielkiego Czwartku jest pamiątką dni Wieczerzy Pańskiej, chwili, gdy ustanowiony został Sakrament Ciała i Krwi Pańskiej, największego skarbu znękanej i nędznej ludzkości. Pamiątka to radosna i radośnie uczcićby ją należało, gdyby nie coraz bardziej rosnący ból i smutek, gdyby nie zdrada Judasza, pojmanie i uwięzienie Jezusa. Kościół pamiątkę ustanowienia Najświętszego Sakramentu odsuwa więc na inny dzień i tylko w przyczynowym związku wspomina w liturgji wielkoczwartkowej ten doniosły fakt. W Lekcji z listu św. Pawła do Koryntjan przypomina Kościół akt ustanowienia Sakramentu Ciała i Krwi Pańskiej i ostrzega jednocześnie, że do Stołu Pańskiego przystępować należy godnie, należycie przygotowanym. Pośrednio uczy tego samego Ewangelja według św. Jana we Mszy św. wielkoczwartkowej, przedstawiając Jezusa odprawiającego przepisane ablucje i pomagającego w ablucji apostołom. Chrystus Pan mówił przy tem: „Powinniście jeden drugiemu nogi umywać, albowiem dałem wam przykład, abyście jakom ja wam uczynił, tak i wy czynili". Przypomina to raz jeszcze najważniejsze przykazanie chrześcijaństwa: „abyście się społem miłowali". To przykazanie przypomina również wielkoczwartkowa uroczystość umywania nóg Apostołom. Obok tego w liturgji Wielkiego Czwartku są momenty wybitnie smutne. Po „Gloria", które wyjątkowo w dniu tym mimo Wielkiego Postu rozbrzmiewa we Mszy św. dla uczczenia pamiątki ustanowienia N. Sakramentu milkną dzwony, kielich z konsekrowaną Hostją przeniesiony zostaje do Ciemnicy, ołtarze obnażone, w Nieszporach omawia Psalm 21: „Boże mój, wejrzyj na mnie: czemuś mię opuścił?"

Wielki Piątek. Ten smutek szczytu swego dosięga w obrzędach Wielkopiątkowych. Składają się one z czterech zasadniczych części: odczytania proroctw Oreasza i Habakuka oraz Pasji według św. Jana, modłów na intencję Kościoła, Papieża, biskupów, kapłanów i wiernych, katechumenów, wszystkich strapionych i cierpiących, heretyków i schizmatyków, żydów i wreszcie pogan: wzruszającej sceny obnażenia i adoracji Krzyża św., w czasie której dla zaznaczenia jedności Kościoła modły odprawia się częściowo po grecku; wreszcie Mszy bez konsekracji z darów uprzednio poświęconych (missa praesanctificatorum), po której następują zaraz Nieszpory. Najświętszy Sakrament w dniu tym z Ciemnicy przeniesiony zostaje do Grobu, dla cichej adoracji przez wiernych.

Wielka Sobota. Obrzędy Wielkiej Soboty rozpoczyna święcenie ognia, który jest symbolem oświecenia dusz naszych Łaską Niebieską. Jednocześnie święci się ziarna kadzidła, które później w formie krzyża umieszczone zostają w paschale, tj. specjalnej świecy wielkanocnej, wreszcie sam paschał. Odczytanie proroctw, mających dawniej na celu ugruntowanie w wierze przystępujących w dniu tym do Kościoła katechumenów, uzupełnia tę część uroczystości, po której następuje jeszcze święcenie wody do Chrztu św. Msza św., którą odprawia się w Wielką Sobotę po odśpiewaniu litanji do Wszystkich Świętych, głosi już chwałę Zmartwychwstania. Po raz pierwszy w W. Tyg. (poza W. Czwartkiem) kapłan intonuje od ołtarza „Gloria" i odzywają się zamilkłe od Wielkiego Czwartku dzwony. Po Komunji kapłańskiej nie odmawia się zwykłych modłów, lecz odrazu zaczyna Nieszpory bezpośrednio od antyfony do Magnificat. Jest to ostatnia uroczystość należąca do Wielkiego Postu. Odtąd zaczyna się w Kościele już okres Wielkanocny.

W Teatrze Miejskim w Bydgoszczy wystawiono ostatnio z dużem powodzeniem „Balladynę", w oryginalnej inscenizacji reżysera Jerzego Szyndlera. Ilustracja nasza przedstawia reżysera Szyndlera w roli „Kirkora" według rysunku kredą Marjana Turwida.

Międzynarodowy kongres

W dniach 4—6 listopada rb. odbędzie się w Rzymie międzynarodowy kongres Misyjnego Związku Duchowieństwa. Ostatnio dokonano nominacji członków komitetu wykonawczego tego kongresu, przyczem na przedstawiciela Polski obrano ks. prałata Tadeusza Zakrzewskiego. (KAP.)

Film zlotu w Spale

Zdawna w Poznaniu oczekiwany film dźwiękowy, z jubileuszowego zlotu Harcerstwa w Spale, wyświetlany będzie w drugie święto wielkanocne w kinoteatrze „Słońce".

Modele najnowszej mody wiosennej, zaprezentowane podczas wyścigów paryskich.

„Luba"

proszek do pieczywa

— niezawodny

budynie – galaretki

to przemysłu polskiego chluba

Wyroby „Luba" są nietylko dobre — lecz lepsze....

Żądajcie wszędzie!

Ng 8712

Salę kinoteatru na ten cel oddał p. prezes Kałamajski bezinteresownie. Stąd też można było bilety dla harcerek, harcerzy i ich rodzin wyznaczyć po bardzo minimalnych cenach. Bilety te po 30 groszy — jak długo zapas starczy — nabyć można przez swoje macierzyste drużyny.

Tak niska cena biletów sprawi niewątpliwie, że cały „harcerski Poznań" pospieszy gremjalnie na film zlotowy do „Słońca".

ng 8889

Dziś „Wesoły Pogorzelec"

Dziś, w sobotę, o godz. 11 wieczór odbędzie się „Wesoły Pogorzelec" na który zaprasza Czesiu Kaden wszystkich znajomych z sikawkami, celem ugaszenia Jego talentu, gdyż on jeszcze stale płonie.

Poza tem łaskawy swój udział przyjęli artyści opery poznańskie: pierwszy tenor opery królewskiej w Beogradzie Stanisław Drabik, znakomity baryton Zenon Dolnicki, świetna śpiewaczka Halina Dudiczówna, przemiła Marja Kaupe, jedna z najlepszych przedstawicielek choreografji polskiej primabalerina Zofja Grabowska, oraz płonący zespół Teatru Nowego w osobach pp. Nuny Młodziejowskiej - Szczurkiewiczowej, świetnej „maturzystki" Haliny Michalskiej, Zbigniewa Koczanowicza, Zdzisława Nowakowskiego, no i oczywiście nasz Czesio Kaden. Akompanjuje tym wszystkim dyr. Stefan Barański i Ferdynand Kowalik. Niskie ceny biletów, które jeszcze pozostały, nabyć można w firmie Zygarłowski w cenie od 1 do 3 zł, umożliwią każdemu pomoc „Wesołemu Pogorzelcowi".

Togal

Do zwalczania gorączki przy grypie i przeziębieniu nadają się dzięki swemu składowi chemicznemu, tabletki Togal, które są środkiem przeciwbólowym i przeciwgorączkowym.

ng 8 903/4

Rewelacyjne odkrycia

Rewelacyjnych odkryć dokonano ostatnio przy szczegółowem badaniu Całunu św. Na podstawie tych odkryć okazuje się, że opis Męki Pańskiej, zawarty w Ewangeljach, jest w całej rozciągłości prawdziwy. Św. Całun jest księgą jakoby, z której odczytują uczeni światowej sławy szczegół po szczególe stadja Męki Pańskiej.

O tych, tak ciekawych odkryciach mówić będzie dr. St. Karwowski w swym odczycie p. t. „Męka Pańska na podstawie ostatnich badań św. Całunu z Turynu w oświetleniu nauki lekarskiej". Wykład ten, ilustrowany licznemi obrazami świetlnemi, odbędzie się w Wielki Wtorek, 7 b. m. o godz. 8 wieczorem w sali Śniadeckich, Coll. Medicum, ul. Fredry 10

Uczcie żołądek punktualnego trawienia

i wypróżniania, gdyż sprawne działanie żołądka i kiszek jest warunkiem zdrowia. Zioła magistra Wolskiego ze znak. ochr. „Gastrosa" łagodnie przeczyszczają, dlatego też stosuje się je przy obstrukcji.

Wytwórnia: MAGISTER WOLSKI, Warszawa, Złota 14.

ng 7481

FELJETON KULTURALNY

Wielkopolska i pierwsze „B"

Napisał dr. Feliks Pohorecki

Wielkie dzieło rośnie — Bolesławowie wkrótce się zjawią — Zaczęło się od Anien — Litery i regjony — „B" na przestrzeni dziesięciu wieków — Historja Wielkopolski — Bergsoni, jako ciekawy przykład — Kto pisze? — Dla czego trzeba prenumerować?

Zainicjowany we Lwowie w r. 1928 przez śp. prof. Finkla „Słownik Biograficzny Polski Porozbiorowej", rozwinięty następnie przez prof. Konopczyńskiego i krakowskich historyków do ogromnych rozmiarów ogólnego, wszystkie wieki historji polskiej obejmującego „Polskiego Słownika Biograficznego", rozpoczął już druk II-go tomu. Najbliższe zeszyty obejmują wielką grupę naszych Bolesławów, wyrosłych z piastowskiego pnia, tak, że słusznie trzeba go będzie nazwać tomem bolesławowskim. Gotowy tom pierwszy, zyskujący sobie coraz większe uznanie w naukowym świecie polskim, stoi pod znakiem imienia Anny. Jest w tym tomie cały bukiet coś aż 25 Anien, co dało nawet pochop do różnych dowcipów.*)

Ale o literze „A" pierwszego tomu była już mowa na łamach „Kurjera". Niemniej zajmująco przedstawia się początek litery „B" w tymże tomie.

Jeśli chodzi o Wielkopolskę, to na 530 wszystkich biografij na literę „B" w pierwszym tomie (cały tom zawiera wszystkich biografij 800), doliczyłem się czterdziestu pięciu z nią związanych. Ponieważ całość wydawnictwa ma objąć przeszło 20.000 nazwisk, więc przyjąwszy ten stosunek (12-tą część) dla wszystkich liter, możnaby obliczyć, że całość wydawnictwa w przeszło 20 tomach obejmie ok. 1700 nazwisk związanych z Wielkopolską w dzisiejszem pojęciu. Obok zatem takich grup nazwiskowych, jak 8-miu Benedyktów, 11-tu Bernardów, 10-ciu Badenich i aż 22-wu Baranowskich, podanych w „Słowniku", możemy tworzyć pewne grupy regjonalne, które nam kiedyś dadzą obraz udziału poszczególnych regjonów w tworzeniu polskiej kultury.

*

Stworzona w ten sposób przeze mnie grupa wielkopolska o 45 nazwiskach na „B", chronologicznie obejmuje ogromny okres niemal 10-ciu wieków, od eremitów najstarszej w Polsce pustelni benedyktyńskiej w Międzyrzeczu: Barnaby i Benedykta (z r. 1001) — aż do śmierci takich współczesnych nam Wielkopolan, jak K. Bajoński (zm. 1927 r.), K. T. Barwicki (zm. 1931 r.), czy A. Bederski (zm. 1930), przyczem oczywiście największa ilość nazwisk przypada na wiek XIX-ty, a prawie połowa, bo aż 20, na stan duchowny, na arcybiskupów, biskupów, księży i zakonników.

Przez tych 45 nazwisk przewija się długa historja Wielkopolski. Jej praca nad politycznem, kulturalnem i ekonomicznem wyzwolenie w 19-ym wieku, przedstawiona w życiorysie K. Bajońskiego, który razem z ks. Wawrzyniakiem, jako członek zarządu Banku Przemysłowców, potrafił skoncentrować w polskich bankach oszczędności emigracji westfalsko-nadreńskiej; w biografji K. T. Barwickiego, syna włościanina z Witaszyc, twórcy patrjotycznego ruchu śpiewaczego wśród mieszczaństwa wielkopolskiego, który w grudniu 1918 r. bronią obdzielał swych śpiewaków, czy w takich życiorysach, jak A. Banaszka (zm. 1932), adwokata i senatora Rzplitej, St. Barcikowskiego (zm. 1912), twórcę pierwszej polskiej hurtowni wyrobów aptecznych, gdy przedtem były tylko niemiecko-żydowskie. Są życiorysy popularnego na gruncie poznańskim pierwszego dyrektora Bibljoteki Raczyńskich Ant. Bederskiego (zm. 1930), dawniej zmarłej (w r. 1890) autorki dramatycznej Agn. Baranowskiej z Marszewa, a z jeszcze starszej generacji biografje Ryszarda Berwińskiego (zm. 1879), jego brata T. N. Berwińskiego (zm. 1865), profesora gimn. Marji Magdaleny w Poznaniu, Ant. Babińskiego, rozstrzelanego w Poznaniu w r. 1847 emisarjusza, oraz księżypatrjotów Sylw. Balcerowskiego (zm. 1852) i M. Badurskiego (zm. 1852).

*

Nie brak w „Słowniku" i takich biografij, które są pewnego rodzaju sensacją. Czytamy, że w Poznaniu kończył nauki Józef Bergson (ur. 1812), który potem był docentem na wydziale medycznym w Berlinie. Jest to ciekawy przykład wzrostu polsko-żydowskiej rodziny. Dziadkiem Józefa Bergsona był Berek (zm. 1822), syn Szmula Zbitkowera z pierwszego małżeństwa. Dzieci Szmula z drugiego małżeństwa przyjęły chrzest i wsiąkły w społeczeństwo polskie (Frenkel, Flatau, Łascy), Berek zaś pozostał żydem, dorobił się majątku i odgrywał dużą rolę wśród żydostwa warszawskiego. Wnukiem jego był ów późniejszy docent berliński Józef Bergson oraz Michał Bergson (zm. 1898 r.), głośny kompozytor i pianista w Londynie, którego synem jest sławny filozof paryski Henri Bergson.

Z wieku XVIII-go mamy w grupie wielkopolskiej tylko ks. J. Basińskiego, misjonarza. Natomiast obficiej reprezentowany jest wiek XVII-ty w osobach biskupa Bajkowskiego, sufragana poznańskiego (zm. 1650), kasztelana Albrychta Baranowskiego (zm. 1637), rektora szkoły bojanowskiej Daniela Bartscha i mincerza poznańskiego Jana Beckera.

Epoka wielkopolskiego renesansu ma swych przedstawicieli w prymasie Wojciechu Baranowskim (zm. 1615), jednym z wybitniejszych polityków, który wybudował pałac prymasowski w Warszawie przy ul. Senatorskiej. Tutaj należy również wymienić trzech braci Barskich-Kochlerów: Andrzeja, agenta dyplomatycznego w Neapolu (zm. 1611), Jana, teologa i spowiednika królowej Anny Jagiellonki (zm. 1609 r.) i Macieja, lekarza florenckiego (zm. 1591), lekarza Zacharjasza Barta (zm. 1635 r.), lekarza Wojciecha Barę (zm. 1569), który leczył Barbarę Radziwiłłównę, oraz poetę polsko-łacińskiego Benedykta z Koźmina (zm. 1559).

Średniowiecze wielkopolskie odzwierciedla się w takich postaciach, jak T. Bedermann, rektor akademji Lubrańskiego (zm. 1531), Jakób Barth (zm. 1519), złotnik poznański, twórca cennego relikwjarza na głowę św. Wojciecha, wykradzionego ze skarbca gnieźnieńskiego w r. 1923, Bartłomiej z Bydgoszczy (zm. 1548), bernardyn, autor słownika polsko-łacińskiego, Benedykt z Łopienna (zm. 1480), Bartosz z Wezenborga (zm. 1393), wojewoda poznański Baszko, rocznikarz wielkopolski z XIII w., kilku biskupów poznańskich z XII i XIII w. i Barnaba z Benedyktem, eremici z Międzyrzecza z r. 1000.

*

Autorami tych wielkopolskich biografij w „Słowniku" są oczywiście przeważnie współcześni uczeni poznańscy, którzy w liczbie 19-tu współpracowali przy pierwszym tomie. W tej grupie 45 biografij dali artykuły: Dyr. A. Wojtkowski (9), który najobficiej z Poznania zasila „Słownik", dyr. St. Bodniak oraz dyr. M. Gumowski, prof. Ł. Kamieński, dr. W. Knapowska, ks. Edm. Majkowski, ks. dyr. J. Nowacki, dyr. St. Wierczyński, prof. Ad. Wrzosek oraz szereg uczonych z poza Wielkopolski.

To szerokie uwzględnienie dziejów Wielkopolski powinno uczynić „Słownik" popularnym wśród szerokich sfer inteligencji wielkopolskiej i zjednać mu liczne szeregi prenumeratorów. Narazie ma „Słownik" tylko ok. 700 prenumeratorów, co jest zbyt mało, bo dla normalnej pracy, dla usprawnienia wydawnictwa, potrzeba koniecznie conajmniej 1000—1200 abonentów, opłacających rocznie po 25 zł za jeden tom. Dałoby to redakcji rocznie 25 do 30 tysięcy złotych, co umożliwiłoby udoskonalenie całego wydawnictwa.

Niestety, narazie okazało się, że łatwiej było zmobilizować 275 współpracowników dla pierwszego tomu, niż tę tysiączkę płacących prenumeratorów.

Dr Feliks Pohorecki

Lwów

*) Polski Słownik Biograficzny (Abakanowicz - Beynart), Tom I, Kraków 1935, nakładem Polskiej Akademji Umiejętności, 480 str. + XVI.

NA ŚWIĘTA

Baranki
cukrowe i czekoladowe

Jajka
czekoladowe od najskromniejszych do ozdobnych, napełnionych czekoladkami

Figurki
z najlepszej czekolady

Święconki
z czystego marcepanu i czekolady na sztuki i na stolikach

Torciki
pralinowe, orzechowe i ananasowe

Czekoladę
w proszku i w bloku do mazurków

Mazurki
w pięciu odmianach oraz masę migdałową, orzechową i lukry do mazurków i ciast, poleca

Pg 3502-62,192

E. WEDEL

Klęska powrotnego analfabetyzmu

Polska Katolicka Agencja Prasowa podaje pod tym nagłówkiem następujące uwagi:

Według informacyj, jakie się ukazały w prasie, zestawienia badań poborowych wykazały, że w województwach centralnych 26 proc. wychowanków szkół powszechnych uległo powrotnemu analfabetyzmowi. Na terenach wschodnich liczba ta przekracza 33%.

Dane te wystawiają bardzo złe świadectwo naszemu szkolnictwu powszechnemu. Widocznie duża część uczni opuszcza szkołę bez należytego opanowania umiejętności czytania i pisania. Rozstaje się z książką na stałe bez najmniejszej do niej tęsknoty i chęci do nauki.

Niewątpliwie winny są temu nieodpowiednie metody pracy nauczycielskiej. Ale niesłusznem byłoby na nią zrzucać całą odpowiedzialność za fatalne skutki złej nauki. Z pewnością duża część tych, którzy ulegli powrotnemu analfabetyzmowi, bardzo nieakuratnie uczęszczała do szkoły i siedmioletni obowiązek szkolny pozostawał w stosunku do nich tylko na papierze. Mamy smutny dowód, że dzisiejsza szkoła nasza nie zabezpiecza pewnej części swych uczniów nawet przed analfabetyzmem, że wielu z nich traci bezpowrotnie najlepszą okazję i czas odpowiedni do nauki, utrwala się w przeświadczeniu o jej zbędności. Giną marnie olbrzymie miljony złotych wydawane na szkolnictwo powszechne.

Stan ten w ostatnich latach nie poprawiał się. Przeciwnie, obecnie musimy oczekiwać jeszcze gorszych rezultatów pracy szkolnej. Nauczycieli obarczono licznemi bardzo obowiązkami „społecznemi". Zrobiono z nich coś w rodzaju „służących do wszystkiego". A w szkołach przydzielono każdemu nadmierną ilość dzieci do nauki. Zredukowano do minimum jej czas we wszystkich klasach. Utrudniono wystawianie dzieciom ocen niedostatecznych i pozostawianie na drugi rok w tej samej klasie tych, które wykazują niezadowalające postępy w naukach. Zaniechano stosowania przymusu szkolnego wobec rodziców i opiekunów, zaniedbujących obowiązek posyłania dzieci do szkół.

Ci, którzy są odpowiedzialni za stan naszego szkolnictwa powszechnego, nie sprostali swemu zadaniu. Nie potrafili ująć nauczania powszechnego w odpowiednie formy organizacyjne i nadać im właściwej treści.

Ten powrotny analfabetyzm wśród poborowych stanowi poza tem jeszcze jeden argument przemawiający dobitnie za jak najszybszem skasowaniem instytucji instruktorów oświaty pozaszkolnej. Kosztują oni znacznie więcej niż miljon złotych rocznie, a ta „oświata", której oni patronują, nietylko nie przyczynia się do zmniejszenia klęski analfabetyzmu, ale nie może zapobiec nawet powrotnemu analfabetyzmowi.

Podatek krajowy m. Poznania

Poznański Sejmik Wojewódzki uchwalił w dn. 26 października 1935 r. pobór podatku na rzecz Poznańskiego Wojewódzkiego Zw. Komunalnego za rok budżetowy 1935/36 w wysokości 3.196.500 zł. Min. spr. wewn. powyższą sumę podatku zatwierdziło, a poznański Wydział Wojewódzki rozłożył ją na powiatowe związki samorządowe i gminy miejskie.

Wymiar podatku wojewódzkiego na m. Poznań wynosi 794.720,49 zł.

Dodatkowe wynagrodzenia w samorządach

W związku z wprowadzeniem w życie rozporządzenia rady ministrów o ograniczeniu dodatkowych wynagrodzeń funkcjonarjuszy publicznych, zmniejszone również będą wszelkie premje, nagrody pieniężne, pensje członków rad nadzorczych w zw. komunalnych i samorządach miejskich.

Zbiórka 3 Maja w szkołach

Towarzystwo Czytelni Ludowych w Poznaniu zawiadamia, że oprócz zezwolenia Ministerstwa Spraw Wewnętrznych na zbiórkę publiczną w dniach od 3—10 maja 1936 r. otrzymało również zezwolenie Ministerstwa W. R. i O. P. na przeprowadzenie zbiórki w szkołach na terenie województw: Poznańskiego, Pomorskiego i Śląskiego. (Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 26 lutego 1936 r. Nr. I. Pol — 177/36).

Walne zebranie Stow. Oficerów w st. sp.

W dniu 31 ub. m. odbyło się walne zebranie Stowarzyszenia Oficerów w stanie spoczynku w Poznaniu. Obrady zagaił prezes organizacji gen. bryg. Aleksander Załęski. Przewodniczącym zebrania został wybrany przez aklamację gen. dyw. Hauser, który na asesorów powołał płk. Krupowicza i kpt. Kudłę, i na sekretarza por. Łuczkowskiego.

Sprawozdanie roczne zarządu złożył płk. Tad. Kierski. Najważniejszem wydarzeniem w roku sprawozdawczym była unifikacja wszystkich stowarzyszeń oficerów w stanie spoczynku i stworzenie jednego wielkiego związku, obejmującego całą Polskę. Stowarzyszenie poznańskie brało czynny udział w pracach unifikacyjnych. Do zarządu głównego został wybrany z Poznania płk. Kierski.

W zakresie wystąpień zewnętrznych stowarzyszenia zaznaczyć trzeba jego udział w uroczystościach o charakterze ogólno narodowym. Jeśli chodzi o pracę wewnętrzną organizacji, to stwierdzić należy znaczny postęp i uaktywnienie Powiększyła się liczba członków, których ilość zamyka się obecnie cyfrą 226. Agenda sekretarjatu i skarbu sprawnie funkcjonowała. Nastąpił przyrost funduszów ogólnych oraz powiększyły się zasoby kasy wzajemnej pomocy.

Sprawozdanie komisji rewizyjnej przedstawił jej przewodniczący płk. Dyllick, składając wniosek o udzielenie zarządowi absolutorjum i wyrażenie mu oraz sekretarzowi i skarbnikowi por. Łuczkowskiemu podziękowania za żmudną i staranną pracę. Wniosek komisji przyjęło przez aklamację.

Następnie dokonano wyboru nowych władz stowarzyszenia. Do zarządu powołano: gen. Kędzierskiego, gen. Załęskiego, płk. Kierskiego, płk. Krupowicza, ppłk. Trzcińskiego, kpt. Barana, kpt. Erbena, kpt. Kudłę, kpt. Łańcuckiego i por. Łuczkowskiego. W skład komisji rewizyjnej weszli: płk. Cezar, płk. Dyllick i ppłk. Droszcz. Do komisji rozjemczej wybrano: gen. dyw. Hausera, gen. dyw. Szamotę i gen. bryg. Kiewnarskiego.

W dn. 3 b. m. odbyło się zebranie konstytucyjne zarządu. Prezesem stowarzyszenia został gen. Załęski, wiceprezesem zaś płk. Kierski. (ł)

Na marginesach książek

Jak sobie Einstein świat przedstawia?

(Cytaty)

Nie. To wcale nie o tym świecie będzie mowa, który natychmiast przychodzi na myśl, gdy się powyższy tytuł zobaczy. Nie o świecie systemów słonecznych, mlecznych dróg, czwartych wymiarów, o świecie nieskończonym a ograniczonym. Lecz właśnie o tym naszym małym światku, zamkniętym w granicach jednego globu ziemskiego, jednego ziarnka piasku wielkiego ogromu wszechświata. Oto uczony, który z łatwością przerzuca i żongluje mgławicami, uczynionemi z miljonów słońc, tysiącami lat świetlnych — ma również coś do powiedzenia o naszych zwykłych latach i naszych zwykłych ludzkich sprawach. Jedna tylko różnica. O ile tam, w owych olbrzymich obliczeniach, żaden z laików nie mógł podążyć i kontrolować mistrza, o tyle w jego przyziemnych kombinacjach rzecz przedstawiać się będzie zupełnie odmiennie.

Albert Einstein napisał książkę p. t. „Mój obraz świata". W książce tej sprecyzował swoje poglądy na wszystkie sprawy życia. Na wszystkie. Einstein jest wszechstronny i wszędobylski. Był we wszystkich częściach świata, w wielu krajach, w Japonji i na wyspach jawajskich, przemawiał do dzieci z przedszkoli i do zgromadzenia sjonistów, fotografował się z gwiazdami filmowemi z Hollywoodu i z szachem perskim. Wie o wszystkiem, zna się na wszystkiem, ma recepty na każdy ból i kłopot naszej umęczonej ziemi. Pewnie. Człowiek, który wymyślił czwarty wymiar!...

Mówiąc o celu człowieka, pisze Einstein:

„—jesteśmy tu dla innych ludzi, przedewszystkiem dla tych, od których uśmiechu i pomyślności zależy całkowicie nasze własne szczęście, a nadto dla tych nielicznych nieznanych, z których przeznaczeniem skuwa nas pasmo wspólnych odczuć..."

To zbiorowość. A jednostka:

„Jest ze mnie prawdziwy „odyniec", gdyż nigdy całem sercem nie należałem ani do państwa, ani do ojczyzny, ani do grona przyjaciół, ba nawet do najbliższej rodziny, doświadczając zawsze wobec tych wszystkich więzów nie dającego się przezwyciężyć uczucia obcości, połączonego z potrzebą osamotnienia."

A dalej:

„Każdy, komu sprawia przyjemność maszerowanie w szeregu przy dźwiękach muzyki, już przez to samo wywołuje we mnie uczucie pogardy... O, jakże nienawidzę tego bohaterstwa na komendę bezmyślnej przemocy i nieznośnego bogoojczyźniactwa!"

To, co się tyczy ojczyzny. Religja bowiem:

„Nie mogę sobie w żaden sposób uroić Boga, nagradzającego i karzącego stworzenia, powołane przez siebie do życia, Boga, obdarzonego wolą w rodzaju tej, jaką dostrzegamy u siebie samych. Nie chcę i nie mogę sobie też wyobrazić osobowości, któraby zdolała przetrwać swą śmierć cielesną; słabe duszyczki mogą sobie zaprzątać głowę takiemi myślami, czy to ze strachu, czy też kierując się śmiesznym egoizmem."

Chwilę zastanowienia. Kto to mówi? Czy to nie ton i argumenty z „Błysków wolnomyślicielskich"?

Charakterystyczny jest początek listu Einsteina do ministra Rocco w Rzymie:

„Dwóch bardzo wybitnych i znakomitych uczonych włoskich zwróciło się do mnie w chwili swej rozterki duchowej. Pragną oni, żebym napisał do Pana, prosząc Go o zapobieżenie, w miarę możności, aktowi okrutnej bezwzględności, jaki grozi uczonym włoskim. Chodzi im o formułę przysięgi, którą uczeni mają składać na wierność systemowi faszystowskiemu. Prośba ich polega na tem, żeby Pan poradził panu Musoliniemu, aby elicie inteligencji włoskiej zechciał zaoszczędzić tego upokorzenia."

Tylko tyle! Książkę swoją okrasza autor również subtelnym i bardzo cieniutkim humorem. Pewna kobieca liga w Ameryce zaprotestowała przeciw przyjazdowi i wykładom Einsteina. Członkiniom ligi poświęca więc następujące dowcipne słowa:

„Nigdy jeszcze nie zdarzyło mi się, żeby pięć piękna w tak energiczny sposób uchylała się od jakiegokolwiek zbliżenia ze mną. A jeżeli mi się to kiedyś przytrafiło, to nigdy od tak wielu kobiet naraz."

Dla kobiet ma ponadto jeszcze pewną radę:

„Sądzę, że podczas najbliższej wojny należałoby zamiast mężczyzn posyłać na front patrjotyczne kobiety. Stanowiłoby to wreszcie coś nowego w tej beznadziejnej dziedzinie nieustannego zamętu, a nadto — czemużby nie zużytkować rozpierających płeć nadobną bohaterskich uczuć w sposób bardziej malowniczy, niźli napadanie na bezbronnych cywilów?"

Osobny rozdział poświęcony jest Żydom. Oto najważniejsze myśli o rodakach wielkiego profesora:

„Dążenie do poznania w imię samego poznania, graniczące z fanatyzmem, umiłowanie sprawiedliwości oraz dążność do osobistej samodzielności — oto główne motywy tradycji ludu żydowskiego, które sprawiają, że swą przynależność do tego ludu poczytują sobie za prawdziwy dar przeznaczenia.

Ci, co pastwią się dzisiaj nad ideałami intelektu i wolności osobistej i, stosując brutalną przemoc, chcą zaprowadzić bezduszną niewolę w państwie, widzą w nas całkiem słusznie swych nieprzejednanych przeciwników. Historja obarczyła nas obowiązkiem ciężkiej walki; dopóki jednak pozostaniemy wiernymi sługami prawdy, sprawiedliwości i wolności, nietylko wytrwamy nadal, jako najstarszy z żyjących ludów, lecz jak dotychczas, tworzyć będziemy też w produkcyjnej pracy nowe wartości, przyczyniające się do uszlachetnienia rodzaju ludzkiego."

Jeśli cytuję tu streszczenie zapatrywań Einsteina, to nie dlatego, aby wydawały mi się poruszone sprawy błachemi i zupełnie w każdym szczególe pozbawionemi racji. Cytuję je dlatego, żeby podkreślić prymitywizm myślowy autora w rozstrzyganiu wielkich spraw ludzkich. Rozumowanie i argumenty w tej książce stoją na poziomie referatów gimnazjalnych „kółek samokształceniowych". Gdy czytałem „Mój obraz świata" Einsteina, przy każdej nowej stronie tekstu zadawałem sobie pytanie, jak człowiek, który w dziedzinie fizyki i matematyki ukształtował podobno jedną z największych teoryj w ostatnich dziesiątkach lat — przeszedłszy na teren spraw bardziej podlegających kontroli — może wykazywać taką nieporadność myślową. Może to już taka osobliwość genjuszu? A może mieliby tu coś do powiedzenia również koledzy „wielkiego i wszechstronnego Einsteina"?

JÓZEF KISIELEWSKI.

Listy z Bydgoszczy

Wystawa grupy plastyków bydgoskich

— Byliście państwo już na wystawie „Grupy Plastyków Bydgoskich" w Muzeum Miejskiem?

— Nie! Nie byliśmy!

— A czytaliście państwo, jak tę wystawę w gazetach „zjechali"?

— Powiada pan, że „zjechali"?

— Jeszcze jak...

— No to w takim razie trzeba sobie będzie koniecznie tę wystawę zobaczyć!

I oto, dzięki czemu obecna wystawa w Muzeum Miejskiem cieszy się tak dużem, jak na bydgoskie stosunki — zainteresowaniem. Zwiedza się ją licznie, mówi się o niej wiele, a prasa lokalna — albo poświęca wystawie pełne uznania artykuły, albo (w dwu pomniejszych pismach) odsądza ją z lekkiem sercem i z jeszcze lżejszem, bo prawie żadnym argumentem, od jakichkolwiek wartości artystycznych.

Trzeba przyznać, że „Grupa Bydgoska" ma szczęście. „Krytyki" ujemne, najmniejszej artystom krzywdy wyrządzić nie zdolne, stały się, niechcący, pierwszorzędnym środkiem propagandy. Frekwencja w Muzeum wzrosła tak, że wystawa „Grupy Bydgoskiej" stanie niewątpliwie w liczbie tych, które się na naszym terenie największem cieszyły powodzeniem. Przekonajmyż się, czy — i — o ile niezwykłe to powodzenie jest zasłużone.

Zanim rozpoczniemy zwiedzanie wystawy — powiedzmy, na wstępie choć kilka słów o organizacji wystawiających aktualnie plastyków.

— Co łączy tych kilku artystów, biorących udział w obecnej wystawie? Autor słowa wstępnego do katalogu wystawy, p. Henryk Kuminek, tak odpowiada na nasze pytanie:

„...To, co ich łączy, jest ważniejsze od wszystkich sporów teorytycznych. Chodzi o to, by przez wspólne, skoordynowane wystąpienie zdobywać miejsce dla sztuki pod niełaskawem dla poczynań artystycznych słońcem. A przedewszystkiem — sprawa to bowiem bardzo ważna — aby w kartach kultury polskiej zapisać imię Bydgoszczy — najjaśniejszemi głoskami..."

Gdy już mówimy o katalogu, to koniecznie wspomnieć nam trzeba o jego szacie zewnętrznej. Układ graficzny katalogu znakomicie rekomenduje wystawę oraz — zdolności graficzne artysty, który nad nim czuwał. Wśród katalogów, słusznie wydawanych przez nasze Muzeum z okazji każdorazowej wystawy — tak estetycznego dotąd jeszcze nie było. I naprawdę — niewiele jest w Polsce Salonów Wystawowych, któreby się takim mogły poszczycić — biletem wizytowym.

Twórcą szaty katalogu jest — Stanisław Brzęczkowski. Nazwisko to od kilku lat wiąże się ściśle z książkowemi wydawnictwami Zakładów Graficznych „Bibljoteki Polskiej", mieszczącemi się w Bydgoszczy. Twórczość stałego doradcy graficznego „Bibljoteki Polskiej" wywodzi się z — liternictwa. Ta, wciąż jeszcze nie doceniana u nas, a tak ważna gałąź grafiki użytkowej, znalazła w Brzęczkowskim entuzjastycznego pioniera. Czcionka, jej krój, jej układ, jej miejsce na przestrzeni stronicy, jej organiczny związek z inicjałem a w dalszej konsekwencji — z ilustracją — oto problematy Brzęczkowskiemu najbliższe. Piękna książka — to cel jego wytrwałej, żmudnej pracy. Drzeworyty, linoryty i metaloryty artysty to wszystko środki prowadzące do umiłowanego celu.

Tak, jak Brzęczkowski jest entuzjastą plamy czarno-białej, tak Frydrych, najobficiej na wystawie reprezentowany plastyk, kocha się w plamie — barwnej. Swoją pasję malarską i duże poczucie koloru wyładowuje tak w pracach olejnych, jak — przedewszystkiem — w licznych akwarelach. Frydrych uczył się rzemiosła artystycznego u Skoczylasa. Mistrz i protagoniści „Rytmu" torowali jego pierwsze twórcze drogi. Podobnie jak oni dąży Frydrych do swego indywidualnego stylu drogą takiego przeistaczania form zaczerpniętych z natury, jakiego idea dzieła i jego przeznaczenie wymaga. W deformacjach Frydrycha przejawia się już wyraźnie ambitna walka o własny styl. Styl niezależny od wpływów Skoczylasa, rytmizowania Żaka a zwłaszcza od kompozycyj barwnych Borowskiego. Szczery temperament i głębokie poczucie barwy przy śmiałej i szerokiej fakturze już bardzo wnet pozwolą utalentowanemu artyście nadawać wszystkim pracom taki własny i piękny ton, jaki tak szlachetnie uderza na wystawie w kilku znakomitych studjach akwarelowych.

Niewątpliwy talent rzeźbiarski Teodora Gajewskiego, talent zadokumentowany szeregiem pomników i trwałych prac, stanął teraz w obliczu interesującej ewolucji. Znajdujące się na wystawie kompozycje wskazują wyraźnie na bliskie już rozstrzygnięcie pomiędzy przypadkowością formy barokowej a logiczną, ku syntezie zmierzającą budową kształtu. Trudno dziś przesądzać, jaki będzie ostateczny wynik poszukiwań. Imponująca jest wszakże skala tych poszukiwań. Nietylko poprzez różnorodność form ale także — wątków. Żaden z materjatów twórczych nie jest Gajewskiemu obcy. Pracuje w glinie, drzewie, gipsie, marmurze i bronzie, a zawsze z ciekawym, pełnym wyrazu skutkiem.

Wśród gości „Grupy Bydgoskiej" na pierwsze miejsce wybija się Zenon Kononowicz serją głębokich, temperą malowanych pejzaży morskich. Jan Hawryłkiewicz, dekorator Teatru Miejskiego dał makietę sceniczną do „Sułkowskiego", będącą odważnem i trafnem rozwiązaniem wnętrza sceny do aktu trzeciego tragedji Żeromskiego. Nadto kilka pejzaży malowanych czysto i szczerze.

Zofja Plewińska - Smidowiczowa wystawia szereg zręcznych kolorowanych ilustracyj. Natomiast bardzo interesującą jest kolekcja Stanisława Wojewódzkiego. Młody ten grafik, uczeń Jana Wronieckiego, jest w swych suchorytach i ceratodrukach na najlepszej drodze do poważnych osiągnięć. W uzdolnionym pakościaninie znajdzie niewątpliwie grafika wielkopolska tęgiego współpracownika.

Z obowiązku sprawozdawczego dodać tutaj należy, że na wystawie „Grupy Bydgoskiej" znajduje się jeszcze: serja szkiców portretowych, grotesek i karykatur, których autorem jest — niżej podpisany

MARJAN TURWID.

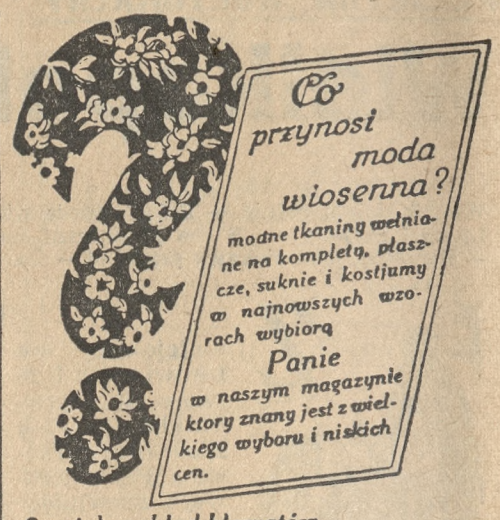

Specjalny skład bławatów
F. Kaźmierski
St. Rynek 38/39
Pg 3 711-14,104

Z pożółkłych kart

Przyczynek do historji dziennikarstwa polskiego na Śląsku

W materjałach do historji piśmiennictwa polskiego na Śląsku, zbieranych długie lata z wielkiem pietyzmem przez śp. dr. Bolesława Erzepkiego [1]) oprócz kilkudziesięciu broszur i książek sporo wycinków z gazet, zapisków bibljograficznych i cennych leksykograficznych przyczynków, ciekawą pozycję stanowią trzy listy Alfonsa Parczewskiego, poświęcone całkowicie sprawie „Nowin Szląskich".

Zanim oko fachowe rozejrzy się w całości tej śląskiej spuścizny i wyzyska ją krytycznie, drukujemy tutaj listy te in credo. Dają nam one wgląd w kłopotliwe warunki i okoliczności, jakie poprzedziły powstanie owego pisma, rzucają światło na „moralne i materjalne poparcie" wydawnictwa przez Parczewskiego, o czem krótko tylko wspomina Bederski w archiwum „Strażnicy Zachodniej" (nr. 3. r. I. maj 1922, str. 36). Coć może do historji dziennikarstwa polskiego na Śląsku nie wnoszą nic szczególnie ważnego, malują dobrze atmosferę, w której „Nowinom" całe niemal dwa lata wykluwać się przyszło.

Listy te kierowane są do Wrocławia, gdzie wówczas Bol. Erzepki przygotowywał się do doktoratu. Podajemy je, zachowując pisownię i interpunkcję oryginału. Pisane są na arkuszach z firmą: Alfons Parczewski — Adwokat Przysięgły — Obrońca konsystorski w Kaliszu.

I.

1 Lipca 1882.

Szanowny Panie

Nieszczęśliwe te „Nowiny Śląskie"! Jeszcze się nie narodziły a tyle z nimi trudności. —

Przypomina sobie zapewne Sz. Pan że podczas bytności ostatniej w Wrocławiu w miesiącu Marcu zostawiłem małą zaliczkę 20 marek u Szatzkiego [2]) na kupno brakujących czcionek [3]). — Po upływie kilku tygodni, jakoś około Wielkiej Nocy dostaję od p. Sypniewskiego [4]) list z doniesieniem iż Szatzki zaliczkę za niedostateczną uważa i żąda większej. Posłałem jeszcze 25 rs. pod adresem p. Sypniewskiego. Po upływie pewnego czasu dostaję bardzo smutną wiadomość, iż Sypniewski wyjeżdża na dłuższy czas z Wrocławia, projektowanem pismem zająć się nie może i fundusz przezemnie posłany składa na ręce brata swego, referendarjusza gór-

[1]) Echa tego zainteresowania rozbrzmiewają wielokrotnie w korespondencji zmarłego uczonego zwłaszcza w wynurzeniach dr. Zygmunta Celichowskiego i Karola Estreichera.

[2]) T. Szatzky — drukarz — pierwszy wydawca „Nowin".

[3]) Chodziło o czcionki g o t y c k i e.

[4]) Mowa tu o koledze dr. B. Erzepkiego a późniejszym kapłanie śp. X. Włodzimierzu Sypniewskim, ostatnio proboszczem w Ostrorogu.

Niedawno otrzymałem od pewnej dowcipnej przyjaciółki książkę w prezencie. Z okazji zbliżającego się pierwszego kwietnia.

„Prima aprilis" — to właściwie nie żadna okazja; lecz wiadomo, że drobne prezenty podtrzymują przyjaźń, a dla podtrzymywania tak zacnego uczucia nie wystarczą przyjęte powszechnie okazje, jak imieniny i gwiazdka. Trzeba szukać także innych punktów zaczepnych. W tym wypadku data wybrana była bardzo stosownie, ponieważ owa miła przyjaciółka ofiarowała mi „Przewodnik po beletrystyce" Czesława Lechickiego, książkę, która robi wrażenie uroczystego i makabrycznego trochę, kawału prima aprilisowego!

Wiem, że pisano o tej książce dużo; i przeważnie chlastano ją nielitościwie. Teraz, gdy ją z pewnem opóźnieniem przeczytałem, nie dziwię się temu.

Znalazłem w całym „Przewodniku" tylko jedno mądre zdanie. Brzmi ono:

„Człowiek prawdziwie kulturalny jest etyczny, bo już jest poza dowolnością pokusy, nie może robić źle".

Niestety autorem tego zdania nie jest p. Lechicki; jest nim Zygmunt Wasilewski, — a sprawca „Przewodnika" zacytował je w celach polemicznych. Ma bowiem inny sąd w tej materji: „Gdyby tak było, wystarczyłoby ludzi cywilizować, a już staliby się doskonali", twierdzi p. Lechicki, który powinien przy najbliższej sposobności poprosić jakiegoś sztubaka z czwartej gimnazjalnej, by mu ten wytłumaczył, jaka jest różnica między k u l t u r ą a c y w i l i z a c j ą; a gdy już p. Lechicki uzupełni tę bolesną lukę w swem wykształceniu, wówczas niech sobie jeszcze raz, albo na wszelki wypadek dwanaście razy, przeczyta mądre zdanie Zygmunta Wasilewskiego.

Na czterystu stronnicach swego „Przewodnika po beletrystyce" omawia p. Czesław Lechicki przeszło sześć tysięcy pozycyj bibljograficznych. I to jest właściwie okoliczność łagodząca: przeczytanie sześciu tysięcy książek w tak młodym wieku (bo sądząc po jego rozumowaniu, autor chyba jeszcze nie przekroczył dwudziestki) musi mieć bardzo zgubne skutki. Tak sobie pomyślałem i już chciałem panu L. udzielić amnestji.

Jednakże podczas lektury „Przewodnika" zacząłem powoli przychodzić do przekonania, że jego autor tych sześciu tysięcy książeczek chyba nie czytał! Nie czytał naprzykład „Dziejów grzechu", bo w swojem streszczeniu tej powieści robi kardynalną pomyłkę. Nie czytał również „Serca lodów" Goetla; a jeżeli może nawet czytał, to w każdym razie nie zrozumiał, o co chodzi, inaczej nie streściłby powieści tak fałszywie. Do pewnych książek p. L. ani nawet nie zaglądał, by się przynajmniej przekonać, czy są pisane wierszem czy prozą; w spisie powieści umieszcza bowiem tytuły dramatów i tomów poezyj...

Autor „Przewodnika" obmawia (to nie błąd zecera!) przeszło tysiąc autorów, a na końcu książki umieszcza dodatkowo wykaz autorów dla młodzieży. Niema w tym spisie Makuszyńskiego, który od kilku lat „głównie i przedewszystkiem" pisze dla młodzieży; niema tam także Cz. Kędzierskiego, mimo że jest autorem kilkudziesięciu tomów bajek: — każde dziecko może pana Lechickiego w tej sprawie poinformować... Jak widzimy z tego wszystkiego pan Czesław Lechicki nie jest bardzo oczytany i przydałby mu się inteligentny przewodnik po beletrystyce...

A jego sądy o samych utworach? Cóż — nie mogę się podjąć dyskusji z panem L. bo lubię przemawiać do rozumu. „Na ustach grzechu" nazwał „trywialną i niesmaczną parodją"; wnioskuję z tego, że i poczucie humoru jest u pana L. zaniedbane. O „Dwóch księżycach" Marji Kuncewiczowej twierdzi, że jest w tej książce „gruby, brutalny naturalizm". Nie zgadł, biedak! Bo akurat „Dwa księżyce" to arcydzieło kameralnej stylizacji... (W parantezie: mimo, że w zupełności podzielam entuzjazm, który co kilka tygodni bucha z łamów „Kurjera Poznańskiego" na temat „Cudzoziemski", wolę „Dwa księżyce". Tyle jest tam detektywistycznej obserwacji, śpisanej tak na gorąco, że nic nie uroniono po drodze od oczu do pióra; i jest w „Dwóch księżycach" kompozycja jak w utworze na dużą orkiestrę; i jest w „Dwóch księżycach", tak na marginesie, dużo sztuki stosowanej; i tyle grafiki. „Dwa księżyce" to akwaforta! — Zamykam nawias, chociaż wolałbym napisać sto stronnic o Kuncewiczowej, niż jeszcze te sto wierszy o panu Lechickim. Trudno, — „życie jest ciężkie", powiedział Alfred Aleksander Konar...)

...Powtarzam: nie dyskutujmy z panem L. o literaturze i nie dokształcajmy go. Natomiast stanowczo musimy zaprotestować przeciw twierdzeniu autora, że „Przewodnik" przeznaczony jest dla „średniej i wyższej inteligencji"! Jeżeli pisarz zwraca się do inteligencji, musi przemawiać jej językiem, a nie karczemnym żargonem, jak to czyni pan L. W jego książce roi się od słówek: „gach", „bubek", „puściła się" — że wymienię tylko te skromniejsze; poza tem lubuje się pan L. w bardzo dokładnem i szczegółowem określaniu wszelakich chorób, zboczeń i perwersyj; nazywa wszystko ślicznie po imieniu, nawet wówczas, gdy to wcale nie jest potrzebne dla zrozumienia i oceniania streszczonej książki — ot, tak poprostu, „sztuka dla sztuki". Książeczkę pana L. poleca się trzymać pod kloszem.

W „Przewodniku po beletrystyce" każda pozycja ma swój numerek: jedynka oznacza, że powieść nadaje się dla młodzieży, dwójka, że dla wszystkich i t. d. Tak np. dwójeczkę otrzymała książka Bałuckiego p. t. „Błyszczące nędze". Pan Lechicki utwór ten streszcza następująco: „Drastyczny epizod zalotów księdza do zakonnicy przy konfesjonale". Czyżby taka lektura istotnie nadawała się „d l a w s z y s t k i c h"?

Nazwałem „Przewodnik" książką karygodną. Bo czy nie jest to może sprawą karygodną, gdy krytyk wtrąca się do prywatnego życia pisarza?! Gdy twierdzi: „autor jest cynicznym erotomanem" — albo o innym, że jest „znikczemniały" — lub gdy plotkuje: „tragiczna miłość zaprowadziła autora do szpitala dla nerwowo chorych"...

„Przewodnik po beletrystyce" to w istocie karygodna księga pełna bałamuctw, ponurych bredni...

ARTUR MARJA SWINARSKI.

Specjalne przedstawienie popołudniowe **jutro, w niedzielę, 5. bm. o godz. 3,30.** Wszyscy ich znają! Wszyscy się z nich śmieją! Wszyscy ich lubią. **„PAT i PATACHON JAKO BOHATEROWIE" to śmiech, wesołość i zabawa** jak nigdy dotąd. Bilety od **25 gr.**

ng 8666

NOTATNIK

WALKA Z PORNOGRAFJĄ W BELGJI

Od pewnego czasu władze belgijskie zwalczają energicznie pornografję, jaka stale zalewa większe miasta, a w pierwszym rzędzie stolicę. W tych dniach mocą uchwalonej większością głosów w parlamencie ustawy sprzedawanie pornograficznych rysunków, ilustracyj i książek będzie karane grzywną około 500 franków belgijskich. Równocześnie wydano zarządzenie, by policja i poczta zwróciły baczniejszą uwagę na wszelkie podejrzane przesyłki, nadchodzące z zagranicy, zwłaszcza z Francji, skąd głównie sprowadza się wszelkiego rodzaju pornografję.

Tak w Belgji. A u nas, w Polsce?

DUŻO, POWIERZCHOWNIE, PRĘDKO

W prasie warszawskiej podnoszą się coraz częściej głosy na temat upadku kultury muzycznej. Operę stołeczną p. Karolewicz - Waydowa zamieniła w operetkę. Warszawska orkiestra symfoniczna zagrożona w materjalnych podstawach swego bytu. Wogóle obraz pod tym względem coraz beznadziejniejszy. Sprawę tę omawia również Jan Rembieliński w „Myśli Narodowej", i wchodząc w temat głębiej i szerzej, dochodzi do przyczyn tego katastrofanego upadku we wszystkich dziedzinach życia kulturalnego. Źródło to widzi w radjo, w rozwoju techniki reprodukcyjnej.

„Radjo — pisze Rembieliński — (zwłaszcza owo z głośnikiem) jest w domowe życie wtargnięciem świata zewnętrznego tak natarczywem, tak brutalnem, że „zacisze ogniska rodzinnego" coraz bardziej staje się... wspomnieniem przeszłości. Niech ktoś jeden w mieszkaniu nastawi aparat, a już w szeregu pokojów, przy pracy, rozmowie, przechodzeniu z jednego miejsca na drugie słyszy się, silniej albo słabiej dochodzące fragmenty melodyj. Latem, przez otwarte okna, przenikają one z sąsiednich lokalów i domostw. Towarzyszą stale wszelkim zajęciom. Wyobraźmy też sobie, jak wysubtelnia się wrażliwość kulturalnej rodziny, słuchającej podczas kolacji np. Sonaty b-moll Chopina, w wykonaniu któregoś z najznakomitszych pianistów. Właśnie rozpoczął grać trzecią część, przy stole normalna pogawędka:

— Doskonały jest ten pasztet z sosem...

— Psst... Słuchaj: śliczna jest kantylena...

„I tu właśnie radjo najszkodliwszą bodaj odgrywa rolę. Obcowanie z wielkiemi tworami duch, z poezją, muzyką wymaga mianowicie pewnego skupienia się, pewnego uroczystego nastroju, jest już z natury swej czemś odświętnem, oderwaniem się od szarzyzny i wulgarności. Zapewne, zabawni nieco byli owi panowie z ubiegłego stulecia, co na operę musieli chodzić we fraku, zwłaszcza gdy ten szacunek okazywali np. utworom Meyerbeera lub Halévy'ego. Lecz nie zabawna była wcale myśl Wagnera, kiedy urządzał „Bühnenfestspiele" w Bayreuth, gdy od słuchaczów swych wymagał odcięcia się od codzienności, całkowitego poddania się czarowi sztuki. Otóż radjo jest pod tym względem raczej demoralizatorem, niż wychowawcą. Człowiek przyzwyczajony co chwila przekrzykiwać Beethovena czy Bacha, stawiać pasjanse przysłuchując się najwznioślejszym arcydziełom („Minuta poezji: wiersze mistyczne Słowackiego") ma, niczem ospę, zaszczepioną niewrażliwość na najszczytniejsze wzloty ducha wielkich twórców. Cóż stąd, że mechanicznie „udostępnia się" poznawanie dzieł mistrzów, gdy równocześnie ogłusza się duchowo słuchaczów, cóż stąd, że coraz lepsze mamy odbiorniki, gdy coraz gorszy... odbiorca?

„Dużo, powierzchownie, prędko — oto zasada korzystania z dóbr kulturalnych w dobie dzisiejszej, gdy wszystkim śpieszno, gdy rozpęd techniki oszołamia jednostkę ludzką i przeszkadza jej zorjentować się, dokąd ją niesie. W języku polskim (jakże to trafne i głębokie!) wyraz „zastanowić się" posiada dwa znaczenia: zatrzymanie się w pędzie i namysł. Zatem: zastanówmy się..."

Modne żemperki
bluzki - szale - apaszki
Kałamajski

Pr 3719-20-14,102-3

niczego. Odmowa p. Sypniewskiego była prawdziwem nieszczęściem. Powróciłem więc znów na ten sam punkt z którego wyszedłem w Styczniu, to jest należy znowu rozpocząć poszukiwania osoby któraby korektą i administracją pisma zająć się chciała. — Otrzymawszy ową niedobrą nowinę, napisałem natychmiast do Sypniewskiego o doniesienie mi jak stoi kwestję czcionek. List ten pozostał już bez odpowiedzi. Udaję się więc do Szan. Pana z prośbą o poinformowanie mnie w tej kwestji. O wydawaniu pisma wcześniej jak przed 1 Października nie ma już mowy. Chciałbym przecież od jesieni rozpocząć nareszcie tę robotę. Będę musiał przyjechać do Wrocławia dla wyszukania korrektora, tymczasem jednak chciałbym się dowiedzieć coś o czcionkach. Oczekując łaskawej odpowiedzi łączę wyrazy prawdziwego

poważania
A. Parczewski.

II.

8 Grudnia 1882 r.

Szanowny Panie

Zbliża się Nowy rok, — termin najwłaściwszy od którego należałoby zacząć wydawnictwo Szląskich Nowin. Nie wiedząc czy P. Sypniewski jest w Wrocławiu, udaję się do Szan. Pana z prośbą o łaskawe zawiadomienie mnie pod tym względem — jak również jeżeli jest w Wrocławiu, to czy trwa przy uprzejmem swem przyrzeczeniu czynnej pomocy przy zamierzonem wydawnictwie. — Gdyby, czego Boże broń, P. Sypniewskiego nie było, to czy nie ma kogoś innego, który by korektą i ekspedycją, a przynajmniej pierwszem z tych dwóch zająć się zechciał? — Po otrzymaniu odpowiedzi, nadeślę natychmiast prospekt, któryby zaraz wydrukować i porozsyłać można. — Po Świętach Bożego Narodzenia chciałbym przyjechać do Wrocławia, aby przynajmniej kilka numerów pisma przygotować i w ruch puścić. — Pierwej jednak należy koniecznie opublikować prospekt, co znowu zależy od P. Sypniewskiego. —

Szan. Panie! Nie odmawiaj mi swojej pomocy. — Jeśli P. Sypniewskiego nie ma a Panu nie powiedzie się w Wrocławiu wynaleść osoby któraby czynnie zajęła się administracyjną częścią redakcji, Nowiny Szląskie nie wyjdą nigdy i zostaną w rzędzie dobrych chęci któremi piekło brukują. — Pamięta Pan pierwsze nasze poznanie. Pan rozmyślał nad dolą polskiej ludności na Szląsku dolnym, w tej właśnie chwili gdy ja z Hagerem[5]) wszedłem, prosząc o pomoc w urzeczywistnieniu projektu Szląskich Nowin. — To mimowolne spotkanie się myśli było jakby dobrą wróżbą dla przyszłego pisma. Tymczasem idize tak dziwnie uparcie — nieszczęśliwy wyjazd p. Sypniewskiego popsuł wszystko i odwlókł całą sprawę. — Rok blisko mija a do wyjścia Nowin niewiele co bliżej jak przed rokiem. Teraz póki zima i wieśniak czyta więcej jak w lecie, trzeba koniecznie rzecz do skutku przyprowadzić. Raz więc jeszcze proszę, nie odmawiaj mi Szanowny Pan swej pomocy, — czekam niezadługo odpowiedzi, — jeśli ta będzie pomyślną, to koło Nowego roku będę miał przyjemność powitania Szan. Pana w Wrocławniu. — Tymczasem proszę wraz z P. Rostkiem[6]) przyjąć zapewnienia prawdziwego szacónku (!) i serdecznego pozdrowienia

sługa
A. Parczewski.

Powyższe listy omawiają oba wyłącznie przedwstępne trudności i zabiegi. Dodać jednak należy, że już w liście z d. 27 stycznia 1882 r. znajdujemy króciutką wzmiankę odnoszącą się niewątpliwie również do projektowanego wydawnictwa: „Od pastorów dotąd jeszcze nie mam wiadomości, nie umiem więc stanowczo oznaczyć dnia przyjazdu do Wrocławia", a list z 9 marca tegoż roku zawiera zapowiedź: „Otrzymałem list od Pastora Badury. W poniedziałek będziemy w Wrocławiu".

„Nowiny" ukazały się ostatecznie 19 stycznia 1884. Niebawem wszakże spotyka je — jak wiadomo — dotkliwy cios: tracą redaktora. Donosi o tem Parczewski krótkim listem z d. 6 maja 1884.

III.

Kochany i Szanowny Panie

Badurze konsystorz bezzwłocznie nakazał od redakcji odstąpić. Sobotni numer[7]) będzie pewnie ostatnim z jego podpisem. Racz Pan pomówić ostrożnie z Einspornem[8]). W tej chwili przybyć do Wrocławia nie mogę — z powodu terminów, ale przyjadę pewnie w Sobotę. — Do widzenia zatem, sprawę Nowin gorącej Jego opiece polecam,

z poważaniem
Alfons P.

Dalsze losy wydawnictwa są znane. W późniejszych listach Parczewskiego (jest ich w zbiorze korespondencji, pozostałej po śp. dr. B. Erzepkim, ogółem 26), poruszających przeważnie kwestje będące w związku z projektowanemi publikacjami czy wykładami uczonego kaliskiego mecenasa, niema już żadnej wzmianki o „Nowinach", raz tylko jeszcze napotykamy w nich zachętę do wzięcia udziału w 25-letnim jubileuszu pastora Badury. R. E.

[5]) Nie wiemy, o kim tu mowa. Znamy jedynie dr. Gg. Hagera, konserwatora bawarskiego, autora pracy: „Die Museen und der Mensch" i mowy „Vom Geiste der Museen".

[6]) Znany działacz śląski dr. Józef Rostek.

[7]) Nr. 16. Następny nosi już podpis Karola Bauma — Niemca rodem z Kalisza, który już 19 lipca tegoż roku umiera.

[8]) Zapewne Edward Einsporn. Wnosimy to z listu przechowanego w pozostałej po dr. B. Erzepkim korespondencji, w którym Einsporn, starając się o posadę w Poznaniu, prosi o życzliwe polecenie, powołując się na dawną bliską znajomość. Z listu tegoż dowiadujemy się, że E. dłuższy czas był czynny we Wrocławiu w redakcji berlińskiej firmy Ullstein & Cie a w r. 1920 — jak pisze — kierował „zakładem przygotowawczym do jednorocznego, dojrzałości i doktorskiego egzaminu prawa".

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE

PRZYPOMINAMY: W PONIEDZIAŁEK DWA NOWE DZIEŁA POLSKIE

Audycja Państwowego Konserwatorjum Muzycznego, druga z rzędu w bieżącym sezonie, przyniesie, jak już pokrótce donosiliśmy, dwa nieznane jeszcze naszym słuchaczom dzieła polskiej muzyki chóralnej.

Jedno z nich „Ziemia", napisane przez Piotra Maszyńskiego, jest kantatą na chór i orkiestrę do słów Aleksandra Gałuszki, poety krakowskiego.

Drugie, „Kantata Romantyczna", wyszło właśnie z pod pióra Stanisława Wiechowicza, profesora naszego Konserwatorjum. Za podkład wziął Wiechowicz Chór Młodzieńców z pierwszej części „Dziadów". Kompozycja ma formę trójdzielną, jakby rozszerzonej pieśni, rozkłada się na chór i sopran solo (śpiewać będzie p. M. Badyńska) za podkład służy orkiestra. Będzie to pierwsze wogóle wykonanie tego dzieła, które pomnaża niezbyt liczną naszą literaturę w tym zakresie.

Trzecim utworem chóralnym będzie „Nenja" Brahmsa, do słów Schillera w przekładzie G. Wolffa na chór i orkiestrę.

Program uzupełnią arje koncertowe: Mozarta, Beethovena i Mendelssohna, wykonane przez p. S. Szulcównę, J. Wyrzykowską i W. Chruszczyńskiego. Dyryguje prof. Władysław Raczkowski, zastęp chóralny składa się z chóru Państw. Konserwatorjum Muzycznego i Poznańskiego Chóru Nauczycielskiego, orkiestra symfoniczna Państw. Konserwatorjum. Audycja odbędzie się w Auli Uniwersytetu, początek o godz. 20.

Pięćdziesiąt lat pianistyki. P. Marja Wąsowska-Ruedigerowa święciła w Warszawie pięćdziesięciolecie swej artystycznej działalności. Jako ukończona uczennica Konserwatorjum warszawskiego udała się do Antoniego Rubinsteina na dalsze studja, poczem zaczęła karjerę koncertową i pedagogiczną, zdobywając szeroki rozgłos. Koncert jubileuszowy pięknie zamanifestował uznanie, jakiem cieszy się sędziwa dzisiaj pianistka w muzycznej Warszawie.

Jacques Thibaud, znakomity skrzypek francuski, wystąpił w Krakowie.

Lauri-Volpi śpiewa w Pradze w teatrze niemieckim, wykonał m. in. księcia w „Rigolecie". Przy okazji interwiewu dziennikarskiego okazało się, że znakomity tenor był zrazu — adwokatem.

NAUKA

Zjazd prawniczy w Poznaniu. W najbliższych dniach odbędzie się w Poznaniu zjazd profesorów i docentów prawa publicznego w Polsce, urządzony staraniem redakcji „Ruchu prawniczego". Zadaniem Zjazdu jest naukowa organizacja Polskiego Instytutu Prawa Publicznego. Przyjazd zapowiedzieli m. in. prof. Rostworowski z Hagi, prof. Estreicher i prof. Kutrzeba z Krakowa, prof. Makowski i prof. Wasiutyński z Warszawy, prof. Ehrlich ze Lwowa, prof. Komarnicki z Wilna, prof. Deryng z Lublina.

Zgon rosyjskiego uczonego. W Moskwie zmarł G. I. Czełpanow, wybitny psycholog, uczeń Wundta. Liczył lat 73. Był profesorem uniwersytetu w Kijowie, a potem w Moskwie.

MATERJAŁY O ŻYCIU BRAUNÓW

Zanieśliśmy niedawno do naszych czytelników prośbę, aby zechcieli nadsyłać materjały do życiorysów Augustyna i Maksymiljana Braunów, zasłużonych Wielkopolan, których życiorysy mają być pomieszczone w wydawanym przez Polską Akademję Umiejętności wielkim „Słowniku Biograficznym". Zwrócił się do nas w tej sprawie muzykolog lwowski p. mag. Jan J. Dunicz.

Rezultaty ogłaszaliśmy w miarę nadchodzenia materjału, dziękując naszym łaskawym informatorom za to, że zechcieli przyczynić się do tak ważnej pracy. Obecnie otrzymujemy od p. mag. Dunicza list z podziękowaniem dla Działu Kultury i Sztuki, oraz zbiorowem dla wszystkich, którzy mu zadanie to ułatwili, odnosząc się do jego zamierzeń z piękną obywatelską gotowością. P. mag. Dunicz stwierdza, że odpowiedzi te umożliwiły mu napisanie wyczerpujących artykułów o Augustynie i Maksymiljanie Braunach, a dodaje, że swym łaskawym informatorom raz jeszcze, listownie, każdemu z osobna podziękuje. —

Ze swej strony wyrażamy radość, że nasza ankieta i tym razem powiodła się tak samo, jak gdy szło o inne podobne materjały. Dziękujemy też od siebie najszczerzej wszystkim łaskawym informatorom, zamawiając sobie życzliwość naszych czytelników na inne podobne przypadki, których z pewnością nie zbraknie.

POLONICA WŁOSKIE

Odczyty polskie w Rzymie. Nasz korespondent rzymski (R) donosi nam: Po pewnym okresie zastoju, wywołanego nawałą wydarzeń politycznych, absorbujących umysły, daje się obecnie zauważyć znaczne ożywienie na froncie polskości w Rzymie. Ubiegły tydzień przyniósł tu nadzwyczaj interesujący odczyt prof. Kazimierza Kumanieckiego z U. J. na temat „Wpływ Rzymu na kulturę i literaturę Polski". Odbył się on w Institute di Studi Romani i mimo bardzo wadliwego zareklamowania zgromadził licznych słuchaczy także z poza kolonji polskiej, która z amb. Wysockim na czele przybyła bezmała w komplecie. Oddźwięk w prasie rzymskiej był bardzo żywy, zaś w „Osservatore Romano" ukazało się dość obszerne streszczenie odczytu z komentarzem, podkreślającym wiekowe więzy łączące Polskę z Italją i notującym wzrost ocieplenia stosunków między temi krajami. — Drugi odczyt, mianowicie prof. U. P. Romana Pollaka n. t. „Polska kultura regjonalna", który odbył się 19. bm. w Instytucie św. Stanisława przy via delle Botteghe Oscure. Mimo tekstu zapowiedzi, trudno go zresztą nazwać odczytem, gdyż prof. Pollak bynajmniej nie odczytywał swej prelekcji, lecz z wielką swadą mówcy przeniósł słuchaczy z odległego Rzymu w egzotyczne dotąd, często dla nas samych regjony Polesia, czy Pokucia.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

„Zwornik" w Poznaniu. W „Salonie 35" przy Pl. Wolności 4 zamknięto wystawę zbiorową obrazów prof. Leona Dołżyckiego. Jutro w niedzielę, 5 kwietnia o 12 w południe nastąpi otwarcie nowej wystawy. Są to obrazy i rzeźby artystów krakowskich, tworzących zrzeszenie pod nazwą „Zwornik". Grupa ta, ma za sobą około 18 wystaw w kraju i zagranicą. W zeszłym roku „Zwornik" wystawiał w Belgradzie, a obecnie wystawia w Szwecji. Na wystawie poznańskiej, która będzie 19 z rzędu wystawa „Zwornika", przedstawią swe prace nast. artyści: Tytus Czyżewski, Karol Förster, Eugenjusz Geppert, Natalja Rumińska-Gerżabkowa, Emil Krcha, Wenda Markiewiczówna, Marja Ritterówna, Kazimierz Rutkowski, Czesław Rzepiński, Emil Schinagel, Jadwiga Sperliżanka, Władysław Stapiński, Stanisław Majchrzak, Wanda Siedzińska i Stanisław Tracz.

„Architektura romańska we Włoszech". Pod tym tytułem, jak nam donosi z Łodzi (wp.), wygłosił inż. W. Kienkowski z Warszawy odczyt staraniem Tow. Polsko-Włoskiego i Stow. Architektów Rzpltej P.

TEATR

Co grają w Wilnie? Teatr na Pohulance wystawił „Maturę" Fodora. Główną rolę kobiecą gra p. Elżbieta Wieczorkowska.

Znów sztuka w dwie osoby. Obok granej właśnie w Poznaniu sztuki jugosłowiańskiej „Bez trzeciego" może stanąć wystawiona w warszawskiem Ateneum sztuka W. O. Somina „Zamach", osnuta na nastrojach przedhitlerowskich Niemiec. Jest to djalog, uzupełniany telefonem i radjem, a kończący się tragicznie. „Zamach" gra Jaracz, oraz świetna w roli jego żony p. Eichlerówna, jedna z najbardziej suggestywnych aktorek młodego pokolenia.

„Ksiądz Marek" we Lwowie został wystawiony w teatrze Wielkim. Rolę tytułową grał p. Strachocki, Judytę p. Życzkowska, Kossakowskiego p. Krasnowiecki.

Prawzór „Cyda", sztuka Guilhema de Castro, zatytułowana „Dzieciństwa Cyda", będzie odegrana w Rouen na trzystolecie tragedji Corneilla, które przypada na rok bieżący.

LITERATURA

Nowe poezje. Pod tytułem „U strądu" ukazał się tomik poezyi dr. Wandy Brzeskiej, osnuty na tematach polskiego morza i wybrzeża. Skład główny u Gebethnera i Wolffa.

Książki nadesłane

Henryk Sienkiewicz: „Ogniem i mieczem". Tom VI. Wydanie z objaśnieniami i mapami. Lwów 1936. Wyd. Zakładu Narodowego im. Ossolińskich.

Henryk Sienkiewicz: „Ogniem i mieczem". Tom VII. Wydanie z objaśnieniami i mapami. Lwów 1936. Wyd. Zakładu Narodowego im. Ossolińskich.

Irena Szczygielska: „Przybyszewski jago dramaturg". Poznań 1936. Nakł. Poznańskiego Tow. Przyjaciół Nauk.

Elżbieta Łubieńska: „Sam na sam z Bogiem". Rozważania. Warszawa 1936. Wyd. Ks. Pallotynów.

Ks. Józef Lucas: „Kiedy mówić, kiedy milczeć". Opr. ks. A. Majewski. Warszawa 1936. Wyd. Ks. Pallotynów.

F. A. Ossendowski: „Puszcze Polskie". Poznań 1936. Wydawnictwo Polskie R. Wegnera.

Prof. dr. Edward Dubanowicz: „Ku stałemu ustrojowi Państwa Polskiego". Warszawa 1936. Nakł. Tow. Wydawniczego Młodych Prawników i Ekonomistów.

SAM NA SAM Z GŁOŚNIKIEM

„Djabeł" — Adwokat i żona wynalazcy — Filozofowanie uchem — Musimy usłyszeć dla czego? — Wątek, który się wymyka — Odrodzenie jako kopalnia słuchowisk — Przypominamy Moniuszkę — Drugi „cud Solskiego" — Niespodziewane odkrycie — Pieśniarz jakich niewielu

Genjalny, ale ubogi wynalazca natrafił na protektora. Jest nim przypadkowo spotkany adwokat, który ofiaruje się wynalazek sfinansować. Ale zwleka. Wkrótce powód wychodzi na jaw. Niegodziwiec nie wywiąże się z przyrzeczenia, póki żona wynalazcy nie zostanie jego kochanką. Kobieta się opiera, niedoszły uwodziciel odchodzi z niczem.

Oto treść słuchowiska „Djabeł", które napisał p. J. E. Skiwski, a wystawił t. z. Wielki Teatr Wyobraźni Polskiego Radja. Rozgrywa się ono w trzech dłuższych i jednej krótszej rozmowie. Żadnego „montażu dźwiękowego", żadnych „kulis słuchowych" poza paru urywkami. Czysty dialog, więc czysta psychologja. — W tym przypadku więcej filozofja, a ściślej mówiąc: filozofowanie nad życiem, niż portrety dusz. Mąż-wynalazca w ogóle nie jest scharakteryzowany, istnieje po to, aby żona miała męża a mąż był wynalazcą, który potrzebuje finansisty. Żona jest uczciwą kobietą, która opiera się namowom do małżeńskiej zdrady. Uwodziciel... hm... uwodziciel jest djabłem, jak się na końcu ma okazywać. Może djabłem we własnej osobie, a może tylko symbolem tajemniczości i demonizmu, jakie nas w życiu zewsząd otacza?

Tego się napewno nie dowiadujemy, a z djalogów domyśleć się trudno, chociaż są po literacku bardzo interesujące, zwrotne, pełne skrótów, zaskakujące. W druku będą napewno mocno suggestjonowały czytelnika, który będzie miał czas je przemyśleć a czasem i drugi raz przeczytać ten lub ów ustęp. Ze słuchaniem jest inna sprawa. Słowa i zdania mijają szybko, za skrótami trudno podążyć. Wszelkie niedomówienia są w słuchowisku o tyle na miejscu, o ile uzupełniają i pogłębiają nastrojem to, co w zasadzie wiemy. A tutaj aż do samego końca nie rozwiązuje się nam żadne z licznych dlaczego? Chyba poza tem jednem, że kobieta nie chce oddać się natarczywemu mężczyźnie, dlatego, iż nie chce zdradzić męża, a w dodatku z mężczyzną, który nic dla niej erotycznie nie reprezentuje. Tak to zrozumiałem. Ale dla czego „djabeł" jest „djabłem"? Co znaczy jego uwodzicielski atak? Czemu nagle rezygnuje z uwiedzenia? Co się z nim dalej dzieje (mąż i żona opowiadają coś, ale trudno z tego coś pozytywnego wysnuć)? Jaki z tego wszystkiego wniosek?

Tymczasem w słuchowisku, gdzie nic nie widzimy, związki przyczynowe muszą być podane jak na talerzu: kto, jak, czemu, po co? Pierwsza luka zmusza nas do poszukiwań w pamięci czyśmy czego nie opuścili? I zaraz tracimy wątek. Niech się to powtórzy jeszcze raz — a już nie odnajdziemy się do samego końca. Nato nie poradzi nawet Jaracz, który zrobił co mógł, aby „djabła" i jego niesamowitość głosem scharakteryzować.

*

Dwa słuchowiska o Savonaroli, napisane przez p. Jana Mayena, a stanowiące jedną całość, mają wyraźny typ montażu o obfitem zasileniu efektowami dźwiękowemi. Środowisko malują wyraziście; brak im może wewnętrznego crescenda; bez wrażenia mija zakończenie (kat wrzuca do rzeki Arno popioły Savonaroli, a Francesca skacze za niemi do wody). Również przemiana wewnętrzna Franceski, z kurtyzany w pokutnicę, jakoś się zamazała. Wykonane bardzo dobrze przez licznych aktorów. Junosza Stępowski jako Wawrzyniec na łożu śmierci jest monumentalny. Po tej scenie spowiedzi można sobie wyobrazić jakby on zagrał „Ludwika XI".

Speaker dwa razy zapowiedział „Macziavellego" (Macchiavelli). Gwałtu!

Nasuwa mi się myśl, czy nie warto by wziąć na słuchowiskowy warsztat djalogów Gobineau o Odrodzeniu? Te, które pamiętam, wydają mi się zdaleka prawie gotowym rękopisem. Kilka skrótów, kilka zdań wiążących mogłoby nieraz wystarczyć. A tekst świetny i materjał do udźwiękowienia ogromny.

Cykl audycyj z pieśniami Moniuszki (dotychczas dwie) jest godzien uwagi. Wprowadza słuchacza w przedmiot prof. Niewiadomski, śpiewa jeden głos kobiecy (P. Szczepańska), jeden męski (p. Michałowski). Wiadomo że Moniuszko jest jako pieśniarz zapomniany i dzisiejszemu pokoleniu prawie nieznany, a tymczasem skarby jego wcale się nie zdewaluowały. Z samych nieznanych arcydziełek można ułożyć parę recitali, którym nie zbraknie ani kontrastów, ani stopniowania. Miewa w Niemczech takie wieczory np. Robert Franz — a cóż za różnica melodyki, wdzięku i wogóle talentu!

W związku z tem mały projekt: recital Moniuszkowski, któryby zaśpiewała Helena Zboińska - Ruszkowska. Koncert krakowski ku czci Elsnera, poprzedzony wyborną prelekcją prof. dr. Jachimeckiego — był znów rewelacją mistrzostwa tej wielkiej artystki, a także przedziwnego piękna, jakie głos jej w sposób niemal cudowny zachował. W swoim rodzaju jest to chyba jeszcze większy cud, niż niezniszczalność Solskiego. Słuchałem temi dniami paru oper z Rzymu, w tem fantastycznie świetnej „Mignon" z Gianną Pederzini, M. Labią (Filina) Schipą jako Wilhelmem i Vaghim jako Lotarjuszem. Ruszkowska weszłaby między te cudownie brzmiące głosy jako osoba z tego samego towarzystwa. W którem zresztą tyle lat zasiadała na pierwszych miejscach.

*

Z okazji pieśniarstwa, jedno: baczność „lampowicze"! Kto zobaczy na programach europejskich nazwisko Yves Tinayre, niech rzuci wszystko, a nakręca się na jego stację. Ostatnio śpiewał przed mikrofonem w Budapeszcie i przypadkiem nań wpadłem, gdyż nazwisko nic mi nie mówiło. Śpiewał starych Włochów, Schuberta, Brahmsa, Faurego i Debussyego (nb. i Faure i Debussy przedziwni w linji melodyjnej i w nastroju). W ekspresji posiadł sztukę najwyższej artystycznej prostoty i głębię wyrazu, a może wyrazić wszystko, gdyż technikę głosu doprowadził do szczytu — chciałoby się powiedzieć, że do akrobacji. Środki te, to niewyczerpany oddech, krystaliczne mezzavoce, różne rodzaje pianissima (także zapomocą voix mixte na najwyższych, ale i na średnich tonach!) oraz falsetu (nie fistuły). Od czasów berlińskiego barytona Heinemanna nie natknąłem się na pieśniarza z taką techniczą zbrojownią. Śpiewa po francusku. włosku, a także po niemiecku: każde słowo wychodzi jak w rzeźbie; w niemieckich tekstach nic nie jest gardłowe ani wygniecione, tak jak to z reguły przydarza się samym Niemcom. Uwaga na Yvesa Tinayre!

Witold Noskowski.
Poznań.

Pisma nadesłane

„Muzyka". Nr. 10—12. Treść: Dr. J. Reiss: „Jan Ignacy Paderewski". — M. Ravel: „Muzyka w dobie industrjalizacji". — Dr. S. Zetowski: „Jeszcze Polska" na ziemiach słowiańskich". — B. Walter: „Precz z „nową rzeczowością"! — S. Łobaczewska: „Co jest treścią dzieła muzycznego?" — J. Koffler: „Radjo a kultura muzyczna". — Dr. W. Łabuński: „Pomówmy o krytyce". — J. Maklakiewicz: „Pamięci Romana Statkowskiego". — S. Łobaczewska: „Na grób Albana Berga". — H. Cylkow: „Dwie bajeczki muzyczne". — M. Gliński: „Co to jest Kinofonja?" — R. C. Weber: „Przegląd muzyki angielskiej". — M. Gliński: „Nowe wydawinctwo muzyczne". — Impresje muzyczne. — Korespondencje. — Przegląd nowych wydawnictw. — Trybuna artystów. — Nekrologja. — Kronika krajowa. — Kronika zagraniczna. — Adr. Red. Warszawa, Kapucyńska 13.

„Przyroda i Technika". Zesz. 3. Treść: R. E. Byrd: „Badania nad epoką lodową w Antarktydzie". — R. J. Wojtusiak: „O żółwiach olbrzymich". — T. R. Wojciechowski: „Żywica sosnowa". — L. Lepszona: „Koloidy w świetle nowszych badań". — W. Kollis: „Projekt połączenia czterech mórz". — Sprawy bieżące. — Postępy i zdobycze wiedzy. — Poradnik nauczyciela. — Rzeczy ciekawe. — Co się dzieje w Polsce? — Ruch naukowy i organizacyjny. — Książki nadesłane. — Rozrywki umysłowe. — Słowniczek. — Adr. Red. Warszawa, Hoża 28, m. 6.

Bitwy, brzemienne w skutki

Północne rubieże Abisynji w ręku Włochów

Drugie półrocze wojny kolonjalnej rozpoczęli Włosi wśród pomyślnych dla siebie okoliczności. Po kilku miesiącach uciążliwej wojny pozycyjnej czarne koszule przeszły do operacyj w wielkim stylu. Owoce kampanji w północnej Abisynji są rzeczywiście pokaźne.

Stają się teraz widoczne w całej pełni skutki poszczególnych bitew, stoczonych przez pięć północno-afrykańskich korpusów marszałka Badoglio.

Doświadczony szef włoskiego sztabu głównego od listopada zeszłego roku studjował przyszłe pola walk i siły przeciwnika. W penetracji terenu, sił przeciwnika i jego ruchów lotnictwo oddało nieocenione usługi. Zanim zdecydował się na kroki wojenne przeciwko wojownikom negusa, marszałek Badoglio rozbudował swoje etapy, powiązał je siecią znośnych dróg, oraz przełożył bazy zaopatrzeniowe z Asmary na dawną granicą erytrejsko-abisyńską, nieopodal pierwszej linji strategicznej Adigrat-Adua-Aksum.

Z godną podziwu energją broniono przez kilka miesięcy włoskiej czołówki przed Makale. W tym czasie Abisyńczycy dokonali całkowitej mobilizacji swych sił. Kilku śmiałemi wypadami na północnym zachodzie swego kraju zadali nieprzyjaciołom poważne klęski, przyprawiając ich o wielkie straty w ludziach, materjale wojennym i już okupowanych ziemiach.

Ku pozycjom włoskim zbliżały się powoli armje abisyńskie. Zdaje się, że nie posiadały one łączności w europejskiem znaczeniu.

Uwaga dowództwa włoskiego skupiła się przedewszystkiem na armji rasa Mulugheta, zagrażającego placówkom włoskim przed Makale. Bitwa przeciwko wojownikom abisyńskiego ministra wojny była pierwszą wielką operacją marszałka Badoglio. Kilkodniowe zmagania o Amba Aradam, w których uczestniczyły dwa korpusy włoskie, każdy o sile 2-ch dywizyj (zapasowy korpus trzymano w odwodzie), skończyły się klęską rasa Mulugheta i wycofaniem się jego wojsk w popłochu z krainy Enderta.

Część zwycięskich wojsk włoskich posunęła się ku południu, zdobywając wkrótce bez większego wysiłku Amba Aladżi. Druga część zboczyła ku zachodowi, zajmując ważną ze względów strategicznych drogę Abi Addi — Fenaro — Sokota.

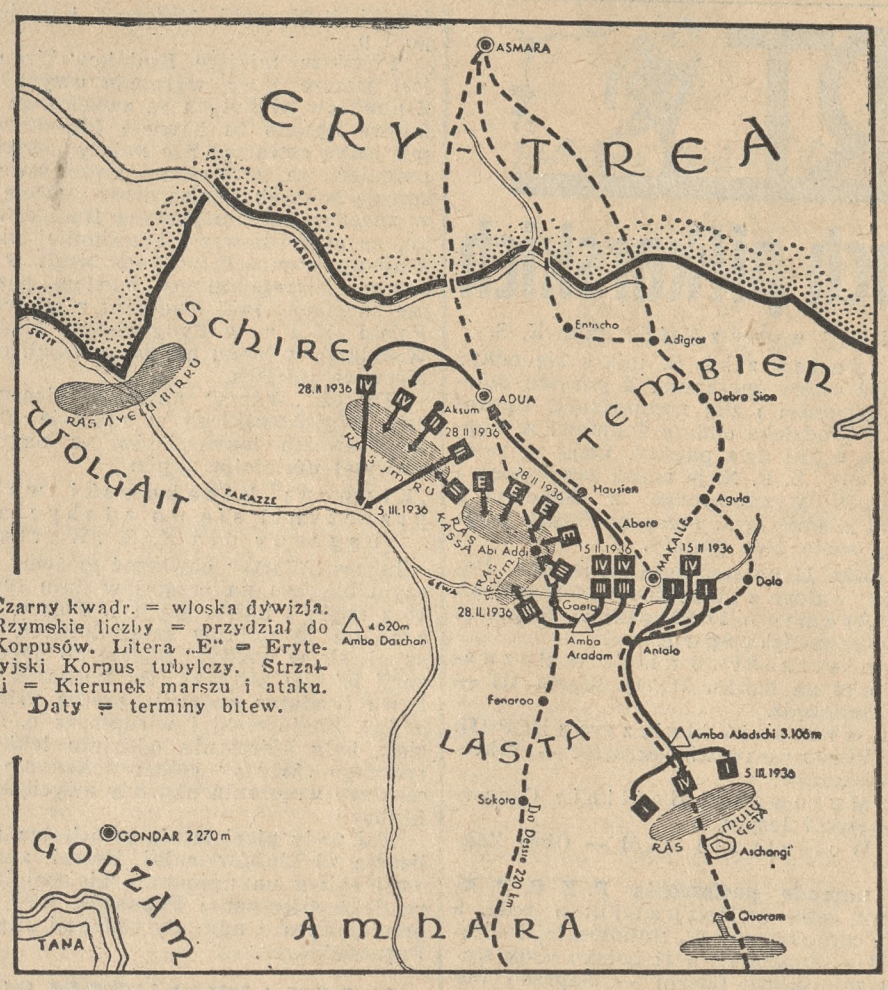

Czarny kwadr. = włoska dywizja. Rzymskie liczby = przydział do Korpusów. Litera „E" = Erytryjski Korpus tubylczy. Strzałki = Kierunek marszu i ataku. Daty = terminy bitew.

Prawe skrzydło włoskie (korpusy IV i II) natarły z końcem lutego na wojska rasa Imru, jednego z najzdolniejszych dowódców abisyńskich. Wobec liczebnej przewagi atakujących, trzydzieści tysięcy wojowników rasa Imru zostaje zmuszonych do odwrotu ku brzegom rzeki Takazze. Podczas pościgu Włosi odzyskują brody na Takazze, stracone w czasie abisyńskich kontrataków w drugiej połowie grudnia zeszłego roku.

Włosi stają się niepodzielnie panami całej prowincji Scire, między rzekami Mareb i Takazze, Sudanem na zachodzie i Tigré na wschodzie.

Wydarzenia na lewem i prawem skrzydle frontu włoskiego przesądziły już niejako o losie pozostałych dwóch armij abisyńskich. Środek frontu obrońców tworzyły armje rasów Kassy i Seyuma, rozłożone naprzeciw krainy Tembien.

Od północnego-zachodu i północnego-wschodu zaczęły ściskać, niczem w kleszczach dwa korpusy marsz. Badoglio armje rasów Kassy i Seyuma. Przewaga liczebna była znowu po stronie włoskiej. Wojownicy etjopscy nie wytrzymali siły ognia artyleryjskiego i bombardowania z powietrza, którym nie mogli się przeciwstawić z powodu niższości swej broni i środków tecnnicznych. Z wojsk pozostały niedobitki, uciekające w nieładzie pod ustawicznym obstrzałem włoskich samolotów pościgowych.

Bitwy w Enderta, Scire i Tembien zdecydowały o otwarciu dróg w głąb Abisynji. Pozostała jeszcze ostatnia armja abisyńska, dowodzona przez negusa.

NOWE POMNIKI

W Londynie:

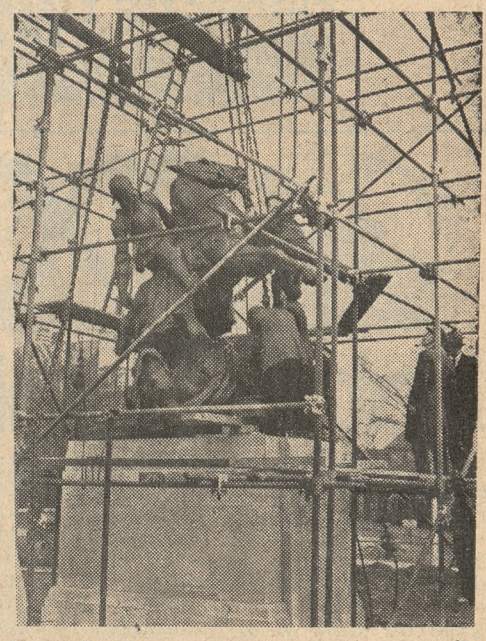

W Londynie wzniesiono nowy pomnik, przedstawiający św. Jerzego w walce ze smokiem. Powyżej widzimy pomnik otoczony jeszcze rusztowaniami.

Na polach bitew:

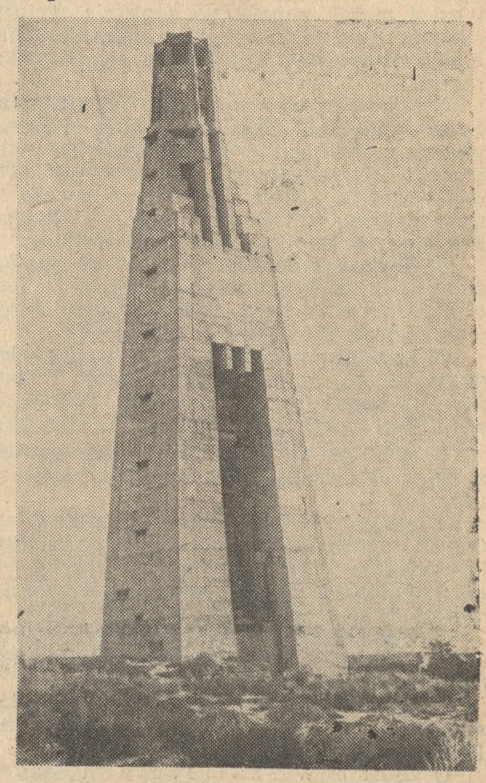

W Pointe de Grave, we Francji, gdzie poraz pierwszy stanęły gotowe do wojny wojska amerykańskie, postawiono powyższy pomnik. Odsłonięcia dokona w najbliższych dniach gen. Pershing.

Warszawa, w kwietniu.

Już mamy wiosnę na dobre. Nie trzeba ani termometru, ani spoglądań w rozsłonecznione niebo, by przekonać się że natura naprawdę budzi się do życia. Wystarczy „rzucić" okiem w okna wystawowe, lub na kobiety. Oczywiście na te z kategorji uroczych i przysięgłych wyznawczyń kultu szerzonego przez Panią Modę.

Nie byłem w tym roku na żadnej rewji mód, ale słyszałem sprawozdania z kilkunastu. Czego nie zrozumiałem, to staje mi się teraz całkiem jasne, skoro tylko wyprowadzam nos na spacer. Stu metrów, człowieku, nie przejdziesz spokojnie, raczej pobijesz rekord powolności na tym dystansie, tak często bowiem zatrzymasz się zdziwiony, aby się dobrze przyjrzeć przechodzącej właśnie pani, ubranej „po wiosennemu". W tym roku jest naprawdę na co patrzeć. Moda używa na całego, odrzuciła utarte kanony, stosując teraz zasadę: wielki i dowolny wybór. Całe szczęście, na tem bowiem zyskuje nietylko każda kobieta, ale także — jeżeli tak można powiedzieć — charakter ulicy. Nie ma już szablonowych modeli, nie powtarzają się kolory, natomiast wszechwładnie panuje indywidualność.

Korzystają na tem przedewszystkiem same panie, każda bowiem może się ubierać naprawdę według własnego gustu. Uwidacznia się to już chociażby w modelach kapeluszy. Jeszcze chyba w żadnym sezonie wiosennym nie panowała taka różnorodność. Oczywiście wszystkie ze słomki. Cienkiej, średniej i szerokiej. Albo jakieś maleństwo na samym czubku głowy, otoczone kokieteryjną woalką, to znów coś na kształt tyrolskich kapelusików z kilkoma kolorowemi małemi piórkami w tyle, lub zgoła budki z czasów biedermajerowskich, figlarnie związane wstążeczką pod szyją. Można więc w całem słowa znaczeniu mówić o kapeluszach „twarzowych", bo znajdzie się coś i do buźki owalnej, czy pociągłej, lub okrągłej.

Podobne zjawisko notujemy w strojach. Tutaj rej wodzą kostjumy. Albo typowo angielskie, lub też ultramodne, czyli — spódniczka i na niej trzyczwarte długości, efektownie skrojony kabacik, a nawet coś w rodzaju pelerynki. Kolory także dowolne, choć przeważają jasne materjały w drobne paseczki, czy rzuciki, prawdziwym „krzykiem" zaś są materjały w kratkę. Szkotom na złość!

Całość wymaga naturalnie licznych umiejętnie, z gustem dobranych szczegółików, jak torebka, rękawiczki itp., ale ponieważ „Echa" nie są przecież sprawozdaniem z dziedziny mody, więc drobnostki te pominę milczeniem. Tylko jeszcze kilka słów o pantofelkach. Zasadniczo nowych kreacyj na nóżki nie widać, ale ukażą się niebawem. Narazie zdobią witryny kilku popularnych firm. Zanosi się na oryginalną nowość, mianowicie pantofelki lniane, lub z innych płócien w kolorze popielatym, lub szarym, w najróżniejszych fasonach. Nowością będą wysokie, prosto ścięte czubki, a przedewszystkiem podeszew i obcasy grube i całe wykonane z lekkiego... korka! A więc pantofelek, jak piórko. Tak, tak! Strojnisie nie mogą się obecnie uskarżać na brak pomysłowości Pani Mody!

*

Królowanie wiosny poznaje się w stolicy po jednym jeszcze szczególe: ruchu budowlanym. Trzeba poświęcić kilka godzin, przejechać się po śródmieściu, zajrzeć na przedmieścia, by w zamian przekonać się, że w Warszawie buduje się naprawdę bardzo dużo. Na szczęście, nie są to same gmachy urzędowe, jakieś monumentalne budowle lub marmurami błyszczące pałace, ale także sporo kamienic i całe kolonje zgrabnych, estetycznych will. Ten ostatni fakt jest najbardziej pocieszający, dowodzi bowiem, że prywatna inicjatywa nie boi się ryzyka, przeciwnie, oczekuje zysków. I tak jest w samej rzeczy, bo Warszawa potrzebuje tysięcy mieszkań. Przedewszystkiem zdrowych, słonecznych, z najkonieczniejszemi wygodami, zwłaszcza zaś... tanich.

W tem sęk! Są mieszkania, lecz drogie. Tak drogie, jak w śródmieściu wielomiljonowego Paryża. To rzecz wiadoma! Ciągle się człowiek potyka o takie sprawy, jak: odstępne, zgóry, za remont itp.

W tych dniach zetknąłem się ze znajomym. Kawaler, ale już ostatnie dni, bo się żeni. Szuka mieszkania. Ładnego, schludnego, przytulnego. Gniazdo dla młodego małżeństwa. Towarzyszyłem mu w tych poszukiwaniach i doszedłem do przekonania, że dziś łatwiej znaleźć sto złotych na ulicy, niż odpowiednie mieszkanie.

Było tak: 1. mieszkanie w śródmieściu. Dwa pokoje, kuchnia, łazienka. Ładne mieszkanko, od ulicy, wcale słoneczne. Dla mego znajomego w sam raz. Warunki: 140 zł miesięcznie, 1 000 zł odstępnego (stary dom), a renowacja kosztowałaby około 500 zł. Do tego podatek lokalowy. — 2 Mieszkanie na Żoliborzu. Pół godziny tramwajem do śródmieścia. Trzy pokoje, pokój dla służącej, łazienka, dużo słońca, blisko przystanku, obok ogródek dla dzieci. Cena 160 zł miesięcznie i 1 000 zł kaucji gwarancyjnej, 500 zł gotówką, reszta na wekselek. — 3. Mieszkanie na Mokotowie. Piękna nowa dzielnica. Willa całkiem nowoczesna, wspaniałe wejście, hall, trzy pokoje połączone długim słonecznym balkonem, luksusowa kuchnia i łazienka. Można powiedzieć: komfort. Bo mieszkanie bez placów i kaloryferów, natomiast ogrzewane powietrzem z ekshaustorów. Ale ani w niem śpiżarni, ani innego schowka. Cena wcale przystępna, bo 140 zł miesięcznie bez odstępnego. Do miasta 20 minut tramwajem. Ale... Ale naprzeciwko willi stoi duży szpital, ulica zaś jest jeszcze — nieskanalizowana i wszystkie szpitalne „historje" ściekają do rynsztoków. Czy warto było instalować te ekshaustory?

Owszem, można dostać tańsze mieszkania w starych domach, powiedzmy na Powiślu. Dwa pokoje — za minimalnem odstępnem — jakieś 50 zł miesięcznie. Ale zlew na korytarzu, łazienka — marzenie ściętej głowy, ubikacja wspólna (120 mieszkań) i w dodatku w... trzeciem podwórzu. Przyjmuj więc gości, albo zachoruj na — powiedzmy skromnie — żołądek!

Wogóle, tomy możnaby pisać na temat kwestji mieszkaniowej w stolicy. Ale poco psuć sobie humor. Prawda?

A - Z.

WSKAZANIA
ZŁA PRZEMIANA MATERII
CHRONICZNE ZAPARCIE
KATARY ŻOŁĄDKA I KISZEK
SKŁ. GŁ.: WARSZAWA
NOWY ŚWIAT 5.

ZIOŁA
CHOLEKINAZA
H. NIEMOJEWSKIEGO

WSKAZANIA
KAMIENIE ŻÓŁCIOWE
ŻÓŁTACZKA
ARTRETYZM
APTEKI I SKŁADY APTECZNE
BROSZURY BEZPŁATNIE

ng 8914

Niedziela na boiskach piłkarskich

W drugą niedzielę rozgrywek mistrzowskich klasy A odbędą się tylko cztery spotkania, Olimpja bowiem jest w dalszym ciągu zawieszona. Odda ona zespołowi kolejowemu z Ostrowa walkowerem dwa punkty. Losy Olimpji są zdaje się już przesądzone i należy się liczyć z jej spadkiem do klasy B. Z pozostałych spotkań odbędą się dwa w Poznaniu oraz dwa na prowincji.

O godz. 11 na stadjonie miejskim Legja gra z drużyną kolejarzy poznańskich. Będzie to jedno z najciekawszych spotkań o mistrzostwo. Legja dołoży niewątpliwie wszelkich starań, żeby zdobyć dwa punkty i mieć nadal szanse na zdobycie tytułu okręgu. Sądząc z wyników ostatniej niedzieli zwycięstwo przemawia za gospodarzami.

O tej samej godzinie na boisku własnem przy ul. Chociszewskiego Korona walczy z HCP, który zespołowo i fizycznie przewyższa gospodarzy. W ostatnią niedzielę napad klubu fabrycznego grając w polu celowo, grzeszył niestety zbytnią kombinacją pod bramką przeciwnika.

W Ostrowie o godz. 15 Ostrovia spotka się z drużyną kościańskiej Unji, która jest w słabej formie i nie może liczyć na gorącym terenie na zdobycie punktów.

W Lesznie gra o godz. 16 na boisku własnem Polonja z rezerwami Warty. Wobec tego, że rezerwy zielonych są zagrożone spadkiem liczyć się należy z ambitną grą.

O mistrzostwo klasy B i C oraz spadek z klasy B odbędą się następujące spotkania.

O wejście do kl. A. w Poznaniu: O godz. 11 na boisku ośrodka przy ul. Bukowskiej Pentatlon walczy z Pogonią poznańską, która w ubiegłej niedzieli w Kępnie zdobyła dwa cenne punkty.

O 15 na stadjonie na Śródce Cybina gości Rawicki K. S., któremu nie łatwo będzie wywieźć punkty z Poznania.

O tej samej godzinie w Głównej na własnem boisku przy szosie wągrowieckiej Polonja spotka się z Polonją z Kępna.

O godz. 16 w Szamotułach Szamotulski K. S. walczy z Kościańskim K. S.

O spadek z kl. B. miały się odbyć również cztery spotkania. Z powodu dalekiej odległości i złej komunikacji Dyskobolja z Grodziska oddaje Sokołowi w Kępnie bez walki dwa punkty. Unja za zaległości w O. Z. P. N. je nadal zawieszona i spotkania wyznaczonego z Sokołem z Leszna nie rozegra, przez co Sokół przysporzy sobie dwa punkty.

O godz. 11 na stadjonie na Śródce „Posnania" walczy z „Blaskiem" ze Starołęki.

W Śremie o 16 Śremski K. S. gościć będzie poznańską Spartę.

O mistrzostwo kl. C.: w Poznaniu o 14 na boisku Warty Warta III — Unja Swarzędz.

We Wrześni Viktoria z gra z HCP III.

W Wieruszowie Strzelec — Viktoria Ostrzeszów.

W Murowanej Goślinie Concordia — Sokół Jeżyce.

W Wolsztynie Sokół — Obra Zbąszyń.

O nagrodę pocieszenia P. Z. O. P. N. walczyć będą w Poznaniu: o godz. 9 boisko ośrodka przy ul. Bukowskiej Pentatlon II — Sparta II; o 11 boisko obok stadjonu miejskiego Czarni — Naprzód Poznań, stadjon na Śródce Britania — Admira II; o 13.15 stadjon na Śródce Sława — Admira I; o 15 boisko Korony Korona II — Czarni Poznań, w Luboniu Strzelec — Stowarzyszenie Młodzieży Katolickiej Mosina; o 15.30 w Żabikowie Stella Żabikowo — Lipno Stęszew, boisko na Szelągu obok ogrodu Bractwa Kurkowego — Grom — Legja II.

Na prowincji: w Lesznie Polonja II — Sokół II Leszno, w Ostrowie Ostrovia II — Naprzód Ostrów, w Nowym Tomyślu Polonja — Czarni Wolsztyn, w Opalenicy Sokół — Korona Bukowiec, w Środzie Legja Środa — Warta II, w Kościanie Unja II — Kościański K. S. II.

O godz. 16 o mistrzostwo ligi na boisku Warty „Warta" — „Garbarnia".

jewski, Rutkowski, Majewski i Szajewski po 1 p.

Pierwsze miejsce Biniakowskiego nie jest jeszcze dość wyraźnie uwypuklone. Z punktów zdobytych za zwycięstwa sztafetowe liczono tu bowiem Biniakowskiemu jedną czwartą. Nie należy jednak zapomnieć, że odniesione zwycięstwa czy zajęcie dobrych miejsc przez sztafetę było w znacznej mierze zasługą Biniakowskiego, co stwierdziwszy, bynajmniej nie ujmujemy wartości tych, co biegli w jego cieniu. Niezapomniany bowiem pozostanie chociażby taki fragment z mistrzostw Polski (1933 r. w Bydgoszczy), kiedy to Warciarze w biegu na 400 m zajęli cztery pierwsze miejsca.

To też „Warta" należycie doceniając rolę Biniakowskiego w sukcesie zbiorowym swoich lekkoatletów na nagrodzie zdobytej umieściła napis:

„Klemens Binakowski walnie przyczynił się do zdobycia tej nagrody dla K. S. „Warta"

Sukces „Warty" powiązać możemy z naszym biegiem na przełaj w dniu 19 b. m. 16 z rzędu i najstarszym w Polsce, który zdaniem czynników miarodajnych przyczynił się w wielkiej mierze do popularyzacji lekkiej atletyki. Do Poznania przybywa fundator nagrody, prezes P. Z. L. A. p. inż. Znajdowski i wiceprezes p. Ślachciak, były kierownik oddziału lekkoatletycznego „Warty" celem dokonania uroczystego wręczenia nagrody zwycięskiemu klubowi.

Tak tedy pięcioletnia szlachetna rywalizacja 60 klubów całej Polski znajdzie swój epilog na najpopularniejszej imprezie lekkoatletycznej Poznania, XVI biegu przełajowym o nagrody redakcji „Kurjera Poznańskiego".

ŚLĄSK i WIELKOPOLSKA

Międzydzielnicowe zawody gimnastyczne Śląsk i Wielkopolska odbędą się w niedzielę o godz. 19 w wielkiej sali Domu Rzemieślniczego.

Noji na starcie biegu „Kurjera Poznańskiego"

Organizatorzy XVI biegu „Kurjera Poznańskiego" otrzymali w piątek z Legji warszawskiej zgłoszenie Nojiego, który, jak wiadomo zwyciężył w roku ubiegłym. Noji otrzyma startowy nr. 23. Dotychczas zgłoszono do biegu senjorów i młodzików 52 zawodników.

piłkarski Polska — Niemcy na dzień 13 września.

Na dzień 6 września, jak wiadomo, projektowany jest mecz Polska — Jugosławja w Białogrodzie o puhar króla Piotra.

Ostateczna decyzja w sprawie obu spotkań zapadnie na poniedziałkowem posiedzeniu zarządu P. Z. P. N. (Pat.)

TEATRY

Z Teatru Wielkiego

Dziś po raz drugi opera L. Różyckiego „Casanova", której wznowienie na naszej scenie spotkało się z wielkiem uznaniem. Dzięki pierwszorzędnej obsadzie premjera odbyła się przy wyprzedanej widowni. Olbrzymi sukces odniósł świetny tenor Stanisław Drabik kreując rolę tytułową, za co publiczność darzyła artystę owacjami. Również piękny sukces odniosła znakomita nasza sopranistka Halina Dudiczówna jako Caton. Kierownictwo muzyczne dyr. dr. Zygmunt Latoszewski.

W niedzielę wieczorem opera „Tosca" z gościnnym występem znakomitej primadonny dr. Stani Zawadzkiej, oraz tenora Stanisława Drabika. W roli Scarpia usłyszymy świetnego barytona Zenona Dolnickiego. Dyryguje dyr. dr. Zygmunt Latoszewski.

Pończochy i rękawiczki
wszyscy kupują u
Kałamajskiego

Pg 3614/15-14.122/123

Z Teatru Polskiego

Dziś w sobotę wyborna komedja Stefana Kiedrzyńskiego „Raz się żyje" która wzorem Warszawy i w Poznaniu cieszy się nadzwyczajnem powodzeniem. Jutro w niedzielę po południu o godzinie 16 po cenach do połowy zniżonych odegrana będzie po raz ostatni doskonała sztuka Begowicza „Bez trzeciego", wieczorem „Raz się żyje" St. Kiedrzyńskiego. Premjera arcydzieła Al. hr. Fredry „Śluby panieńskie" odbędzie się w nadchodzący wtorek.

Z Teatru Nowego

Wznowienie przedstawień w gmachu teatru przy ul. Dąbrowskiego 5

Po ukończonym remoncie Teatru Nowego, poczynając od dnia dzisiejszego przedstawienia znakomitej sztuki Władysława Fodora „Matura" grane będą na scenie teatru przy ul. Dąbrowskiego.

Wszystkie zniszczenia spowodowane pożarem zostały gruntownie uzupełnione, widownia i foyer teatru gruntownie odczyszczone. Znakomita nowość repertuaru „Matura" poczynając od dnia dzisiejszego soboty, grana będzie włącznie do środy przyszłego tygodnia, poczem nastąpi trzydniowa przerwa przedświąteczna dni Wielkiego Tygodnia.

VADEMECUM
ZĘBY BIELSZE JUŻ PO 3CH DNIACH REZULTATY WIDOCZNE

ng 7507

Pięcioletnie boje Warty

„Nagroda inż. Znajdowskiego" przypadła ostatecznie „Warcie", której działalność sportowa w Polsce dostatecznie jest znana i wysoko ceniona. Warto u progu nowego sezonu lekkoatletycznego rzucić okiem wstecz i przypomnieć pokrótce dzieje bojów o tę cenną nagrodę.

Wiadomo, że w okresie 1925—1935 rozegrano nagrodę (rzeźbę prof. Wittiga) równej wagi gatunkowej, którą, zdążając do mety łeb w łeb z warszawskim AZS zdobyła ostatecznie jednym punktem przewagi stołeczna „Polonia". „Warta" zajęła wówczas czwartą lokatę w ogólnej punktacji za „Warszawianką".

Po pozyskaniu Biniakowskiego i podciągnięciu się narybku „własnego chowu" stanęła „Warta" z silną wolą zdobycia lepszej pozycji, w szranki o nagrodę inż. Znajdowskiego. Pierwszy etap — mistrzostwa Polski 1930 r. — w Chorzowie były dobrą zapowiedzią na przyszłość. Przewagą 18 punktów, stosunkiem 136:128 odniosła „Warta" generalny triumf, pozostawiając za sobą zaprawioną w wielu bojach drużynę stołecznego „AZS".

Raz zdobytej przewagi nie oddała „Warta" w ciągu pięciolecia, raczej powiększała dystans z roku na rok, by ostatecznie zwyciężyć różnicą 133 pnktów. W ciągu tych pięciu lat 60 klubów z całej Polski konkurowało w wyścigu o cenną nagrodę.

Ostateczna punktacja przedstawia się następująco: 1. „Warta" 799 p.; 2. „AZS"-Warszawa 660 p.; 3. Jagiellonja-Białystok 318 p.; 4. „Polonia"-Warszawa 274 p.; 5. „Warszawianka" 267 p.; 6. „Cracovia" 265 p.; 7. „Legja" 176 p.; 8. „Stadjon"-Chorzów 150 p.; 9. 3 p. sap.-Wilno 145 p.; 10. „Pogoń"-Katowice 142 p.; 11. „Pogoń"-Lwów 125 p.; 12. „Sokół I"-Bydgoszcz 120 p. Dalsze 48 klubów zdobyły w ciągu pięciolecia mniej niż 100 punktów.

Na zwycięstwo „Warty" złożyły się nietylko praca i ambicja 35 zawodników, ale w niemniejszej mierze wysiłek kierownictwa oddziału z p. Edmundem Szwarcem (4 lata) i p. Wasiakiem (1 rok) na czele. Borykając się bezustannie z trudnościami finansowemi w klubie, którego zarząd choć w pełni doceniał wartość lekkiej atletyki i splendor ze zwycięstw lekkoatletów na klub spadający, ze zrozumiałych zresztą względów nie mógł opiekować się młodzieżą garnącą się pod sztandar biało-zielony tak, jak tego wielka stawka wymagała. Nawet najmniejszy wydatek na oddział wymagał każdorazowo heroicznego przekonywania, to też nie rzadko wygodniej było kierownikom sięgnąć... do własnej kieszeni. Tem wyżej cenić należy odniesiony duży sukces lekkoatletów „Warty", który w historji polskiej lekkoatletyki pozostanie niezatarty.

Podzieliwszy 799 punktów przez 35 zawodników, przypadłaby na każdego z nich przeciętna 22,88 zdobytych punktów. W rzeczywistości jednak nie tak równomiernie przedstawia się wartość gatunkowa zwycięskich zawodników „Warty", jak to wykazujemy poniżej. Mianowicie w ciągu pięciolecia zdobyli: Biniakowski 179½ p., Heljasz I. 138, Hoffmann K. 64, Lesicki 41, Miałkas 36, Turczyk 34, Marciniec 33, Iwański 32½, Janowski 25, Jezierski 24, Jasiewicz 21, Kulpiński 21, Pawlak 19½, Stawiński 16½, Robiński 14, Małecki 13, Kędzia 12½, Adamczak 12 punktów. Poniżej tego zdobyli: Mikrut 8, Nowakowski 7, Bajerlein, Kruszczyński, Błaszyk i Stryczyński po 6½, Świetlik 3, Markusiewicz i Wojtkowiak po 2½, Baranowski i Spychała po 1½, Książniakiewicz, Ra-

Gry sportowe

Sokół — AZS, spotkanie w koszykówkę o mistrzostwo klasy A, odbędzie się w niedzielę o godz. 11 na boisku Sokoła. (kom)

Piłka nożna

Spotkanie Polska — Niemcy odbędzie się 13 września?

Jak się dowiadujemy, niemiecki związek piłkarski zgodził się przełożyć mecz

ng 8896

ŻYCIE SOKOLE

Zjazdy rad okręgowych

GNIEZNO

Pod przewodnictwem prezesa okręgowego dh. Perza w ub. niedzielę odbyła się rada Okręgu Gnieźnieńskiego. W zebraniu wzięli udział delegaci wszystkich gniazd za wyjątkiem Powidza i Zagórowa.

Ze sprawozdań wynika, że okręg liczy 1153 druhów i druchen. Przeprowadzono we wszystkich gniazdach lustracje administracyjne oraz bardzo liczne lustracje techniczne i urządzono kursy. Najważniejszem wydarzeniem w roku sprawozdawczem był zlot okręgowy we Wrześni. Zlot udał się dobrze. Okręg w 17 roku istnienia liczy 18 gniazd i liczba ćwiczących wynosi: druhów 212, druchen 128, młodzieży męskiej 148 i młodzieży żeńskiej 90, razem 558.

Praca techniczna szła normalnym trybem. Urządzono na wiosnę lekcje dla naczelników celem zapoznania ich z obowiązującemi ćwiczeniami zlotowemi. Kilka tygodni później przeprowadzono lustracje gniazd.

Po tych szczegółowych sprawozdaniach składanych kolejno przez dh. i dch: Perza, Namysła, Przybylanke i Ptschyody'ego w imieniu komisji rewizyjnej, druh Gruszczyński wniósł o pokwitowanie, co jednomyślnie uchwalono. Zkolei dłuższe przemówienie wygłosił delegat dzielnicy dh. red. Herniczek, zwracając uwagę na specjalną doniosłość pracy sokolej w związku ze zbliżającą się Olimpjadą, oraz analizując poszczególne dziedziny tej pracy.

Przystąpiono do uzupełniających wyborów zarządu. Ponownie powołano sekretarza druha Henkla, na skarbnika druha Ptschyody'ego. Do komisji rewizyjnej wybrano druhów: Gruszczyńskiego, St. Różakolskiego, Skoraczewską. Sąd honorowy stanowią dh.: Grześkowiak, Ciesielczyk, Kostencki, Siekierski, Janowski, Przybyszewski i Jakubowski. Przewodniczącym został dh. dyr. Antoni Smielecki, zastępcą dr. Zgaiński.

W końcu podano program pracy. Okręgowy kurs dla naczelników i przodowników odbędzie się w Gnieźnie od 18 do 24 kwietnia r. b. Dnia 19 kwietnia odbędzie się lustracja w Gnieźnie przez dzielnicę. Zawody okręgowe wyznaczono na 9 sierpnia w Gnieźnie. 29 czerwca r. b. planuje się wycieczkę do Skorzęcina. 5 lipca rb. odbędą się zawody dzielnicowe w Poznaniu. Zlot okręgowy naznaczono na 2 sierpnia w Słupcy. 15 i 16 sierpnia zawody w grach sportowych. Wreszcie okręgowe zawody bokserskie odbędą się od 6—8 grudnia, a ping-pongowe również w grudniu, dokładny termin poda się później.

Całość obrad była bardzo rzeczowa i przeprowadzona z wzorową sprawnością.

(br.)

JAROCIN

Zjazd rady Okręgu Jarocińskiego obradował pod przewodnictwem druha prezesa Czesława Echausta w obecności przedstawicieli: pow. komendy w. f. i p. w. kap. Warmuźka, oraz przedstawicieli Przew Dzielnicy Wlkp., druhny prezeski Rozmiarkowej i W. Ryby.

Przy sprawozdaniach zarządu przewodniczył dh. wiceprezes Frankiewicz. Okręg Jarociński liczy ogółem 23 gniazda z liczbą członków 1 161, w tem druhów 855, druhen 212, młodzieży męskiej 75, młodzieży żeńskiej 19. Reprezentowanych na zjeździe były 22 gniazda przez 36 delegatów, 12 członków zarządu okręgowego, 3 przedstawicieli władz i 20 gości. Niereprezentowane na zjeździe było gniazdo męskie Bieździadów.

Po odczytaniu protokółu z ostatniego zjazdu Rady, przystąpiono do sprawozdań członków zarządu okręgowego. Zarząd okręgu zlustrował wszystkie gniazda, przeprowadził kurs skarbników i sekretarzy.

Delegat przewodnictwa dh. W. Ryba omówił wskazania i program podany przez prezesa Związku dh. Arciszewskiego i życzył okręgowi utrzymanie się na zaszczytnem, drugiem miejscu, które zajmuje według oceny naczelnictwa dzielnicy.

Nad sprawozdaniami wywiązała się obszerna i rzeczowa dyskusja, poczem udzielono zarządowi jednomyślnie absolutorjum. Do zarządu na trzyletnią kadencję wybrano następujących członków: prezesem dh. Marjana Cybińskiego, adwokata, I wiceprez. — A. Frankiewicza obaj Jarocin — II wiceprezesem Czesława Echausta, Koźmin, — przew. Okr. Wydz. Sokolic dh. Helenę Sobczyńską — Pleszew, sekretarzem dh. Mieczysława Lisona z Jarocina, zast. sekr. Antoniego Szymańskiego, skarbnikiem Mieczysława Szamborskiego z Jarocina, ławnikami: Stanisława Szymańskiego, Pelagję Parzyszową, Pelagję Kulową, Wojciecha Latoszka. Do komisji rewizyjnej weszli dh.: Krukowski, Staniszewski i Antoniewicz. Sąd honorowy tworzą dh.: Ks. kanonik Niedźwiedziński, dr. Idaszewski, dr. Białasik, Zapłatowa i Gajewczyk. Do zarządu Dzielnicy delegowano dh. dh. mec. Marjana Cybińskiego i naczelnika Wronę. Delegatami na Zjazd Rady Związkowej wybrano dh. dh.: mec. Cybińskiego i Wronę, jako zastępców dh. Echausta i Sobczyńską. (r)

KOŚCIAN

W sokolni kościańskiej odbył się w ubiegłą niedzielę zjazd rady okręgowej pod przewodnictwem prezesa okr. dh. Fr. Stróżyka, a przy udziale przedstawicieli 22 gniazd. Nie przysłały swych delegatów gniazda Kluczewo, Łagiewniki i Sokołowice. Przewodnictwo dzielnicy reprezentował dh. prezes Wolski, a Dzieln. Wydział Sokolic dchna Kołodziejska z Poznania.

Sprawodania z całorocznej działalności zarządu przedłożyli wiceprez. dh. P. Kaliszewski, sekret. dh. Wł. Urbaniak, skarbnik dh. Knoski i naczelnik dh. Banach. Ze sprawozdań tych wynika, że zarząd okr. wydał ze siebie dużo pracy, utrzymując stały i żywy kontakt z gniazdami tak pod względem administracyjnym, jak i technicznym, o czem świadczą liczne lustracje, kursy, zawody gimnastyczne oraz rozgrywki całego szeregu oddziałów sportowych, jak wreszcie i odbyty w Krzywiniu zlot okręgowy. Nie wszystkie niestety gniazda musiały dotrzymać kroku w ogólnym rozwoju pracy organizacyjne, a źródłem tego bywa zazwyczaj nieumiejętność, niedbalstwo lub wręcz lenistwo w służbie sokolej, wstrzymując pracę na miejscu i hamując rozwój ogólny. Do takich hamulców należą w okręgu kościańskim, jak niestety i gdzieindziej, sprawy finansowe, które koniecznej wymagają naprawy przez podniesienie poczucia obowiązkowości także i pod tym względem.

Nawiązując do sprawozdań, wygłosił dh. prezes Dzielnicy dłuższe przemówienie, w którem na tle wzniosłej ideologji Sokolstwa przedstawił całokształt jego obowiązków wobec narodu oraz wynikających stąd zadań organizacyjnych, nawołując w końcu w gorących słowach do wytrwałej i ofiarnej pracy w sokolej służbie dla narodu i państwa.

Wybory uzupełniające do zarządu nie przyniosły żadnych zmian; wybrani zostali ponownie dhowie Wenski i Fiszbach z Kościana i dh. Grabowski ze Śmigla.

Pod koniec zebrania załatwiono jeszcze szereg bieżących spraw organizacyjnych M. in. uchwalono tegoroczny zlot okręgowy urządzić w dniu 12 lipca w Kościanie.

Po zamknięciu rady, odbyło się jeszcze specjalne zebranie wznowionego ostatnio okr. wydziału sokolic, którego kierownictwo objęła dchna Ebertowska, wchodząca równocześnie w skład zarządu okr. jako II. wiceprezes. Na zebraniu tem omówiono szereg aktualnych spraw mających się przyczynić do ożywienia pracy organizacyjnej wśród druchen.

NA ŚWIĘTA!!

JAJKA, BARANKI
i FIGURKI ŚWIĄTECZNE
CZEKOLADA w bloku i proszku
DO CIAST i MAZURKÓW

CZEKOLADKI i PRALINY
W PIĘKNYCH BOMBONIERKACH
ŚWIĘCONKI DLA DZIECI

Fuchs

ng 8141

Kinoteatr „ŚWIT" św. Marcin 65.

Charlie Chaplin, Flip i Flap Buster Keaton
w osobie słynnego komika Jim Sawa — w filmie:

PRZYGODY PECHOWCA

W NADPROGRAMIE: MARY DOW z SALLY EILEOS

ng 8361

Dbajmy o estetyczny wygląd

Różnorodność typów urody pociąga za sobą konieczność odpowiedniego traktowania nietylko całej sylwetki, ale również zupełnie w indywidualny sposób podkreślania swoich walorów i tuszowania wad zewnętrznego wyglądu. Granicą między brzydotą a typową pięknością są osoby t. zw. przeciętne, których naogół spotyka się najwięcej.

Nie każda twarz zwraca na siebie uwagę, nie każda przemawia do oka widza, narzucając mu się władczo i której charakter jasno odbija się na całej fizjognomji. Lecz jeśli uroda nie mówi sama przez się, należy podkreślić i wyszukać w swojej postaci szczegóły ładne, a temsamem dodać sobie więcej oryginalności i starać się w ten sposób ogół zaciekawić.

Zupełna bierność w takich razach oraz całkowite zniechęcenie nigdy nie dodadzą uroku, przeciwnie twarz będzie wyglądała bardzo szaro i apatycznie. Wychodząc z założenia, że niema człowieka, któryby nie posiadał w swojej postaci przynajmniej jakiegoś szczegółu ładnego, należy dołożyć wszelkich starań, aby to uzewnętrznić, a przez to zyskać dla siebie lepsze samopoczucie.

Przecież tyle osób stosuje szminki, pudry, kremy, a jednak czy posiadają one wszystkie świadomość indywidualnej sztuki upiększania? Jest to sztuka, w którą trzeba włożyć wiele wysiłku, aby doprowadzić ją do perfekcji i uczynić artystyczną.

Róż użyty w niewielkiej ilości, może niewątpliwie podnieść urodę, uwidocznić barwę oczu, uwypuklić ich wyraz, lecz nadmiar tego kosmetyku, zastosowanego niedbale, wywołuje objawy smutne, zbyt silne rumieńce, które krzycząco zaznaczają się swoim kolorytem i świadczą o nieświadomości poczucia estetyki u ich właścicielki. To samo można powiedzieć o oczach zbyt mocno podkreślonych na dolnych powiekach (czego się teraz nie stosuje), lub malowane na ciemno górne powieki, nie dadzą wrażenia estetycznego ani naturalnego, lecz przeciwnie każdy powie, że niema tu granicy umiaru, a twarz przez to stała się przynajmniej o parę lat starszą. „Nie to jest piękne, co w rzeczywistości jest piękne, lecz to, co się komu podoba", to powiedzenie, jakkolwiek b. prawdziwe, nie może być jednak w zupełności stosowane w wypadku upiększania. Otoczenie ma tu niewątpliwie duży głos i z niem należy się liczyć, aby się świadomie nie ośmieszać.

Ważnym kosmetykiem przy upiększaniu twarzy jest puder. Niewinny ten preparat, o ile jest wytworzony z najlepszych składników roślinnych i mineralnych, daje efekt nadzwyczajny, o czem wiele mogą powiedzieć osoby, mające cery tłuste i porowate. Dobry puder kryje wszelkie wady cery, umiejętnie rozprowadzony, tworzy powłokę, zmieniającą z niewielką ilością różu twarz do niepoznania. Pudrować należy się watką, a nie, jak to czyni wiele osób puszkiem, którego czystość bardzo często pozostawia wiele do życzenia. To samo odnosi się do suchych rożów, gdzie nieraz można zauważyć więcej tłuszczu od ciągłego pocierania o skórę, niż samego barwika.

Nieznaczne te napozór zaniedbania prowadzą do wągrów i nieczystości naskórka.

Usta podobnie jak cały sposób upiększania powinny być lekko pociągnięte pomadką, aby uwypuklić ich linję i nadać twarzy więcej życia.

MG. I. KUNTZÓWNA.

GABINET KOSMETYCZNY
Magistra Kuntzówny
przeniesiono z Pl. Wolności 9, m. 13, na
ul. Seweryna Mielżyńskiego 4, m. 3
dg 1388

ng 8901

Bronchinol

bardzo skuteczny środek przeciwko cierpieniom dróg oddechowych jak: katar oskrzeli i płuc, kaszel koklusz, zaflegmienie itp. Nazwa zastrzeż.

Król. Uprzyw. Apteka „Pod Białym Orłem"
Zał. r. 1564 K. Skarzyński, Poznań, St. Rynek 41
Tel. nr. 12-01 i 58-43.
Pg 2569-3.25

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Droga do zdrowia.

Dbajcie o zdrowy żołądek! Chory żołądek jest nieraz przyczyną powstawania najrozmaitszych chorób i tworzy złą przemianę materji.
ZIOŁA Z GÓR HARCU D-ra LAUERA
stosuję się przy zaparciu; są łagodnym środkiem przeczyszczającym, regulują żołądek, usuwają nagromadzone substancje gnilne i niestrawione resztki z organizmu.
ZIOŁA Z GÓR HARCU D-ra LAUERA
stosowane w chorobach wątroby, nerek, kamieni żółciowych, w hemoroidach, reumatyźmie i artretyźmie, są chętnie przyjmowane przez chorych

ng 7252

Do dobrego SWIĘCONEGO
dobrą musztardę
Dlatego żądajmy tylko „REMU"
i gatunki specjalne:

→ Sarepska
→ Truflowa
↘ Kremska

REMU

Pg 2951-988

Kapelusze ostatnie nowości dla Pań i Panów oraz **Bieliznę - Pończochy - Szale Trykoty - Rękawiczki - Krawaty** poleca najkorzystniej w dużym wyborze
Ng 8710/1
Švenda i Drnek
Poznań, Stary Rynek nr. 65.

korespondencja z czytelnikami

= **R. 5.** Bez nadesłania kwitu abonamentowego, informacyj nie udzielamy. (K.)

— **„Katowice".** Należy stawić wniosek o sprostowanie przy równoczesnem wykazaniu dowodami, że dana osoba jest innego zawodu, jak zarejestrowano. Dany regulamin nabyć można w Księgarni św. Wojciecha w Poznaniu, plac Wolności 1. (K.)

PIELGRZYMKA DO ZIEMI ŚW.
Ziemia Św., Egipt, Grecja, Turcja
21. IV. — 12. V. **875 zł**
Francopol, Warszawa, Mazowiecka 9.
ng 8918

— **„F."** Prawo pracownika do corocznego płatnego urlopu wygasa z końcem roku kalendarzowego, a zatem pracownik, który nie skorzystał z należnego mu urlopu w roku kalendarzowym, nie może z tej racji żądać dodatkowo wynagrodzenia. Natomiast przysługuje Panu prawo jednomiesięcznego bezpłatnego urlopu za rok 1936, którego już teraz domagać się należy. Może pracodawca dobrowolnie przyzna Panu wynagrodzenie za lata 1934-35. (K.)

— **J. N.** W sprawie ubezpieczenia dobrowolnego ukazało się rozp. Min. Opieki Społ. z dnia 3. 2. 36 r., wedle którego ubezpieczeni, którzy mieli w dniu 1. 1. 34 r. utrzymane prawo do świadczeń, winni się zgłosić do urzędów, wydawających karty kwitowe, w celu dobrowolnego kontynuowania ubezpieczenia przez naklejanie znaczków Ubezpieczalni Krajowej. W czasie od 1. 1. 34 r. — 3. 2. 36 r. prawo nie wygasi pomimo niepłacenia składek. — Wszelkie informacje udziela właściwa Ubezpieczalnia Społeczna. (K)

— **Panu A. Ł. ul. Dąbrowskiego.** W tych latach posłem nie był. (K.)

— **S. P. — Pob.** W myśl ustawy o funduszu pracy z dnia 16. 3. 33 r. jest zarząd miejski zobowiązany potrącić Panu 10 proc. na rzecz funduszu pracy od wynagrodzenia za najemną pracę, którą Pan w miesiącu pobiera. Natomiast urząd skarbowy uprawniony jest pobrać od Pana 10 proc. na rzecz funduszu pracy od reszty dochodu. Jeżeli Pan w deklaracji podatkowej nie wyjaśnił, jakie dochody Pan ma z zarządu miejskiego za najemną pracę, a jakie z wolnego zawodu, natenczas urząd skarbowy słusznie obliczył podatek ten od całego dochodu. Należy wnieść odwołanie przez tamtejszy urząd skarbowy i wykazać poświadczeniem zarządu miejskiego, że od dochodu, pobieranego z zarządu miejskiego, dany podatek już zgóry potrącono. (K.)

— **3. B.** Przerachowanie wkładek oszczędnościowych zależne jest od stanu majątkowego danego banku, którego my nie znamy i dlatego podać nie możemy. Naszem zdaniem wkładki te stały się na skutek dewalulacji bezwartościowemi. (K.)

— **J. Kandulski — Grodzisk.** Wywiadu tego zasiągnąć Pan może w Biurze Ewidencji mieszkańców miasta w Poznaniu, plac Sapieżyński 10. (K.)

— **„Eluś".** Ponieważ nowopobudowane domy ustawie o ochronie lokatorów nie podlegają, przeto lokatorom żadna obniżka nie przysługuje. (K.)

= **M. N. St.** Należy stawić wniosek do sądu grodzkiego, wydział egzekucyjny, o zezwolenie zabrania zajętych u dłużnika przedmiotów i zlicytowanie ich w pobliskiem mieście powiatowem. Zajęcie wierzytelności u osób trzecich nastąpić może tylko przez komornika sądowego. Inspektor pracy nie może nic uczynić. Sprawa ma widoki powodzenia. (K.)

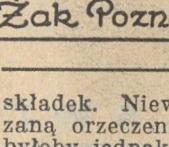
Torebki damskie, parasolki najtaniej
u Czarnoty Pierackiego 8.
ng 9037

— **H. R.** Ponieważ gmina miasta Poznania uzyskała na koszty tytuł egzekucyjny, może on z tego tytułu prowadzić egzekucję przez 20 lat. Jeżeli zajęty przedmiot jest wyłączną własnością żony syna lub innej osoby, winna osoba ta wezwać wierzyciela do zwolnienia z pod zajęcia, przyczem winna osoba ta swoje prawo własności uwiarogodnić przez umowę, zaręczenie w miejsce przysięgi itd. Jeżeli wierzyciel nie zwolni, należy wnieść skargę interwencyjną i połączyć wniosek o wstrzymanie egzekucji aż do rozstrzygnięcia tej skargi. Poza tem radzimy się zwrócić do Rady Adwokackiej i adwokata p. B. o uregulowanie tej sprawy. (K.)

— **„Stolarstwo 6".** Dokładnych informacyj w tym kierunku udzieli Panu Izba Rzemieślnicza w Poznaniu, ul. Fr. Ratajczaka 28. (K.)

— **T. L. w N. T.** Nie przysługuje Panu prawo do przekazania składek przez Skarb Państwa Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych, ponieważ stosunek służbowy z państwem został rozwiązany przed 31. 3. 1932 r. Gdyby Pan jednak zwrócił się do Skarbu Państwa o przekazanie tych składek Zakładowi Ubezp. Społ., wówczas władza ta winna w ciągu 3 miesięcy wydać orzeczenie, odmawiające przekazania składek. Niewydanie przez władzę wskazaną orzeczenia w okresie wymienionym byłoby jednak równoznaczne z wydaniem orzeczenia, odmawiającego przekazania składek. (K.)

— **J. R.** Renta inwalidzka z funduszu ubezpieczenia pracowników umysłowych wynosi 40 proc. przy ubezpieczeniu od 5 do 10 lat, renta wdowia 24 proc., a renta sieroca 8 proc. przeciętnego wynagrodzenia, z jakiem Pan był ubezpieczony. Na wypadek śmierci Pana żona ma prawo do renty wdowiej, a dziecko do renty sierocej. W sprawie rozliczenia składek z ubezpieczenia robotniczego do ubezpieczenia pracowników umysłowych za czas przed 1928 r. zechce Pan zgłosić się miesznie do Zakładu Ubezpieczeń Społ. w Poznaniu, ul. Mickiewicza 2. Na wypadek przyznania rent z ubezpieczenia robotniczego i z ubezpieczenia pracowników umysłowych, może Pan obie renty pobierać bez potrąceń. (K.)

PROGRAM RADJOWY WIELKIEGO TYGODNIA

Okres zbliżających się Świąt Wielkiejnocy daje się wyczuć w programach radjowych, już poczynając od **Niedzieli Palmowej,** to jest od 5 kwietnia. Radjostacje polskie transmitować będą w tym dniu w godzinach od 10—11,57 solenne nabożeństwo z prastarej Katedry w Pelplinie na Pomorzu. Tegoż dnia o godz. 21,30 Warszawa nadaje na całą Polskę feljeton p. Haliny Stankiewiczowej zatytułowany „Wrażenia z Jerozolimy". Prelegentka opowie nam o tem przedziwnem mieście pielgrzymów z całego świata, mieszczącem Grób Chrystusa Pana.
ng 8740

— **A. G.** Spadkobiercy odpowiadają za zaległości podatkowe, o ile spadek po zmarłym przejęli. O ile umeblowanie jest wyłączną własnością Pani, nie potrzebuje Pani umeblowania tego w wykazie wykazywać, ani też urząd skarbowy ich zająć nie może, gdyż nie należą do spadku. (K.)

PIANINA na dogodnych warunkach i **niskich cenach** dostarcza
T. BETTING i S-ka, Leszno.
Wkrótce ukażą się najkrótsze fortepiany długości 135 ctm
g 1181

= **H. 303.** Wierzyciel nie potrzebuje się zgodzić na dowolne raty ratalne i jeżeli płatność poszczególnych rat już nastąpiła, a pretensja nie została pokryta, może wierzyciel weksel dać do protestu i wyskarżyć. Zatem o złośliwości nie może być mowy. O ile wierzyciel domagać się będzie pełnej sumy wekslowej, należy wnieść sprzeciw i podnieść zarzut upłaty do wysokości faktycznie wpłaconej sumy. Opłata będzie wynosić 3 zł. Jeżeli natomiast wierzyciel potrąci prawidłowo wszelkie dokonane upłaty, nie warto co do reszty się procesować i lepiej będzie dobrowolnie sprawę uregulować. Jeżeli pobory przekraczają sumę 100 zł miesięcznie, to podlegają one zajęciu i do sprzeciwu brak wszelkich podstaw prawnych. Co do likwidowanych kosztów zastępcy procesowego nie możemy bez nadesłania nam odnośnej likwidacji ocenić, czy likwidacja zgodna jest z taryfą. (K.)

— **P. P. W.** W tej sprawie radzimy zwrócić się do Izby Lekarskiej w Poznaniu, która Panu dokładnych informacyj udzieli. O wyniku prosimy nas uwiadomić. (K.)

Na Dyngus **Przemysławka** woda kolońska o znanej doborowej jakości oryginalna tylko firmy Henryk Żak Poznań
Pg 3338/9 Ż 627

— **T. Sławiński — Pniewy.** Odpowiedzialnym jest woźnica, natomiast właściciel tylko wtenczas, jeżeli przy wyborze nieodpowiedniego woźnicy działał lekkomyślnie. Należy odczekać wyniku postępowania karnego. (K)

— **St. W.** Wyrok sądu grodzkiego należy przesłać jednemu z adwokatów w Niemczech, w miejscu zamieszkania dłużnika, z poleceniem wytoczenia pozwu o udzielenie klauzuli wykonawczej, według tamtejszych praw. Na podstawie takiego wyroku można należność wyegzekwować w Niemczech. (K.)

— **Czytelnik 1895.** Bez nadesłania nam kwitu abonamentowego, informacyj nie udzielamy. (K.)

= **St. D. — W.** Do zarządzonego przez zakład leczenia musi Pan się zastosować. O ile nam wiadomo, leczenie jest przeprowadzone wzorowo, o czem świadczy korespondencja z Iwonicza, umieszczona ostatnio na łamach naszego pisma. (K.)

— **W. J. Lodowa.** Należy udać się z temi podkładkami do urzędu skarbowego i domagać się zarachowania nadpłaconego podatku na rok 1935. Od 1 stycznia br. podatek ten został zniesiony. (K.)

— **Abonent 03207.** O ile w umowie najmu taka kwota na stróża nie jest wyraźnie umówiona, nie potrzebuje Pan tej kwoty dalej opłacać. Natomiast nie można żądać z powrotem wzgl. zarachować lub wymieszkać. (K.)

Dnia 4 kwietnia 1936 r., zasnął w Bogu, po krótkiej chorobie, nasz długoletni współpracownik, ś. p.

Leon Adamczewski

W ś. p. Zmarłym straciliśmy nawskroś gorliwego, niestrudzonego i wzorowego pracownika, który sumiennością swoją zaskarbił sobie nasze pełne uznanie. Z żalem żegnamy Go, zachowując ś. p. Zmarłego we wdzięcznej pamięci.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 7. bm. o godz. 16,30 z kostnicy cmentarza górczyńskiego.

Stanisław i Maksymiljan Stempniewicz

Pg 3753-14,146 **Właściciele firmy J. & S. Stempniewicz, Poznań.**

W piątek, dnia 3 kwietnia 1936 r., zasnął w Bogu, w Pokrzywnie, po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzony wielokrotnie Sakramentami św., nasz najdroższy i najukochańszy ojciec, brat, teść, dziadek i wuj, ś. p.

Józef Lorenc

Wyprowadzenie zwłok odbędzie się w poniedziałek, 6. bm., o godz. 10 z domu żałoby w Pokrzywnie do kościoła parafjalnego w Spławiu (pow. poznański), poczem nabożeństwo żałobne i pogrzeb na cmentarz parafjalny, o czem donosi

w imieniu stroskanej rodziny
zz 13 242 **Ks. Franciszek Lorenc.**

Czcigodnych Księży Konfratrów proszę o memento we Mszy św.

Pokrzywno (poczta i stacja Krzesiny), Poznań, Siedlec, Mysłowice, Rybnik, Śrem, Grodno, Wolsztyn, Bydgoszcz.

Osobnych uwiadomień nie wysyła się.

Narzędzia krajowe
dla przemysłu i rzemiosła, jakość gwarantowana **poleca** w dużym wyborze
Jan Deierling
Szkolna 3
Tel. 35-18 **Tel. 35-43**
HURT **DETAL**
ng 7 831

„Haftoplis"
wykonuje mereżkę, okrętkę, dziurki, wykończenie szali, falban plisowanie, dekatyzowanie, hafty, monogramy, tarcze gimnazjalne, obciąganie guzików, nadrabianie stóp, podnoszenie oczek terminowo najtaniej
Stary Rynek 6, tel. 28-10.
wejście Wiankowa.
Pg 2174-11,115

Singera
cylindrową szewską, krawiecką i damską. Poznań, Rybaki 9 m. 2.
zd 30 523

Ś. p.

Mieczysław Garszwo

dypl. rolnik, kawaler Orderu Virtuti Militari

po długich i ciężkich cierpieniach, zasnął w Bogu dnia 31. 3. 1936 r. Pogrzeb odbędzie się dnia 5. bm. o godzinie 17-tej z kaplicy cmentarza św. Marcina przy ul. Bukowskiej.

Pg 3752-54,315 W głębokim smutku pogrążeni
Poznań, Wilno, Kowno. **siostry i bracia.**
Zakł. pogrz. Br. Nowak, Pl. Nowomiejski 10, tel. 10-46.

Za oddanie ostatniej przysługi, współczucia, liczne kwiaty i wieńce, złożone naszej najdroższej matce, ś. p.

z Nadrowskich

Izabeli Kamińskiej

składamy Przewielebnemu Duchowieństwu, Dyrekcji, Gronu Nauczycielskiemu i Uczennicom Państw. Ucz. im. Dąbrówki i Filji Neohumanistycznej, Dyrekcji i Urzędnikom Firmy „Blask", wszystkim Krewnym i Znajomym, serdeczne

podziękowanie

zg 13 218 **Córki.**

Wielebnemu Duchowieństwu, Szanownemu Bractwu Kurkowemu, Tow. Młodych Przemysłowców, Rzemieślników, Cechmistrzów i Czeladzi stolarskiej oraz Krewnym i Znajomym za oddanie ostatniej przysługi, ś. p.

Bronisławowi Szczepańskiemu

składają serdeczne

Bóg zapłać!

zg 13 234 **żona z rodziną.**

Zdolny dekorator oraz ekspedjent
z branży firan i dywanów poszukiwany. Zgłoszenia tylko sił fachowych; innych się nie uwzględnia. **„Bon Marche", Polski Dom Towarowy, Gdynia.** ng 8899

Znalazłem co szukałem.....

Niedościgniony wybór najmodniejszych **płaszczy i ubrań** na sezon wiosenno-latowy.

Piękne Płaszcze dla Panów

Szotlandy i gabardyny.

Najmodniejsze ubrania w ślicznych deseniach z pierwszorzędnych materjałów bielskich

NOWOŚĆ! Wytworne płaszcze jedwabne podwójne.

Prochowce, płaszcze impregnowane i lakierowane, wiatrówki, kamizelki, kurtki skórzane

SPECJALNY DZIAŁ ODZIEŻY DLA CHŁOPCOW.

Największy wybór spodni długich, golfów, bryczesów

A zatem choć z małą sumką w kieszeni, wszyscy spieszą do firmy

„TANIE ŹRÓDŁO" Edward Michaelis

Poznań, ul. Wrocławska 22 nar. pl. Sto-Krzyskiego, tel. 22-14, 16-54

W niedzielę PALMOWĄ magazyn otwarty od 1—6

Pg 3721-14,95

Zbliżają się święta Wielkiej Nocy

Dobry odbiór radjowy umili Wam dni świąteczne. Tylko Telefunken-Ambasador, Special lub Uniphon daje zupełne i najwyższe zadowolenie z odbioru stacyj krajowych i zagranicznych. Święta, spędzone w ciekawej i pięknej atmosferze audycyj świątecznych całego świata — to święta spędzone naprawdę dobrze. Zrobicie niezapomnianą przyjemność sobie i gościom, zaopatrując się w jeden z odbiorników Telefunken

Spłaty miesięczne

OD 20 ZŁ.

RADIO TELEFUNKEN

MISTRZ TONU, PRECYZJI i FORMY

ng 8 905

DYWANY
FIRANY

Chodniki - Dywaniki
Narzuty - Serwety

MATERJAŁY DEKORACYJNE i MEBLOWE

WIELKI WYBOR! NISKIE CENY!

BRACIA GÓRECCY

POZNAŃ, ul. Nowa 6

Pg 3 323-12.75

W piątek, 10 i w sobotę, 11 kwietnia 1936 r. biura nasze będą zamknięte.

Bank für Handel und Gewerbe Poznań
Poznański Bank dla Handlu i Przemysłu Sp. Akc.
Danziger Privat-Actien-Bank, Filiale Poznań
Gdański Prywatny Bank Akcyjny Sp. Akc. w Gdańsku, Oddział w Poznaniu

Tg 641

---

3 niezwykłe właściwości naszej wiosennej odzieży

Niezrównane fasony

Dekatyzowane Materjały

Najniższe Ceny!

I. Konkiewicz NOWA 8

PIERWSZORZĘDNY DZIAŁ MIAROWY

BACZ NA TWOJE OCZY

one podniosą twoje uzdolnienie,
jeżeli używać będziesz

odpowiednie okulary

H. Foerster, dyplomowany optyk

Poznań, ul. Fr. Ratajczaka nr. 35.

dg 1868

POLSKI FIAT

NOWOCZESNIE WYPOSAŻONE WARSZTATY

przyjmują do remontu

SAMOCHODY

WSZYSTKICH MAREK

Rzetelna praca
Dokładne kosztorysy
Punktualne wykonanie
Niskie ceny
Troskliwa obsługa

POZNAŃ
Grochowe Łąki 2
Naprzeciw Rzeźni Miejskiej

Telefon 50-44 dg 800

Budujesz - kupuj

Wapno budowlane, **cement** portlandzki
Płyty ścienne, glazurowane
Płyty posadzkowe - kamionkowe
Kafle do pieców
Krystalit - tynk szlachetny
Suprema - płyty lekko - budowlane
oraz wszelkie **artykuły budowlane**
w firmie

Pg 3416-13.128

Gustaw Glaetzner

Poznań 3, Jasna 19, tel. 65-80 i 46-80

Noże krajowe
wszelkie wyroby stalowe
Sprzęty kuchenne, naczynia aluminiowe
duży wybór tanie ceny
ng 7 833

Jan Deierling
Szkolna 3 Tel. 35-18, 35-43
Hurt. Detal.

DRZEWO budowlane, stolarskie

poleca **Składnica drzewa**
G. Kowalkiewicz, Poznań, Strzelecka 14a Tel. 14-35
dg 1 249

Najkrótsze FORTEPIANY dług. 1,38

NAJLEPSZE PIANINA
dostarcza po niskich cenach
i na dogodnych warunkach

B. SOMMERFELD, POZNAN,
ul. 27-go Grudnia nr. 15. ng 7302

Pomarańcza - hiszpańskie

soczyste i słodkie

znany gatunek

JAFFA - PARDESS oraz CYTRYN

polcea

„OWOCPOL" właściciel **H. SCHMIDT,** **Poznań Wielkie Garbary 17**

zg 13 226 **Telefon 13-17.**

Siewniki ogrodowe

Senior

L 3 cena: 75,-- zł
L 4 kombinowany z wypielaczem **95,-- zł**

Markowski Poznań Jasna 16 | Maszyny roln.

P 3409-13,112

NA WIELKANOC

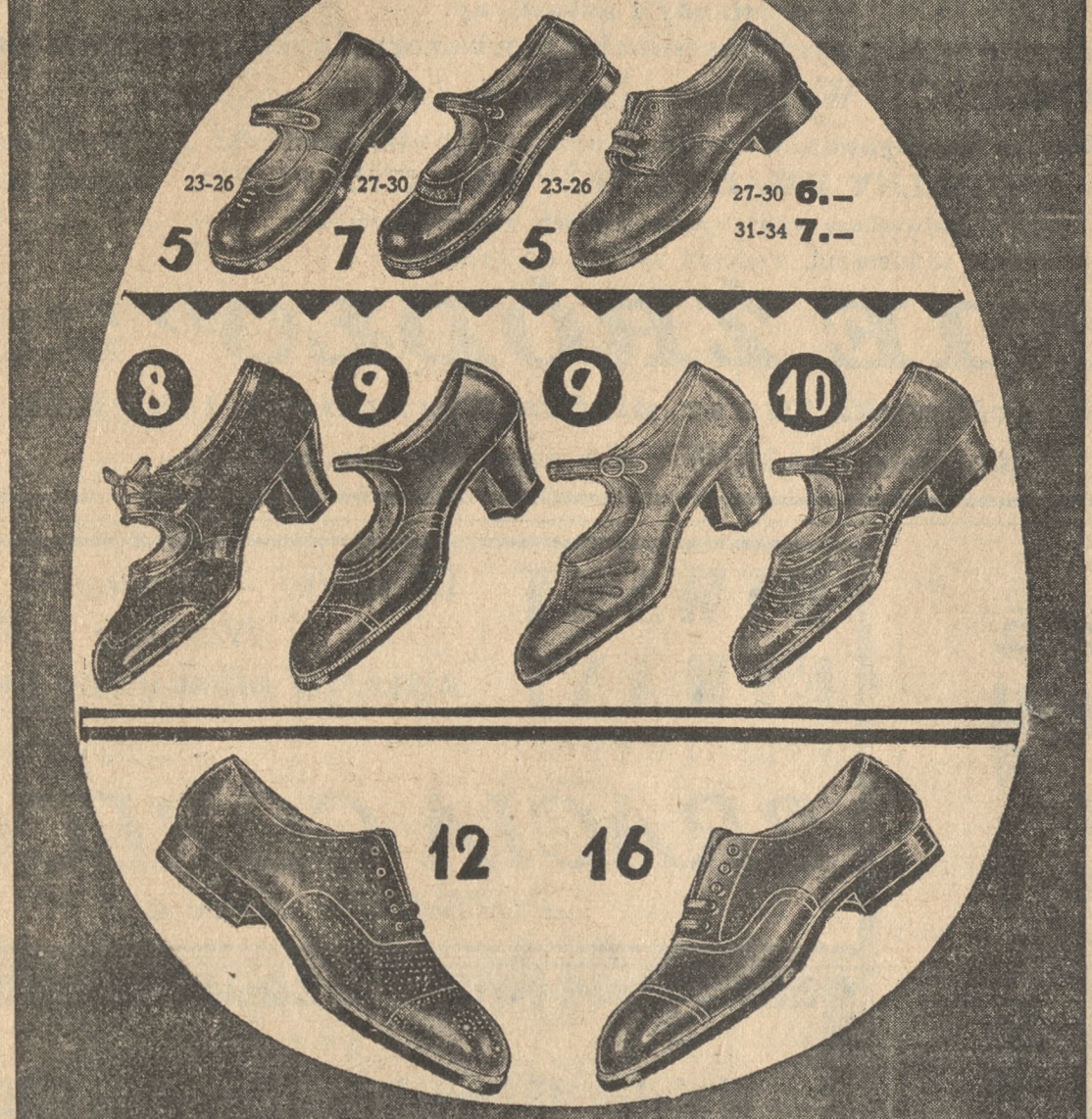

POLSKA SPÓŁKA OBUWIA

Bata

FABRYKA W CHEŁMKU (woj. krakowskie)

Pg 3679-Ba 143

P12/339

Persil i Henko

oto dwa środki, bez których niema prania!

P 3 712-P 24,22

Nie wolno czekać aż będzie zapóźno

Pani wierzy w siłę swej młodości i lekkomyślnie używa szkodliwych kosmetyków. Zły puder rozszerza pory skóry i przyspiesza jej więdnięcie. Lecz łatwo może Pani osiągnąć piękny mat skóry nietylko jej nie niszcząc lecz zachowując jej urok świeżości. Niezastąpiony puder ABARID nie zawiera metalicznych domieszek, natomiast jest sporządzony ze sproszkowanych cząstek cebulek lilji białej. Dzięki temu jest idealną odżywką dla skóry do której niedostrzegalnie przylega

PUDER **ABARID** PERFECTION

ng 8887

Karty do gry

oryginalne fajki angielskie **„Dunhill"**, zapalniczki, kasetki, woreczki skórzane do tytoniu, cygarniczki francuskie z filtrem **„Denicotea"**, zatrzymującym całkowicie nikotynę oraz wszelkie przybory do palenia poleca w wielkim wyborze i po niskich cenach

Stefan Centowski

ng 8920 **Poznań, Plac Wolności 10.**

ORIENT HENNA SZAMPON
ORIENT HENNA SZAMPON
ORIENT HENNA SZAMPON

farbuje i modernizuje Twoje włosy
przez zwykłe mycie
12 odcieni
Pod gwarancją nieszkodliwy. Wystrzegać się naśladownictw
Wszędzie do nabycia Tg 280
FR. BOGACZ, Bydgoszcz, Dworcowa 14.

Zdrowe (jednoroczne)
sadzonki sosny pospolitej

w cenie 2.30 zł za 1.000 sztuk
loco szkółka sprzedaje

Nadleśnictwo Fundacji „Zakłady Kórnickie"
Kórnik, powiat Śrem. Telefon Kórnik nr. 1.
dg 1 378

PLAC

3550 m² częściowo zabudowany, położony w Bydgoszczy przy ulicy Gdańskiej 150, nadający się na budowę kilkopiętrowego domu od frontu przy ulicy Gdańskiej jak również takiego samego domu po drugiej stronie przy projektowanej ulicy, również i dla celów przemysłowych z powodu możliwości zaprowadzenia bocznicy kolejowej. Cena 40.000,— zł przy wpłacie gotówką, możliwy opust. Zgłoszenia **Marja Drwięzyna, Bydgoszcz, ulica 20 Stycznia nr. 3.**
zg 13 230

Okazyjna sprzedaż!

Piramida 4-kątna z drzewa o 9 stopniach, dołem szeroka, górą wąska do rozbierania, ciemno-czerwono malowana, nadająca się do dekoracji okna wystawowego butelek, konserw itp. Piramida 3-kątna jak wyżej. **Dwa motory, 2 skrzynie biegów, 2 magnety** i rozmaite inne części motorów. — Zgłoszenia Kurjer Poznański ng **9020.**

Do wydzierżawienia
parowa cegielnia wraz z gospodarstwem rolnem

w Krzywołące, poczta Mokrz. Oferty z podaniem wysokości dzierżawy i kaucji przyjmuje do dnia 20 kwietnia 1936 r.
Powiatowa Komunalna Kasa Oszczędności w Szamotułach.
Pg 3717-14.106

Mieszkanie

5 pokojowe, w nowowybudowanym domu, słoneczne, komfortowe, zimną i ciepłą wodą, centralne ogrzewanie, okolica Mickiewicza, Słowackiego od 1. 4. wynajmie poważnemu reflektantowi. Zgłoszenia uprasza „Par" pod nr. **12,69.**
Pg 3715-14.114

ŚLEDZIE

Mewa, Crownbrandy, Jarmouthy i angielskie matjasy
w 1/2, 1/4 i 1/8 becz.
Sardele w sądkach a 30 kg.
ng 8835 **Sardele w puszkach a 5 i 2½ kg.**
oraz wielki wybór w **SARDYNKACH.**
St. Barełkowski, Poznań,
Woźna 18, telefon 39-00, 56-56
SPECJALNOŚĆ: śledzie, ryże, krupy.

Nieruchomość

duża fabryczna tuż pod Poznaniem z szeregiem obszernych zabudowań, bocznicą kolejową, ewentl. z 2 domami mieszkalnemi i willą lub bez

korzystnie na sprzedaż.

Zgłoszenia Kurjer Poznański pod zg **13 197.**

Składdo wynajęcia

przy ul. 27 Grudnia 6 od 1 maja.
Łaskawe zgłoszenia: **TOMASZ — Telefon 27-80**
zg 13238

W. KRUK JUBILER poleca **korzystne kupna okazyjne w Brylantach i Perłach**

ULICA 27 GRUDNIA 6 — założony 1840

Ng 7913

BUDŻET WIELKANOCNY

ZATWIERDZONY!

PALTO wiosenne modne szewioty i gabardyny . . . . . od	35⁰⁰	zł
PROCHOWIEC piękne kolory . . . . . od	12⁷⁵	zł
GARNITUR męski modne szewioty i czesanki od	29⁰⁰	zł
UBRANKO dziecięce modne kolory . . . . . od	7⁹⁵	zł
PŁASZCZYK dziecięcy szewioty i gabardyny . . . od	11⁵⁰	zł
MUNDUREK szkolny . . . . od	16⁵⁰	zł
SPODNIE męskie sportowe i wizytowe . . . od	3⁹⁵	zł
razem zaledwie	116⁶⁵	zł

Wykwintny dział miarowy
Materjały na płaszcze i ubrania
Najpiękniejsze desenia
Najszlachetniejsze gatunki

Przyjmuję asygnaty „KREDYT"

W. KONKIEWICZ

Poznań, Stary Rynek 8 — Filji nie posiadam

Największa Mechaniczna Fabryka i Magazyn wykwintnej odzieży męskiej i dla chłopców

ng 8919

W niedzielę, dnia 5 kwietnia będzie magazyn mój otwarty od g. 1—6

Wyprawy

Nowa serja serwisów propagandowych

Porcelana Ćmielów

Nowy fason jak wzór z paskiem, **złoto dukatowe**

serwis stołowy do kawy i moki na 12 osób 102 części . . . . . zł **310,—**

Szkło stołowe i kryształy. Sztućce

Sprzęty kuchenne Ng 7952

Największy magazyn szkła, porcelany

W. JANASZEK, Poznań

ul. Świętosławska 1 **Rok zał. 1896**

UNIWERSALNY ŚRODEK MYJĄCY i PIORĄCY

najlepiej myje zatłuszczone naczynia, najprędzej pierze brudną, przepoconą bieliznę.

Niezbędny w gospodarstwie domowem, zakładach leczniczych i sanitarnych, pralniach, warsztatach, fabrykach, drukarniach, garażach i t. p. ng 9009

Fabryka Przetw. Chem. **„DOBROLIN"**, F. A. i G. Pal — **Warszawa.**

Szanownym Klientom naszym donosimy uprzejmie, że **z dniem 1 kwietnia br.** przenieśliśmy zakłady nasze z ul. **św. Marcin 13 do gmachu fabrycznego na**

ul. Skarbową 20

(dawniej Brzeskiauto).

Po powiększeniu Zakładu i skompletowaniu nowoczesnych obrabiarek i automatów do wyrobu kół zębatych do samochodów, maszyn precyzyjnych oraz części do wirówek, będziemy w możności sprostać wszelkim wymaganiom i z prośbą o zaszczycenie nas jak dotychczas tak i nadal c. zleceniami pozostajemy

z poważaniem

„NORMA"

zg 13 240 **Zakłady Mechaniczne.**

Z powodu choroby właściciela jest do objęcia posada **FACHOWCA** na

KIEROWNICZE STANOWISKO TECHNICZNO-HANDLOWE

w nowocześnie urządzonej odlewni żelaza i metali oraz warsztatów mechanicznych. Możliwość współpracy w zyskach względnie udziałach. Pewna gwarancja pożądana. Oferty do Polskiej Agencji Reklamy **„Par" w Poznaniu** Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. **54-299.** Pg 3741-54299

Burberrys LIMITED

BURBERRYS

LABELLED · TRADE · MARK

Zawiadomienie.

Niniejszym mamy zaszczyt zawiadomić, że nasze nieprzemakalne palta znajdują się stale na składzie w pełnym asortymencie w następujących firmach:

w Warszawie —
„Old England Dom Mód S. A.", Krak. Przedm. 5

w Gdyni —
B-cia Hesse, Świętojańska 9

w Katowicach —
J. & G. Grünpeter, Św. Jana 11

we Lwowie —
Gabryel Stark, plac Marjacki 11

w Łodzi —
B-cia Hesse, Piotrkowska 111

w Poznaniu —
A. Romanowski i S-ka, 27-go Grudnia 20

Aby zapobiec naśladownictwom, każde palto „BURBERRYS" zaopatrzone jest w wyżej umieszczony znak fabryczny, na który prosimy zwracać specjalną uwagę przy kupnie.

Z poważaniem

BURBERRYS LIMITED

Tg 640 **15, Golden Sq., London, W. 1.**

Lokomobila

Wolfa 55 H P

na sprzedaż

Oferty Kurjer Pozn. **zg 13 236**

Przeprowadziłem się
z ulicy *św. Marcin 18* na
Bronisława Pierackiego 15

Dr. Baraniecki

lekarz-dentysta

telefon 13-13 zg 13238 ***telefon 13-13***

Lokal handlowy

pierwszorzędny

w Starogardzie przy Rynku,

nadający się na każde przedsiębiorstwo, **zaraz do wynajęcia.** Zgłoszenia kierować do dg 1362

Powiatowej Komunalnej Kasy Oszczędności w Starogardzie.

Przeniosłem gabinet do przyjęć na ***PARTER***

Dr. med. DONAT

Poznań, Aleja Marszałka Piłsudskiego 9

tel. 1804 — tel. mieszk. 65-21 zg 18 232

DROGERJA

w ruchliwem mieście, nadająca się świetnie dla początkującego, z powodu objęcia większego objektu

korzystnie na sprzedaż.

Objekt ca. 4—5 tysięcy zł. Zgłoszenia do Kurjera Pozn. pod **zg 13215**

Lekarz-dentysta JAWOROWICZ

przyjmuje obecnie **9—12,30 i 3—6**
również członków Ubezpieczalni Społ.

Kantaka 2 dg 1377 ***Tel. 37-89***

W Przychodni Lekarskiej Stary Rynek 75 **nie przyjmuje.**

Na sprzedaż

drogerja i skład artyk. fotograf., założ. w r. 1908 o przeszło 30 tys. mieszkańców na pryncypalnej ulicy. 2 garnizony wojskowe, gimnazjum żeńskie i męskie na miejscu, spowodu zmiany stosunków rodzinnych **zaraz na sprzedaż,** do objęcia potrzebna gotówka do 20 tys. złotych. Oferty Kurjer Poznański zg 13 241.

MARECKIEGO

cukierki zdobyły niską ceną i niezrównaną jakością powszechny rynek zbytu. **Fabryka Cukrów St. Marecki Poznań, ulica św. Wojciecha 28.**

ŚWIĘTA nadchodzą...

Chcesz je dobrze spędzić,

kup radjoaparat Kosmos

na spłaty do 18-tu miesięcy we firmie:

fonoradjo

zg 13 243

właśc. Jerzy Mieloch

Poznań — Aleje Marszałka Piłsudskiego nr. 7.

KAWY

Victoria, Rio, Santos, Guatemala

surowe oraz palone z własnej palarni poleca

HURTOWNIA KOLONJALNA

CYGAŃSKI i SEMMA

POZNAŃ, Wielka 18 — Tel. 33-32

Pg 3 748-54,309

Fabryka wyrobów papierowych poszukuje

obrotnego kupca jako przedstawiciela

na Poznańskie i Pomorze. Zgłoszenia piśmienne do Kurjera Poznańskiego zg **13 229.**

ZASTĘPCY

na województwo poznańskie, objeżdżającego często prowincję i posiadającego wprowadzoną klientelę, **poszukuje stare, solidne przedsiębiorstwo tekstylne.** Oferty pod zg **13 235** do Kurjera Poznańskiego.

Okazyjna Sprzedaż Wielkanocna!

Kilka przykładów naszych nadzwyczaj niskich cen!

Od 30-go marca 12% rabatu

Dywaniki przed łóżka Prima Plusz mod. i persk. wzory ..... 10.80 zł

Dywaniki przed łóżka Imit. Bouclé ładne wzory 2.90 zł

Dywaniki przed łóżka ... od 1.60 zł

Dywany - Najlepszy Plusz

Gatunki pierwszorzędne — modne i perskie wzory piękne kolory

300 x 200 cm. 98.00 107.00 135.00 zł

350 x 250 cm. śliczne wzory .... 198.00 zł

400 x 300 cm. trwałe gatunki .... 271.00 zł

Dywany 300 x 200 cm

Czysta Wełna 78.00 zł

Prima Velour 141.00 zł

Największy i najstarszy specjalny magazyn Rok zał. 1896

Centrala - Dywanów

Narzuty — Serwety — Pledy TANIO!

Materjały dekoracyjne — piękne wzory ... od 2.70 zł

Obicia meblowe w wszystkich kolorach ..... od 1.90 zł

Chodniki .. od 90 gr Kokosy .. od 2.55 zł

Dywany Trwałe Bouclé modne wzory

300 x 200 cm 68.00 zł

350 x 250 cm 99.00 zł

Pg 722-11.36

KUŻAJ Woźna 12 POZNAŃ

Specjalność: Dywany kościelne — gotowe i zeszywane.

Już tylko kilka dni nas dzieli od WIELKANOCY

dlatego przyjdź — zobacz i kup co potrzebne

w figurkach świątecznych jajkach deserowych i marcepanowych

Wszystko świeże — dobre i miłe dla oka.

Pamiętaj, że wszyscy Twoi najbliżsi **oczekują jajka czekoladowego** a są piękne i tanie **lub innego prezenciku** wielkanocnego z firmy

Walerja PATYK

ul. 27 Grudnia 3 — Aleje Marcinkowskiego 6

doradzimy — dobrze obsłużymy

Pg 3675-14,57 *Zależy nam na każdym kliencie.*

OBUWIE

NOWOŚCI WIOSENNE

Damskie, męskie, dziecięce

Wykonanie pierwszorzędne. Ceny Niskie.

J. PAŃCZAK

Poznań, Św. Marcin nr. 64.

W niedzielę skład otwarty od 1—6 po poł.

Pg 3716-19113

Ciasta Wielkanocne

"Backinem" i cukrem wanilinowym d-ra OETKERA

Zastępca St. Hołdowski, Poznań, Wierzbięcice 1

Pg 3678-D. O. 2354

Niniejszem uprzejmie zawiadamiam, że z dniem 1 kwietnia r. b., przejęłam z rąk żydowskich

skład żelaza i sprzętów kuchennych

POZNAŃ, UL. WIELKA 6

Proszę uprzejmie o poparcie nowej placówki

zg 13 228 *HALINA HADYNIAK*

Dewiza moja: **Duży obrót — Mały zysk.**

FARBY LAKIERY POKOSTY

Fabryki J. Perek, Leszno, po cenach fabrycznych tylko

Wodna 13, tel. 53-26, *dawniej W. Garbary 39*

Pokostczysto lniany zł 1,65 za 1 kg Pokost zwykły lniany zł 1,40 za 1 kg

ng 9078

Okazyjnie z powodu wyjazdu sprzedam

1 wielki i 7 małych

oryginalnych perskich dywanów

za każdą możliwą cenę za gotówkę. Oferty Kurjer Poznański pod **zg 13 239.**

Bez obawy dewaluacji nabędziesz tanio w pobliżu Poznania

PARCELE BUDOWLANE

które sprzedaje

BIURO PARCELACYJNE MAJ. KOBYLEPOLE

Poznań, Pl. Nowomiejski 5 m. 18, tel. 19-12.

Własny dach nad głową to widomy znak zapobiegliwości!

dg 1359

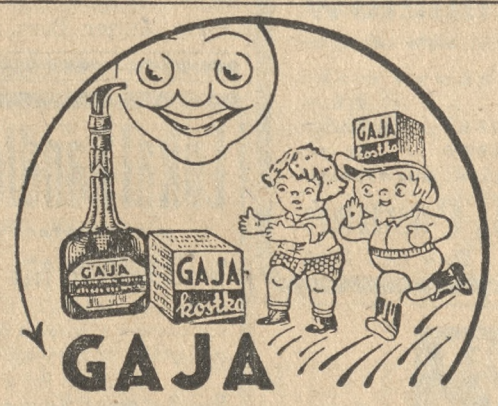

przyprawę do zup Kostki buljonowe **lubimy!**

ng 8526

Wytwórcy: Magister R. Gaj i Ska, Poznań

Dzielny ekspedjent-dekorator

z językiem polskim i niemieckim, bławatnik potrzebny. Oferty **„PAR"**, Aleje Marcinkowskiego 11 pod **nr. 14,91**

Pg 3706-14,91

Okazyjna sprzedaż!

wóz ładunkowy, kasta drabiasta, dogcart wiedeński, bryczka na kuca na resorach, maszyna do szycia Haid & New, gramofon z dużą trąbą na szafce, gramofon autowy na stoliku, stojak żelazny na 5 sądków od 30 do 45 ltr. reklamowy, nadający się do okna wystawowego i do wszelkich innych dekoracyj i 5 sądków malow. Zgłoszenia Kurjer Pozn. ng **9022.**

Najlepsza **MUSZTARDA** WIELKANOCNA tylko **PALMO**

MOUTARDE PALMO ZNAK OCHR.

Pg 3681/2-14.59/60

Kaszarnię

kupię lub zadzierżawię. Szczegółowe oferty kierować do Agentury Kurjera Pozn. **Ostrów (Wlkp.) ul. Marsz. Piłsudskiego 24a.**

ng 8892

MOTOCYKLE

NSU BMW

N. S. U. i B. M. W.

już od **790,— zł**

na dogodnych warunkach spłaty. dg 1380

„Motor"

POZNAŃ, Dąbrowskiego 5

Telefon 62-27

REWELACJĄ DNI NASTĘPNYCH

TO NIEBYWAŁA SPRZEDAŻ REKLAMOWA!

Firan, Brokatów, Adamaszków, Chodników, Dywanów, Linoleum, obić meblowych oraz dodatków do wyścielania mebli. — Firmy największej tego rodzaju w Polsce

Michał Pieczyński - Poznań Stary Rynek 44

HURT. parter I piętro — telefon 24-14 DETAL.

XII/1. 1049/36.

WYKAZ

wylosowanych obligacyj I serji 3½% i 4% pożyczki konwersyjnej m. Poznania do spłaty na 1 lipca 1936.

I. Serja 3½%

Lit. A. nr. 106, 112 = 2/924 = 1 848,— zł

Lit. B. nr. 150, 151, 170, 201, 210, 253, 267 = 7/184 = 1 288,— „

Lit. C. nr. 282, 288, 306, 323, 328, 336 = 6/92 = 552,— „

Lit. D. nr. 339, 353, 355, 364, 366, 368, 407, 412. 414 = 9/52 = 468,— „

Lit. E. nr. 425, 431, 441, 448, 455, 456, 457, 458, 467, 468, 471, 479, 483, 484 = 14/36 = 504,— „

Razem: 4 660,— „

I. Serja 4%.

Lit. A. nr. 3986, 3987, 3993, 4132, 4206, 4224, 4293 = 7/925 = 6 475,— „

Lit. B. nr. 4314, 4315, 4316, 4317, 4318, 4406, 4412, 4417, 4423, 4495, 4642, 4643, 4644, 4645, 4508, 4509, 4563, 4810, 4829, 4852, 4883, 4884 = 22/185 = 4 070,— „

Lit. C. nr. 5043, 5085, 5132, 5141, 5142, 5143, 5144, 5145, 5160, 5174, 5244, 5259, 5298, 5318, 5320, 5379, 5405, 5467, 5470, 5506, 5509, 5511 = 22/92 = 2 024,— „

Lit. D. nr. 5527, 5532, 5536, 5575, 5590, 5622, 5643, 5644, 5649, 5658, 5659, 5668, 5681, 5700, 5701, 5702, 5733, 5734, 5737, 5740, 5747, 5759, 5762, 5766, = 24/55 = 1 320,— „

Lit. E. nr. 5789, 5804, 5815, 5819, 5820, 5823, 5828, 5892, 5893, 5894, 5895, 5896, 5897, 5898, 5900, 5906, 5911, 5912, 5914, 5919, 5935, 5939, 5941 = 23/37 = 851,— „

Razem: 14 740,— „

Wylosowane obligacje wypowiada się niniejszem ich właścicielom do spłaty w dniu 1 lipca 1936.

3½% obligacje przedłożyć należy z kuponami nr. 23—60, a 4% obligacje z kuponami nr. 23—56.

Za brakujące kupony potrąca się równowartość od mającej się wypłacić wartości nominalnej obligacji.

Jednocześnie zawiadamia się, że Główna Kasa Miejska w Poznaniu wymienia obligacje przedwojenne m. Poznania (3½% z r. 1894 III. em. i 1903 oraz 4% z r. 1900, 1905, 1908 I. i II. em. i 1910) zarejestrowane jako własność polska, na obligacje konwersyjne. Właścicieli wyżej wymienionych obligacyj przedwojennych wzywamy do zamiany ich na obligacje konwersyjne.

Poznań, dnia 31 marca 1936 r. ng 8997/8

ZARZĄD MIEJSKI W POZNANIU

Wydział Majątku i Długów.

KRÓLEM HOTELARZY BYŁ RITZ
KRÓLEM RESTAURATORÓW BYŁ DUVAL
KRÓLEM-PALT
JEST Edmund RYCHTER
Krawiectwo męskie u szczytu doskonałości
materjały z metra
Edmund RYCHTER, POZNAŃ TRZY SKŁADY
CENTRALA FR. RATAJCZAKA 2: FILJE OSTRÓW (WIKP.)

Potrzebna zaraz

dzielna ekspedjentka

do oddziału konfekcji damskiej. Zgłoszenia z fotografją, odpisem świadectw i podaniem pretensji przyjmuje

zg 13231 **W. MACIEJEWSKI, Tczew.**

Okazyjna sprzedaż

gniotownik na walcach stalowych, **Siekacz** do buraków, **szory robocze,** chomontowe z łańcuchami, **piec gazowy** duży, jeden piec gazowy średni, siedzenie kręcone do biurka, **teka** do weksli. Zgłoszenia Kurjer Poznański ng **9021.**

Zaprowadzona hurtownia galanteryjna przyjmie

wspólnika

z kapitałem od 25 000 złotych celem powiększenia. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod **zg 13 216**

Przetarg ofertowy na dostawę odzieży, bielizny itd.

Starostwo Krajowe w Poznaniu odda na podstawie przetargu ofertowego dostawę odzieży, bielizny itd. dla Zakładów Poznańskiego Wojewódzkiego Związku Komunalnego. Oferty należy składać najpóźniej do dnia 16. 4. 1936 r. godz. 12-tej w południe.

Warunki przetargu i dokładne zestawienie potrzebnej odzieży wydaje Oddział Gospodarczy Starostwa Krajowego w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 29. ng 9040

Starosta Krajowy (—) Begale.

Okazyjna sprzedaż!

Fiat limuzyna, jak nowa, 6-osob., benzyny zużywa 14 do 15 ltr. na 100 klm. **Platforma** dużego typu na resorach, kulkowych łożyskach na pełnych, masywach, ładny widok. **Platforma** na resorach z ładną, wysoką obudówką, nowa. **Platforma** na resorach, dobrze utrzymana. **Platforma** bez resorów masyw. dobrze utrzymana. **Wóz ładunkowy** z buchami. Zgłoszenia Kurjer Pozn. ng **9023.**

RESTAURACJA OGRODU ZOOLOGICZNEGO
Poznań, Gajowa 5, telef. 62-65
STALE CZYNNA — Lokum dla klubów bridżowych. Polecam sale na zebrania, zjazdy i zabawy. **Koncert radjowy, bilard automatyczny. Ceny niskie.**
dg 12.9

Nagłówkowe słowo (tłusto) 25 groszy, każde dalsze słowo 15 groszy, 5 liczb = jedno słowo. i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 100 słów, w tem 5 nagłówkowych.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-łamowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 3695, z 21 025, d 1811 i t. d. = 1 słowo.
Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11,10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11,00.

2. PIENIĄDZ

2 000 zł
na 1 hipotekę willi poszukuję. — Oferty Kurjer Poznański zdg 30 034

Do 5 000 zł
poszukuje pewny płatnik na budowę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 29 998

2 000,—
szuka urzędnik, zastaw pianino, srebro. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 365

10 000 zł
poszukuję na I hipotekę nieruchomości. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 415

Wspólnika
inteligentnego (1 — 3 000,—) do bardzo korzystnego interesu poszukuję. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 404

Gotówka
kilka tysięcy marek posiadam w Niemczech prywatnie. Zamienię z pewną zniżką w Polsce. Zgłoszenia Kurjer Pozn. ng 8 930

zł 700,—
pożyczki poszukuję na krótki czas osoba na stałej dobrej posadzie. Procent wysoki. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 614

2000
pożyczki wysoki procent, dobry zastaw, pewna gwarancja. — Zgłosz. Kurjer Poznański zdg 30 577

100,— zł
lub kaucję dam za jakąkolwiek pracę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 717

Dam
stała prace wzamian pożyczki 200.— zł na miesiąc, gwarancja zastaw. Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 099

Większość
udziałów Spółki ograniczoną odpowiedzialnością odstąpimy korzystnie. Przejęcie parę tysięcy, mahoń drapę stolik inkrustowany rjer Poznański zdg 30 917

Potrzebuję
8.000 pożyczki 1 hipoteka, właściciel 3 kamienic. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 31 092

200,—
pożyczki wyroki procent. Informacje Chwaliszewo 58/59 m. 6. zdg 30 936

Celem
sfinansowania poważnego wynalazku poszukuję wspólnika większa gotówka. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 051

1. DOMY-PARCELE

Wysoko położone
parcele Wołyńska, Winiarska — tamże tablica orjentacyjna. Wiadomość: Szanieckiej 1, mieszkanie 19, telefon 74-15. zdg 26 395

Willę
ośmiopokojową, centralne ogrzewanie, garaż, sad dwumorgowy przy placu wyścigowym sprzedam. Oferty Kurjer Poznański „54,304". Pg 3730-54,304

100 000,—
płacę za nowszą tylko dobrze utrzymaną kamienicę lub willę czynszową, centrum, Łazarz lub Jeżyce. Dokładne oferty tylko od właścicieli Kurjer Poznański zdg 26 860

Kupię
willę Sołaczu, Puszczykowie, — Wildzie gotówką, pośrednicy wykluczeni. Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdr 28 092

Parcele
pod wille, kamienice, tanio sprzedam. Zaremba, Górna Wilda 48. zdg 29 063

Administracji domu
poszukuje urzędnik miejski Zakładów światła i wody. Duże doświadczenie. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 125

Parcela
4554 m² dwudzielna obok przystanku Poznań - Golęcin. Wiadomość: Zakręt 24. zdg 29 546

Kamienicę
ul. Długa, dochód roczny brutto 21.000,— sprzeda właściciel 180.000 Adres „Par", Marcinkowskiego. Pg 3664-54,250

Parcele
w Golęcinie-Podolany, 15 minut od tramwaju, 5 minut od przystanku kolejowego, światło elektryczne na miejscu, sprzeda Spółdzielnia spowodu likwidacji na korzystnych warunkach szybko decydującym. Informacyj udziela Zarząd w Dyr. Kol. Państw., Wały Zygmunta Starego 4. zdg 30 434

Willę
dwumieszkaniową, morga ogrodu tanio sprzedam, powód wyjazd. Puszczykowo, Słoneczna dziesięć. zdg 30 445

Domek
niewykończony, 8 ubikacyj, z morgą ziemi w Piątkowie. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 30 457

Kamienicę
Poznaniu, komfortową, narożnikową, dochód 19 200, cena 135 000. wpłaty 105 000, reszta hipoteka amortyzacyjna sprzedam. Kwiatkowski, Działyńskich 10. zdg 30 373

Projekty
rysunki will, domów czynszowych, przebudówki, kosztorysy, obliczenia statyczno-żelbetowe, kierownictwo budowli wykonuje tanio biuro techniczno-budowlane „Budopol", Śniadeckich 6 — 13. Informacyj udziela bezinteresownie. Dekoracje stoisk „Targów Poznańskich". zdg 30 369

Parcele
willowe (Sołacz) Sołacka 6/8 korzystnie sprzedaje. zdg 30 428

Parcela
willowa końcu Grunwaldzkiej tylko 6,50 mkw. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 421

Willę
śródmieściu, parcelę kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 282

Parcelę
Za Cytadelą tanio sprzedam. — Wskaże Kurjer Pozn. zdg 30 146

Parcele
na Sołaczu korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 332

Domek
lub mniejszą willę przy wpłacie do 12 000 kupię Poznaniu. Pośrednicy wykluczeni. Szczegółowe oferty Kurjer Pozn. zdg 30 289

Willę
1—2 mieszkaniową okolica Ostroroga — Sołacz kupię za gotówkę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 329

Willę
trzymieszkaniową wpłaty 30 000 kupię tylko od właściciela. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 111

Willę
dwumieszkaniową sprzedam — wpłaty 26 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 176

Dom
ładnem mieście blisko Poznania składem 11 pokoi ogród owocowy 10 000 sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 29 580

Trzypiętrową
z kawiarnią powiatowem mieście sprzedam 35 000, wpłaty 15 000, dochód roczny 4 000. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 30 500

Kamienica
masywna 75 000,— wpłaty 50 000 dochodu 10 000. Ratajczak, Poznań, Świętosławska 12. zdg 30 513

Kamienica
nowa dochód 6.648, cena 46.000 Szymala, św. Marcin 3 — 8. zdg 30 605

Kamienicę
nową Marsz. Focha sprzedam, wpłaty 40 000.— Oferty Kurjer Poznański zdg 30 593

Parcelę
Dębiec tanio sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 575

Nowe Osiedle
przy ul. Grunwaldzkiej działki po 1000 m², przystępna cena. — Informacje Biuro Parcelacyjne. Poznań, Plac Wolności 11. tel. 58-15. zdg 30 807

Ze spadku
dom narożnikowy, rzeźnictwo, restauracja z urządzeniami korzystnie na sprzedaż. Do objęcia 25 000 zł, miesięczny dochód 500 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 587

Dom
piętrowy 2 składami w Swarzędzu, Rynek 24 na sprzedaż. zdg 30 429/30

Sprzedam
dwa domy 2½ ogrodu, 7 000. Fabianowo-Poznań. Ignacy Nowak. zdg 30 045/6

Parcele
przy Malcie, komunikacja, przywłaszczeniem zezwoleniem budowy natychmiastowej tanio sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 30 491/2

Sprzedam
tanio każdą ilość parcel w Starołęce Wielkiej, ul. Poznańska 51. zdg 30 779

Kupię
zaraz kamienicę lub willę dochod. w Poznaniu. Oferty z dokładn. informacją Kurjer Poznański zdg 30 772

Parcela
na sprzedaż tanio Ławica. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 658

Kupię
wilkę dwumieszkaniową Poznań wpłata według ugody. Oferty Kurjer Poznński zdg 30 945

Parcelę
Sołacz zdrowo i wysoko położona sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 799

Place
przy Reja — Kochanowskiego, zwarta budowa sprzedam. Słowackiego 34 — 5. zdg 30 872

Kamienica
nowa dochód 7 200, cena 69 000, wpłaty 35 000, reszta amortyzacja. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 952

Parcele
Ławica już od 40 gr m². Właściciel, skład spożywczy, św. Marcin 49. zdg 30 695

Kamienica
dwie, wpłaty 25 000, przyjęcie a ortyzacji 30 000. Małecki, Rybaki 20 a. zdg 30 693

Kamienicę
w dobrym stanie kupię 100—150 tys. zł gotówką ewentl. z wolnem mieszkaniem 3—5 pokojowem. — Oferty z podaniem rentowności do Kurjera Poznańskiego zdg 30 679

Willę
nową dwumieszkaniową, 6 pokoi, wpłaty 14 000. Małecki, Rybaki 20 a. zdg 30 726

Willa
dochodowa ogród 25 000 sprzedam bez pośrednictwa. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 914.

Parcelę
ca 1 500 m² przy Marsz. Focha nar. Chociszewskiego pod budowę natychmiast sprzedam. Telefon 25-68. zdg 30 943

Willę
sześćmieszkaniowa, komfort, ogród, wpłaty 10.000, przyjęcie amortyzacji. Kossmann, Fredry 6. zdg 31 098

Przyjezdny kupi
Poznaniu solidnie budowaną kamienicę wpłacając 60 do 80 000. Spieszne szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdg 30 939

Willa
Dębiec 26.000 wpłaty 20.000 sprzeda właściciel. Oferty Kurjer Poznański zg 1 386.

Plac
budowlany ca 1200 m² blisko centrum sprzedam lub wydzierżawię b. korzystnie na składnice (ogrodzony siatką drucianna). Oferty Kurjer Poznański zdg 31 063.

Parcele
pod domy czteropiętrowe, przy przystanku tramwaj. śródmieście Oferty Kurjer Poznański zdg 31 039

Kamienicę
komfortową gotówką 80.000.—

Niewykończoną
solidnej budowy 45.000 sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 31 085

Parcele
Focha, Rzepeckiego sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 31 082

Kamienicę
pierwszorzędną w Toruniu (centrum) zamienię na podobną w Poznaniu. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 31 076

3. LETNISKA i UZDROWISKA

Puszczykowo
szukam taniego pokoju umeblowanego (2 łóżka) bez utrzymania, z używaniem kuchni na czas od 15. 6. — 15. 8. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 534

Rabka
Pensjonat „Margrabianka" pełny komfort, położenie parkowe. Zgłoszenia Piechocka, tel. 170. ng 8 894

Truskawiec
Pensjonat „Polonja" otwarty od 1 kwietnia. Pokoje z utrzymaniem w kwietniu 4—5 zł dziennie od osoby. zdg 29 643

Zakopane
Pensjonat „Florida" Marty Paryskiej. Idealne warunki. Miłe towarzystwo. Najniższe ceny. ng 9001

Puszczykowie Puszczykówku
pokój umeblowany, kuchnia, kwiecień—wrzesień, cena. Bogacki. Poznań, Przemysłowa 21 — 5 zdg 30 579

Letnisko
w Puszczykowie 5 pokoi kuchnia w pięknym ogrodzie 3 minuty dworca, na całe lato do wydzierżawienia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 976

4. OSOBISTE

Za

sześćdziesiąt
groszy kupię by uraczyć Jadzię ćwierć funta

pomarańczowej skórki
w czekoladzie. Cukiernia Weber, Nowa 4. ng 7 217

Zegarki, obrączki
ślubne i biżuterja wielki wybór tanio

Stefan Hubert
Poznań, św. Marcin 45
(po stronie Zamku). ng 7 223

Z — D
List odebrałem, proszę adresy panów, dalszą pomoc. ng 9006

Słomki
z cellofanu są najmodniejsze. Do palta toczki już za

zł 4,50
poleca „Ines", kapelusze damskie Piekary 22/23. Pg 3 684-11,103

Młodej pani
do towarzystwa w domu i podróżach nerwowo wyczerpanej osoby. Warunki konieczne: Wybitna inteligencja, spokojny, cierpliwy charakter, dobra prezencja, znajomość zupełna niemieckiego, francuskiego. Życiorys, możliwie fotografje przesłać „Par", Katowice pod Nr. 4350 Pg 3723-71,34

Za długi
żony Anny Grzegorzewskiej z domu Matuszak nie odpowiadam. (—) Grzegorzewski Michał. Bukowska 7. zdg 30 570

100 zł
komu powiem nieprawdę. Chiromantka „Lu-ne", Poznań, Małeckiego 19—1, 1—9 wieczór. dg 1381/2

Oszczędzasz
kupując
kapelusze damskie Jadwiga
Podgórna 10a. zdg 30 676

20.000
tomów w 6 językach posiada Czytelnia Dippla, Plac Wolności 11. zdg 30 920

Anteny
zakłada najtaniej, fachowo, tylko Radjopogotowie, tel 26-98. — Szewska 12. ng 8598

Najpiękniejsze komplety
kostjumy, płaszcze, suknie wykonuje przodujący
Salon Mód Gałązki
Wrocławska 19, II. piętro, front. zdg 31 107

Ewa
dodaje jedną parę pończoch jedwabnych. Zobacz wystawę. — „Ewa", Marsz. Focha 60. zdg 31 102

Fryzjer
damski p. Siejak pracuje obecnie w firmie P. Hurnik, św. Marcin 45 a, telefon 58-92. zdgr 30 538

6. OŻENKI

Brunet
trzydziestoletni samodzielny poślubi panią mniejszą gotówka. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 547

Dla
mojej znajomej, przystojnej, dobrze wychowanej panny wyprawa got. 18 000,— szukam męża na poważnem stanowisku od 48—58. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 386

Urzędnik
kawaler lat 28 pozna pannę skromną, inteligentną z dobrego domu (gotówka). Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 384

Kawaler
szuka znajomości kulturalnej pani. Cel matrymonjalny. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 426

Pani
niebiedna pozna 45-letniego pana na stanowisku. Cel matrymonjalny. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 255

Panna
lat 21, szatynka, wzrost wysoki, przystojna, inteligentna, muzykalna, gospodarna, domatorka — kompletna wyprawa oraz kilkanaście tysięcy zł (hipoteka) w dzie stosownie zamąż. Panowie kupcy, urzędnicy, nauczyciele lat 33, zechcą złożyć oferty i fotografje (zwrotną). Tylko poważne zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 29 719

Dla
mej kuzynki z matura gimnazjalną i kursem pisania na maszynie poszukuję jakiejkolwiek posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 077

Kupiec
na stanowisku pozna towarzyszkę życia pannę do lat 28 przystojną zrównoważoną. Oferty ewentualnie z fotografją Kurjer Pozn. zdg 30 156

Wdowiec
lat 40, przystojny kupiec, posiadający dobrze zaprowadzone przedsiębiorstwo, własną realność poszukuje panny lub wdowy w celu matrymonjalnym, posag dla wspólnego dobra pożądany. Oferty z fotografją Kurjer Poznański zdg 30 478

Urzędnik
państwowy, kulturalny, lat 27, poszukuję miłej, inteligentnej żony z gotówką 5—8 000 zł. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 30 490

Dyskretna
swatka. Pocztowa 23 — 3, front. zdg 30 617

Dla krewnej, posiadającej wyprawę i 4000, dobrego usposobienia, religijnej, przystojnej panny, lat 36, poszukuje
męża
solidnego, dobrego charakteru, na zapewnionem stanowisku, najchętniej leśniczego. Zawodowe pośrednictwo wykluczone. Zgłoszenia poważne Kurjer Poznański zdg 30 580

Przemysłowiec
zapozna pania do lat 35 z cośkolwiek gotówką celem ożenku. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 846

Panna
właścicielka składu, niezależna, pragnie poznać pana cośkolwiek gotówki lub na stałej posadzie. Cel matrymonjalny. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 30 818

Mężczyzna
średni wiek, ożeni się z panną, wdową, materjalnie niezależną, która dopomoże osięgnąć dobrą posadę. Oferty Kurjer Pozn., Gdynia. ng 9003

Młody
nauczyciel prosi o pomoc finansową w egzaminie. — Wzamian ożenek. Oferty Kurjer Poznański zdg 39 119

Młody
kawaler stałej posadzie szuka panny posiadającej 500 gotówki, celem ożenku. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 940.

Olbrzymi dobór
kompletnych propozycyj matrymonjalnych — paniom oraz panom poleca „Echo". Poznań, św. Marcin 68. Telefon 50-30. zdg 31 047

Na
stanowisku kilkanaście tys. gotówki, ma możność usamodz. się kupiec lat 37, zapozna pania odpowiednią celem ożenku. Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 054

Wdowiec
lat 36, 2 dzieci posiadając duże mieszkanie szuka odpowiedniej partji. Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 059

Panna
lat 24, posiadająca umeblowanie posag, wyjdzie za urzędnika — Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 080

narodowa poszukuje lokalu Ła-

Panna
religijna, niebiedna dobrego domu pozna pana kultur. na poważnem stanowisku do lat 38. Cel matrymonjalny. Dyskrecja zapewniona Oferty możliwie z fotografją. — Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 31 071

Przystojną
wysoką z dobrego domu do lat 30 pragnę poznać w celu matrymonjalnym. Kawaler starszy, majętny. Dyskrecję zapewniam. Łaskawe listy nieanonimowe proszę do Kurjera Pozn. zdg 31 068

7. SPRZEDAŻE

Ford A
kabriolet 2—4 osobowy w bardzo dobrym stanie, gotowy do jazdy sprzedam za cenę zł 2 200.— Warsztat Samochodowy J. Proszak, Poznań, ul. Dąbrowskiego 33. zdg 27 121

700 samochodów
rozebranych używane części, podwozia mleczarskie, opony najtaniej w firmie Autoskład Poznań, Dąbrowskiego 89 telef. 46-74. zdg 27 662

Fortepiany
naprawiam modernizuję, poliruję, stroję fachowo tanio. Drygas, mistrz budowy fortepianów, Podgórna 10 a. zdg 29 138

Rzeźnictwo
przy Wielkiej sprzedam tanio. Wielkie Garbary 34, — 20. zdg 29 535

Meble
sypialnie, jadalnie, gabinety męskie, pokoje dziecięce, kuchnie po niebywale niskich cenach tylko Wiktor Nowacki, Swarzędz, ul. Dworcowa 15. Stała wystawa Rynek 19. zdg 30 555

Składnicę
w śródmieściu, idealnie położoną, bocznicę kolejową, zabudowaniem, sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 433

Egzystencja
dla szofera, taksówka, koncesja tanio. Adres Kurjer Poznański zdg 30 497

Restaurację - kawiarnię
centrum, tanio sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 459

Amerykańskie
Biurko
żaluzyjne oraz inne tanio. Świętosławska 10 (Jezuicka). Pg 3744-14,139

Meble kuchenne
wprost wytwórni najkorzystniej Koniecki. Piaskowa 3. zdg 29 711

Modne
Kapelusze
Koszule
Krawaty
tanio. M. Paszek, Poznań, Wrocławska 30. zdg 28 892

Wózki dziecięce
wybór tanio Trabczyńska, Pierackiego 11, podwórze. Asygnaty „Kredyt". zdg 29 862

Tapczany — fotele
leżanki, gwarantowanej jakości, najkorzystniej. Wrocławska 14. Skład. dg 1058

Kasa
„National" okazyjnie. Świętosławska 10 (Jezuicka). Pg 3743-14,138

Kolonjalkę
mieszkaniem, dobrze zaprowadzoną, spowodu wyjazdu sprzedam. Ratajczak, Poznań, Świętosławska 12. zdg 30 370

Szafę
pancerną, lodówkę; telefon 59-09. zdg 30 367

„Phoenix"
nowa, szybkoszyjąca, uniwersalna, 250 sprzedam. Skryta 14, m. 3, godz. 5—6, dzwonić 3 razy. zdg 30 366

Maszyny
stolarskie do obrabiania drzewa, motor elektryczny 11 PS. Siemens-Halske, piłę taśmową, tarczaną, frezownię, równiarkę, heblarkę i maszynę do ostrzenia noży z kompletną transmisją, sprzedam tanio. Arndt, Wągrowiec, Kolejowa 18. zdg 30 364

Lodówka
domowa dobrze utrzymana korzystnie. Świętosławska 10 (Jezuicka). Pg 3740-14,138

Kartoteki i przybory
do kartotek. Skóra S-ka. Aleje Marcinkowskiego 23. ng 7258

Kołdry puchowe! nowe wykonanie patentowane: 79 zł
na wełnie 34.— na wacie 9.50. — jedwabne 24.50.

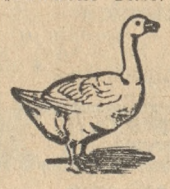

Pierze-Pościele
gęsie 3.— kacze 1.50, poduszki sypialne 5.50 pierzyny 28.— spody M. Mielcarek. — Poznań. — ul. Wrocławska 30, 22.50. Emkap, największa oczyszczalnia pierza. ng 7500

Sprzedaje
kupuje meble, maszyny, inne rzeczy. Dom Komisowy, Podgórna 2. Pg 2542-10,58

Opony samochodowe
dostarcza
najkorzystniej „Wulgum"
A. Kwiatkowski Poznań, Wielkie Garbary 8, telefon 18-64. — Przedstawicielstwo na wojew. poznańskie opon gum pełnych i półpneumatyków.
Pirelli
Posiadamy na składzie opony „Stomil", „Michelin", „Dunlop", „Englebert", „Firestone". Akcesorja, akumulatory, smary, oleje. Największy i fachowy zakład wulkanizacyjny w Polsce. Własna prasa hydrauliczna.
Protektownia.
Nakładamy na zjeżdżone opony protektory fasonowe i udzielamy 20 000 km gwarancji. Wielkie zapasy opon używanych wszelkich rozmiarów. Ceny najkorzystniejsze. Żądajcie cenników. Pg 2580-5.59

Sypialnia
solidne wykonanie, umywalnia, gotowalnia, okazja. Świętosławska 10 (Jezuicka). Pg 3738-14,136

Skład
kolonjalny dobrze prosperujący, mieszkaniem sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 357

Buty
brylantowe 3 karaty, pierścionki, chronometr ciężki, złoty, Jasna 2 — 1, godz 1—5. zdg 30 355

Underwood
piszaca, biurowa 280, powielacz, masaż-elektro, lornetki pryzmatyczne, zegarki, aparaty fotograficzne. Ratajczaka 32, komis. zdg 30 354

Pianino
Fiebigera — tanio sprzedam. Długa 16, m. 6 zdg 30 351

2 000
mtr. bież. szyn formy VI i 1 000 mtr. bież. szyn 120—125 mm wys. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 347

Drągi, kołki
do drzewek.
Blochy bukowe
poleca składnica drzewa
Kowalkiewicz
Strzelecka 14a. zdg 30 505

Sportkę
używaną sprzedam. Tęczowa 10 dzwonek drugi. zdg 30 414

Pianino
czarne krzyżowe tanio. Strzelecka 26 — 3. zdg 30 770

Szpice
2 miesięczne na sprzedaż po 10,— złotych. Wesoła 3 willa. zdg 30 412

Maszynę
piszącą walizkową fabrycznie nową sprzedam okazyjnie, 100,— zł niżej ceny fabrycznej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 405

Radjo
4 lamp. głośnik baterja itd. dobre okazyjnie sprzedam. Skarbowa 8 m. 15. zdg 30 402

Fiat
509, otwarty, czteroosobowy korzystnie sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 394

Gospodarstwo
200 mórg Międzychód sprzedam, zamienię dom. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 425

Nowoczesna
kuchnia
okazyjnie. Świętosławska 10 (Jezuicka). Pg 3739-14,137

Róże wysokopienne
po cenie 1.50—1.80 za sztukę.
Róże krzaczaste
10 sztuk 6.— zł. nowości 10 szt. 8.— zł oddaje bieżąco. Szkoła róż Willy Pusch, Niałek Wielki, pow. Wolsztyn. ng 7 997

Sprzedaż — Naprawa

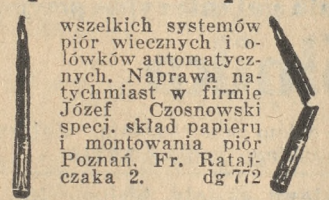

wszelkich systemów piór wiecznych i ołówków automatycznych. Naprawa natychmiast w firmie Józef Czosnowski specj. skład papieru i montowania piór Poznań, Fr. Ratajczaka 2. dg 772

700
rozebranych samochodów zakup, sprzedaż używanych części samochodowych podwozie mleczarskie Autoskład. Dąbrowskiego 89, tel. 40-74. dg 791/2

Fryzjerzy
żelazka ruch Deuss para od 12 zł. Foeny, Radioluxy, maszynki elektryczne brzytwy nożyczki, niezrównane poleca okazyjnie — Wenzlik, Aleje Marcinkowskiego 19. N 5326

Kolonjalkę
zaprowadzoną najruchliwszej ulicy Poznania tanio sprzedam. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 424

Pianino
krzyżowe czarne. Przemysłowa 43 — 1 wejście Rynek. zdg 30 422

Okazja
Dźwig budowlany motorem 1 300 złotych, 3 żelazne kraty suwane 1.80/1.80 210, 316 kg 150 średn. rury kanalizacyjne 110, dźwigar Nrpr. 32 5.65 m 106, niższe profile 20 gr/kg. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 420

Parcela
4½ morgi miejscowość letniskowa przy stacji kolejowej i szosie miedzy lasami nadająca sie na ogrodnictwo lub budowę koło Poznania. Gądki, Książkiewicz. zdg 30 286

Kawiarnię
istniejącą szereg lat, w centrum Poznania, 70 miejsc, stała klientela — sprzedam zaraz lub od 1. lipca. Zgłoszenia Marja Dziewulska, Grudziądz, ulica 3 Maja 20 m. 3. zdg 27 974

Od 175
Jadalnie
używane — nowe. Świętosławska 10 (Jezuicka). Pg 3737-14,135

Rury
kanalizacyjne, wodociągowe najtaniej. Koska, Dominikańska 5. Ng 6813

Piece
wanny kąpielowe najtaniej. — Koska, Dominikańska 5. Ng 6814

„Meble W. Paetz"
Najnowocześniejsze wzory, niskie ceny. Poznań, Wrocławska 15. Coroczna wytsawa na Targach Międzynarodowych. dg 1166

Nowości Guziki — klamry
najnowsze fasony. Andrzejewski, Szkolna 13. dg 1189

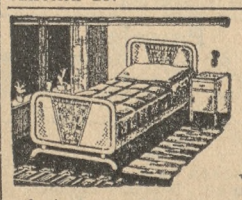

Nowoczesne
łóżka
metalowe — tapczany — materace sprężynowe — meble przedpokojowe — białe meble.
Sprzęt Domowy
św. Marcin 9/10. Asygnaty Kredyt. ng 7 235

Pianino
nowe, pierwszorzędne zamienie na drzewo stolarskie użytkowe. Zgłoszenia piśmienne Kurjer Pozn. dg 1 259

Polerowana
Jadalnia
kaukaski orzech okazyjne kupno, dla każdego stanu. Świętosławska 10 (Jezuicka). Pg 3736-14,134

Przed zakupem
prosze sie przekonać o niskich cenach wszelkich urzadzeń domowych. Świetosławska 10 (Jezuicka). Pg 3563-14.30

Okazyjnie
sprzedam Essex limuzynę 6-cio cylindrową b. dobrze utrzymaną. Apteka pod Łabedziem, Leszno. dg 1297

Jadalnie
sypialnie, gabinet nowe bardzo tanio. Stolarnia Chłapowskiego 9 Wilda. zdg 29 980

13 telefonów
aparatura telefoniczna kompletna, 10 aparatów zewnętrznych, 3 wewnętrzne korzystnie na sprzedaż. Zgłoszenia do Ekspozytury Izby Przemysłowo-Handlowej w Bydgoszczy, Nowy Rynek 10. dg 1315

Nowoczesny
gabinet
męski okazja. Świętosławska 10 (Jezuicka). Pg 3735-14,133

Jeszcze taniej
rowery
tylko w starej przedwojennej firmie Jandy, Szkolna 3, naprzeciw Szpitala miejskiego. zdg 28 371

Meble
różne likwidacji. Dąbrowskiego 33. Garaż 62 zdg 29 64

Ciężarówkę
1½ tonny gotówką do jazdy 750 Machnikowski, Kwiatowa 13. zdg 30 114

Samochodowe
części używane, podwozia mleczarskie. Auto-Bazar, Dąbrowskiego 38. zdg 29 993

Jadalnia
w dobrym stanie korzystnie. — Górczyn, Ostrobramska 20, m. 2 zdg 29 980

Bilard
nowy tanio. Telefon 58-41 zdg 30 324

Urządzenie kawiarniane
sprzedam. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 30 293

Palarnia kawy
motorem elektr., samochód Ford reklamówka, motocykl korzystnie. Mieczysław Józkowiak, Krotoszyn, Kobierska. ng 8929

Fotel
leniwiec okaz. Świętosławska 10, (Jezuicka). Pg 3734-14,132

Kiosk
spożywczy 1 500. Adres Kurjer Poznański zdg 29 562

Kapelusze
Nowości wiosenne nadeszły.
Koszule
najmodniejsze.
Krawaty
olbrzymi wybór.
Kołnierzyki
wszelkich marek i fasonów.
Olszewski
Al. Marcinkowskiego 13 Półwiejska 11. Pg 3611-14.70

Skład
kolonjalny przy ruchliwej ulicy sprzedam zaraz. Plac Działowy 5 zdg 30 526

Wózek
dziecięcy. Dąbrowskiego 88, m. 3 zdg 30 529

Skład
drobiu i owocu, centrum sprzedam. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 30 532

Wózek
dziecięcy, angielski mało używany tanio. Dolna Wilda 8 — 12. zdg 30 537

Krawieckie
urządzenie maszyną Singera — sprzedam. Szamarzewskiego 20/22 m. 2. zdg 30 544

Garnitury
klubowe
gobelinowe — mokietowe
tapczany kanapy
ceny świąteczne. Świętosławska 10 (Jezuicka). Pg 3733-14,131

Koła na oponach
samochodowych do pojazdów konnych. Auto-Bazar, Dąbrowskiego 38. zdg 29 994

Słupy
do płotów, paliki do drzew, drągi do rusztowań, wapno, cement, gips, trzcina, i inne materjały budowlane najtaniej w firmie Jan Pawłowski, ul. Tama Garbarska 25. Filja: Rynek Łazarski 17. zdg 30 049

Wózki
dziecięce — najkorzystniej — najtaniej
M. Pogorzelski, Wodna 7
najlepsze polecenia wszystkich bocianów. dg 1 360

Duńska
doga tresowana dobry stróż tanio. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 171

Rower
na sprzedaż. Drukarnia „Przyszłość", Wroniecka 15. zdg 30 228

92 morgi
budynki, inwentarz, śpiesznie — sprzedam, cena 16 000. L. Płociennik, Nekla pow. Środa. zdg 28 620

Akwarja
z rybkami sprzedam. Pocztowa 29 m. 6. zdg 29 977

Platforma
60 ctr. Mostowa 15, m. 5. zdg 30 461

Szpice
białe, rasowe, młode sprzedam. Strzelecka 18, m. 6. zdg 30 464

20 drzwi
meble kuchenne. Wielkie Garbary 11, Żurkiewicz. zdg 30 465

Wózek
dziecięcy tanio. Szamotulska 30, m. 4. zdg 30 466

Konia
platformę mleczarską na gumach sprzedam Skład Paszy, Raczyńskich 13/14. zdg 30 471

Kajakowy
motor amerykański okazyjnie. — Kowalski, Ogrodowa 15. zdg 30 474

Mleczarnia
skład mieszkanie całkowitem urządzeniem, miasto 30 000 mieszkańców spowodu wojskowości — sprzeda korzystnie. Winka, Poznań, Wielkie Garbary 35. zdg 30 476

Piekarnię
cukiernię przepisową, piec patentowy, mieszkaniem korzystnie sprzedam. Piekarnia, Kramarska 27. zdg 30 509

Kolczyki
sprzedam okazyjnie, perły orj. cena 800 zł kupione za 2 300 marek. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 30 524

Maszyny do szycia
marki „Guttman" — na motor w dobrym stanie — tanio. Inf. Kiosk, Żydowska 33 zdg 29 832

Uwaga
Wszelkie torebki piekarskie i rolki secaré najtaniej. — Edmund Koska, Dominikańska 5. Ng 8716

Największy
wybór wszelkich torebkach szarych, piekarskich, manilla, kawy, korzeni, papierów pakowych okazyjnie tanio. Edmund Koska, Dominikańska 5. Tel. 28-00. Ng 8715.

Złoto
srebro, brylanty kupuje, sprzedaje „Occasion", Aleje Marcinkowskiego 23. zdg 30 602

Okazyjny
garnitur klubowy, tapczany 40 zł Komis, Strzelecka 3 a. zdg 30 601

Restauracja - dancing
z pełnym wyszynkiem po gruntownej renowacji do sprzedania wzgl. poszukuje się do pomocy wspólniczki (ka). Bliższe szczegóły Kiosk, ul. Wodna 16. zdg 30 592

Piece
kąpielowe, wanny emaljowane sprzeda warsztat blacharski. Półwiejska 30. zdg 30 637

Mundur
wojskowy sprzedam. Piaskowa 3, m. 22. zdg 30 610

Wózek
dziecięcy, sportowy dobrze utrzymany. Dolna Wilda 42 — 4. zdg 30 611

Sekretarze
Ludwik XVI i barokowy, szafy gdańskie, obrazy sprzeda Muza, Rzeczypospolitej 4. zdg 30 619

Motocykl
750 ccm. przyczepka, po generalnym remoncie, w dobrym stanie, tanio. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 621

Okazja
sprzedam ogród 5 000 byle zaraz. Wiadomość Kramarska 25, Polaczek. zdg 30 540

Jurata
willa piętrowa murowana 10 pokoi, kuchnia i 2 łazienki przy głównej ulicy
na sprzedaż
Plac 960 m² oparkaniony. Informacyj udziela naczelnik poczty w Jastarni. zdg 30 589

Skład
obuwia w mieście powiatowem spowodu choroby natychmiast na sprzedaż. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 585

Dobrze
zaprowadzony skład, warsztat rowerów, powiatowe miasto zamienie na małe domostwo w miasteczku. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 30 583

Motocykl
300 w dobrym stanie zamienie z dopłata na 500. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 572

Motocykl
D. K. W. dobrym stanie sprzedam. Grottgera 3. Informacje portjer. zdg 30 739

Samochody
części używane podwozia mleczarskie, opony, zakup, sprzedaż Automagazyn. Jakóba Wujka, telefon 75-17. dg 749/50

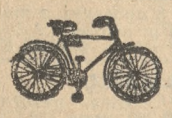

Rowery
turystyczny 85.— balonowy 95.— 5 lat gwarancji, tylko firmie Bracia Nowaczyk — Poznań. Górna Wilda 30. ng 7740

Dobrze utrzymany
Salon Ludwika
XVI imitacja kości słoniowej.
Pianino czarne
zagraniczne bardzo dobre.
Jadalnia
mahoniowa, nowoczesna okazyjnie. Zamieniam używane meble na nowe.
Poznański Dom Komisowy
Dominikańska 3. Pg 3745-14.128

Kolonjalkę
towarem, mieszkaniem sprzedam. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 31 016

Wózek
dziecięcy, dobrze utrzymany nowoczesny. Skryta 13 — 2. zdg 31 014

2 Bernardyny
młode sprzedam. Piekary 16/17 — m. 15. zdg 31 013

Pierścionek
brylantowy ¾ karat okazyjnie. Szewska 19 — m. 2. zdg 31 009

Zakład fryzjerski
z mieszkaniem przy ruchliwej ulicy w Inowrocławiu, dobra egzystencja, sprzedam. Inowrocław skrytka pocztowa 45. ng 9012

Wiosenne kapelusze
piękne jak marzenie modne a najniższe w cenie. M. Malczewski. Poznań. Szkolna 13. dg 1121/2

Meble
najtaniej poleca
Baranowski
Poznań. Podgórna 13 Pg 2543/4

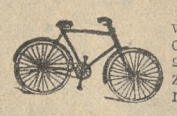

Największy
wybór, najniższe ceny tylko u Fligierskiego. Poznań, św. Marcina 23. zdg 28 266/7

Wózek
biały dziecięcy sprzedam. Zgłoszenia Wyspiańskiego 9, m. 14. zdg 31 029

Lodówkę
Marsz. Focha 83, m. 15. zdg 31 027

Tapczan
sprzedam. Kopernika 5 — 16. zdg 31 086

Kajak
żaglowy P. 7, tanio Małeckiego 35 — 1, godz. 15—21. zdg 31 060

Wózek
dziecięcy biały, modny, utrzymany sprzedam Kwiatowa 5, m. 6. zdg 31 078

Sypialkę
białą, nową, 3 miesiące używaną kuchnią kompletną spowodu likwidacji mieszkania sprzedam. — Wskaże Kurjer Pozn. zdg 31 070

Wózek
dziecięcy, dobrze utrzymany tanio sprzedam. Chłapowskiego 3, m. 10 dg 1319

Salon
Biedermeier mahoniowy inkrustowany
gabinet
mahoniowy stylowy. Św. Wojciecha 29 — 2. Pg 3729-54.306

Antyki
wyprzedaż, salony, jadalnie, gabinety tanio. Pocztowa 22. Pg 3728-54,308

Jadalnia
Słowackiego 35 — 12. zdg 31 109

Specjalnie na Wielkanoc polecam
Jadalnie dębowe
Gabinety
męskie
Sypialnie
dębowe, solidne, dobre wykonanie. Przyjmuje asygnaty „Kredyt".
Poznański Dom Komisowy
Dominikańska 3. Pg 3742-14.129

Największy
wybór najniższe ceny tylko u Fligierskiego. Poznań. św. Marcina 23. zdg 28 268/9

Ewa
krawaty, szale, skarpety. Marsz. Focha 60. zdg 31 103

Ewa
pończochy, bielizna, apaszki. — Marsz. Focha 60. zdg 31 101

Sportkę
dziecięcą tanio. Wenecjańska 12 m. 17. zdg 30 718

Stół
składowy, transparent, tanio. — Mielżyńskiego 28, m. 3. zdg 30 713

Ubranie
surdutowe, nowe, tanio palto marengo, letnie, używane. Mielżyńskiego 28, m. 3. zdg 30 712

Pracownia
Abażurów celonowych wykonuje szybko tanio. Św. Marcin 27, — prosto w podwórzu. zd 30 880

Ford
limuzyna po kapitalnym remoncie tanio. Auto Traktor, Dąbrowskiego 87. zdg 30 861

Futra
lisy wielki wybór. Od niedzieli złotej, do świąt sprzedaję najtaniej, warto się przekonać. Dobrowolski, Marcina 1. zdg 30 862

Jadalnia
tanio Stolarnia, Bukowska 9. zdg 30 863

Nowoczesny Hurt Porcelany
Wroniecka 24 podwórze przedaje Serwisy kawowe — Serwisy obiadowe — Porcelanę — Noże — Widelce — zadziwiająco tanio. (Niedziela otwarta). zdg 30 926

Wózek
dziecięcy tanio Marcina 59 — 4 zdg 30 925

Rowerek
łańcuchowy dobry, akwarium sprzedam. Poplińskich 11, m. 16. zdg 30 924

Mandoliny
11,95 gitary, skrzypce, najtaniej Firmie „Lira". Podgórna 14. zdg 30 921

Wózek
dziecięcy. Rybaki 7—26. zdg 30 899

Rzeźnictwo
tanio sprzedam. Grunwaldzka 25 zdg 30 874

Rzeźnictwo
warsztatem, mieszkaniem 1 300,— Bukowska 5, restauracja.
zdg 30 873

Urządzenie
kolonjalki, gablotki. Dąbrowskiego 94. zdg 30 870

Składowe
urządzenia. Mylna 10. zdg 30 869

Obrazy
Batowski, Wygrzewalski, oryginały, pianino. Dominikańska 1, skład. zdg 30 957

Dywan
zegar gdański, bibljoteka, salon, antyk, sypialnia. Dominikańska 1, skład. zdg 30 956

Złoty
zegarek Glashütte oryginał nowoczesny. Dominikańska 1, skład
zdg 30 955

Jeden Expresso
średni oraz włoski aparat do parzenia kawy sprzeda Restauracja Ogrodu Zoologicznego.
zdg 30 954

Bufet
pokojowy nowoczesny — tanio sprzeda Głębocki, Górna Wilda 37. zdg 30 949

Wielki wybór płaszczy, kompletów
Wiśniewski, Stary Rynek 53/54, wchód Świętosławska.
Pg 3749

Nowoczesna elegancka
sypialnia
przybrana czeczotem, Świętosławska 10 (Jezuicka). Pg 3746-14,140

Harmonja
13 registr. dobrym stanie sprzedam. Rybaki 9 — 14. zdg 30 698

Trzykołowce
inwalidzkie, towarowe wykonuje Czerniak, Mickiewicza 18.
zdg 30 699

Motocykle
przyczepki, części. Czerniak, — Mickiewicza 18. zdg 30 700

Kuźnia
z narzędziami w Poznaniu zaraz na sprzedaż. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 30 694

Kajak
trzyosobowy wiosłami sprzedam. Chwaliszewo 25 — 2. zdg 30 691

Okazja
Jadalnia, sypialna, kuchnia, szafa z lustrem. Witt. Szkolna 3.
zdg 31 004

Uwaga
kilimy, firany i kapy na sprzedaż. Na zamówienie dostarczam do domu. Michał Jacko, Wolsztyn, Poznańska 44. zdg 31 002

Antyki
ława, biurko barokowe, salonik Biedermaier. Witt. Szkolna 3.
zdg 31 003

Lodówka
1.30 szerok., 1.60 wysok. na sprzedaż. Ul. Chocimska 112.
ng 9039

Wózek
dziecięcy sportowy, granatowy z budką sprzedam. Jankowska, — Rzeczypospolitej 3, m. 12.
zdg 30 685

Płaszcze Kostjumy Komplety
przodują elegancją — cenami najniższemi bo wprost z fabryki konfekcji damskiej
Wildowa - Syn Wodna 1
Asygnaty kredytowe. ng 7 233/4

Torebki
damskie. Czysz, Szkolna 11.
Pg 2965/6-1142/3

Belki
kantówkę, łaty, szalówkę polecają korzystnie Młyny i Tartaki Dębienko, p. Steszew, telefon 6.
zdg 28 568/9

Rzeźnictwo
urządzenie nowoczesne, wygodne mieszkanie spowodu choroby — sprzedam zaraz. Budzyński, Marszałarska 5. zdg 30 732

Kolonjalkę
mieszkaniem, magiel tanio. Adres Kurjer Poznański zdg 30 730

Wózek
dziecięcy „Kon-Kon". Rybaki 9, m. 9. zdg 30 728

Brylantowy
pierścień okazyjnie St. Frankowski Ratajczaka 1. zdg 30 916

Całkowite
urządzenie do fabrykacji cukierków — czekolady oraz piec cukierniczy na rozbiórkę sprzedam natychmiast. Telefon 25-68.
zdg 30 942

Platforma
50 centnarów Długa 18 — 9.
zdg 30 864

Pianino
pierwszorzędne oryginał Seilera Kręta 6 m. 11. zdg 30 970

Sypialnia
mahoń drapę stolik inkrustowany stół do jadalni oraz używaną białą sypialnię. Chełmońskiego 23 stolarnia. zdg 30 965

Piekarnia
centrum mieszkaniem tanio sprzedam. Cukiernia St. Łajp, Stary Rynek. zdg 30 751/2

PP. Piekarze!
Ruszta, ramy, parowniki, szrufta i wszelkie armatury najtrwalsze i najtańsze Odlewni Żelaza — Składowa 4. Tel. 2491
zdg 3) 641/2

Dom
czynszowy w Gnieźnie, składem, garażem sprzedam, zamienię na mniejsze lub większe gospodarstwo dopłatą bez obciążeń. Zgł. Kurjer Pozn., Gniezno 380.
ng9029/30

Skład bławatów
konfekcji, towarów krótkich, zaprowadzony, dobrze prosperujący, miasto, powodów rodzinnych zaraz sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 892/3

Dobrze
zaprowadzony skład rzeźnicki z warsztatem maszyny powód do własnego domu. Poznań, Marsz. Focha 189. zd 30 814

Piec
kąpielowy sprzedam. Promińsk, Śniadeckich 6 zd 30 816

Story
dwa, jak nowe, tanio. Focha 101, m. 7. zdg 30 815

Kawiarenka
sprzedaż pieczywa, sprzedam. — Adres wskaże Kurjer Pozn.
zdg 30 857

Odpadki
z jadłodajni oddam. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 30 856

Żwir
i piasek. Żwirownia Kobylepole, konkurencyjne, loco budowla lub na miejscu. Ciecior, Chartowo-Poznań. zdg 30 493/4

Narzeczonym
ślubne obrączki, własny wyrób od 12 zł poleca Chwiłkowski, teraz Nowa 8. zd 30 647/8

Św. Marcin 55 Najlepszy rower Najtańsza cena!
Fachowa obsługa. ng 9018/9

Leica
aparat fotograficzny, inne aparaty, lornetki polowe, teatralne, gramofon walizkowy, szafkowy, szafki biblioteczne, witryny, komody, okazyjnie „Lamus". Strzelecka 1. zdg 31 095

Wyprzedaż
kilimy, firany, chodniki, kapy. Skibińska. Przecznica 1.
zdg 31 093

Magle
najnowszego wynalazku elektryczne i ręczne, nagrodzone złotym medalem dostarcza M. Jankowiak, Fabryka Magli, Poznań, Starołęka, tel. 14-47. zdg 31 091

Mało używana
Jadalnia
flamandzka zegarem, 12 krzeseł skórze.
Sypialnia
luksusowa, elegancka okazała kosztowała 7.500.— złotych okazyjnie. Piękny nowoczesny
Gabinet palisandrowy
cały polerowany okazały, bardzo ładny, tanio.
Poznański Dom Komisowy
Dominikańska 3.
Pg 3732-14.130

Willa
komfortowa Sołaczu 60.000, willa pięciopokojowa 18.000. Dom Zleceń, Poznań, Szkolna 12.
zdg 30 990

Skład
żywnościowy śpiesznie. Górna Wilda 56. zdg 30 984

Rower
męski drogowy nowy okazyjnie. Józefa 9 — 2. zdg 30 982

Pianina
okazyjnie i nowe dogodne warunki. „Lira", Podgórna 14.
zdg 30 938

Tokarnia
na drzewo 1½ mtr. na sprzedaż Warsztat Dąbrowskiego 42.
zdg 30 878

Urządzenie składowe
dębowe w dobrym stanie, nadające się do składu obuwia, towarów krótkich i t. p. tanio oddam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 025

Skład
mąki krupów sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 31 052.

Motor
elektryczny 220 wolt. 12,5 Km. — Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdg 31 049

Sprzedam
tanio elektroluks Garncarska 3 m. 19. zdg 31 050

Sypialnie
korzystnie Kościelna 16 — 8.
zdg 31 044

Szory
wentylator elektr. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 31 057

Radjoodbiornik
prąd stały tanio Szewska 12—6, telefon 26-98. pg 8597

Bujak — Files
Pathebeby Heliar 4.5 portretowy sprzedam. Wielka 22 — 5.
zdg 31 035

Ciężarówka
2 tonny w bardzo dobrym stanie tanio. Auto-Traktor. Dąbrowskiego 87. zdg 30 852

Maszyny
meble, garderobe, rowery, rozmaitości kupuje — sprzedaje korzystnie Dom Komisowy. Słowackiego 39. zdg 30 848

Czcionki
stemplarnię sprzedam. Poznań, Szyperska 3 — 9. zdg 30 656

Gabinet
męski, magiel domowa. — Adres wskaże Kurjer Poznański
zdg 30 742

Chleb praca
fachowcowi zakład fryzjerski Poznaniu sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 741.

Dywan
kilim 3×2 sprzedam. Skarbowa 11 m. 4. zdg 30 778

Maszyny
stolarskie i do metalu jak piły, heblarki, tokarki sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 771

Skład
robótek pracownia śródmieście zaprowadzony. Wskaże Kurjer Poznański zdg 30 735.

Skład garderoby
oraz
artykułów męskich
dobrze zaprowadzony w mieście ponad 3 tys. mieszkańców z dobrą okolicą nie daleko Poznania (kolej na miejscu, autobusy do Poznania 5 razy dziennie) zaraz ze względów familijnych korzystnie za gotówkę do sprzedania. Zgłoszenia M. Krygier, Pniewy, ul. Poznańska 5a. ng 9 017

Rower
maszyna do pisania, wentylator elektroluks, inne rzeczy. W. Garbary 19 komis. zdg 30 784

Urządzenie
kolonjalki używane tanio sprzedam Emilji Szczanieckiej 2, Kordacz warsztat. zdg 30 783

Kolonjalkę
dobrze zaprowadzona z mieszkaniem sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 30 756

Samochód ciężarowy
marki OM 2½ tonn, łańcuchowy, na przednich dętych, tylnych pełnych oponach, w dobrym używalnym stanie, tanio na sprzedaż. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 745

Skład
kolonjalny, towarem mieszkaniem maglem, ogrodem, dzierżawa 50 zł. świetnie prosperujący. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 674

Meble używane
wszelkie urządzenia domowe tanio. Centralny Dom Komisowy, Woźna 16. zdg 30 833

Meble
poleca najtaniej
K. Bakoś, Stary Rynek 51.
zdg 30 788

Lisy
wielki wybór.
Witold Zalewski
mistrz kuśnierski.
Ratajczaka 32.
zdg 30 975

Siedem
długich stołów i regały rozebrane na targi sprzedam. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 974

Wytwórnia wód
rozlewnia piw pierwszorzędna 1200 sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 992

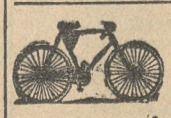

Rowery
części rowerowe
Columbus
Poznań, Wrocławska 15.
dg 1387

10. MAJĄTKI

Gospodarstwo
35—40 mórg dobrej ziemi przy kolei z dogodnym dojazdem do gimnazjum kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 997

Majątek
2 000 morgów buraczanej 60 000, wpłaty korzystnie sprzeda oraz wiele innych majątków kupna, dzierżawy wielkim wyborze poleca „Agrarja", Bydgoszcz, Śniadeckich 32. zdg 30 994

11. KUPNA

Samochody
używane, opony, dętki kupuje — płaci najwyższe ceny Autoskład, Poznań, Dąbrowskiego 89, telef. 46-74. zdg 27 661

Kupię kawiarnię
w Poznaniu w centrum miasta. Oferty z podaniem ceny lokalu oraz dzierżawy do Adm. Kurjera Poznańskiego zdg 29 501

Kupię
dom czynszowy lub willę Poznaniu, centrum, gotówka 50.000 złotych. Maliński, Krotoszyn, Florjańska 3. zdg 30 333

Pianino
dobrym stanie. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 541

Wannę
emal. lub cynkową kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 545

Tokarnię
metrówkę kupię. Adres Kurjer Poznański zdg 30 436

Garnitur
parowy, używany w dobrym stanie, Lanza lub Marschalla okazyjnie kupię. Szczegółowe oferty do Kurjera Poznańskiego
zdg 30 382

Oblig.
3% pożyczki inwestycyjnej kupuję. Oferty z podaniem ceny pod zdg 30 381 do Kurjera Poznańskiego.

Maszynę
do pisania dobrą. Oferty cena Kurjer Poznański zdg 30 377

Dywan
smyrneński lub inny 2 × 3 kupię. Oferty Kurjer Poznański
zdg 30 388

Gabinet - salonik
kupię okazyjnie oraz większy dywan. Zgłoszenia do Kurjera Poz.
zdg 30 065

Leicę
lub Reting kupię. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 30 106

Futro
damskie, płaszcz zimowy kupię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 253

Domek
z ogrodem jednocześnie oddam 3 pok. komf. mieszkanie w Poznaniu. Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdg 29 928

Pianino
kupię. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 30 557

Kupię
maszynę używaną do robienia pończoch. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 30 499

Maszynę
Singera kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 517

Kupię
Paris magazine, zeszyty nieaktualne. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 30 559

Majętność Miłosław
powiat Września poszukuje kupna
motoru
na ropę lub naftę o sile 3—5 KM.
zdg 30 588

Linoleum
niebieskie kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 571

Garderobę
używaną, meble, kwity lombardowe wszelkie rzeczy. Skład Komisowy, Ślusarska 6 a.
zdg 30 749/50

Cukiernię
z mieszkaniem, kilka lat, dobrze prosperująca, w centrum miasta spowodu przejęcia innego przedsiębiorstwa od zaraz odstąpię. — Zgłoszenia Kurjer Poznański, Gniezno 375 ng 9027/8

Wynagrodzę
kto wskaże chrześcijaninowi odpowiednia miejscowość na skład rowerów warsztatem. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 829/30

Śmietnik
1½ m³ kupię. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 858

Zegar
dwustronny na ulicę (reklamowy) kupię. Cena szczegóły Kurjer Poznański zdg 30 777

Stolarskie
maszyny, szpundownię do podłogi poszukuje. Zgł. Kurjer Pozn.
zdg 30 786

Samochód
osobowy, używany w dobrym stanie kupię. Zgłoszenia Kurjer Poznański, Gniezno 374. ng 9 026

Kupuję
wszelkie urządzenia domowe, telefon 17-40. Cetnralny Dom Komisowy, Woźna 16. zdg 30 834

Kupię
dwie wagi stołowe 10 kg. Strzelecka 26 — 3. zdg 30 769

Podzielnicę
futerko amerykańskie i planszeibe używane. Oferty Poznań, Grobla 27 a, m. 5. zdg 30 697

Kupuje
sprzedaje aparaty fotograficzne, optyczne, gramofony, maszyny oraz inne przedmioty. Komis, — Dąbrowskiego 36. Pg 3724-54,298

Pianino
kupię. Oferty Kurjer Poznański
zdg 30 971

Kwity
lombardowe, złoto, srebro, brylanty kupuje „Lamus", Strzelecka 1.
zdg 31 094

Rower
w dobrym stanie kupię. Warsztat Dąbrowskiego 42. zdg 30 877

12. DO WYNAJĘCIA

Dwa mieszkania
ośmiopokojowe II i III Wyspiańskiego blisko parku. Oferty Kurjer Pozn. zdg 24 081

7, 6, 5, 4 i 3
pokojowe mieszkania, biura, składy w każdej dzielnicy wskaże „Domus", plac Wolności 14a Informacje bezpłatne. zdg 27 399

Jeden-
dwu, trzy. Sołacka 18. zdg 27 530

7 pokoi
III piętro, ciepłe, słoneczne, Kręta 5, wynajmie gospodarz od 1-go maja. Informacje telefon 47-15. Wskaże mieszkanie dozorca.
zdg 31 038

Mieszkanie
z trzema pokojami i kuchnia, ogrodem owocowym i warzywnym, duża wioska, kościół, szkoła i dworzec w miejscu, od zaraz na dłuższy czas dla emeryta. Łaskawe zgłoszenia pod adresem: Franciszek Perz, Kruszewo, pow. Czarnków. zdg 29 714

Czteropokojowe
od zaraz wprost od gospodarza. Górczyn, Ostrobramska 20.
zdg 29 979

2
pokoje. Aleje Hetmańskie 1 — stróż. Łazarz. zdg 30 113

Siedmiopokojowe i pięciopokojowe
mieszkanie Grottgera wynajme korzystnie. Telefon 34-44.
Pg 3701-54,286

Trzypokojowe
mieszkanie z wygodami, słoneczne, willa, blisko tramwaju, 60 zł, wolne od podatku. Palacza 22.
zdg 30 444

Willa
nowa, 2 mieszkania, 3 pokoje, przynależnościami, komfortem od maja. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 368 lub tel. 41-83.

2
pokoje kuchnia, słoneczne, rynek Wildecki, pół roku naprzód, koszta 80,— 3 pokoje komfortowe, słoneczne, rynek Jeżycki, reflektanci na stanowiskach rządowych. Wiadomość G. Wilda 43 — 1b, niski parter, front.
zdg 31 088

Trzypokojowe
Mazowiecka 5, oglądać od poniedziałku. zdg 31 090

Pięciopokojowe
łazienka II, obok Starego Rynku Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 31 081

Czteropokojowe
najchętniej nowym domu gwarancje. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 31 079

4
parterowe, piece, Matejki 5 portjer. Informacje, tel. 62-14.
zdg 31 069

Siedmiopokojowe
komfortowe, wszystkie pokoje frontowe, słoneczne, parkiety, korzystnie do wynajęcia. Oferty Kurjer Pznański zdg 30 711

5 pokojowe
zaraz. Deierling, Wrocławska 38.
zdg 30 360

Najsolidniejsze biuro mieszkań
„Jur"
Piekary 26.
Pięciopokojowe
stopiętnaście.
Czteropokojowe
siedemdziesiątsiedem.
Trzypokojowe
Dąbrowskiego sześćdziesiątpięć.
Dwupokojowe
Długa. zdg 30 475

Czteropokojowe
komfortowe Nad Wierzbakiem 26 Sołacz. zdg 30 411

Pięciopokojowe
willa przy kościele, czerwca Górczyn, Częstochowska 11.
zdg 30 410

Dwupokojowe
z kuchnią od zaraz 40,— zgóry wynajmie pewnemu płatnikowi administrator św. Szczepana 14.
zdg 30 419

Dwupokojowe
łazienką, blisko Wilsona wynajmie gospodarz. Stała posada — zwrot kosztów. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 418

Trzypokojowe
na I piętrze słoneczne z kuchnią, łazienką, pokojem służbowym — świeżo odnowione zaraz do wynajęcia. A. Hetmańska 9. Dozorca wskaże. zdg 30 417

Pięciopokojowe
komfortowe, centralne. Wielka 8 gospodarz. dg 1 225

3
pokoje kuchnia łazienka. Marsz. Focha 121. zdg 30 021

Pięciopokojowe
słoneczne komfort, piece. Chełmońskiego 8 wskaże mieszk. 4.
zdg 30 101

Dwupokojowe
komfortowe. Marynarska 9, — dzwonek górny. zdg 30 467

Jeżyce
komfortowe 3 pokojowe III ptr. Warunki według umowy. Informacje u gospodarza ul. Asnyka 1, m. 2, od 4—6. zdg 30 481

Dwupokojowe
Wiśniowa 81.. zdg 30 560

Mieszkanie 6 pokojowe
komfortowe, słoneczne, I ptr., centralne. Grottgera 3, portjer.
zdg 29 551

Pokój
kuchnia. Rataje, Katowicka, Kolasiński, gospodarz. zdg 30 606

Pokój
Ogrodowa 4, IV. ptr. od gospodarza. zdg 30 607

Dwa
pokoje Lodowa 18 — 14.
zdg 30 591

Trzypokojowe
Wilsona niekomfortowe pewnemu płatnikowi. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 596

Trzypokojowy
mieszkanie (ewentl. zgóry). Oferty Kurjer Poznański zdg 30 534

2
pokoje kuchnia nowa willa 45 zł. od zaraz lub 1. 5. 36. Dębiec Rozmarynowa 3 w bok ulicy św. Szczepana- zdg 30 935

1
przynależnościami Dębiec — Gruszkowa 10 przy Południowej Skład. zdg 30 981

Dwupokojowe
kuchnią zaraz. Grodziska 39 — 4
zdg 30 875

4
pokojowe przynależnościami — parter, śródmieście, maja — wolne, czynsz zgóry. Adres Kurjer Poznański zdg 31 043.

Pokój
kuchnia Luboń. Adres. Kurjer Pozn. zdg 31 055

Trzy pokoje
z przynależnościami wynajmie gospodarz. Opalenicka 18.
zdg 31 056

Sześciopokojowe
z przynależnościami II piętro zaraz. Zgłoszenia telefon 5187
zdg 30 896

7-mio pokojowe mieszkanie
w nieruchomości przy ul. 27 Grudnia 9, III p. do wydzierżawienia Bliższe informacje Poznański Bank Ziemian. Al. Marcinkowskiego 13, pokój 13. dg 1385

Pięciopokojowe
komfortowe słoneczne willi ogrodowej, centrum zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 033

6-pokojowe
odnowione, słoneczne, piece kaflowe, III piętro, Kraszewskiego 19 od 15. 4. Zgłoszenia u administratora. zdg 30 612

Mieszkanie
5 pokoi z przynależnościami, ładne, obszerne, II piętro, w okolicy Zamku do wynajęcia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 796

Siedmiopokojowe
Pięciopokojowe
Czteropokojowe
Trzypokojowe
Dwupokojowe
Marcina 74. I. 18, front.
zdg 30 855

Pokój
z kuchnia. Żwirowa 16.
zdg 30 854

5
pokojowe, II ptr., komfortowe, centralne ogrzewanie centrum pryncypalna ulica, na biura lub mieszkanie do wynajęcia od zaraz. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 30 715

Pięciopokojowe
śródmieście wolne. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 30 753

Czteropokojowe
mieszkanie, willa, Łazarz wydzierżawie ulica Jarochowskiego 52.
dg 1 383

Pięciopokojowe
ładne, słoneczne mieszkanie z przynależnościami przy ul. Skarbowej zaraz do oddania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 794

Trzypokojowe
bezpod. Górczyn tramwaj. Informacje Bóżnicza 15. m. 1.
zdg 30 980

Willa
mieszkanie wielkopańskie, dwoma tarasami, uroczo położona, 4 obszerne pokoje, dużym holem, ewentualnie garażem, centralnem ogrzewaniem — w najwyższym punkcie Sołacza od zaraz wynajme poważnemu reflektantowi. — Obejrzeć każdego czasu, ul. Podlaska 6. zdg 30 987

Puszczykówko 46
trzy lub czteropokojowe duża weranda, komfort. Informacje telefon 70-38. zdg 31 010

Trzypokojowe
słoneczne suche komfort, 12 minut tramwaj. Wskaże Staszica 3 — 1. zdg 30 868

Komfortowe
3 lub 4 pokojowe mieszkanie. — Chełmońskiego 17, m. 7.
zdg 30 951

Dwupokojowe
Kosińskiego 25.— Zgłoszenia poniedziałek 16—17. zdg 30 946

Dwupokojowe
35,— trzypokojowe 67,— czteropokojowe 78,— centrum wynajmie. Metelski Zielona 3 — 21.
zdg 30 915

3 pokoje
słoneczne i kuchnia od 1 maja. Tęczowa 16 m. 2. zdg 30 941

Czteropokojowe
Staszica oraz Wielkie Garbary
Pięciopokojowe
Wielka od zaraz. Zgł. Sew. Mielżyńskiego 23 m. 12 od 9—14.
zdg 30 969

Dwupokojowe
od gospodarza ul. Warszawska 49
zdg 30 968

Pokój
kuchnia Poznań, Rataje, Kórnicka, naprzeciw Wioślarskiej.
zdg 31 097

Mieszkania
2 pokoje komfort, pokój z kuchnia, parkiety. Adres Kurjer Poznański zdg 31 111

13. SZUK.. MIESZK.

1—2
pokoi, kuchnią, szukam. Zgłoszenia Dąbrowskiego 7, skład mąki.
zdg 30 753

2 pokoi
przynależnościami, słoneczne Łazarz — poszukuje urzędnik Zarządu Miejskiego. Ewtl. czynsz zgóry. Bez pośredników. Oferty Kurjer Pozn. zdg 29 124

Dzierżawy willi
nowoczesnej komfortowej blisko centrum poszukuję. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 423

Administrację
kamienicy przyjmę. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 770

Bezdzietne małżeństwo
inwalida wojenny, pewny płatnik, szuka mieszkania 1 pokojowego kuchnia od 1 maja lub później. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 30 530

Mieszkania
1—2 pokoi, kuchnią gospodarza poszukuje pewny płatnik. Zgłoszenia Madejska, Leszno, poste restante. zdg 30 363

Starsze
małżeństwo szuka od 1 czerwca lub wcześniej 3 pokoj. mieszkania z przynależnościami. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 427

Emerytowany
nauczyciel poszukuje 3 lub 4 pokoje, kuchnię, łazienka, pokoik służbowy. Oferty wprost od gospodarza Kurjer Pozn. zdg 30 317

4 — 5
pokojowego mieszkania nie wyżej drugiego piętra poszukuje. — Oferty adresem, czynszem Kurjer Pozn. zdg 29 483

Poszukuję
mieszkania pokój i kuchnią od 1. 5. okolica Jeżyce ewentl. Łazarz, punktualny płatnik na stałej posadzie państwowej. Oferty Kurjer Pozn. zdg 29 616

Stały urzędnik
2—3 pokojowe, łazienką zaraz lub później wprost gospodarza. Oferty Kręta 5, skład kolonjalny. zdg 30 558

Etatowa
nauczycielka mająca 22 lata służby państwowej poszukuje słonecznego mieszkania 2 pokojowego z kuchnią. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 498

Dwupokojowego
solidny, kulturalny maja — czerwca. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 516

Czteropokojowego
ewentl. ogrodem poszukuje pewny płatnik. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 640

Dwa
pokoje kuchnia samotnym stanowisku, maja, czerwca. Peryferje wykluczone. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 620

Trzy
pokojowego komfortowego spokojnego i słonecznego mieszkania od zaraz lub lipca poszukuje osoba samotna pewny płatnik. nie wyżej I p. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 576

4
lub 5 pokoi do II piętra. śródmieście, początek Jeżyc, ewtl. później. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 574

Czteropokojowe
ogródkiem od maja lub później poszukuje. Czynsz z góry. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 566

Mieszkania
5—6 pokoi i kuchnia poszukuje centrum dobry płatnik. „Włościanin" Nowa 11. zdg 30 775

Dwupokojowego
wygodami, centrum poszukuje urzędnik. Czynsz zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 918.

4 pokoje
urzędnik przeniesiony, bezdzietny, solidny płatnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 973.

Urzędniczka
państw. mieszkania 2—3 pokojowego centrum lub blisko od maja. Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 023.

Organizacja
zarzu, okolicy Matejki, pl. Wyspiańskiego. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 083

Dwupokojowego
trzypokojowego, wygodami, blisko śródmieścia, urzędnik solidny płatnik. Oferty Kurjer Pozn. p 3173

Poszukuję
2 pokoi lub 1 pokoju kuchnią centrum od gospodarza. Czynsz zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 066

Pokoju
pokoju kuchnią lub dwóch czynsz zgóry. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 719

14. ZAMIANA MIESZKANIA

Urzędnik
zamieni 3 w centrum na 2 pokoje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 448

Zamienię
pokój kuchnię na 2 pokoje i kuchnię lub podobne Wilda. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 504

Dwupokojowe
(tanie) na trzypokojowe. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 633

Właścicielka
zamieni czteropokojowe śródmieście, najchętniej willi. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 31 105

15. POKOJE UMEBL.

Mały
niekrępujący, utrzymaniem, bez, inteligentnej osobie, łazienka — 75,— miesięcznie. Szewska 19 m. 5. zdg 29 863

Z klatki
pokój umeblowany z elektryką do wynajęcia od zaraz. — Aleje Marcinkowskiego 1 m. 8 (dom narożnikowy). zdrg 29 196

1 — 2
telefon. Słowackiego 35 — 7. zdg 30 030

Mielżyńskiego
28, m. 3, elegancki. zdg 30 714

Klatki
komfortowy. Masztalarska 7a—5 zdg 30 901

Nowomiejski
6a—25, balkonowy, duży jednoosobowy. zdg 30 908

Pokój
umeblowany, słoneczny. Bukowska 23, m. 4. zd 30 927

Wolnica
3 — 10 zdg 30 922

Cieszkowskiego
6 — 6. zdg 30 999

Śródmieście
Wały Kościuszki 5 — 4. zdg 30 998

Wygodami
Grottgera 14 — 4. zdg 30 328

Dla
urzędnika (czki) pokój frontowy przy starszem samotnem małżeństwie. Sew. Mielżyńskiego 26/27, m. 10. zdg 30 335

Skryta
7 m. 7 panom. dg 1 244

2 umebl.
używaniem kuchni, łazienki zaraz. Grunwaldzka 20 a, m. 2, godzina 5—7. zdg 30 450

Słoneczny
Słowackiego 16, m. 1. zdg 30 454

Matejki
51, m. 8, mały i duży pokój. zdg 30 355

Dwom
panom, paniom, niekrępujący. — Długa 4 front m. 9. zdg 29 739

22 złote
ładny, elektrycznością. Staszica 17 — 17. zdg 30 423

Działyńskich
9 — 6. zdg 30 292

Jasna
1 m. 3 jedno- dwuosobowy. zdg 30 219

Jasna
13 — 6. zdg 30 240

Balkonowy
słoneczny, niekrępujący, także przyjezdnym. Dąbrowskiego 23 m. 7. zdg 30 556

Komfortowy
parter frontowy. Cieszkowskiego 7 — 3. zdg 30 595

Komfortowy
Wielka 7, m. 8. zdg 30 598

Słowackiego
38, m. 1, dwuosobowy. zdg 30 599

Ogrodowa
2 — 8, utrzymaniem. zdg 30 635

Przyjezdnym
śródmieście, telefon 17-69. zdg 30 630

Pokój
także przyjezdnym. Kręta 4, II, prawo. zdg 30 569

Niekrępujący
frontowy klatki schodowej. — Szewska 11 — 4. zdg 30 792

Wielkie
Garbary 40 — 3. zdg 30 847

Pokój
Mielżyńskiego 2, m. 6. zdg 30 820

Marcina
49 — 10. zdg 30 819

Grudnia
18 — 6, telefon, łazienka, utrzymanie. zdg 30 810

Wygodami
(utrzymaniem). Kwiatowa 3 — 3. zdg 30 860

Panienkę
Romana Szymańskiego 9—6. zdg 30 662

Zaraz
Szymańskiego 4—5. zdg 30 660

Pokój
Rzeczypospolitej 4, m. 11. zdg 30 652

Elegancki
niekrępujący przyjezdnemu panu. Marcina 5 mieszk. 9. zdg 30 755

Klatki
frontowy, elektryczność. Długa 7 — 7. zgd 30 710

Marcin
18, II, lewo. zdg 30 668

Wspólny
solidnemu. Skarbowa 13, m. 2. zdg 30 669

Panu
na stanowiska. Rzeczypospolitej 5 m. 4. zdg 30 825

Dwuosobowe
komfort, pierwszorzędne utrzymanie tanio. Pierackiego 9, m. 6. zdg 30 978

2 pokoje
częściowo umeblowane, słoneczne, ładne, łazienka, elektryczność. panu na stanowisku, okolica Most Teatralny. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 977

Zaraz
czysty. Grunwaldzka 23 — 4. zdg 30 989

Przyjezdnym
najtaniej. Kolegjacki 5 — 3. — (Nowy Rynek). zdg 30 983

Kręta
6 — 2. zdg 31 018

Mickiewicza
7 — 7, od zaraz. zdg 30 773

Pokój
Poznańska 8/10, m. 4. zdg 30 866

Przechodni
dwuosobowy, obiadami. Ratajczaka 9 — 10. zdg 30 705

Wrocławska
18 — 2, 1—2 osobowy. zdg 30 680

Dla
bezdzietnego małżeństwa lub pań u samotnej. Wielkie Garbary 1, m. 12. zdg 30 727

Słoneczne
czyste dwuosobowe. Kraszewskiego 5 — 5. zdg 30 725

Pokój
elektryczność zaraz. Grobla 30 — 16 narożnik Garbar. zdg 30 911

Dwuosobowy
z utrzymaniem bez — solidnym. Szkolna 3, m. 17. zdg 30 913

Kulturalnym
elegancki także przyjezdnym Wrocławska 28/29 m. 8. zdg 30 966

Spokojna
25 — 5. zdg 31 005

Staszica
19 — 10. zdg 30 876

Pokój
Bernardyński 4 m. 8. zdg 31 024

Ładny
umeblowany Madalińskiego 2 m. 34. zdg 31 040

Pokój
od zaraz. Kręta 5 — 22. zdg 31 062

Męski
utrzymaniem, telefonem na stanowisku. Krasińskiego 8c. zdg 30 897

Panu
Pocztowa 26 — 9. Pg 3747-34.310

Klatki
lepszemu panu dwa dni tygodniowo. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 31 087

Kulturalnemu
czysty, słoneczny. Podgórna 2b m. 6. zdg 31 084

Pokój
pianinem. Łakowa 16, m. 8. zdg 31 077

Elegancki
utrzymaniem, bez. Wały Jana 11—2. zdg 31 073

Czysty
utrzymaniem. Skarbowa 15 — 7. zdg 31 074

Dwuosobowy
Dąbrowskiego 24 — 11. zdg 31 065

Panu niekrępujący
Focha 60 — 2. zdg 31 106

16. SZUKA POKOJU

Próżnego
dużego zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 661

Niekrępującego
komfortowego, bankowiec. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 473

Miłego
centrum przy starszej, samotnej osobie, telefon, tanczan poszukuje warunki Kurjer Poznański zdg 30 796

Pokoju
ewentl. próżnego z używaniem kuchni — zaraz urzędnik. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 963.

Pokoiku
10 zł. Łazarz — Matejki. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 928

17. LOKALE

Lokal
handlowy blisko Starego Rynku dwa okna, przeszło 100 m² od 15 kwietnia wolny. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 059

Kino
kompletnie urzadzone wynajme gospodarz. Półwiejska 2. zdg 29 766

Restaurację
Poznaniu dobrze zaprowadzoną od 16 lat jednych rękach pełna koncesja, pięć ubikacyj, mieszkanie trzypokojowe korzystnie spowodu choroby sprzeda Pawilon, Focha 15. zdg 30 413

Skład na filję rzeźnicką
wynajmę. Wiadomość Kurjer Poznański zdg 30 387

Lokali
na drukarnię prąd zmienny śródmieście poszukuje. Oferty metraż cena Kurjer Pozn. zdg 30 291

Ubikacje przemysłowe
większe mniejsze z dużem podwórzem korzystnie do wydzierżawienia. Koronkarska 20 telefon 12-42. zdg 29 121

Skład
mały szukam. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 479

Szukam
pokoju lub ubikacji na warsztat szewski. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 522

Warsztaty
garaże wolne. Wielkie Garbary 54. zdg 30 568

Skład
obuwia, centrum, odpowiedni na każdą branżę odstąpię. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 535/6

Stajnia
warsztat do wynajęcia. Poznań-Górczyn, Knapowskiego 26. zdg 30 375/6

Skład
z piwnicami i 2 ubikacjami, odpowiedni dla każdej branży w górnej części św. Marcina od 1. V. do wynajęcia. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 795

Lokal
na warsztat, oraz ubikacja na garaż przy ul. Dominikańskiej — dzierżawa 30 zł zaraz wynajmie Adamczyk, Grobla 17, m. I. zdg 30 734

Lokal
z mieszkaniem tanio wynajme. — Karwowskiego 1. zdg 30 986

Przemysłowo-fabryczne
różne wielkości. Kartmann, Wielkie Garbary 1. Pg 3612/3-14.127

Skład
przyległemi ubikacjami, mniejszem mieszkaniem na średnie rzeźnictwo lub inna branże bez odstępnego za dzierżawę. Zgłoszenia: Poznań, Wielkie Garbary 27, pokój 1. zdg 30 708

Skład skór
zaprowadzony tanio sprzedam. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 972

Składu
dzielnicy rynku Jeżyckiego lub innej poszukuje (filja mąki) Oferty Kurjer Poznański zdg 31 053

Lokal
obszerny na biura, przedsiębiorstwa, frotnowy, Wroniecka I piętro do wydzierżawienia. Jaroszewski, Masztalarska 6. Pg 3731-54.305

18. DZIERŻAWY

Bufet
sezon letni, miejsc. wycieczkowej blisko Poznania, na własny rachunek, objęcie 1 200 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 070

Stajnia
jednokonna, 2 konna nadające na warsztat. Żórawia 8. zdg 30 268

Ubikacje
przemysłowe jasne 300 mkw poszukuję. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 004

Garaż
przy ul. Marsz. Focha, blisko kościoła Łazarskiego do wynajęcia. Zgłoszenia Weichman, Oborniki zdg 30 514

Skład
urzadzeniem, dwa okna wystawowe, mieszkanie, przy najlepszej ulicy do wynajecia. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 584

21. LICYTACJE

Wyprzedaję
po każdej możliwej cenie, pozostałości z licytacji: ubrania męskie i dla chłopców, spodnie, płaszcze męskie latowe, obuwie męskie, damskie, czarne i kolorowe, nowe rowery damskie i męskie aparaty fotograficzne, kilim i wiele innych przedmiotów. W niedziele otwarte. Wojciechowski, Stawna 13, przy ul. Wronieckiej. Tel. 28-08. Pg 3726/7-54.302/303

22. ZGUBY

Zginął
pierścień męski 31 marca na Rolnej. Uczciwego znalazce proszę o zwrot: Rolna 23 m. 2. Wynagrodzenie zapewnione. zdg 30 062

Ostrzegam
przed kupnem skradzionego setera bronzowego „Lorda", za odszukanie, odprowadzenie zwrócę koszta i wynagrodze. Dr. Betkowski, Słowackiego 18. zdg 31 011/12

Zaginął pies
pinczer, czarnobrązowej maści — bez obroży, wabi się „Pikuś". — Uprasza się oddać u dent. Czerwińskiego, Św. Marcin 66/67. dg 1 389

23. ROZMAITE

Przeprowadziłam się
z Małeckiego 5 na
Marsz. Focha 114.
Przyjmuję panie, udzielam porad
Akuszerka Engelowa, telefon 73-73
zdg 30 039/40

Fotografje
portrety. Bracia Pecherscy, Aleje Marcinkowskiego 8. N 5322

Paniom
zainteresowanym udzielam wszelkich porad, pomocy. Akuszerka Kowalewska, Łakowa 14. zdg 30 515

Kapelusze czyści, fasonuje, przerabia
najtaniej. według najnowszych żurnali
Hain
Śródmieście tylko Sapieżyński 1. podwórze obok apteki. Łazarz tylko Focha 28, skład. Jeżyce tylko Szamarzewskiego 1. dg 1137

Pranie, prasowanie kołnierzyka 10 groszy
oraz wszelka bieliznę przyjmuje pralnia
Hain
Gasiorowskich 12. Sapieżyński 1. dg 1138

Kapelusze damskie
Najnowsze fasony. Najwiekszy wybór. Najniższe ceny.
Hain
Focha 28, wprost Gasiorowskich. dg 1139

Gorsety Biustonosze
poleca
Pracownia Gorsetów „Wanda"
Leontyna Sychowska. Ratajczaka 27 zdg 30 706

Sławna chiromantka
grafolog - fizjognomistka przyjmuje Ratajczaka 15 — 10, pasaż Apollo. zdg 30 531

Filateliści!
Czasopismo „Ikaros" wydało katolog znaczków polskich. Prospekty darmo. Białystok. zdg 30 383

Kapelusze
i wszelkie artykuły damskie kupisz najtaniej tylko
W. Wdowicki
św. Marcin 20. zd g 27 479

Książkowość
tanio odpowiedzialnie prowadzę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 100

Przyjdź
Znam Twoją przyszłość. Piłsudskiego 5 — 8. Wróżka. zdg 28 644

Ninon
paryski instytut kosmetyczny poleca niedrogie indywidualnie do cery dobierane kosmetyki, porade darmo, specjalność cery tłuste 3 Maja 7 — 11. zdg 30 519

Szyję
garderobę damską, dziecięcą tanio. Piekary 3, parter, prawo. zdg 30 625

Dykta — Dykta
Dykta — Dykta
najlepsza, najtańsza. Skład fabryczny
Św. Wojciech 28
dg 5329/30

Słynna
chiromantka przepowiada przyszłość, teraźniejszość, przekonaj nie pożałujesz. Szewska 21, m. 5 zdg 30 781/2

Wróży
chiromantka przyjezdna. Długa 11—10. zdg 30 657

Kto
projektuje wystawę okien korzystnie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 646

Przeboje
Śpij maleństwo — Kłam — Jego wielka miłość oraz wszelkie nuty poleca księgarnia Cybulskiego Marcin 9. Pianistka na miejscu. ng 9 014

Nauczycielstwo
z pełnemi kwalifikacjami oraz pewną gotówką do współpracy. Spieszne oferty Kurjer Pozn. zdg 30 789

Adarelli
znana wróżbiarka
przyjmuje także niedziele, święta. Podgórna 13, mieszkanie 10. zdg 30 831

Kroje
wykonuja specjaliści. Tomaszewski. Pocztowa 1. zdg 30 828

Wróży
chiromantka przejezdna Warszawy. Piekary 6 — 2. zdg 30 823

Przepisywanie
tłumaczenia, korespondencje w kilku jezykach załatwia Argus, ul. Piekary 5, m. 5. zdg 30 822

Maszyną
przepisuje wszelkie sprawy najtaniej. Pocztowa 15. Szkolna 12. zdg 30 991

Do Chiromantki
Ratajczaka 9 — 10 warto iść! — Ona Ci wyjaśni najzawilsze sprawy. zdg 30 947

Sellima
psycho-chiromantka. Ratajczaka 9 — 7. zdg 30 682

Marcepan
kuwertury, masło kakaowe, olejki, kawy, herbaty, kakao, oraz wszelkie surowce i przybory cukiernicze, poleca najtaniej F-ma Towary Cukiernicze, Poznań — Sieroca, Gmach Podatkowy, parter. zdg 31 089

Chiromantka
Piłsudskiego 4 — 12. zdg 30 900

Wywiady
obserwacje, windykacje dyskretnie Biuro detektywów
„Oko"
Stary Rynek 71/72. zdg 31 000

24. NAUKA

Kursy
handlowe Tyran - Zaworskiej — Strzelecka 33. zdg 25 613

Do egzaminów
ułatwiaj sobie pracę pomocami szkolnemi Hawu. Katalog obejmujący wszystkie przedmioty szkolne wysyła bezpłatnie: Wydawnictwo „Hawu", Warszawa, Królewska 25/29. Tg 550

Francuski
konserwacja. Przygotowanie matury. (Dyplom paryski.) Plac Nowomiejski 6 a, parter. zdg 30 435

Matematyki
II. gimn. kto udzieli. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 442

Nauczycielka
udziela lekcyj języka francuskiego, niemieckiego i muzyki. Miesięcznie 5 zł. Szybkie postępy. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 401

Niemieckiego
korespondencji handlowej lekcyj, konwersacji udzielam. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 385

Angielka
poszukiwana. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 507

Profesorka
doświadczona przystąpi z gotówką do współpracy w szkole prywatnej. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 508

Jąkania
oraz wszelkich wad jezykowych oducza radykalnie, raz na zawsze według własnej doświadczonej metody. Dużo świadectw oraz podziękowań od obarczonych oraz wybitnych osób. Na życzenie wyjeżdżam. Przyjmuję codziennie od 5—7 popoł. Lange-Wnukowski, b. dyrektor Teatrów Polskich. — Dąbrowskiego 34, m. 15 (dom ogrodowy pt.) zdg 30 738

Kursy
handlowe Sawickiej, pl. Wolności 2. zdg 30 845

Kursy
książkowości, stenografji, korespondencji, rachunków, pisania maszyna, Kromczyńska, Ogrodowa 16, II. zdg 30 678

Matematyczka
studentka udziela lekcyj. Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 067

25. MUZYKA

Pianina
transportuje zł 8.— Drygas, Podgórna 10a. zdg 29 599

Jazzbandzista
młody wolny 15. Zgłoszenia Kurjer Pozn. ng 8 908

Orkiestra
nastrojowa salonowo dancingowa z dużym repertuarem i najnowszemi instrumentami tylko czysto chrześcijańskie zespoły zechcą swe oferty złożyć wraz podaniem ostatecznych warunków do Kurjera Pozn. zdg 30 310

Wiolonczelista
saksofony, jazzband wolny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 050

Jazzbandzista
z dobrym głosem, solista od zaraz lub później. Szymkowiak — Grudziądz, Bracka 7 m. 16. ng 8 513

Orkiestra
przy Związku Inwalidów Wojennych R. P. w Poznaniu poleca swoje zespoły dęte i smyczkowe na zabawy wielkanocne i wiosenne. Orkiestra jest dobrze zgrana i dostarcza swoje zespoły do 30 muzyków. Dla Towarzystw zniżka. Zgłoszenia uprasza Związek Inwalidów Wojennych R. P. w Poznaniu, ul. Kozia 8, tel. 29-94. zdg 30 344/5

Duet
mieszany acordeon, trio jazz, czelo, śpiew wolne. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 325

Lekcje
fortepianu zaawansowanym Ratajczaka 15 — 4. zdg 30 962

Trio
pierwszorzędne, wolne zaraz — Konin „Café Club". zdg 31 1-9

26. SZUKA POSADY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych.

Wychowawczyni
niemowląt poszukuje posady na wsi, dobre polecenia. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 877

Pierwszorzędna
krawcowa domowa także na wyjazd. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 639

Kto
z szanownych P. T. dopomoże 21 letn. inteligentnej panience w uzyskaniu jakiejkolwiek lżejszej posady. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 266

Gospodyni
klucznica dzielna, energiczna z 3-letnią praktyką Zupu, wiek średni poszukuje posady do prowadzenia sanatorjum lub poważniejszych zakładów. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 149

Panna
inteligentna do dzieci, wszelkich prac, świadectwa, szuka posady 15. 4. 36. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 528

Poszukuję
posługi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 446

DODATKI KRAWIECKIE

kupuje się najtaniej i najkorzystniej w firmie

Z 13237 **E. LEJOWA**

Stary Rynek nr. 44 wejście z ulicy Woźnej.

Inteligentna

poszukuje posady do wychowania dzieci wzgl. zaopiekuje się chorą osobą. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 533

Kucharka

w średnim wieku — dzielna w swym zawodzie (13 lat w jednej posadzie, z dobremi świadectwami i referencjami) szuka posady od 1. 5. 36. do 3—4 osób lub przychodnia. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 30 346

Panienka

z wykształceniem przyjmie od zaraz posadę do dzieci lub do towarzystwa. Najchętniej wieś. Wymaganie skromne. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 439

Za

cukiernika w naukę, jestem wolny od uczęszczania do szkoły dokształcającej. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 380

Inteligent

znający wszelką pracę biurową i książkowość z absolutną pewnością w bilansie oraz znajomością języka niemieckiego, żonaty z rodziną, bez żadnych środków, poszukuje jakiejkolwiek pracy. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 372

Drukarz-

zecer aksydensowy, żonaty z rodziną, poszukuje pracy. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 371

Kupiec

młody 30-letni, posiadający gruntowną wiedzę nowoczesnego dekoratorstwa wystaw, nowoczesnej reklamy itp., zdolny, obejmie odpowiednie zajęcie w jednej lub kilku firmach, ewentualnie przyjmie kierownictwo handlu galanteryjnego. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 400

Biurowa

młodsza znająca dobrze książkowość, maszynę oraz kasę, przyjmie posadę w przedsiębiorstwie handlowem lub biurze prywatnem. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 396

Dziewczyna

do wszystkiego z cośkolwiek gotowaniem poszukuje posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 432

Rządca gospodarczy

lat 40, prakt. 15 lat z ukończoną szkołą rolniczą w Niemczech, rzutki, energiczny oraz obowiązkowy. W ostatniej posadzie 3½ roku na majątku 3 600 mórg ciężkiej ziemi, poważne referencje, długoletnie świadectwa, poszukuje stałej samodzielnej posady zaraz lub od 1. 7. 1936. Zgłoszenia Bernard Bednarek, Obrzycko, woj. Poznańskie. zdg 30 737

Służąca

do wszystkiego uczciwa od zaraz lub 15. 4. szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 723

Panna

inteligentna biegła średniego wykształcenia, poszukuje posady w cukierni, względnie pieczywa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 964.

Samodzielna

kucharka długoletnie świadectwa szuka posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 006

Służąca

samodzielna dobrem gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 096

Służąca

z dobrem gotowaniem, prasowaniem sztywnej bielizny, zna pracę w ogrodzie, samodzielna — pod dyspozycje Pań. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 110

Chłopiec

inteligentny z dobrej rodziny poszukuje nauki w drogerji. Oferty Kurjer Pozn. zdg 29 999

1 000,—

kaucji bankowej za posadę woźnego, inkasenta lub inną. Oferty Kurjer Pozn. zdg 29 130

Zarządzająca

gospodyni, energiczna, inteligentna, uczciwa, z dobremi świadectwami dla wyręczenia pani domu, poszukuje posady na dużym majątku. Zna doskonale sztukę kulinarną i gosopdarstwo domowe oraz podwórzowe. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 463

Dziewczyna

z gotowaniem poszukuje posługi całodziennej z praniem tylko w śródmieściu. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 472

Gosposia

szuka posady do samotnej osoby tylko na wieś. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 30 480

Kuchmistrzyni

poleca się do gotowania na śluby misje itp. na wsi gotuje smacznie oszczędnie wypiekam ciasta zimny bufet pierwszorzędne polecenia. M. Rożnowska św. Marcin 75 m. 5. zdg 31 026

Poszukuję

posługi z długoletniemi świadectwami i dobremi poleceniami. Ofertami Kurjer Pozn. zdg 30 929.

Dziewczyna

uczciwa kochająca dzieci szuka posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 061

200,— zł

kaucji, przyjmę posadę woźnego, inkasenta lub w przedsiębiorstwie. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 769

Kierownik

cukierni-kawiarni (ostatnio 12 lat znanej pierwszorzędnej cukierni) obeznany najdokładniej z branżą szuka odpowiedniego stanowiska. Prima referencje. Gwarancja. — Łaskawe zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 31 028

Gospodyni

kucharka z wykwintnem gotowaniem, konserwy, owocu, jarzyn, prasowanie sztywnej bielizny — pracy w ogrodzie, zakładanie inspektów, najchętniej na probostwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 100

Samotna

poszukuje posługi cały dzień. — Oferty Kurjer Poznański zdg 31 031

Dziewczyna

Kucharka samodzielna, bardzo dobrem gotowaniem, świadectwa polecenia do lepszych domów — szuka posady od 1. 4 lub później w Poznaniu. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 30 923

Dla

2 chłopców zdrowych i silnych lat 15 i 17 (pełne sieroty) szukam miejsca jakiejkolwiek nauki (o ile możliwe z utrzymaniem), może być i na prowincji. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 31 020

Młodsza

szuka posługi. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 503

Emerytowany

skarbowiec podatkowy, żonaty, bezdzietny, lat 50, przyjmie w majątku posadę kasjera za ordynarje i mieszkanie bez pensji. Bogacki, Poznań, Przemysłowa 21. m. 5. zdg 30 578

Młoda

inteligentna panna, obeznana z zarządem gospodarstwa domowego, ogrodowego i mlecznego, poszukuje odpowiedniej posady. — Warunki skromne. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 851

Książkowy

korespondent biegły, język polski, niemiecki, piszący, na maszynie poszukuje od zaraz posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 654

Sierota

młoda przyjmie posadę od 15. 4. Zgłosz. Kurjer Pozn. zdg 30 760.

Gosposia

samodzielna poszukuje posady do samotnego lub też do księdza tylko w Poznaniu. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 30 663

Dziewczyna

dobrem gotowaniem szuka posady. Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 835

Gosposia

miła, inteligentna wdowa, lat 27, szuka pracy, na wieś na plebanję lub do dworu. Warunki skromne byle zaraz. Zgłoszenia Poznań, Szamarzewskiego 20/22, m. 1, — Niuta. zdg 30 867

Praktykant gospodarczy

ze szkołą handlową, rolniczą i praktyką poszukuje posady zaraz lub później. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 995

Syn

fotografa przyjmie dobrą posadę lub dzierżawę zakładu. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 993

Rządca gospodarczy

lat 34, praktyką w majątkach intensywnie zagospodarowanych poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 108

Stołowy - cukiernik

młodszy pewny w swym zawodzie z kaucją poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 30 496

Stołowy

młodszy trzeźwy z gwarancją poszukuje posady. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 30 497

Panienka

szuka posady piekarni. cukierni. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 766

Mistrz ceglarski

z I a świadectwami, kilku letnia praktyką, obeznany bardzo dobrze z wszelkiemi pracami ceglarskiemi, kalkulacja i działem technicznym szuka posady. Meijscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 521

Urzędnik

gospodarczy, młodszy, ukończona szkoła rolnicza, 3-letnią praktyka majątkach hodowlanych, szuka posady. Łaskawe zgłoszenia Tietz Orędownik, Oborniki. ng 8995

Przychodnia

do dzieci na cały dzień poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 594

Uczciwa

czysta poszukuje posady z gotowaniem w lepszym domu. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 597

Posługi

całodziennej, świadectwo długoletnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 626

Ogrodnik

młodszy kawaler poszukuje posady zaraz lub później. M. Kubiaczyk, Duszniki, pow. Szamotuły. zdg 30 650

Czeladnik

piekarski i cukierniczy, dzielny w swym zawodzie poszukuje posady od zaraz lub później. Wojtczak, Zalesie, poczta Góra, pow. jarociński. zdg 30 615

Samodzielnem

gotowaniem szuka posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 979

Dziewczyna

jako pokojowa szuka posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 988

Szofer

monter, wymowny, obeznany z warsztatem wszelkich pojazdów mechanicznych poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 019

100,—

złoże kaucji za jakąkolwiek pracę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 017

Dziewczyna

uczciwa gotowaniem szuka posady zaraz lub 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 015

500 zł

kaucji złoży za posadę, kupiec kolonjalno-zbożowy, lub pracę biurową. Oferty Kurjer Pozn. zdg 31 009

Fotografistka

samodzielna przyjmie posadę. — Oferty Kurjer Poznański zdg 30 959

Bufetowa

dzielna, dobremi świadectwami szuka posady. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 30 958

Panna

lat 27, poszukuje posady do objęcia wraz z szyciem, miejscowość obojętna. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 30 953

Dzielna

hafciarka maszynowa. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 950

Bona

wychowawczyni praktyka, szyciem przyjmie posadę, miejscowość obojętna. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 687

Mleczarz - serowar

doświadczony kaucja. poszukuje posady. Wierzbińska. Kościan. Surzyńskiego 31. zdg 29 233

Fryzjerka

poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 765

Dziewczyna

poszukuje posady do wszystkiego lub do dzieci. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 060

Kupiec

z branży sukna szuka posady ekspedjenta lub podróżującego. dam 1 000.— pożyczki. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 015

Bufetowa

uczciwa szuka pracy od zaraz. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 30 081

Praczka

poszukuje posługi lub prania. — Oferty Kurjer Poznański zdg 30 088

Wiejska

służąca poszukuje posady zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 107

Sierota

szuka posady do wszystkiego — Oferty Kurjer Poznański zdg 30 042

Panna

szuka posady w piekarni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 066

Uczeń

piekarski, dwuletnią nauką poszukuje dalszej nauk. Oferty Kurjer Pozn zdg 30 018

Skromna

uczciwa panienka z gotowaniem szyciem dobremi poleceniami szuka posady do dzieci lub wszystkiego. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 30 250

Ekspedjentka

polski, niemiecki piekarni kawiarni cukierni poszukuje posady. — Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn zdg 26 082

Ekspedjentka

polski niemiecki piekarni kawiarni cukierni poszukuje posady. — Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 26 082

Szofer

kowal, lat 29, znam wszelkie reparacje maszyn rolniczych, traktorów, motorów gazowych i ropnych, prowadzenie młocarń i światła elektr. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 645

Kucharka - służąca

z długoletniemi świadectwami z dobremi referencjami, bywająca w lepszych domach szuka posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 571

Młoda

uczciwa poszukuje pracy do wszystkiego w lepszym domu od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 29 658

Szukam

posługi od zaraz. Oferty Kurje Poznański zdg 29 522

Służąca

poszukuje posady do wszystkiego Oferty Kurjer Poznański zdg 29 578

Dziewczyna

lat 21, poszukuje posady do wszystkiego, praniem. cośkolwiek gotowaniem zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 604

500 zł

kaucji złoży za posadę kupiec branży zbożowej i kolonjalnej albo w biurze. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 565

Posługi

wieczorem poszukuję. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 29 601

Ekspedjentka

z branży rzeźnickiej, dzielna, z dobremi świadectwami poszukuje posady od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zgd 29 721

Dziewczyna

uczciwa do wszystkiego z gotowaniem, szuka posady, świadectwa długoletnie. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 737

Dziewczyna

do wszystkiego z gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 722

Poszukuję

posady do dzieci z szyciem i wszelkiemi robótkami. Oferty Kurjer Poznański zdg 29 140

27. WOLNE MIEJSCA

Energiczna

zarządczyni gospodyni z dobrem gotowaniem, zamiłowaniem do hodowli drobiu, dbająca czystość całego gospodarstwa domowego potrzebna od zaraz. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 28 613

Ogrodnictwo handlowe

poszukuje dobrze poleconego pomocnika kwiaciarza, wiek do 25 lat, na stałą posadę. Zgłoszenia z odpisem świadectw Kurjer Poznański zdg 29 987

Bankowiec

otrzyma stałą posadę kierowniczą na prowincji za pożyczkę do 1 500 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 244

Panienka

inteligentna do składu papieru, wykwalifikowana, dobrze polecona potrzebna zaraz do miasta powiatowego. Zgłoszenia Kurjer Poznański, Gniezno 377. ng 9 031

Fryzjer

damsko - męski, fryzjerka zaraz. Grunwaldzka 13. zdg 29 672

Fotografistka

siła pierwszorzędna, znająca wszelkie prace fotograficzne poszukiwana od 1 maja. Oferty z odp. świadectw i fotografją Jan Nawrocki, Kępno, ul. Marsz. Piłsudskiego 23. zdg 30 586

Marszantka

potrzebna zaraz. Marsz. Focha 57. zdg 30 764

Panienka

inteligentna, z lepszej rodziny — dobre polecenia, znająca język niemiecki dla 2 dziewczynek potrzebna. Szczegółowe oferty Kurjer Poznański zdg 31 037

Agentów

na bezkonkurencyjny artykuł kuchenny. Zgłoszenia Chwaliszewo 21/22, m. 9, codziennie od 16—17. zdg 31 075

Panią

która zna prace biurowe w młodszym wieku poszukuję do samodzielnego prowadzenia domu — Oferty z podaniem wieku, proszę do Kurjera Pozn. zdg 31 072

Poszukuję

maszynistki polsko - niemieckiej znajomością stenografji oraz książkowości. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 117

Za

pożyczenie 500 zł dam posadę. — Oferty Kurjer Poznański zdg 30 879

Posługaczka

uczciwa, Świętokrzyska 3 — 14 zdg 30 909

Służąca

potrzebna zaraz. Wenecjańska 7, m. 2 . zdg 30 729

Marszantka

zaraz. Świętosławska 12 (Jezuicka). zdg 30 677

Tylko polskie wyroby na polski stół!

Jajka Wielkanocne

jedwabne, alabastrowe artystycznie malowane.

Baranki — Zajączki i inne figurki

z czekolady, marcepanu itd.

Specjalność: **Jajka marcepanowe**

z prawdziwych migdałów znane dla swej niedoścignionej jakości.

Codziennie **świeży** towar — **tani,** bo **własnego wyrobu.**

BRACIA MIETHE

właśc. M. KACZMAREK

Poznań, ul. Br. Pierackiego 8

Firma istnieje 64 lata.

Uczeń

mech. tokarski. Zgłoszenia Poznań, Grobla 27 a, m. 5. zdg 30 696

Wspólnika

do wytwórni czekoladek 1 000 do 2 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 31 045

Marszantka

potrzebna utrzymaniem lub bez. Focha 103. zdg 30 814

Szofer

wspólnik na taksówkę zaraz z gotówką 500 do 1000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 894

Dziewczyna

z gotowaniem do wszystkiego na wieś. Poznańska 43. m. 5. zdg 30 895

Francuzka

bona-freblanka, najchętniej reemigrantka potrzebna do chłopca 5-letniego. Reflektuje się na osobę młoda i zdrowa. Zgłoszenia z życiorysem, fotografia i odpisem świadectw oraz podaniem warunków uprasza się nadesłać pod „276" P. A. T., Grudziadz. ng 8514

Dzielne ekspedjentki

mogą się zaraz zgłosić Siwa — Stary Rynek 80/82 zdg 30 655

Linotypisty

poszukuje się od zaraz. Zgłoszenia w ekspedycji Kurjera Pozn. ng 9 032

Za

pożyczkę 200 dam panience stała posadę biurowa. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 661

Potrzebna kucharka

do majątku od 15 kwietnia. Wymagana znajomość doskonałego gotowania oraz pieczenia ciast i chleba. Kierować oferty wraz z odpisem świadectw: Ziemia Kaliska, majątek Wilczków, poczta Tokary. Oferty nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi. zdg 31 120

Poważne towarzystwo ubezpieczeniowe przyjmie

Kilku inspektorów (ek)

Reflektuje się na siły pierwszorzędne, inteligentne z dobrą prezencją. Pensja i prowizja. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 30 800

Bajcerka

potrzebna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 985

Subzastępcę

poszukuję Poznańskie, Pomorze, na lakiery i inne, referencje, kaucja wymagana. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 871

W sobotę, 4 kwietnia 1936 r., o godz. 1 w nocy zasnął w Bogu, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakramentami św., mój najdroższy mąż, nasz ukochany ojczulek, syn, brat, wujek i szwagier, ś. p.

Leon Adamczewski

drogerzysta

przeżywszy lat 33. Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 7. bm., o godz. 16,30 z kaplicy cmentarza górczyńskiego.

W ciężkim smutku pogrążeni

dg 1390 **żona z dziećmi i rodzina.**

Poznań, ul. M. Focha 93, Kościan, Pniewy.

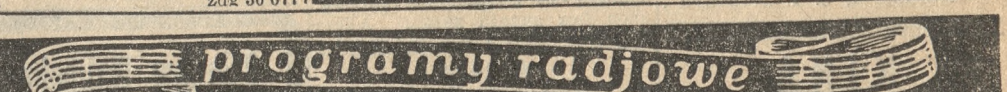

OGÓLNOPOLSKIE

Poniedziałek, 6 kwietnia.

6.30 audycje poranne; **6.50** koncert poranny w wykonaniu Małej Orkiestry P. R.; **11.57** sygnał czasu; **12.25** „Na wiosnę" — koncert su; — **12.03** dziennik południowy; **12.25** „Na wiosce" — koncert w wyk. Ork. Kameralnej z Krakowa; **15.10** chwilka gospodarstwa domowego; — **15.15** wiadomości o eksporcie polskim. (Wilno nadaje aud. lok.); **16.00** lekcja języka niemieckiego; **16.15** chór „Lutnia-Macierz" pod dyr. Jerzego Kołaczkowskiego (ze Lwowa); **16.30** Teatr Wyobraźni: fragment słuchowiskowy: „Biały mnich" Edwarda Marquiny, w przekładzie z hiszpańskiego i opracowaniu dr. Stefana Esmanowskiego; **16.50** „Minuta poezji": Wiersz Juljusza Słowackiego „Radujcie się. Pan Wielki narodów nadchodzi"; **16.55** „Latający uniwersytet" — pogadanka; **17.10** współczesna polska muzyka fortepianowa w wyk. Maryli Jonasówny; **17.40** „Walka człowieka ze szkodnikiem — owadem" odczyt z Wilna; **17.50** „Paryż" — film radiowy. Audycja muzyczna Jerzego Tepy (ze Lwowa); **18.55** pogadanka aktualna; **20.00** audycja żołnierska; **20.30** trio salonowe P. R. W przerwie o godz. **20.45** dziennik wieczorny oraz „Obrazki z Polski współczesnej"; **21.15** „Na wysokiej połoninie" — audycja literacko-muzyczna poświęcona Huculszczyźnie; **22.00** koncert symfoniczny w wyk. ork. symf. P. R. pod dyr. Mieczysława Mierzejewskiego oraz Józefa Madeja (klarnet).

WARSZAWA

Poniedziałek, 6 kwietnia.

Warszawa — 12.15 pog.: „Listowne nauczanie rolnictwa"; — **15.30** muzyka lekka z płyt; **18.30** aud. dla dzieci: „Już wiosna"; **23.05** muzyka salonowa z płyt.

POZNAŃ

Poniedziałek, 6 kwietnia.

Poznań — 12.15 skrzynka rolnicza; **13.15** muzyka z płyt; — **15.30** słynni soliści (płyty); **18.30** skrzynka ogólna; **19.20** muzyka symfoniczna z płyt; **23.05** muzyka salonowa z płyt.

PROPONUJEMY LAMPOWICZOM

na poniedziałek:

17.00 Frankfurt. Utwory na wiolonczele i fortepian. **Moskwa. (Kom.).** Recital śpiewaczy; **17.10 Wiedeń.** Pieśni i arje. **17.15 Rzym** Recital skrzypcowy. **Koszyce.** Muzyka cygańska. **17.30 Budapeszt.** Pieśni węgierskie. **17.40 Praga.** Recital fort. Mikeliki. **17.50 Lipsk.** Wesołe popołudnie.

18.30 Budapeszt II. „Parsifal" —opera Wagnera (akt I i II). Tr. z Opery. **Radio Paris.** Koncert ork. symf. **18.45 Lipsk.** „Kantata miłosna".

19.15 Strasburg. Muzyka hiszpańska. **Berlin.** Muzyka fortepianowa. **19.25 Hamburg.** Pieśni Loewego. **19.30 M. Ostrawa.** Muzyka lekka. **Koszyce.** Muzyka lekka. **Anglja (Nat. Progr.).** Utwory prof. Schumanna.

20.00 Praga. Koncert chóru dziecięcego. **Bratislawa.** Muzyka lekka. **20.10 Koenigsw.** Koncert popularny. **Królewiec.** Muzyka lekka. **Kolonja.** Koncert poniedziałkowy. **Wrocław.** Koncert ork. wojsk. **Berlin.** Melodje wiosenne. **Sztutgart.** „Der Vater aus Dingsda" — operetka Kuennekego. **20.25 Bukareszt.** Kwartet Brahmsa. **20.35 Rzym.** Koncert wieczorny z udz. Enzo de Muro Lomanto (śpiew). **20.50 M. Ostrawa.** Koncert kwartetu wokalnego.

21.00 Anglja (Nat. Progr.). — „Variations serieuses" — Mendelssohna. **Bruksela franc.** Koncert ork. symf. **21.15 Anglja (Reg. Progr.).** Muzyka tan. **21.25 Wiedeń.** Wesołe melodje. **21.30 Wieża Eiffla.** Festival Gauberta. **Strasburg.** Koncert zesp. Wiener Saengerknaben. **21.40 Kolonja.** „Przygody sowiżdrzała" — poemat symf. Ryszarda Straussa pod dyr. Kompozytora. **21.45 Radio Paris.** Koncert kameralny.

22.00 Stockholm. Koncert kameralny. **22.10 Koenigsw.** Nocna muzyczka. **Wrocław.** „Dobrej nocy" — koncert ork. **Budapeszt.** Koncert symfoniczny. **Berlin.** Koncert solistów. **22.40 Medjolan.** Muzyka taneczna.

23.00 Kopenhaga. Muzyka taneczna. **Koenigsw.** „Prosimy do tańca". **23.30 Anglja (Reg. Progr.)** Muzyka tan. **23.45 Radio Paris.** Muzyka tan. **Wiedeń.** Fragmenty operowe Beethovena. **Anglja Nat. Progr.).** Muzyka lekka

24.00 Frankfurt. Kone

Fabryka Uniwersum, Poznań
Żądać w aptekach i drogerjach.
ng 8839

Bezrobotny
wymowny uczciwy potrzebny. — Oferty, życiorys, fotografja Kurjer Poznański zdg 30 543

Pomocnik
szewski potrzebny zaraz. Przemysłowa 40. zdg 30 353

Chłopiec
do posyłek potrzebny. Wskaże Kurjer Poznański zdg 30 443

Bilansista
rutynowany udzieli lekcyj księgowości, bilansowania połączonych z praktyką. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 406

Skład maszyn do szycia na terenie Gdyni poszukuje od zaraz
pani,
ze znajomością haftu na maszynie do szycia, jak wyszywania, aplikacji, haftu ‚Richelieu', ściegu okrętkowego i haftowania wełną, do udzielania kursów klienteli w składzie. Zgłoszenia z odpisami świadectw i podaniem wynagrodzenia do Kurjera Poznańskiego pod zdg 30 222

Potrzebna
zdolna ekspedjentka do konfekcji damskiej od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 542

Potrzebny
od zaraz na sezon letni energiczny polowy, kawaler z własną bronią i rowerem oraz pozwoleniem na noszenie broni. Zgłoszenia z podaniem warunków przyjmuje Majetność Łeki Małe, poczta Wolkowo, pow. Kościan. zdg 29 428

Pea-Krem
utrzymuje świeżość cery
w każdej porze roku
ng 7263/4

Służący - kawaler
z bardzo dobremi świadectwami i poleceniami. Oferty piśmiennie Maj. Kotowo poczta Grodzisk. zdg 30 204

Służąca
zdrowa i uczciwa do wszystkiego. Kochanowskiego 8 m. 9. zdg 29 988

Lekarz dentysta (tka)
do samodzielnej pracy z urządzeniem lub bez przy instytucji lekarskiej poszukiwawne od zaraz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 462

Robotnik
młodszy z gotówką 200.— Oferty Kurjer Poznański zdg 30 520.

Służąca
z gotowaniem potrzebna. M. Goślińska, Św. Marcin 29, II. zdg 30 639

2
młodsze panienki do wszystkiego zaraz potrzebne. Wojtarek, Kozia 8. zdg 30 628

2
samotnych robotników zaraz potrzebni. Wojtarek, Kozia 8. zdg 30 629

Szofer
kawaler gotówką 1 500 złotych otrzyma stałą posadę. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 331

Potrzebny drugi
lekarz
w Borku mieszkanie zapewnione. Oferty „Par" Poznań pod 14.73. Pg 3 705-14,73

Fotochemigraf
potrzebny na stałą prace. Łódź, Piotrkowska 101 „Poligrafja". ng 8 897

Potrzebna
wychowawczyni do chłopca 5 lat, bezwzgl. zdrowa i czysta, wiek 25—35. Dobry niem. lub franc. Pomoc w domu. Poroz. listownie lub osob. Warszawa (Mokotów) Odyńca 41/1 płk. Dunin-Zuchowski. ng 8 895

Ekspedjentki
potrzebne towary krótkie. Wielkie Garbary 40. zdg 30 649

Bufetowe
kelnerki przystojne, z gwarancją zaraz potrzebne. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 30 638

Potrzebna
uczenica. Szwalnia, Wały Jadwigi 3 a — 9. zdg 30 724

Bufetowa
przystojna Restauracja Półwiejska 5. zdg 30 961

Pomocnica
do szycia Górna Wilda 50 — 3 zdg 31 046

Marszantka
ekspedjentka, uczenica potrzebne. Kramarska 23. Pg 3725-54,301

Dziewczynę
bez spania. Zagórze 13 m. 11. zdg 31 064

Stenotypistka
polsko-niemiecka ze stenografja w obu językach rutynowana, zaraz potrzebna. „Tatra-Auto" — Warszawa, Czerniakowska 207. Pg 3508-62,211

KORZYSTNIE!
DOM-ŚPICHRZ
nadający się do handlu zbożem i ziemiopłodami, węglem, żelazem itd. od zaraz do **wynajęcia** lub **sprzedania.** Zgłoszenia
dg 1373
W. BAZAK, Rychtal p. Kępno.

Największy Browar
poszukuje poważnych 2 agentów do sprzedaży piwa butelkowego na własny rachunek gotówka do tego przedsiębiorstwa potrzebna 600 do 800 zł. Pisemne zgłoszenia z podaniem referencji do Kurjera Poznańskiego zdg 30 744

Rzeźnik - robotnik
do lat 30, silnej budowy ponad 1.80 poszukiwany. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdg 29 623/4

28. ROZRYWKA

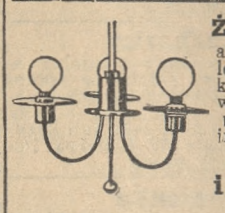

Żyrandole
abażury ample lampy biurkowe wielki wybór przeprowadzamy instalacje
Idaszak i Walczak
Poznań.
św. Marcin 18 przy Fr. Ratajczaka. Asygnaty „Kredyt".
Pg 3096-10.116

NA RATY! **Bez ASYGNAT „KREDYT"!**

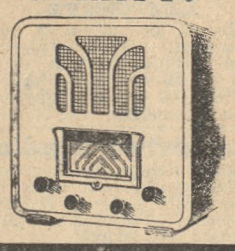
Tg 632

RADJOODBIORNIKI PHILIPS
Najnowsze modele 3 zakresy fal na prąd zmienny, uniwersalne i stały najkorzystniej poleca firma:
GRIMM i KAMIEŃSKI ul. 27 Grudnia 14 telefon 57-27

Lekarce
dentystce dobrze prosp. praktyke blisko Poznania wydzierżawie. spółke lub pensje. Oferty Kurjer Poznański zdg 30 850

Panny
biegłe oraz uczennice krawieczyzny damskiej przyjmę zaraz. — Susicka, Mostowa 26. zdg 30 817

Wspólnika
z gotówką od 1500,— do powiększenia hurtowej sprzedaży artykułów spożywczych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 912

MORITURI-ZIARNA NA MYSZY
MORITURI-PASTA NA SZCZURY
ŻĄDAĆ w APTEKACH, DROGERJACH, i SKŁADACH APTECZNYCH
FABRYKA UNIVERSUM POZNAŃ
ng 7296/7

Jeżeli
fotografje
to Fotoexpress - Majewski. Św. Marcin 6. zd 30 150

Anny Ondra
Figlarnie przesłodka trzpiotka.
Całuj mnie jeszcze
Arcyrozkoszna komedja
Kinoteatr „Sfinks"
zdg 29 772

Kinoteatr „Gwiazda"
Al. Marcinkowskiego 28. Od dziś soboty, dnia 4 kwietnia b.r. Najpotężniejsze arcydzieło filmowe
„Regina"
Adolf Wohlbrück — Olga Czechowa — Luisa Ulrich.
zdg 30 477

Londyńska
Masztalarska, poleca swym bywalcom sympatyczny pobyt, ceny zniżone, koncert. zdg 30 767

Palmarium
Winiarnia, Półwiejska 5. Miły pobyt niskie ceny. zdg 30 960

Dziewczęta
w mundurkach. Kinoteatr Wilsona. zdg 31 036

Kapelusz
stary fasonujemy modnie — Nowy na zamówienie —
fachowo, szybko, przystępnie
Nowoczesna Wytwórnia Kapeluszy 27 Grudnia 2 dom ogrodowy.
zdg 27 058

Cukrownia „CHYBIE" Sp. Akc. w Chybiu
po gruntownej przebudowie swej Rafinerji
— produkuje najwyższej jakości —
RAFINADĘ
w następujących sortymentach;

kostki miękkie w skrzyniach	**po 50 kg**	(łatwo rozpuszczalne)
kostki miękkie w kartonach	**po 5 kg**	(łatwo rozpuszczalne)
kostki miękkie kawiarniane	**w opakowaniu higienicznem**	
kostki twarde w workach	**po 50 kg**	(wolno rozpuszczalne)
mączkę w skrzyniach	**po 50 kg**	
głowy małe	**po 3 kg**	
głowy średnie	**po 5 kg**	
kryształ rafinowany w workach	**po 100 kg**	

Do nabycia w Składnicach **Banku Cukrownictwa:**
Bielsko Katowice Kraków Cieszyn Chorzów miasto oraz bezpośrednio **w Cukrowni „Chybie"** p. loco
Pg 3509-62.212

MEBLE solidne - piękne - tanie
W. NOWAKOWSKI i SYNOWIE
Wystawa: Kantaka 1. Fabr. i Magaz. Górna Wilda 134
n 5903

Mleczarz i biurowy
otrzymają posadę fabryce przetworów mlecznych za pożyczenie 3 000. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 30 389

Prasowaczka
dorywczo potrzebna. Oferty Kurjer Pozn. zdg 30 281

Dziewczyna
do wszystkiego kochająca dzieci potrzebna zaraz. Stary Rynek 90, m. 3. zdg 30 762

Dobry zarobek
Agenci i sprzedawcy w miastach i po wsiach do reklamowej sprzedaży środka orzeźwiającego „Columbia" z kaucją 10 do 20 zł do zakupu towaru. Zgłoszenia Józef Dombrowski, Poznań, skrytka pocztowa 268. zdg 30 740

Ekspedjentka
do hurtowni kapeluszy damskich z dobremi referencjami natychmiast potrzebna.
H. Jakubowicz
Poznań, ul. Wroniecka 1/2. zdg 30 631

najskuteczniejszy środek do racjonalnej pielęgnacji twarzy.
FALKIEWICZ - POZNAŃ
FABRYKA PERFUM i KOSMETYKÓW ZAŁ. 1911 w PARYŻU
Pg 3 710-14,102

TAPETY
CERATY — LISTWY
LINOLEUM
Koczorowska i Borowicz
POZNAŃ,
Aleje Marcinkowskiego 24
naprzeciw Banku Gospodarstwa Krajowego)
— — TELEFON 38-93 — —

Służąca
młodsza do wszystkiego gotowaniem bez spania zaraz. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 30 447

Apteka
w Nowym Tomyślu poszukuje asystentki lub magistry. Język niemiecki konieczny. dg 1 363

Zastępcy
obwodowi, zdolni organizatorzy do poważnych transakcyj, poszukiwani zaraz. Praca stała, możliwa także pobocznie, kilka godzin dziennie. Oferty Gdynia — skrytka 186. zdg 30 399

Majstra
obeznanego z masową produkcją części rowerowych, znającego się na automatach, rewolwerkach i t. d., dobrego organizatora poszukuje fabryka rowerów. Reflektuje się tylko na fachowca z długoletnią praktyką. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 30 398

Kelner
szuka posady kaucja. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 30 551

Pokojowej
z pierwszorzędnemi świadectwami poszukuję. Wesoła 3 willa od 2—3. zdg 30 409

Bolesław Wallheim,
Poznań,
27 Grudnia 20
Poleca
w wielkim wyborze i niskich cenach
Bieliznę,
Bluzki,
Pończochy,
Rękawiczki,
Apaszki,
art. Dziecięce
Asygnaty „KREDYT".
Pg 2989-11,129

Kucharka
z samodzielnem, dobrem gotowaniem do hotelu na prowincję potrzebna. Zgłoszenia z odpisem świadectw i podaniem wymaganej pensji do Kurjera Pozn. pod ng 9010

Ekspedjent-Dekorator
dzielny, sumienny, potrzebny do składu bławatów i konfekcji. — Oferty wraz z podaniem pensji kierować do Kurjera Pozn. zdg 30 836

Chłopiec
do posyłek. Zgłoszenia poniedziałek Olszewski, Półwiejska 11 zdg 30 898

Pomocnik
fryzjerski, młody z dobrą opinją potrzebny zaraz. Oferty Fr. Flak Gdynia 3, domy „Paged'u" 167, m. 24. zdg 30 996

Panienka
inteligentna, do prac domowych, robót ręcznych pomocy w składzie u samotnej pani potrzebna. Zgłoszenia, data urodzenia, fotografją do Kurjera Pozn., Gdynia ng 9005

Ekspedjentka
inteligentna potrzebna. Znajomość różnych robót ręcznych konieczna. Zgłoszenia, data urodzenia, fotografja do Kurjera Pozn. Gdynia. ng 9004

Fryzjer
damsko-męski, dzielny od 8. Posada stała. Szulc, Szamotuły. ng 9011

BLUSKI - APASZKI
najkorzystniej z firmy **„PANI"**
Aleje Marcinkowskiego nr. 13.
dg 1357

TEATRY

TEATR POLSKI: Sobota, 4. 4. „Raz się żyje".
Niedziela, 5. 4. o godz. 16: „Bez trzeciego".
Niedziela, 5. 4. o godz. 20: „Raz się żyje".
Poniedziałek, 6. 4. „Raz się żyje".
TEATR WIELKI (Opera):
Sobota, 4. 4. „Casanova" z gośc. wyst. **Stanisława Drabika.**
Niedziela, 5. 4. o godz. 20: „Tosca" z gośc. występ. **Stani Zawadzkiej i Stanisława Drabika.**
TEATR NOWY: Sobota, 4. 4. „Matura".
Niedziela, 5. 4. „Matura".

KINA

Poznań, sobota, 4. 4.
APOLLO: „Szanghaj".
CORSO: W obliczu śmierci
GWIAZDA: „Regina".
METROPOLIS: „Czar młodości".
OŚWIATOWE T. C. L.: — „Nocny lot" oraz nadprogram kolorowy.
RENAISSANCE: „Whisky i dolary" oraz „Mściciel prerji".
SŁOŃCE: „Dyktator".
SFINKS: „Całuj mnie jeszcze".
ŚWIT: „Cyrk Barnuma".
TĘCZA-Łazarz: „Dodek na froncie".
TĘCZA-Wilda: „Gabinet Figur Woskowych".
WILSONA: „Dziewczęta w mundurkach".

Humor zagraniczny

— Tak, mój drogi. W tym kraju jest tak zimno, że trzeba wkładać rękawiczki, by rano się umyć.

Co futro = to **Edmund Rychter** = co palto = to **Edmund Rychter** — co ubranie = to **Edmund Rychter,** Poznań, Ostrów Wielkop.

Przedpłata na miesiąc kwiecień 1936 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3.20, w agencjach w mieście zł 3.50, z odnoszeniem do domu w Poznaniu zł 3.70, z odnoszeniem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4.10, kwartalnie zł 12.30, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 5.00, w innych krajach zł 7.00—9.50. W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-łamowej 25 gr, na stronie 4-łamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 60 gr, na stronie czwartej (lub piątej) 100 gr, na stronie drugiej (lub trzeciej) 120 gr, przed wiadomościami potocznemi 200 gr od 1-łamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18,30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża, do wydania głównego (wieczornego) „drobne" do g. 11,10, w dni przedświąteczne do godz. 11,00, większe dłużej według możności. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów w tem 5 nagłówk.): słowo nagłówk. (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matryc., wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzinną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materjał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 44-61, 14-76, 33-07, 35-24, 35-25, 40-72, w niedzielę, święta i nocą tylko 14-76, 35-24 i 40-72. P. K. O. Poznań nr. 200.149